

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
“ДЕРЖАВНИЙ ОКЕАНАРІУМ” ІНСТИТУТУ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ
ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА
ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ, ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ
ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ, РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ,
МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ,
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Частина III

(15.09 - 21.09.2025)

Одеса 2025

Голова робочої групи:

працівник Збройних Сил України Геннадій БІЛОУС

Робоча група:

капітан 1 рангу Олександр СМОЛЯР, майор Руслан СОКОЛОВСЬКИЙ

Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської, Миколаївської, Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської області :

Вип. 3 : вересень 2025 року / Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум” Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія”.– Одеса, 2025. – 175 с

У першій частині “Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської, Миколаївської, Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської області” висвячена інформація з офіційних та не офіційних відкритих джерел щодо подій російсько-української війни у період з 15.09 - 21.09.2025 року. Інформаційні матеріали призначені для курсантів, студентів вищих морських навчальних закладів, військових і цивільних фахівців різного рівня.

ЗМІСТ

1.	Перелік скорочень та умовних позначень	4
2.	Огляд подій у світі, Військово-Морських Силах Збройних Сил України та басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро.	8
3.	Інформаційні матеріали Генерального Штабу Збройних Сил України щодо хронології подій російсько-української війни, які відбуваються на Південних напрямках	21
4.	Інформаційні матеріали з офіційних та відкритих (неофіційних) джерел, що стосуються подій, які відбуваються у Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	38
5.	Інформаційні матеріали Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	73
6.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел про перебіг бойових дій на напрямках, що входять до зони відповідальності підрозділів Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни.	79
7.	Інформаційні матеріали Сил оборони Півдня України щодо хронології подій російсько-української війни	80
8.	Інформаційні матеріали Командування Повітряних Сил “Південь” Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	97
9.	Інформаційні матеріали стосовно бойових дій які відбуваються на південних напрямках під час російсько-української війни: аналіз та оцінка	106
10.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо хронології подій російсько-української війни, які відбуваються на південних напрямках.	119
11.	Інформаційні матеріали з офіційних джерел щодо хронології події російсько-української війни, які відбуваються в Дніпропетровській, Запорізькій, Херсонській та Миколаївській області	134
12.	Тактико-технічні характеристики озброєння і техніки відповідних типів та класів, що були ліквідовані впродовж тижня Силами оборони Півдня Збройних Сил України, підрозділами Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України та підрозділами Командування повітряних Сил “Південь” Збройних Сил України під час відсічі широкомасштабної агресії російської федерації проти України	173

1.ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочується
АКДВС	Автоматичний комплекс далекого візуального спостереження
ак	армійський корпус
АРЛК	Артиллерийский радиолокационный комплекс
АІС	Автоматична ідентифікаційна система
АМПУ	Адміністрація морських портів України
АРК	Автономна Республіка Крим
АКРР	Автоматизований комплекс радіорозвідки
БАК	Безпілотний авіаційний комплекс
ББМ	Бойова броньована машина
БЕК	Безекіпажний корабель
БК	Бойвій комплект
БМД	Бойова машина десанту
БпЛА	Безпілотний літальний апарат
БТТЛБ	Багатоцільові транспортери-тягачі легки броньовані
БТР	Бронетранспортер
ВВВ	Велика Вітчизняна Війна
ВВС	Важка вогнеметна система
вда	загальновійськова армія
ВМС	Військово-Морські Сили
ВПП	Всесвітня продовольча програма
ВСЗВ	Вогнева система залпового вогню
ВСКР	Всеросійський студентський корпус рятувальників
вмф	військово-морський флот
ГМК	Гірничо металургійні комбінати
ГУНП	Головне управління Національної поліції
ГУР	Головне управління розвідки
ГЕС	Гідроелектростанція
ГО	Громадське об'єднання
ДРЕС	Державна районна електростанція
ДСНС	Державна служба з надзвичайних ситуацій
ДТСААФ	Добровільне товариство сприяння армії авіації та флоту
ДУ	Державна установа
ЄДІ	Єдиний державний іспит

ЄСПЛ	Європейський суд з прав людини
ЗАЕС	Запорізька атомная електростанція
ЗМІ	Засоби масової інформації
ЗОШ	Загальноосвітня школа
ЗРК	Зенітний ракетний комплекс
ЗРП	Заряд розмінування переносний
ЗС України	Збройні Сили України
ЗУ	Зенітна установка
КАБ	Кориговані авіаційні бомби
КВТС	Комплекси відеотепловізійного спостереження
КДВС	Комплекс дальнього візуального спостереження
КК	Кримінальний кодекс
ККУ	Кримінальний кодекс України
КНП	Комунальне некомерційне підприємство
КпАП	Кодекс про адміністративні порушення
КПП	Корабель на повітряній подушці
КР	Крилата ракета
КРЦ	Кримськотатарський ресурсний центр
КСВ	Купольна станція відеоспостереження
КСП	Командно-спостережний пункт
КТК	Каспійський трубопровідний консорціум
КШМ	Командно-штабна машина
МАГАТЕ	Міжнародне агентство з атомної енергії
МВА	Міська військова адміністрація
МВС	Міністерство внутрішніх справ
МЗС	Міністерство закордонних справ
МКЧХ	Міжнародний комітет Червоного Хреста
мнс рф	міністерство з надзвичайних ситуацій російської федерації
МНС	Міністерство надзвичайних ситуацій
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
МРЛС	Мобільна радіолокаційна станція
МСФЗ	Міжнародні стандарти фінансової звітності
МТЛБ	Багатоцільовий транспортер-тягач легкий броньований
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МРК	Малий ракетний корабель
МФОЗНС	Міжнародний фонд охорони здоров'я та навколишнього середовища
НАТО	Північноатлантичний альянс

НАР	Некерована авіаційна ракета.
НВАК	Народно-визвольна армія Китаю
НСКА	Наземні станції керування антенами
ОБСЄ	Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОВА	Обласна військова адміністрація
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОДА	Обласна державна адміністрація
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОСК	Об'єднана суднобудівна корпорація
пво	південний військовий округ
пдв	повітряно - десантні війська
ПКР	Протикорабельна ракета
пкс	повітряно-космічні сили рф
ПММ	Пально-мастильні матеріали
ПМСД	Первинна медико-санітарна допомога
ПОГ	Постріл осколковий гранатометний
ППБ	Польовий пункт боєпостачання
ППО	Протиповітряна оборона
ПРООН	Програма розвитку ООН
ПРРРБ	Пост радіолокаційної розвідки та радіолокаційної боротьби
ПТРК	Протитанковий ракетний комплекс
ПТКР	Протитанкова керована ракета
ПЗРК	Переносний зенітно-ракетний комплекс
ПЕД	Потужність експозиційної дози
РДА	Районна державна адміністрація
РВА	Районна військова адміністрація
РЛС	Радіолокаційна станція
РЕБ	Радіоелектронної боротьби
РСЗВ	Реактивна система залпового вогню
РКРКС	Радіолокаційний комплекс розвідки й контролю стрільби
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
РОВ	російські окупаційні війська
рф	російська федерація
САУ	Самохідна артилерійська установка
СБУ	Служба безпеки України
сво	східний військовий округ
СДК	Середній десантний корабель
СЕП	Спеціалізована екологічна прокуратура
СНАР	Станція наземної артилерійської розвідки

СПГ	Станковий протитанковий гранатомет
СПП	Судно на повітряній подушці
ССВЯП	Суше сховище відпрацьованого ядерного палива
ск	слідчий комітет
сучкомфлот	совкомфлот – рос. / сучасний комерційний флот
ТМТМ	Транскаспійський Міжнародний Транспортний Маршрут
ТОТ	Тимчасово окуповані території
ТПВ	Тверді побутові відходи
УГКЦ	Українська греко-католицька церква
УДП	Українське Дунайське пароплавство
УЗД	Ультразвукове дослідження
уфсб	Управління федеральної служби безпеки
фсб	федеральна служба безпеки росії
ФАП	Фельдшерсько-акушерський пункт
ФСВП	Федеральна служба виконання покарань
ХДУ	Херсонський державний університет
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ЦНС	Центр національного спротиву
ЦНСП	Центр надання соціальних послуг
ЦПД	Центр протидії дезінформації
ЦРЛ	Центральна районна лікарня
чфрф	чорноморський флот російської федерації
ШЗО	Штрафний ізолятор
EBITDA	Аналітичний показник, що дорівнює обсягу прибутку до вирахування витрат за відсотками, сплати податків та амортизаційних відрахувань.
ESDC	European Security and Defence College / Європейський коледж безпеки та оборони
FPV-дрон	Вид безпілотних літальних апаратів, керування якими здійснюється за допомогою FPV-пілотування
Maritime Capability Coalition	Коаліція морських спроможностей
RDNA3	Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment / Швидка оцінка шкоди та потреб в Україні
RN	Royal Navy / Королівський військово-морський флот Великої Британії
RUSI	The Royal United Services Institute / Королівський інститут об'єднаних служб

STB	Science and Technology Board NATO / Рада з науки і технологій НАТО
STO	NATO Science and Technology Organization / Організація з науки та технологій НАТО
SNFs	standing naval forces / постійні військово-морські сили
TEU	Twenty-foot equivalent unit / Двадцятифутовий еквівалент
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WFP	Всесвітня продовольча програма

2. ОГЛЯД ПОДІЙ У СВІТІ, ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА БАСЕЙНАХ ЧОРНОГО, АЗОВСЬКОГО МОРЯХ, РІЧКАХ ДУНАЙ, ДНІПРО.

Огляд визначних подій та подій у світі

15.09.2025 У небі і на морі: як Україна перетворилась на гаранта безпеки ЄС. Андрій Риженко - капітан 1-го рангу запасу, колишній заступник начальника штабу ВМС ЗС України. Ще місяць тому президент Ради Європейського союзу Антоніу Кошта заявляв, що країни ЄС запровадять для України “гарантії безпеки, подібні до статті 5 договору НАТО”. Однак після нещодавньої атаки російських БПЛА на Польщу лідери країн ЄС та НАТО змушені говорити про власну безпеку. Парадокс у тому, що зараз гарантії цієї безпеки великою мірою надає якраз Україна. І мова не лише про ймовірне навчання протидії російським дронам. Приміром, нещодавно в ГУР МО підтвердили, що уразили в Чорному морі, біля новоросійська, корабель “спасатель ільїн”. З одного боку, це цивільне судно – пошуково-рятувальне, яке може гасити пожежі, у разі потреби, збирати нафтопродукти з поверхні моря, буксирувати інші судна, якщо вони не мають ходу... Воно нове, було побудовано в Керчі і належить новоросійському порту. Якщо порівнювати, то його можна порівняти, фактично, з фрегатом. Адже це судно довжиною 73 метри і водотоннажністю 3 тисячі 600 тонн. З іншого боку, подібні судна використовувались (і, можна припустити, продовжують використовуватись) росіянами для того, щоб проводити розвідку підводної частини моря, адже такі кораблі як “спасатель ільїн” допомагають здійснювати водолазні спуски, особливо на глибини до 300 метрів. І хоча офіційно зброї на таких суднах немає, її можна легко розмістити – росіяни так практикують. Тобто, ці кораблі є суднами подвійного призначення – як для цивільних, так і для військових цілей. Нагадаю, подібне судно (трошки менше, і воно було чисто військового призначення) – рятувальний буксир “Василий Бех” - ми знищили три роки тому, коли він віз озброєння на острів Зміїний. А кілька років тому (під час завершального етапу робіт з добудови російського газопроводу “Північний потік-2”) подібне судно (того самого класу і призначення) було помічене, наприклад, в Балтійському морі. І тоді на його борту були ідентифіковані російські військовослужбовці...Отже, можна припустити, що такі “спецкоманди” потрібні рф на “цивільних” суднах для ведення диверсійних операцій. Що

“спасатель ільїн” робив у Чорному морі біля новоросійська (з огляду на те, що Чорне море – набагато глибше ніж Балтійське)? Можливо, здійснював виявлення наших морських дронів (вони там дійсно досить часто “гостюють”). І, наскільки можна зрозуміти, саме в цей момент ці дрони й завдали по ньому удару... Таким чином, мусимо усім нагадувати, що такого роду “спасателі” є законною воєнною ціллю і мають знищуватись. Такими діями Україна демонструє свою значимість, адже вона серйозно стримує сили росії і на Чорному, і на Балтійському морях. Маємо й далі поширювати свій досвід війни на морі. Він однозначно є корисним для європейських країн та усього євроатлантичного простору.

<https://www.unian.ua/war/u-nebi-i-na-mori-yak-ukrajina-peretvorilas-na-garanta-bezpeki-yes-13130904.html>

16.09.2025 Україна презентувала план нової хвилі санкцій проти тіньового флоту рф. Документ передбачає заходи проти “тіньового флоту”, коригування цінової стелі на нафту, вторинні санкції та портові обмеження. Міжнародна робоча група оприлюднила Робочий документ №23 — конкретний план посилення санкційного тиску на росію. Про це повідомив керівник Офісу президента Андрій Єрмак. Серед ключових механізмів — розширення санкційного охоплення на понад 400 суден “тіньового флоту”, постійне зниження та регулярне коригування граничних цін на нафту й преміальні нафтопродукти, а також впровадження вторинних санкцій і портових ембарго проти посередників, що допомагають кремлю обходити обмеження. Окремий блок пропозицій присвячений фінансовому тиску: документ передбачає використання заморожених російських суверенних активів для підтримки України та фінансування повоєнного відновлення. Також запропоновано ліквідувати наявні прогалини в експортному контролі технологій, зокрема механізми транзиту через треті країни, що дозволяють постачати до рф критично важливі компоненти. Єрмак охарактеризував документ як “чіткий план наступної хвилі санкцій, готовий до реалізації”, і підкреслив, що низка раніше запропонованих ініціатив уже лягла в основу санкційних пакетів партнерів. “Нам необхідний перехід до системного й агресивного економічного тиску на рф. Московія повинна остаточно втратити ресурси для продовження війни”, — наголосив він. Експерти відзначають, що реалізація таких заходів вимагатиме скоординованих дій на рівні G7 та союзників, узгодження юридичних механізмів для вторинних санкцій і політичної готовності окремих країн закрити лазівки у торгівлі енергоносіями. Якщо пропозиції втілять у життя, це може призвести до додаткового ускладнення логістики російського експорту енергоносіїв і до посилення обмежень для суден і компаній, що працюють із “тіньовим флотом”.

<https://usm.media/ukrajina-prezentovala-plan-novoji-xvyli-sankcij-proty-tiniovoho-flotu-rf/>

18.09.2025 В Україну повернули 1000 тіл, які можуть належати українським військовим. Особи загиблих будуть встановлені у найкоротші терміни, запевнили в Координаційному штабі.

Фото Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими

В Україну 18 вересня повернули 1000 тіл, які, за твердженням російської сторони, належать українським військовослужбовцям. Про це повідомив Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими. “Найближчим часом слідчими правоохоронних органів спільно з експертними установами МВС будуть здійснені всі необхідні експертизи та проведена ідентифікація репатрійованих тіл”, - йдеться у повідомленні. Як розповіли в Координаційному штабі, репатріаційні заходи вдалося провести за результатами спільної роботи співробітників штабу, Об’єднаного центру при СБУ, Збройних Сил України, МВС України, Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Секретаріату Уповноваженого з питань осіб зниклих безвісти за особливих обставин, ДСНС України, інших структур Сектору безпеки та оборони України. Координаційний штаб висловив вдячність за сприяння Міжнародному Комітету Червоного Хреста, а також особовому складу ЗС України, який здійснює перевезення репатрійованих полеглих Героїв до визначених державних спеціалізованих установ, організовує передачу загиблих представникам правоохоронних органів у системі МВС та судово-медичної експертизи в системі МОЗ. “Слідчими правоохоронних органів спільно з експертними установами МВС у найкоротші терміни будуть встановлені особи загиблих”, - запевнили у штабі.

Повернення тіл українських військових: актуальні новини. Як повідомляв раніше УНІАН, попереднє повернення тіл в Україну відбулося 19 серпня 2025 року. Тоді теж було повернуто 1000 тіл, які, за твердженням російської сторони, належать українським військовослужбовцям. Серед репатрійованих було 5 тіл українських військовослужбовців, які загинули в полоні. Вони були у списках “тяжкопоранених і важкохворих” полонених на обмін згідно з домовленостями у Стамбулі під час другого раунду перемовин. Президент України Володимир Зеленський заявляв, що росія підкидає тіла окупантів і своїх найманців при поверненні загиблих українців. У червні він розповідав, що таких випадків на той час було зафіксовано 20. Так, наприклад, росіяни “підсунули” тіло громадянина Ізраїлю, який воював на їхній стороні. “Вони підкидали нам трупи своїх громадян. Таке ставлення до війни, до своїх військових. І це вже задокументовано. Іноді ці тіла навіть з російськими паспортами”, - наголосив Зеленський.

<https://www.unian.ua/war/v-ukrajinu-povernuli-1000-til-yaki-mozhut-nalezhati-zagiblim-ukrajinskim-viyskovim-13134672.html>

19.09.2025 Захід придумав альтернативу НАТО для України: в WP розповіли деталі. Нова стратегія направлена на те, щоб допомогти Україні протистояти російській військовій агресії. Оскільки Україна має невеликі шанси на вступ до НАТО, її західні союзники прийняли альтернативну стратегію, щоб допомогти відбити російську агресію, пише The Washington Post. Видання зазначає, що мова йде про мільярдні інвестиції в оборонну промисловість України, щоб вона мала змогу краще себе захищати. Зазначається, що якщо ця стратегія спрацює, тоді українська оборонна промисловість зрештою зможе допомогти й з оснащенням американської та європейської армії найсучаснішими дронами та іншою військовою технікою, яка розробляється в умовах війни з росією. В матеріалі йдеться, що одним з найсвіжіших досягнень в вітчизняному арсеналі України є квадрокоптер-дрон, який здатен обходити російські пристрої для створення перешкод, літати на відстань понад 20 кілометрів, а також скидати 6 кілограмів керованих вибухових речовин на танки та інші цінні цілі. “Українці є світовими лідерами в галузі технології безпілотників. Зараз ми працюємо з українцями, щоб забезпечити обмін технологіями безпілотників, що, на мою думку, є дуже важливим”, - сказав спеціальний посланник адміністрації Трампа в Україні Кіт Келлог на пресконференції в Києві минулого тижня. При цьому, як зазначає видання, Україна шукає інвестиції, щоб потроїти виробництво зброї, зменшити залежність від західних партнерів у боротьбі з росією та запобігти майбутнім конфліктам. Видання зазначає, що міністр оборони України Денис Шмигаль поділився даними, які свідчать, що оборонна промисловість зараз задовольняє майже 60% потреб армії країни. Примітно, що 3,5 роки тому, коли почалося повномасштабне вторгнення росії, цей показник становив лише 10%. Водночас, військовий бюджет України — 64 млрд доларів у 2024 році є майже вдвічі меншим за російський, тому вона звертається до західних союзників за зброєю і, все частіше, за грошима. В статті є припущення, що замість членства в НАТО, гарантії безпеки для України, ймовірно, будуть зосереджені на інвестиціях європейських урядів в її армію. Тобто, фактично, це будуть виплати Києву за створення власного озброєння та усунення прогалин у виробництві за допомогою взаємовигідних спільних підприємств. “Україна має перевагу у вигляді перевірених в боях систем, досить низьких виробничих витрат і наявності підприємств, здатних швидко виробляти ці системи”, - заявив Фаб'єн Хінц з Міжнародного інституту стратегічних досліджень у Лондоні. Видання зазначає, що президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн заявила, що за умови більшої фінансової підтримки з боку Європи армія та оборонна промисловість України можуть стати “сталевим дикобразом”, який зробить країну менш вразливою до атак у майбутньому.

<https://www.unian.ua/world/viyna-v-ukrajini-zahid-priynyav-strategiyu-shcho-ye-alternativoyu-nato-dlya-ukrajini-13135734.html>

19.09.2025 ЄС представив 19-й пакет санкцій, обмеження стосуються й “тіньового флоту” РФ. Нові заходи Брюсселя також передбачають санкції проти криптобірж, банків третіх країн і китайських компаній, які допомагають російському ВПК. Європейський Союз готує 19-й пакет санкцій проти росії, серед якого ключове місце займає обмеження для 118 суден “тіньового флоту”. Про це повідомила президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн. Вони використовуються масквою для обходу цінових обмежень та незаконного транспортування нафти. Крім того, планується повна заборона на всі транзакції з

енергетичними гігантами “роснафта ” та “газпронафта ”. Окремо передбачені санкції проти криптовалютних платформ, через які рф намагається обходити фінансові обмеження. Документ також містить положення щодо третіх країн, зокрема Китаю, які постачають росії комплектуючі для оборонного комплексу. Очікується, що додаткові обмеження торкнуться й низки банків у рф та за її межами, аби посилити контроль над фінансовими потоками кремля.

<https://usm.media/eu-predstavyw-19-j-paket-sankcij-obmerzsenia-stosujutjsia-j-tiniovoho-flotu-rf/>

19.09.2025 Гібридна війна: Європа замислилась про безпеку тільки зараз. Павло Лакійчук, керівник безпекових програм Центру глобалістики “Стратегія XXI”. Очевидно, що загроза Європі (і всьому західному світу) від росії не з'явилася щойно. Щонайменше, вона була продемонстрована володимиром пу ще на Мюнхенській конференції безпеки у лютому 2007 року. Власне кажучи, саме тоді він задекларував ту концепцію, яка згодом, починаючи з 2008 року у Грузії, а далі у 2014 та 2022 роках в Україні, вийшла на поверхню. Попри те, що багато хто і серед американців, і серед європейців сприйняли це, можна сказати якщо не з гумором, то з такими собі посмішками, до цього варто було серйозніше поставитись ще тоді. Адже вже тоді росія вже розглядала методи гібридної війни та як поступово буде їх впроваджувати по всьому світу. Наступним кроком стала так звана доктрина герасимова (документ, розроблений начальником генштабу зс рф валерієм герасимовим, і оприлюднений у лютому 2013 року), яку росія продовжує застосовувати і сьогодні і яка, на жаль, чудово працює. Нагадаю, що у 2014 році увесь світ слухав на міжнародних майданчиках розповіді росіян про те, що в українському Криму – це “не ми”, а якісь невідомі “зелені чоловічки”. І навіть попри те, що хуйло у 2015 році особисто визнав, що це була російська армія, досі багато хто у світі вважає, що ті “зелені чоловічки” - то була якась міфічна “самооборона Криму”... Світ це, на жаль, проковтнув. Або ще один приклад: очільник російського МЗС Сергій Лавров заявляє, що будь-які іноземні миротворці в Україні будуть розцінюватись як “окупаційні війська” і, таким чином, вони будуть для російських військових “законними цілями”. Тобто, в інформаційний простір вкидується думка, що російські війська, які насправді окупувають в Україні міста і селища, це ніякі не окупанти. Це такий грубий натяк (він не артикулюється, але це начебто усі мають розуміти), що Україна нібито вже частина росії, сфера російських інтересів, що мова тут нібито йде не про війну, а про якийсь “громадянський конфлікт”, і росія на українській території нібито не воює із Силами оборони, а хіба з “українськими сепаратистами”... Усе це – теж наслідки дії “доктрини герасимова”. Зараз також відбувається поступове нарощування росією агресії, поступове нарощування ескалації. Коли потихеньку, потихеньку, і стирається та межа, де – вже війна, а де – ще не війна. Мова про те, що ти проти противника ведеш хоча й гібридну, але справжню війну. А противник лише на якомусь етапі починає розуміти, що, так, війна вже йде і він її вже програє. Тобто, одна сторона вже веде бойові дії, а інша сторона боїться визнати, що на неї напали. російські пропагандисти вже четвертий рік не приховують, що росія воює не з українцями, а з НАТО та Америкою. Водночас і в Європі, і в США кажуть, мовляв, це – не наша війна, ми в цій війні прямої участі не беремо. Тобто, у світі не хочуть чути і бачити, яку “реальність” створює рф. От, власне, так “доктрина герасимова” проявляється у повному розквіті. При цьому, можна зауважити, що чим ближче країни розташовані до росії, тим більше вони відчувають небезпеку. І можна навіть прослідкувати

таку тенденцію: чим більше років Уряд якоїсь держави відводить росії для потенційного нападу, тим менше ця країна відчуває на собі російську загрозу. Умовно, чим далі від рф, тим більшу фору вони собі дають. Разом з тим, зараз європейці насправді готуються до російського вторгнення. Інша справа, що існує фактор Америки і надія на п'яту статтю НАТО потроху тоне. Та вживати будь-яких безпекових заходів – ніколи не пізно.

<https://www.unian.ua/world/gibridna-viyna-yevropa-zamislilas-pro-bezpeku-tilki-zaraz-13135635.html>

19.09.2025 Україна відновлює експорт зброї. Україна відновлює обмежений, “керований ” експорт деяких видів українського озброєння, яке виробляється у надлишку відносно потреб Сил оборони, зокрема морських дронів. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський у своєму вечірньому зверненні. “Дефіцит у фінансуванні на виробництво зброї в нас будемо покривати із цього року в тому числі за рахунок керованого експорту деяких видів нашої зброї. Завдяки такому керованому експорту будемо збільшувати виробництво дронів для фронту ”, — заявив він. За його словами, певні види зброї Україна може виробляти в значно більших обсягах, ніж може профінансувати виробництво. А певні види зброї вже у значно більших обсягах, ніж реальні потреби Сил оборони. Наприклад, у профіциті наявні морські дрони, а також протитанкова зброя та “деякі інші види ”. За словами Президента, першим пріоритетом буде забезпечення потреб бригад на фронті, другим — поповнення українських арсеналів, і тільки третім пріоритетом — “керований експорт ”. Протягом двох тижнів має бути представлений концепт експорту озброєння — три нові експортні платформи. Нагадаємо, що згідно з аналітичним звітом Технологічних Сил України та Офісу ефективного регулювання BRDO, 97% українських приватних виробників озброєння та військової техніки очікують на зняття обмежень на експорт. Згідно зі звітом, медіанне завантаження виробничих потужностей українських виробників становить лише 55%.

Виробництво дронів FP-1

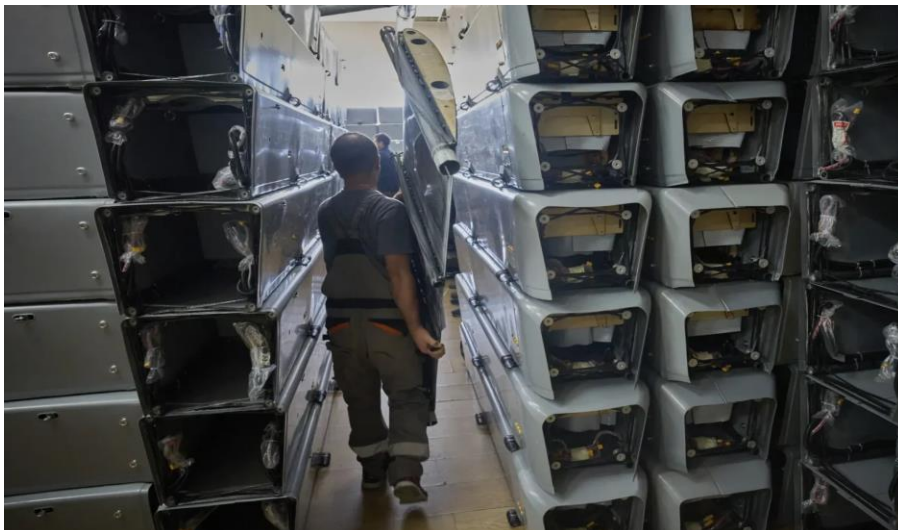

Фото АР

За оцінками виконавчого директора Української ради зброярів Ігоря Федірка вікно можливостей для українського ОПК становить ще рік до того, як “захід” наздожене українські розробки та створить надзвичайно сильну конкуренцію українським компаніям. За його словами, попри інтерес ззовні, всередині країни ситуація для приватних виробників складна. Закритий експорт, обмежене внутрішнє фінансування, регулярні удари по оборонних підприємствах і ліквідація Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості, яке було великим лобістом українських виробників, створюють невизначеність. “І ми розуміємо, що обмежена купівельна спроможність всередині країни, навіть зі всіма міжнародними допомогами, мається на увазі й данською моделлю, і так далі. Ми закриємо в цьому році максимум 50 відсотків своїх спроможностей. У нас плановий бюджет оборонки зараз 17,5 мільярдів. Це десь так 50 відсотків якраз і є”. На його думку, ключовим кроком для збереження позицій на міжнародному ринку має стати відкриття експорту. Інакше, попереджає він, українські компанії ризикують опинитися на узбіччі, коли глобальні гравці, вже озброєні нашим досвідом, заповнять ринок.

<https://military.com/uk/news/ukrayina-vidnovlyuye-eksport-zbroyi/>

20.09.2025 Єврокомісар Андрюс Кубілюс відвідав найбільшу виставку оборонних технологій Defence Tech Valley у Львові. Міністр цифрової трансформації та Віцепрем'єр-міністр України Михайло Федоров зустрівся з єврокомісаром Андрюсом Кубілюсом у Львові. Про це повідомив міністр цифрової трансформації та Віцепрем'єр-міністр України Михайло Федоров.

Фото armyinform.com.ua

“Інтегруємо Україну в європейську defense tech-індустрію. Разом уже працюємо над BraveTech EU — важливим проєктом, який дає змогу тестувати інновації партнерів на фронті та інтегрує український defense tech у європейський ринок. Також видаватимемо гранти для стартапів, рішення яких стануть геймченджерами”, — заявив Михайло Федоров. Міністр та Єврокомісар відвідали найбільшу виставку оборонних технологій — Defence Tech Valley. Головний фокус — Експо інновацій, які вже успішно працюють на полі бою. Понад 230 українських і міжнародних виробників презентували свої розробки: дрони з AI, middlestrike, дрони-перехоплювачі, наземні роботизовані комплекси та інші продукти, які змінили парадигму сучасної війни. “Домовилися розвивати win-win співпрацю між українськими та європейськими стартапами. Дякую Андрюсу Кубілюсу за

візит, роботу над BraveTech EU та підтримку в реалізації масштабних проєктів ”, — заявив міністр цифрової трансформації.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/20/yevrokomisar-andryus-kubilyus-vidvidav-najbilshu-vystavku-oboronnyh-tehnologij-defence-tech-valley-u-lvovi/>

20.09.2025 Цей тиждень наблизив узгодження 19-го пакету санкцій проти російської агресії, очікуємо на затвердження. Швидко синхронізуємо пакет в Україні. Енергоресурси росії обмежуються. І також інфраструктура тіньового флоту: буде новий тиск. Також криптовалютні схеми, які росіяни використовують саме для обходу санкцій: Європа буде протидіяти. Дякую, що українські пропозиції до санкційного пакету Євросоюзу багато в чому враховані. Ми постійно ведем цю роботу з кожним нашим партнером, і, звісно, передусім з Європейським Союзом, і також з “Групою семи”. Очікуємо сильних санкційних кроків також від Сполучених Штатів Америки – Європа свою частину роботи виконує. Підписав сьогодні й укази про застосування нових санкцій України. Три пакети санкцій було мною підписано. Зокрема, проти пропагандистів, які допомагають росії, проти різних осіб, які ведуть бізнес на окупованій території та наповнюють бюджет росії, підтримують цю систему зла, а також проти осіб, які дестабілізують Молдову в інтересах маскви. Україна допомагає Молдові, і ми зацікавлені в стабільності нашого сусіда – в успіху Молдови.

https://t.me/V_Zelenskiy_official/16186

Огляд подій у Військово-Морських Силах Збройних Сил України

19.09.2025 Військовий моряк – універсальний солдат. Ще годину тому ти міг працювати на палубі, виконуючи звичайні обов’язки екіпажу, а зараз вже стоїш за кулеметом і готуєш його до роботи, уважно спостерігаючи горизонт. На флоті немає “чужих” завдань – кожен вміє все. Сьогодні ти сигнальник, завтра – кулеметник, післязавтра – рятувальник, що стрибає у холодну воду за своїм товаришем. Бути моряком – означає постійно навчатися, тримати зброю напоготові й водночас уміти керувати корабельним обладнанням, рятувати людей, гасити пожежі та діяти як єдина команда.

Протимінний корабель “Черкаси”.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

Огляд подій у басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро

15.09.2025 В Одеському порту провели навчання з гасіння пожеж на суднах. В Одеському морському порту відбулися пожежно-тактичні навчання, під час яких відпрацювали гасіння пожеж на суднах та евакуацію людей. Про це повідомили в Адміністрації Одеського морського порту.

Джерело зображення: usm.media

Заняття провели відповідно до графіка пожежно-тактичних навчань на 2025 рік та в рамках виконання Плану основних протипожежних заходів на осінньо-зимовий період 2025–2026 років. У ході тренувань відпрацювали взаємодію підрозділів під час пожежі на судні, евакуацію людей з використанням саморятівників, гасіння пожежі на сусідньому судні, прокладання рукавних ліній різного діаметру та роботу з ручними стволами з використанням пожежних насосів ПС-368. Проведення таких занять підвищує готовність та злагодженість підрозділів, сприяючи забезпеченню належного рівня пожежної безпеки в акваторії та на об'єктах Одеського морського порту, додали в адміністрації.

<https://usm.media/v-odeskomu-portu-proveli-navchannya-z-gasinnya-pozhezh-na-sudnah/>

16.09.2025 Офіційно запущено процес пошуку концесіонерів для двох терміналів порту Чорноморськ. Проведено перше установче засідання Конкурсної комісії з визначення інвестора публічно-приватного партнерства для Першого та Контейнерного терміналів біля порту Чорноморськ. “Провели перше установче засідання Конкурсної комісії з визначення інвестора публічно-приватного партнерства для Першого та Контейнерного терміналів біля порту Чорноморськ. У складі комісії - 21 член, кворум становить 11”, - зазначила вона. На засіданні були присутні 18 учасників: голова комісії - заступник міністра розвитку громад та територій України Андрій Кашуба , заступниця голови - перша заступник міністра розвитку громад та територій Альона Шкрум, секретар - начальник відділу проектів технічної допомоги Департаменту інвестиційної політики Вадим Усенко. На першому засіданні учасники заслухали презентації від міжнародних фінансових організацій та незалежних консультантів щодо проекту публічно-приватного

партнерства, обговорили умови та можливості для майбутнього конкурсу, надали регламент роботи та орієнтовний графік засідань Конкурсної комісії та домовилися про наступні кроки.

Про офіційно запущений інвестиційний процес для двох терміналів у порту Чорноморськ, повідомила перша заступниця міністра розвитку громад та територій України
Альона Шкрум, пише ЦТС

Джерело зображення: cfts.org.ua

“Таке публічно-приватне партнерство: це сучасна форма співпраці, коли держава зберігає власність на стратегічні об'єкти, а приватний партнер інвестує кошти, управляє, створює робочі місця і ділиться прибутком із державою. Проект у порту Чорноморськ - потенційно найбільша інвестиція в історії українських портів”, - підкреслила Шкрум. За її словами, проект - це сотні мільйонів доларів у модернізацію причалів та обладнання, понад 1,1 млрд доларів до бюджетів протягом 40 років інвестиційного проекту. Понад 1000 робочих місць із гарантією та індексацією зарплат. Відновлення контейнерних перевезень до 250 тис. TEU щороку вже за три роки, з перспективою повернення до довоєнного рівня – понад півмільйона. Проектом вже зацікавилися понад 40 міжнародних інвесторів із 4 континентів, що забезпечити високу конкуренцію та найкращі умови для України. “Ми запускаємо процес, який стане важливим кроком для відновлення економіки та перетворити Чорноморськ на сучасний європейський порт”, - підсумувала перша заступниця міністра розвитку громад та територій України. Нагадаємо, ЦТС писав, що Кабмін на початку вересня запустив конкурс публічно-приватного партнерства щодо двох терміналів у морському порту Чорноморськ. Наступними етапами планувалися - підготовка документації, оголошення міжнародного конкурсу та визначення переможця. До проекту увійшли 1-й та контейнерний термінали порту Чорноморськ.

https://cfts.org.ua/news/2025/09/16/ofitsiyno_zapuscheno_investitsiyniy_protse_dlya_dvokh_terminaliv_v_v_portu_chornomorsk_minrozvitku_84290

16.09.2025 В АМПУ обговорили відновлення портової інфраструктури та роботу портів. ДП “Адміністрація морських портів України ” представило плани відновлення

портової галузі на Південноукраїнському форумі, де також обговорили низьку інших важливих тем. Про це повідомляє пресслужба відомства.

Джерело зображення: usm.media

На форумі радник голови АМПУ з операційних питань В'ячеслав Харкавенко наголосив, що попри значні інфраструктурні втрати внаслідок війни, підприємство забезпечує стабільну роботу морських портів. “Наше головне завдання — відновлення портової інфраструктури та флоту. Це відбуватиметься як за рахунок власних ресурсів, так і завдяки підтримці міжнародних фондів і грантових програм”, — зазначив Харкавенко. Також учасники форуму обговорили функціонування українського морського коридору, розвиток Дунайських портів, робота каналу “Бистре”, а також цифровізація портових послуг. В АМПУ зазначили, що відомству важливо чути зворотний зв’язок від учасників ринку, що дозволяє формувати плани розвитку портів відповідно до реальних потреб галузі та підвищувати ефективність управлінських рішень.

<https://usm.media/v-ampu-obgovorili-vidnovlennya-portovoyi-infrastrukturi-ta-robotu-portiv/>

18.09.2025 У порту Південний запущено автомобільний модуль цифрової платформи DocPort. Автомобільний модуль DocPort перекладає ключові логістичні процеси на цифровий формат. У найбільшому глибоководному порту України Південний запущено автомобільний модуль цифрової платформи DocPort. Про це пише ЦТС із посиланням на інформацію АМПУ. Раніше система вже почала працювати в Ізмаїлі, Рені, Чорноморську та Одесі. Автомобільний модуль DocPort переводить ключові логістичні процеси на цифровий формат: електронне оформлення пропусків для автотранспорту, управління очередями через “дозований заїзд”, а також обробку та збереження даних про вантажі та транспортні засоби. Для бізнесу це означає суттєву економію часу та коштів: достатньо один раз внести дані про компанію, водіїв та транспорт, щоб працювати одразу у п'яти портах без повторних формальностей. Платформу створено фахівцями АМПУ без залучення сторонніх організацій. Наступний етап розвитку DocPort - розширення функціоналу морського модуля, який вже тестується в порту Південний, та подальше масштабування системи на всі морські порти України.

https://cfts.org.ua/news/2025/09/18/v_portu_pivdenniy_zapuscheno_avtomobilniy_modul_tsifrovo_plat_formi_docport_84322

18.09.2025 Старий флот росії може спричинити кризу рибного промислу країни-агресорки. На сьогодні чисельність російського морського флоту промислових суден становить 820-830 одиниць, і вже 65 % і з них перевищує 30 років експлуатації. Мова йде про промислове рибальство у Чорному та Азовському морях, повідомляє Служба зовнішньої розвідки України. “російські рибалки мають усі шанси залишитися без роботи, а населення країни, яка скеровує кошти на воєнну машину проти України, – без риби. Причина – зупинення промислу через обмеження строку експлуатації флоту”, – йдеться у повідомленні. Станом на сьогодні чисельність російського морського флоту промислових суден становить 820-830 одиниць, і вже 65 % і з них перевищує 30 років, 13 % – 40 років. До 2030 року загальна кількість суден віком понад 40 років становитиме 533 одиниці. “Тож переважна частина чинного рибальського флоту, навіть за умови капітальної модернізації, не зможе повноцінно працювати. Формальною причиною зупинення рибного промислу є заборона з 1 січня 2030 року доступу в російські морські порти всіх суден, яким понад 40 років”, – наголосили у відомстві. Зокрема рибодобувні підприємства, що ведуть промисел в Азово-Чорноморському басейні, не підпадають під жодну урядову програму оновлення флоту. Ціни на рибопродукцію в регіоні є найнижчими в Росії, тому не дають можливості місцевим рибалкам купити нові судна.

<https://usm.media/starij-flot-rosiyi-mozhe-sprichiniti-krizu-ribnogo-promislu-krayini-agresorki/>

19.09.2025 З початку року Одеська філія ДП “АМПУ” витратила на ремонт понад 60 млн грн. Найбільшими витратами стали ремонти плавзасобів та причалів, а також оновлення іншої портової інфраструктури. Про це повідомляє “Інтент”. У 2025 році Одеська філія ДП “АМПУ” завершила та запланувала тендерів на 60,2 мільйона гривень. Загалом, цього року в Одеському порту оновлювали причали (№2к, Цукровий пірс) та плавзасоби (т/х ПС-399), а також передбачили ремонт естакади порту, ремонт асфальтобетонного покриття й технологічних проїздів у тилу причалів та інші роботи. Разом з тим, найбільший тендер наразі так і не відбувся. Мова йде про реконструкцію причалу №7, розташованого на площі Митній. Очікувана вартість робіт склала 539,8 мільйона гривень, проте закупівля так і не відбулася. “Загалом аналіз закупівель свідчить: Одеська філія ДП “АМПУ” у 2025 році зосередилася на оновленні портової інфраструктури — від причалів і пірсів до естакад та адміністративних будівель. Водночас частина найбільших тендерів була скасована або не відбулася”, — зазначає видання.

<https://usm.media/z-pochatku-roku-odeska-filiya-dp-ampu-vitratila-na-remont-ponad-60-mln-grn/>

19.09.2025 Ізмаїльський порт модернізує системи відеоспостереження. Вартість робіт склала близько 4 мільйонів гривень. Ізмаїльський порт за 3 млн 947 тис. грн. модернізує системи відеоспостереження. Про це пише ЦТС. За даними Prozorro, тендер перемогло київське ТОВ “Науково-виробнича фірма Авт-пром”. Товариство здійснить реконструкцію системи відеоспостереження на територіях виробничо-перевантажувальних комплексів 1 та 3, виробничого комплексу механізації, ремонтно-будівельної ділянки, автогосподарства та управління порту. Вартість робіт складає 3 мільйони 947 тисяч гривень, що на 133,3 тисячі менше максимально можливої ціни, яку замовник був готовий заплатити. Умови договору передбачають, що до 31 грудня 2025 року компанія-переможець виконає перелік монтажних робіт, проведе дообладнання

діючої системи відеоспостереження. У документах компанії з Одеси, яка брала участь у тендері та запропонувала нижчу ціну ніж у конкурента — 3,7 мільйона гривень, виявили невідповідність. Раніше ДП “Ізмаїльський морський торговельний порт” розпочало пошук підрядника для облаштування чотирьох мобільних укриттів за 8 млн грн.

https://cfts.org.ua/news/2025/09/19/izmalskiy_port_modernizue_sistemi_videosposterezhennya_84340

19.09.2025 “Панамакси ” дорожчають на фоні активності в портах Великої Одеси. Зростання нових замовлень на відправлення зерна з глибоководних портів підняло ставки для великотоннажного флоту. Ринок морських перевезень із Чорного моря демонструє змішані тенденції. Про це повідомляє аналітик ASAP Agri та брокер Atria Brokers Павло Лисенко. Цього тижня ставки на “панамакси ” для перевезення зерна з України зросли на 1–2 USD/т, тоді як у “хендісайз ”-сегменті котирування здебільшого залишилися на рівні минулого тижня. Фрахт “панамаксів ” для перевезення кукурудзи з українських глибоководних портів до Південного Китаю оцінюється у 47–48 USD/т (+2 USD/т за тиждень). У сегменті “хендісайзів ” ставки для 30 тис. тонн кукурудзи на напрямку до Східної Італії утримуються на рівні 23–24 USD/т. Тим часом власники “хендісайзів ” продовжують планувати високі фрахтові ставки на завантаження наприкінці вересня / на початку жовтня. Однак через широкий спред між заявками й пропозиціями активність угод сповільнилася: фрахтувальники не готові приймати завищені вимоги. На “костерному ” ринку ситуація дещо інша. Тут з’явилося більше нових вантажів, що дозволило власникам підняти ставки на перевезення 6 тис. тонн кукурудзи з дунайських портів України до Італії на 1 USD/т – до 33–34 USD/т.

<https://usm.media/panamaksi-dorozhchayut-na-foni-aktivnosti-v-portah-velikoyi-odesi/>

20.09.2025 Чорноморський порт шукає інвестора: Мінрозвитку обрало прозору процедуру. Мінрозвитку обрало міжнародно визнану процедуру для залучення приватного партнера в управління двома терміналами порту. Конкурсна комісія з відбору інвестора публічно-приватного партнерства для порту Чорноморськ вирішила провести відбір у форматі конкурентного діалогу. Про це повідомили у Мінрозвитку. Конкурентний діалог дозволяє державі вести кілька раундів переговорів із потенційними інвесторами, аби сформувану оптимальну модель співпраці для складних об’єктів. Такий формат робить процес відкритим і зрозумілим для міжнародних партнерів та гарантує чесну конкуренцію навіть в умовах війни.

Джерело зображення: usm.media

Голова комісії, заступник міністра Андрій Кашуба вважає, що в умовах невизначеності саме конкурентний діалог дозволить врахувати позицію ринку, збалансувати інтереси бізнесу і держави та обрати найефективнішу модель партнерства. До цього міжнародні фінансові організації презентували конкурсній комісії умови майбутнього інвестиційного проєкту.

<https://usm.media/chornomorskij-port-shukaye-investora-minrozvitku-obralo-prozoru-proczeduru/>

3.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Дата	15.09.2025
Час	08.00
1300-та доба широкомасштабної збройної агресії рф проти України. Агресор завдавав авіаційних ударів, зокрема по районах населених пунктів Білогір'я, Залізничне Запорізької області, Ольгівка Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку Сили оборони успішно відбили ворожу атаку поблизу Полтавки. На Оріхівському напрямку противник двічі наступав поблизу Новоандріївки та Степногірська. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили п'ять штурмових дій окупантів.	
Гуляйпільський напрямок	
СИЛИ ОБОРОНИ УСПІШНО ВІДБИЛИ ВОРОЖУ АТАКУ ПОБЛИЗУ ПОЛТАВКИ	

Оріхівський напрямок

**ПРОТИВНИК ДВІЧІ
НАСТУПАВ ПОБЛИЗ
НОВОАНДРІЇВКИ ТА
СТЕПНОГІРСЬКА**

Придніпровський напрямок

**УКРАЇНСЬКІ ЗАХИСНИКИ
ВІДБИЛИ П'ЯТЬ
ШТУРМОВИХ ДІЙ
ОКУПАНТІВ**

Дата

15.09.2025

Час

16.00

На Гуляйпільському напрямку бойових зіткнень не зафіксовано. Противник завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Залізничне. На Оріхівському напрямку противник двічі наступав в районі Кам'янського та в напрямку Новоданилівки. Ворог завдав авіаційних ударів в районі населеного пункту Веселянка. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили чотири атаки окупантів. Авіація загарбника завдала удару некерованими авіаційними ракетами по Миколаївці.

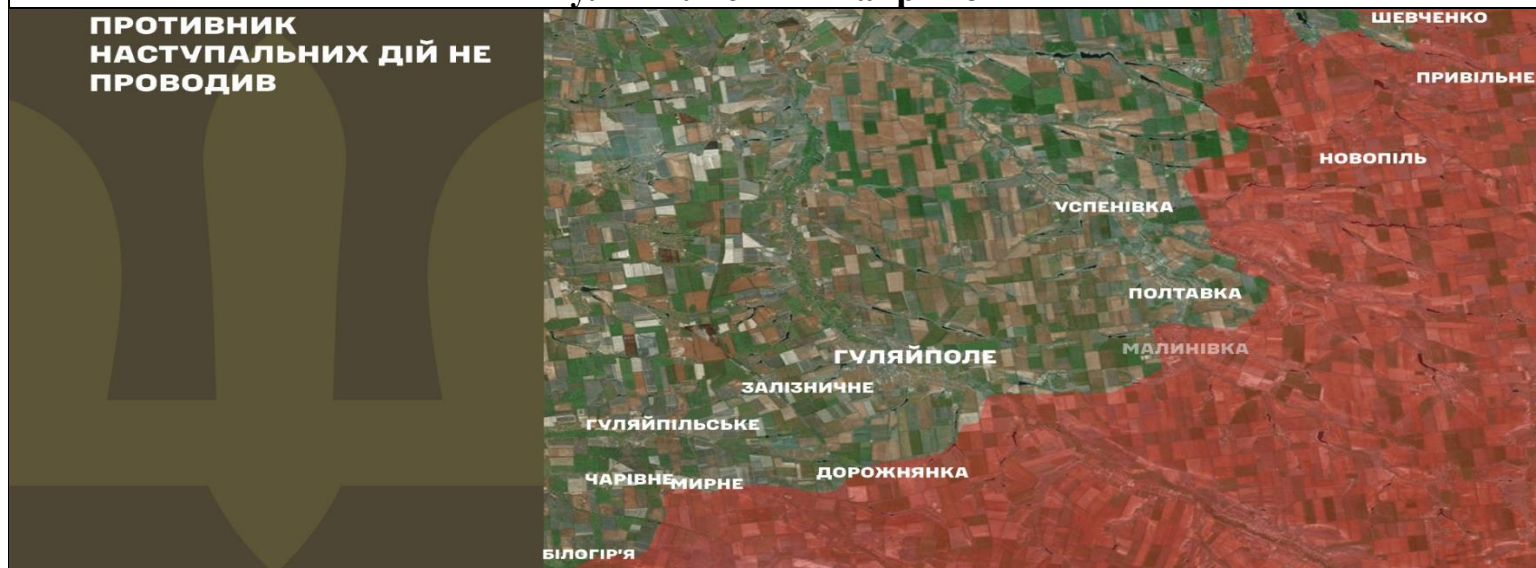
Дата	15.09.2025
Час	22.00

На Гуляйпільському напрямку бойових зіткнень не фіксувалось. На Оріхівському напрямку противник двічі наступав, в районі Кам'янського та в напрямку Новоданилівки. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили чотири атаки окупантів.

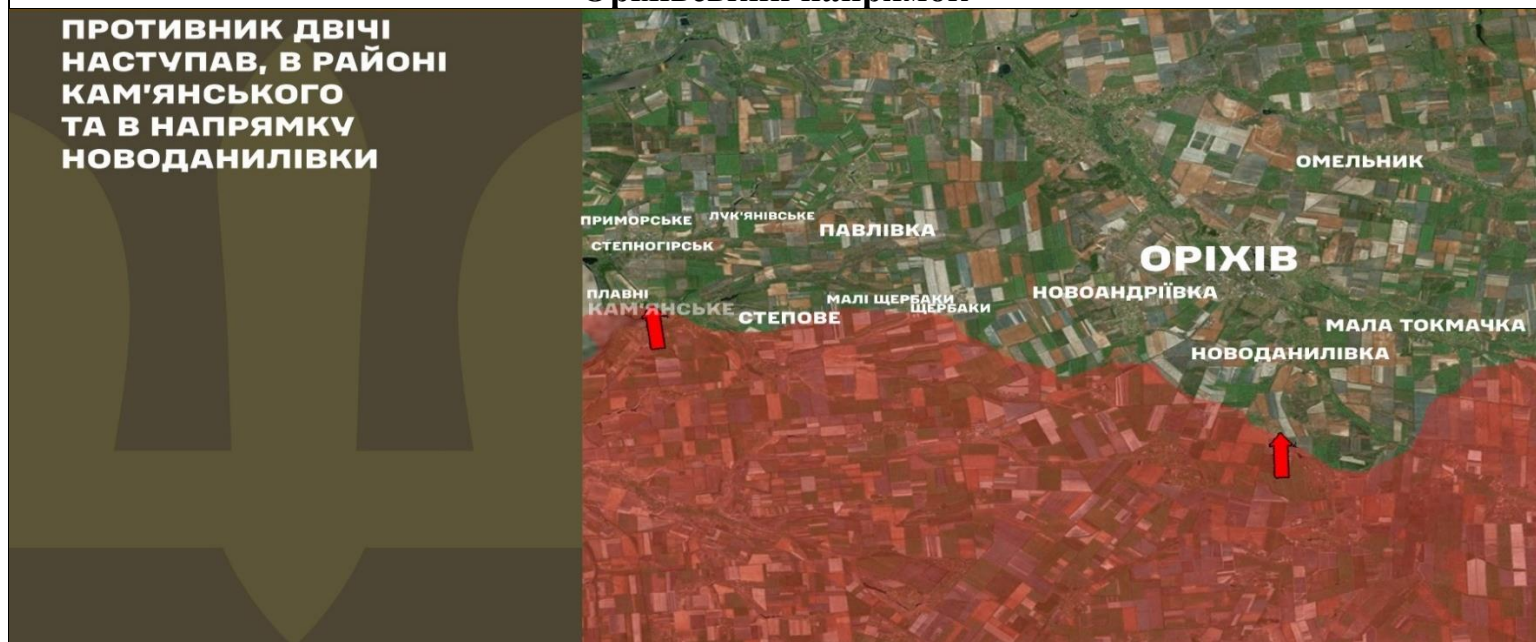
Дата	16.09.2025
Час	08.00

1301-ша доба широкомасштабної збройної агресії рф проти України. Агресор завдавав авіаційних ударів, зокрема по районах населених пунктів Залізничне, Веселянка, Степногірськ, Лук'янівське Запорізької області; Миколаївка Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку противник наступальних дій не проводив. На Оріхівському напрямку противник двічі наступав, в районі Кам'янського та в напрямку Новоданилівки. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили чотири атаки окупантів.

Гуляйпільський напрямок

Оріхівський напрямок

Придніпровський напрямок

**УКРАЇНСЬКІ ЗАХИСНИКИ
ВІДБИЛИ ЧОТИРИ АТАКИ
ОКУПАНТІВ**

Дата

16.09.2025

Час

16.00

На Гуляйпільському напрямку бойових зіткнень не зафіксовано. Противник завдав авіаційних ударів в районах населених пунктів Білогір'я та Залізничне. На Оріхівському напрямку противник завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Григорівка, наступальних дій не проводив. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили дві атаки окупантів. Авіація загарбника завдала удару некерованими авіаційними ракетами по Одрадокам'янці.

Дата

16.09. 2025

Час

22.00

На Гуляйпільському напрямку ворог двічі атакував позиції наших захисників в напрямку Полтавки, боєзіткнення тривають. Противник завдав авіаційних ударів в районах населених пунктів Білогір'я та Залізничне. На Оріхівському напрямку українські воїни відбивали одну атаку в районі Кам'янського, крім того ворог завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Григорівка. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили дві атаки окупантів. Авіація загарбника завдала удару некерованими авіаційними ракетами по Одрадокам'янці.

Дата

17.09.2025

Час

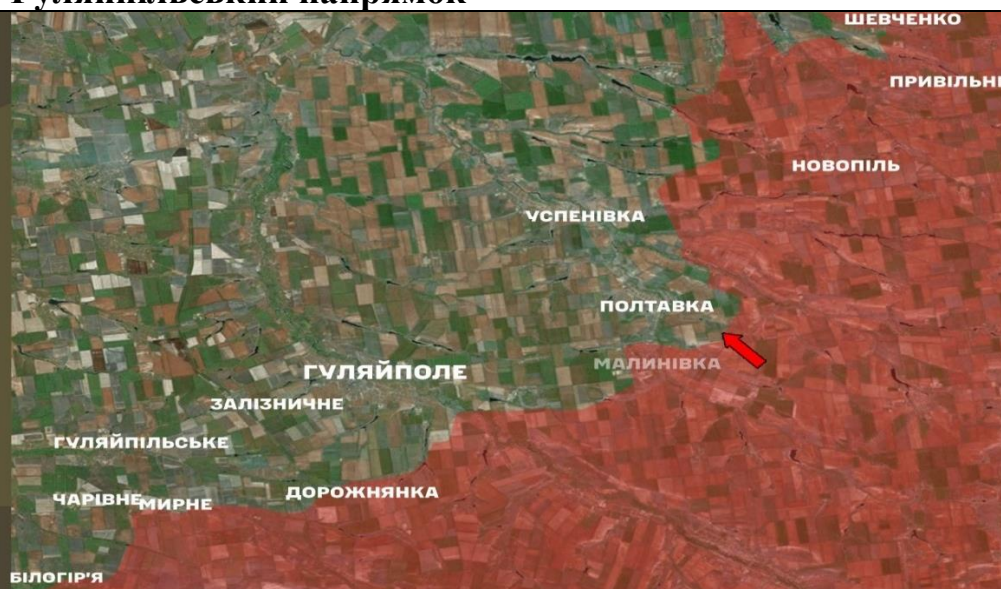
08.00

1302-га доба широкомасштабної збройної агресії рф проти України. Агресор завдав авіаційних ударів, зокрема по районах населених пунктів Білогір'я, Залізничне, Григорівка Запорізької області; Одрадокам'янка Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку Сили оборони успішно відбили дві ворожі атаки поблизу Полтавки. На Оріхівському напрямку

українські воїни відбивали одну атаку в районі Кам'янського. На Придніпровському напрямку українські захисники відбили дві атаки окупантів.

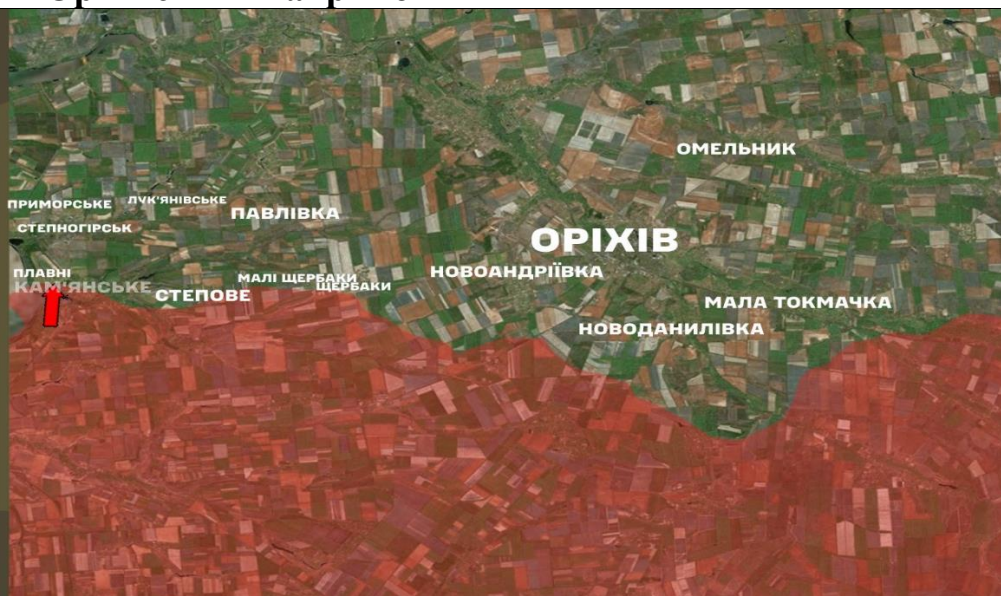
Гуляйпільський напрямок

**СИЛИ ОБОРОНИ УСПІШНО
ВІДБИЛИ ДВІ ВОРОЖІ
АТАКИ ПОБЛИЗУ
ПОЛТАВКИ**

Оріхівський напрямок

**УКРАЇНСЬКІ ВОЇНИ
ВІДБИВАЛИ ОДНУ АТАКУ В
РАЙОНІ КАМ'ЯНСЬКОГО**

Придніпровський напрямок

УКРАЇНСЬКІ ЗАХИСНИКИ ВІДБИЛИ ДВІ АТАКИ ОКУПАНТІВ

Дата	17.09.2025
------	------------

Час	16.00
-----	-------

На Гуляйпільському напрямку ворог атакував позиції наших оборонців у районі населеного пункту Полтавка. Авіаційних ударів зазнали населені пункти Залізничне та Різдвянка. На Оріхівському напрямку, за підтримки авіації, ворог наступав у районі населеного пункту Кам'янське — успіху не мав. На Придніпровському напрямку ворог один раз марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту, також противник завдав авіаудару по районах населених пунктів Антонівка та Інгулка.

Дата	17.09. 2025
------	-------------

Час	22.00
-----	-------

На Гуляйпільському напрямку ворог атакував позиції наших оборонців у районі населеного пункту Полтавка. Авіаційних ударів зазнали населені пункти Залізничне та Різдвянка. На Оріхівському напрямку, за підтримки авіації, ворог тричі наступав у районі населеного пункту Кам'янське. На Придніпровському напрямку ворог один раз марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту, також противник завдав авіаудару по районах населених пунктів Антонівка та Інгулець.

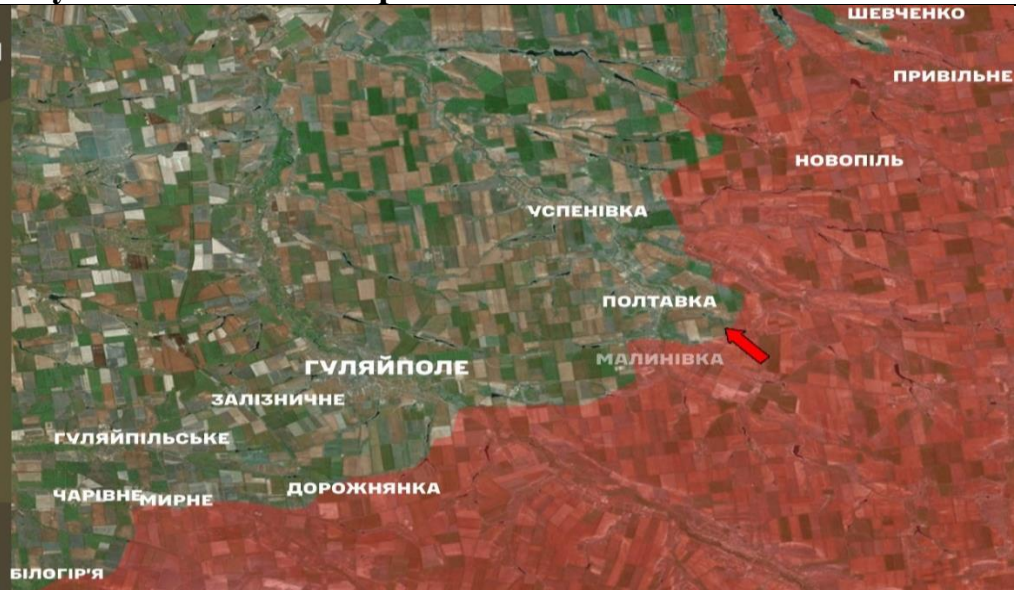
Дата	18.09.2025
------	------------

Час	08.00
-----	-------

1303-тя доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Агресор завдавав авіаударів по районах населених пунктів Залізничне, Різдвянка, Кам'янське, Григорівка, Веселянка Запорізької області; Антонівка, Інгулець Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку ворог здійснив один марний штурм позицій наших оборонців у районі населеного пункту Полтавка. На Оріхівському напрямку, за підтримки авіації, ворог тричі наступав у районі населеного пункту Кам'янське. На Придніпровському напрямку ворог тричі марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту.

Гуляйпільський напрямок

**ВРОГ ЗДІЙСНИВ ОДИН
МАРНИЙ ШТУРМ ПОЗИЦІЙ
НАШИХ ОБОРОНЦІВ У
РАЙОНІ НАСЕЛЕНОГО
ПУНКТУ ПОЛТАВКА**

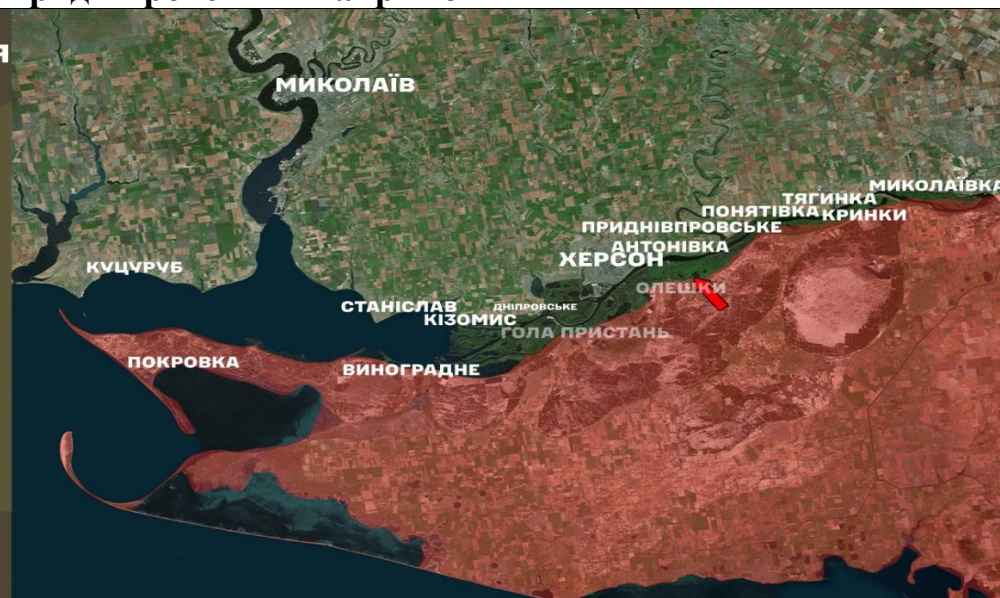
Оріхівський напрямок

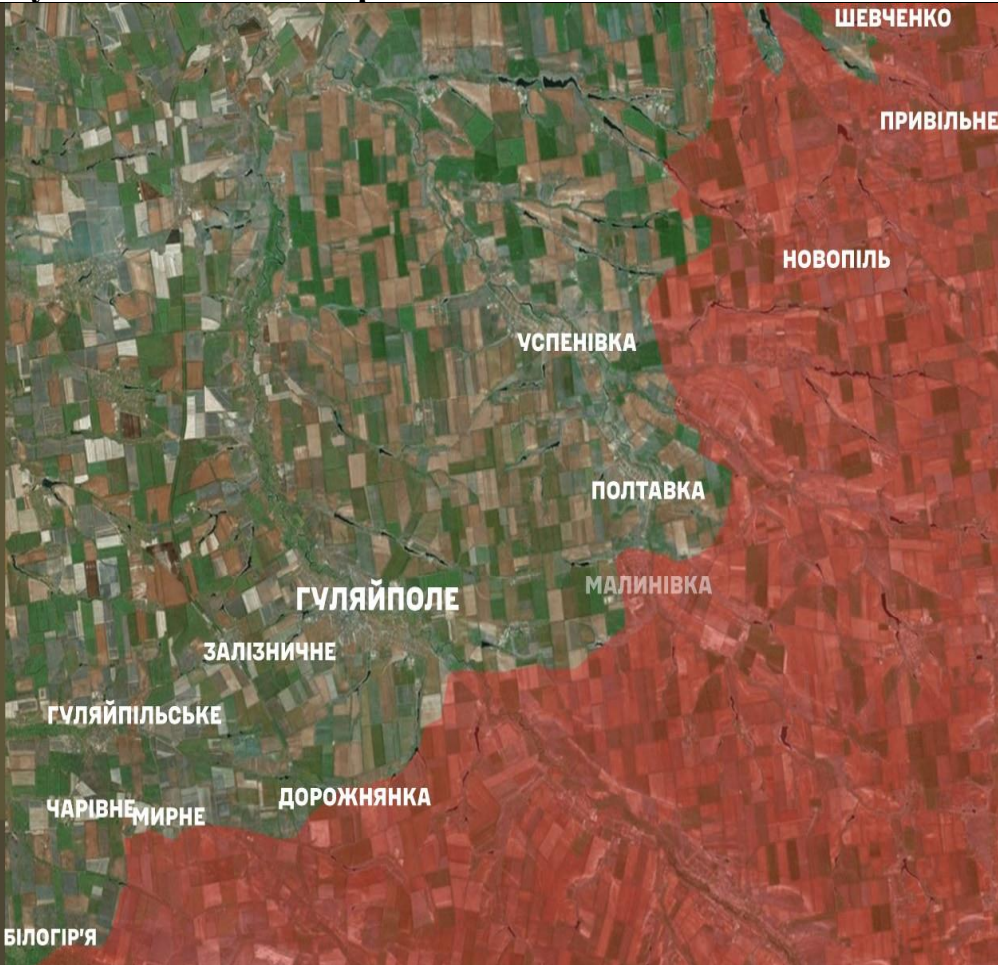
**ЗА ПІДТРИМКИ АВІАЦІЇ,
ВРОГ ТРИЧІ НАСТУПАВ
У РАЙОНІ НАСЕЛЕНОГО
ПУНКТУ КАМ'ЯНСЬКЕ**

Придніпровський напрямок

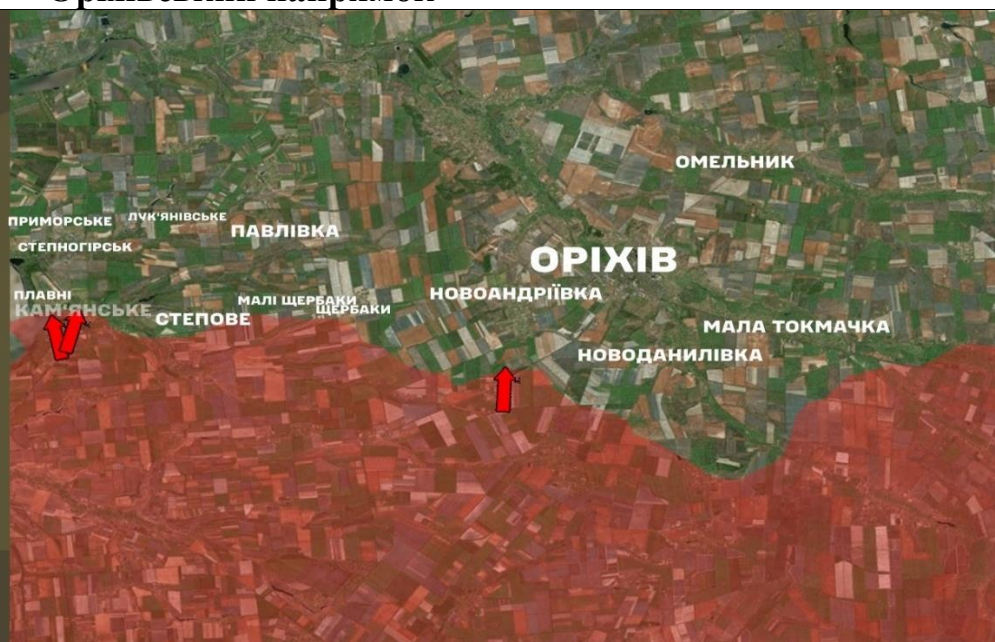
**ВРОГ ТРИЧІ МАРНО
НАМАГАВСЯ НАБЛИЗИТИСЯ
ДО ПОЗИЦІЙ НАШИХ
ОБОРОНЦІВ У НАПРЯМКУ
АНТОНІВСЬКОГО МОСТУ**

Дата	18.09.2025
Час	16.00
На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив. На Оріхівському напрямку ворог п'ять разів атакував позиції наших захисників у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Новоандріївки, Степногірська, Плавнів. На Придніпровському напрямку ворог два рази марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту.	
Дата	18.09.2025
Час	22.00
На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив. На Оріхівському напрямку ворог п'ять разів наступав у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Новоандріївки. На Придніпровському напрямку ворог два рази марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту.	
Дата	19.09.2025
Час	08.00
1304-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив. На Оріхівському напрямку противник п'ять разів наступав у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Новоандріївки. На Придніпровському напрямку ворог двічі марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту.	
Гуляйпільський напрямок	
ВОРОГ НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ НЕ ПРОВОДИВ	

Оріхівський напрямок

**ПРОТИВНИК П'ЯТЬ РАЗІВ
НАСТУПАВ У РАЙОНІ
НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ
КАМ'ЯНСЬКЕ ТА В БІК
НОВОАНДРІЇВКИ**

Придніпровський напрямок

**ВОРОГ ДВІЧІ МАРНО
НАМАГАВСЯ НАБЛИЗИТИСЯ
ДО ПОЗИЦІЙ НАШИХ
ОБОРОНЦІВ У НАПРЯМКУ
АНТОНІВСЬКОГО МОСТУ**

Дата

19.09.2025

Час

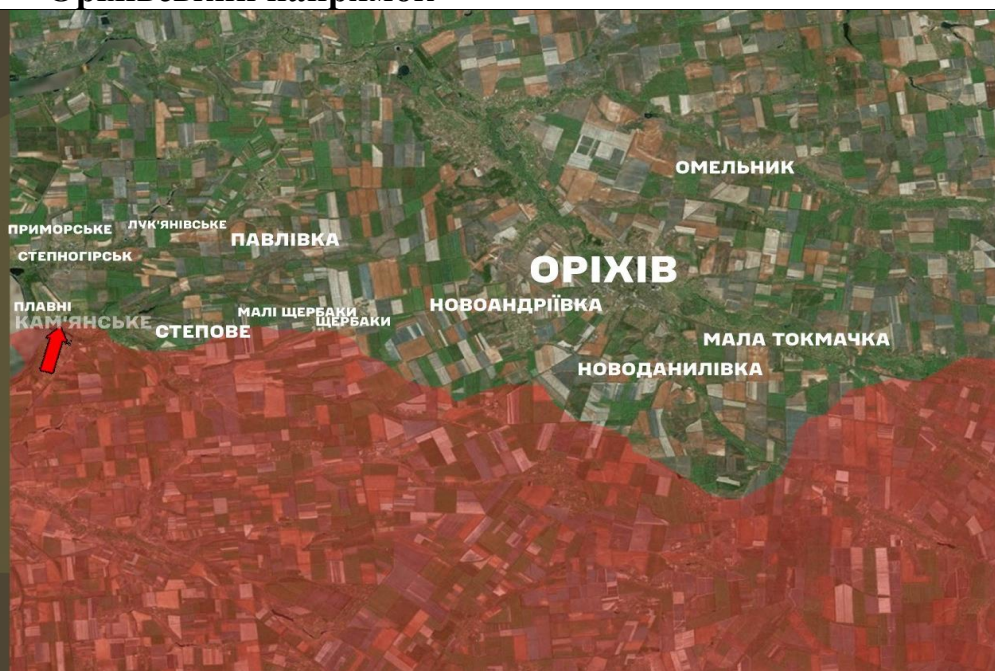
16.00

На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив, проте завдав авіаудару некерованими авіаційними ракетами по Залізничному. На Оріхівському напрямку ворог двічі атакував позиції наших захисників у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Степногірська. Одне боєзіткнення досі триває. На Придніпровському напрямку ворог два рази марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту. В той же час противник завдав авіаудару по Ольгівці.

Дата	19.09.2025
Час	22.00
Українські захисники рішуче дають відсіч спробам противника просунутися вглиб нашої території, завдаючи йому вогневого ураження. На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив, проте завдав авіаудару некерованими авіаційними ракетами по Залізничному. На Оріхівському напрямку ворог двічі атакував позиції наших захисників у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Степногірська. На Придніпровському напрямку ворог два рази марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту. В той же час противник завдав авіаудару по Ольгівці.	
Дата	20.09.2025
Час	08.00
1305-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Агресор завдавав авіаударів, зокрема по районах населених пунктів Григорівка, Лук'янівське, Степногірськ, Степове, Залізничне Запорізької області; Ольгівка Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку ворог наступальних дій не проводив. На Оріхівському напрямку, ворог двічі наступав у районі населеного пункту Кам'янське та в бік Степногірська. На Придніпровському напрямку ворог двічі марно намагався наблизитися до позицій наших оборонців у напрямку Антонівського мосту.	
Гуляйпільський напрямок	
ВОРОГ НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ НЕ ПРОВОДИВ	

Оріхівський напрямок

**ВРОГ ДВІЧІ НАСТУПАВ
У РАЙОНІ НАСЕЛЕНОГО
ПУНКТУ КАМ'ЯНСЬКЕ ТА В
БІК СТЕПНОГІРСЬКА**

Придніпровський напрямок

**ВРОГ ДВІЧІ МАРНО
НАМАГАВСЯ НАБЛИЗИТИСЯ
ДО ПОЗИЦІЙ НАШИХ
ОБОРОНЦІВ У НАПРЯМКУ
АНТОНІВСЬКОГО МОСТУ**

Дата

20.09.2025

Час

16.00

Сили оборони України стримують наступ російських окупантів. На Гуляйпільському напрямку противник тричі атакував позиції Сил оборони в районі населеного пункту Ольгівське. Одне боєзіткнення триває до цього часу. Агресор завдав авіаційного удару по населеному пункту Білогір'я. На Оріхівському напрямку наші захисники відбили одну атаку противника у бік Новоандріївки. На Придніпровському напрямку ворог завдав авіаудару по населеному пункту Козацьке, здійснив дві безрезультатні спроби наблизитись до позицій українських підрозділів у бік Антонівського мосту.

Дата	20.09.2025
Час	22.00
Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунутися вглиб нашої території. На Гуляйпільському напрямку противник чотири рази атакував позиції Сил оборони в районі населеного пункту Ольгівське. Агресор завдав авіаційного удару по населеному пункту Білогір'я. На Оріхівському напрямку наші захисники відбили одну атаку противника у бік Новоандріївки. На Придніпровському напрямку ворог завдав авіаудару по населеному пункту Козацьке, здійснив дві безрезультатні спроби наблизитись до позицій українських підрозділів у бік Антонівського мосту.	
Дата	21.09.2025
Час	08.00
1306-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Авіаударів зазнали, зокрема, райони населених пунктів Білогір'я Запорізької області та Козацьке Херсонської області. На Гуляйпільському напрямку противник шість разів атакував позиції Сил оборони у районах населених пунктів Полтавка та Ольгівське. На Оріхівському напрямку наші захисники відбили одну атаку противника у бік Новоандріївки. На Придніпровському напрямку ворог здійснив дві безрезультатні спроби наблизитись до позицій українських підрозділів у бік Антонівського мосту.	
Гуляйпільський напрямок	
ПРОТИВНИК ШІСТЬ РАЗІВ АТАКУВАВ ПОЗИЦІЇ СИЛ ОБОРОНИ У РАЙОНАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ПОЛТАВКА ТА ОЛЬГІВСЬКЕ	

Оріхівський напрямок

**НАШІ ЗАХИСНИКИ
ВІДБИЛИ ОДНУ АТАКУ
ПРОТИВНИКА У БІК
НОВОАНДРІЇВКИ**

Придніпровський напрямок

**ВОРОГ ЗДІЙСНИВ ДВІ
БЕЗРЕЗУЛЬТАТНІ СПРОБИ
НАБЛИЗИТИСЬ ДО
ПОЗИЦІЙ УКРАЇНСЬКИХ
ПІДРОЗДІЛІВ У БІК
АНТОНІВСЬКОГО МОСТУ**

Дата

21.09.2025

Час

16.00

На Гуляйпільському напрямку українські воїни відбили атаку окупантів поблизу Ольгівського. На Оріхівському напрямку ворог чотири рази намагався йти вперед на позиції наших підрозділів в районі Кам'янського та у бік Новоданилівки. Ворожа авіація завдала ударів по населених пунктах Інгулець та Одрадокам'янка на Придніпровському напрямку.

Дата

21.09.2025

Час

22.00

На Гуляйпільському напрямку українські воїни відбили дві атаки окупантів поблизу Ольгівського. На Оріхівському напрямку ворог шість разів намагався йти вперед на позиції наших підрозділів в районі Кам'янського та у бік Малої Токмачки й Новоданилівки, два боєзіткнення тривають дотепер. На Придніпровському напрямку бойових зіткнень на даний час не зафіксовано.

https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua?locale=uk_UA

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 на південних напрямках російсько-української війни, що охоплюють стратегічно важливі сектори Запорізької та Херсонської областей, спостерігалася характерна динаміка ескалації та стабілізації конфронтації, де агресор, спираючись на комбіновану тактику наземних штурмів і масованих авіаційних ударів, намагався досягти локальних проривів, однак стикався з систематичним опором Сил оборони України, що демонструвало не лише тактичну стійкість, але й стратегічну адаптивність до гібридних загроз, підкреслюючи еволюцію конфлікту в напрямку асиметричних операцій, де домінування в повітряному просторі стає критичним фактором, але не гарантує успіху через ефективне використання фортифікацій та контрманеврів ЗС України, які перетворюють кожен ворожий наступ на виснажливий процес з мінімальними територіальними здобутками, тоді як хронологія подій ілюструє циклічний характер агресії, з піками інтенсивності в ранкові та вечірні години, що корелює з логістичними циклами росії, обмеженими санкціями та дефіцитом ресурсів, дозволяючи Силам оборони прогнозувати та нейтралізувати загрози на етапі підготовки, зокрема на Гуляйпільському напрямку, де початкова атака поблизу Полтавки була відкинута з переходом до відносного затишшя, а подальші спроби відновлення наступу свідчать про реактивну стратегію агресора, спрямовану на виснаження через повторюваність, але без досягнення оперативної глибини, що підкреслює роль природних бар'єрів та інженерних укріплень у формуванні оборонної парадигми, де кожен відбитий штурм посилює психологічну перевагу ЗС України, перетворюючи фронт на арену attrition warfare, де росія, покладаючись на чисельну перевагу, втрачає ініціативу через відсутність координації між піхотою та авіацією, як видно з невдалих ударів по Білогір'ю та Залізничному, що не призвели до синергетичного ефекту, а лише розосередили зусилля, тоді як на Оріхівському напрямку повторювані наступи в районі Кам'янського та Новоданилівки, з інтеграцією авіаційної підтримки, ілюструють спроби агресора експлуатувати потенційні слабкі місця в лінії оборони, однак ефективна реакція Сил оборони, що включає превентивну артилерійську корекцію та використання БПЛА для розвідки, призводить до фіксації втрат без просування, підкреслюючи структурні вади російської доктрини, орієнтованої на масовість замість точності, що контрастує з українською моделлю, де інтеграція технологій та людського фактора забезпечує стійкість, зокрема через ротацію підрозділів та посилення ППО, яке нейтралізує некеровані ракети, як у випадках ударів по Веселянці та Григорівці, де відсутність проривів вказує на зменшення ефективності ворожої авіації через осінні погодні умови та контрзаходи ЗС України, що еволюціонують від пасивної оборони до активного стримування, формуючи патерн, де кожна доба агресії посилює

ізоляцію окупованих територій, тоді як на Придніпровському напрямку, що слугує ключовим бар'єром уздовж Дніпра, п'ять відбитих штурмів на початку періоду з переходом до меншої інтенсивності свідчать про стратегічне виснаження ресурсів агресора, де спроби наблизитися до Антонівського мосту, підтримані авіаударами по Антонівці та Інгулці, не досягають мети через комбіновану оборону, що включає мінні поля, дроніві барражи та артилерійську щільність, підкреслюючи геостратегічне значення цього сектора як потенційного плацдарму для контроперацій України, де динаміка подій демонструє зменшення кількості атак від чотирьох-п'яти до однієї-двох на добу, що може вказувати на логістичні труднощі росії, пов'язані з постачанням через пошкоджену інфраструктуру, тоді як Сили оборони, спираючись на міжнародну допомогу в озброєнні, посилюють свою позицію, перетворюючи фронт на елемент довгострокової стратегії attrition, де психологічний та моральний фактори, посилені національною єдністю, стають мультиплікатором сили, дозволяючи утримувати рубежі без значних втрат, і де загальна кількість авіаударів, фіксована в районах Ольгівки, Миколаївки та Одрадокам'янки, не призводить до деморалізації, а навпаки, консолідує оборону, ілюструючи парадокс конфлікту, де технологічна перевага агресора нейтралізується адаптивністю ЗС України, що еволюціонує в напрямку мережево-центричної війни, з акцентом на реал-тайм розвідку та прецизійні удари, які, хоча й не деталізуються в оперативних звітах, логічно впливають з відсутності ворожих успіхів, формуючи ширший контекст, де південні напрямки не лише стримують загрозу, але й слугують моделлю для інших фронтів, підкреслюючи необхідність подальшого посилення санкцій проти росії для прискорення її стратегічного виснаження, тоді як стабілізація фронту в кінці періоду сигналізує про потенціал для контрніціатив України в найближчі місяці, з урахуванням сезонних факторів та геополітичних змін.

Підсумовуючи аналітику за період з 15 по 17 вересня 2025 року, можна констатувати, що південні напрямки демонстрували домінування оборонної стратегії Сил оборони України, з ефективним відбиттям численних штурмів та нейтралізацією авіаційних загроз, що призвело до тактичного виснаження агресора без територіальних втрат, закріплюючи стійкість фронту як основу для майбутніх операцій та підкреслюючи асиметричну перевагу України в адаптивності та мотивації.

У період з 18.09-19.09.2025 на південних напрямках російсько-української війни, що становлять критичний сегмент стратегічної оборони Запорізької та Херсонської областей, спостерігалася помітна ескалація тактичних операцій агресора, спрямованих на локальне виснаження ресурсів Сил оборони України через комбіновані наземні штурми та авіаційні удари, однак ця динаміка підкреслювала фундаментальну асиметрію конфлікту, де росія, обмежена логістичними бар'єрами та санкційним тиском, не змогла перетворити кількісну перевагу в якісні територіальні здобутки, тоді як ЗС України демонстрували вищу ступінь оперативної адаптивності, інтегруючи фортифікаційні елементи з прецизійними контрзаходами для нейтралізації ворожих ініціатив, що призводило до систематичного фіксування втрат у особовому складі та техніці без порушення цілісності оборонних рубежів, зокрема на Гуляйпільському напрямку, де марний штурм поблизу Полтавки на початку періоду перейшов у відносно затишшя з подальшим авіаційним тиском на Залізничне, ілюструючи реактивну стратегію агресора, орієнтовану на деморалізацію

через некеровані ракети, але без здатності експлуатувати потенційні прогалини в лінії контакту, що корелює з ширшою тенденцією конфлікту до attrition warfare, де кожен невдалий наступ посилює ізоляцію окупованих зон і виснажує резервні сили росії, тоді як ефективність Сил оборони в утриманні позицій свідчить про еволюцію оборонної доктрини в напрямку гібридної стійкості, де природні бар'єри, як у випадку з Дніпром на Придніпровському напрямку, посилюються технологічними засобами, такими як дроніві системи спостереження та контрбатарейна артилерія, дозволяючи відкидати спроби наблизитися до Антонівського мосту з мінімальними ресурсами, де динаміка від трьох марних атак до двох на добу вказує на стратегічне переосмислення агресором своїх можливостей, обмежених осінніми умовами та дефіцитом кваліфікованого персоналу, що контрастує з українською моделлю, де мотиваційний фактор, підкріплений національною консолідацією, стає ключовим мультиплікатором ефективності, перетворюючи фронт на платформу для довгострокового стримування, а на Оріхівському напрямку інтенсивність наступів, що сягала п'яти спроб у районі Кам'янського та в бік Новоандріївки, з інтеграцією авіаційної підтримки, демонструвала спроби росії компенсувати наземні втрати повітряним домінуванням, однак відсутність успіху в цих операціях, як і в ударах по Григорівці та Веселянці, підкреслює неефективність такої тактики в умовах посиленої ППО ЗС України, де превентивні заходи, включаючи розвідувальні місії та артилерійське прикриття, нейтралізують потенціал прориву, формуючи патерн циклічної ескалації з подальшим спадом, що логічно впливає з логістичних обмежень агресора, пов'язаних з пошкодженою інфраструктурою та міжнародними санкціями, тоді як стабілізація фронту до кінця періоду, з триваючими боєзіткненнями поблизу Степногірська, сигналізує про потенціал для контрніціатив Сил оборони, спрямованих на розширення плацдармів і виснаження ворожих резервів, підкреслюючи геостратегічне значення цих напрямків як бар'єру для потенційного наступу на Запоріжжя чи Херсон, де загальна кількість авіаударів по Антонівці, Інгулці та Ольгівці не призвела до деморалізації, а навпаки, консолідувала оборону, ілюструючи парадокс сучасного конфлікту, де технологічна перевага росії нейтралізується адаптивністю ЗС України, що еволюціонує в напрямку мережево-центричної війни з акцентом на реал-тайм координацію та прецизійні ураження, які, хоча й не деталізуються в оперативних звітах, впливають з відсутності ворожих просувань і фіксованих втрат, формуючи ширший контекст, де південні сектори слугують моделлю для інших фронтів, підкреслюючи необхідність подальшого посилення міжнародної підтримки для прискорення стратегічного виснаження росії, з урахуванням того, що динаміка періоду демонструє перехід від інтенсивної ескалації до стабілізації, що може вказувати на підготовку агресора до зимової паузи, тоді як Сили оборони, спираючись на технологічні інновації та людський капітал, закладають основу для весняних операцій, перетворюючи кожен відбитий штурм на елемент національної стійкості, де психологічний та моральний аспекти стають не менш важливими, ніж матеріальні ресурси, забезпечуючи довгострокову перевагу в асиметричному протистоянні.

Підсумовуючи аналітику за період з 18 по 19 вересня 2025 року, можна констатувати, що південні напрямки характеризувалися посиленою оборонною домінуванням Сил оборони України, з ефективним нейтралізацією численних штурмів та авіаційних загроз, що призвело до тактичного виснаження агресора без територіальних втрат, закріплюючи

стратегічну стійкість фронту як передумову для майбутніх контроперацій та підкреслюючи асиметричну перевагу України в адаптивності та ресурсній ефективності.

У період з 20.09-21.09.2025 на південних напрямках російсько-української війни, що охоплюють ключові стратегічні осі Запорізької та Херсонської областей, спостерігалася характерна динаміка посилення тактичної активності агресора, спрямована на локальне тестування оборонних рубежів Сил оборони України через комбіновані наземні штурми та авіаційні удари, однак ця ескалація підкреслювала фундаментальну неефективність російської стратегії, обмеженої логістичними бар'єрами, санкційним виснаженням ресурсів та відсутністю координації між родами військ, що призводило до систематичного фіксування втрат без досягнення оперативних цілей, тоді як ЗС України демонстрували вищу ступінь адаптивності, інтегруючи фортифікаційні системи з прецизійними контрзаходами для нейтралізації загроз на етапі їхньої ініціації, перетворюючи фронт на арену асиметричного протистояння, де мотиваційний фактор та технологічна інтеграція стають домінуючими елементами стійкості, зокрема на Гуляйпільському напрямку, де перехід від відносного затишшя до множинних атак поблизу Ольгівського та Полтавки ілюструє реактивну тактику росії, орієнтовану на виснаження через повторюваність, але без здатності експлуатувати потенційні слабкі місця в лінії оборони, що корелює з ширшою тенденцією конфлікту до еволюції в attrition warfare, де кожен невдалий штурм посилює психологічну перевагу Сил оборони, дозволяючи утримувати рубежі з мінімальними ресурсами та перетворюючи авіаудари по Білогір'ю на марні спроби деморалізації, які не досягають ефекту через посилену протиповітряну щільність, тоді як на Оріхівському напрямку повторювані наступи в районі Кам'янського, Новоандріївки та в бік Малої Токмачки, з інтеграцією авіаційної підтримки, демонстрували спроби агресора компенсувати наземні втрати повітряним домінуванням, однак відсутність просування, як і в ударах по Григорівці, Лук'янівському та Степногірську, підкреслює структурні вади російської доктрини, де масовість замінює точність, контрастуючи з українською моделлю активної оборони, де превентивні артилерійські корекції та дроніві розвідувальні групи нейтралізують загрози, формуючи патерн циклічної ескалації з подальшим спадом інтенсивності, що логічно впливає з осінніх погодних обмежень та дефіциту ворожих резервів, дозволяючи Силам оборони диктувати темп через ротацію підрозділів та посилення фортифікацій, тоді як на Придніпровському напрямку марні спроби наблизитися до Антонівського мосту, поєднані з авіаударами по Козацькому, Ольгівці та Інгулці, свідчать про стратегічне виснаження ресурсів агресора, де географічний бар'єр Дніпра посилюється мінними полями та контрбатареюною боротьбою, призводячи до фіксації втрат без порушення цілісності рубежів, що ілюструє парадокс конфлікту, де технологічна перевага росії нейтралізується адаптивністю ЗС України, еволюціонуючи в напрямок мережево-центричної війни з акцентом на реал-тайм координацію та прецизійні ураження логістики, які, хоча й не деталізуються в оперативних контекстах, впливають з відсутності ворожих успіхів і триваючих боєзіткнень, формуючи ширший геостратегічний контекст, де південні сектори слугують не лише бар'єром для потенційного наступу на Запоріжжя чи Херсон, але й платформою для накопичення сил для контроперацій, підкреслюючи необхідність подальшого посилення міжнародної допомоги в озброєнні для прискорення стратегічного виснаження росії, з урахуванням того, що динаміка періоду

демонструє перехід від локальної ескалації до стабілізації, що може вказувати на підготовку агресора до зимової консервації фронту, тоді як Сили оборони, спираючись на національну стійкість та технологічні інновації, закладають основу для весняних ініціатив, перетворюючи кожен відбитий штурм на елемент довгострокової перемоги, де психологічний та моральний аспекти стають не менш критичними, ніж матеріальні ресурси, забезпечуючи асиметричну перевагу в протистоянні.

Підсумовуючи аналітику за період з 20 по 21 вересня 2025 року, можна констатувати, що південні напрямки характеризувалися посиленою оборонною домінуванням Сил оборони України, з ефективним нейтралізацією численних штурмів та авіаційних загроз, що призвело до тактичного виснаження агресора без територіальних втрат, закріплюючи стратегічну стійкість фронту як передумову для майбутніх контроперацій та підкреслюючи асиметричну перевагу України в адаптивності та ресурсній ефективності.

4.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ТА ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ У ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Хід бойових дій

18.09.2025 Капітан 2 рангу розповів про свіжу “шахедну тактику” росіян в Чорному морі. Плетенчук додав, що росіяни не запускають якусь сталу кількість “Шахедів”, вона завжди різна. Останнім часом російські дрони з Чорного моря заходять для ударів по Україні один за одним, але чи ефективна ця тактика окупантів, поки невідомо. Про це в етері телемарафону розповів речник ВМС ЗС України Дмитро Плетенчук. За його словами, ворог застосовує дуже різну тактику. “З моря періодично заходять “Шахеда”, й розвідувальні дрони так само є частими “гостями”, зокрема у північно-західній частині Чорного моря”, - сказав він. Плетенчук додав, що росіяни не запускають якусь сталу кількість “Шахедів”, буває дуже по-різному. “Під час останніх атак вони використовували тактику – збиралися в морі й потім один за одним заходили на сушу”, - розповів про нову тактику окупантів Плетенчук. Водночас він не зміг сказати чи є така тактика противника дієвою, але, за його словами, відсоток збиття ворожих БпЛА не змінився: “Нам вистачає роботи. Коли “Шахеда” заходять з моря, першими атаки відбиває корабельно-катерний склад та, у будь-якому разі це є проблемою - кожен “Шахед”, в тому числі збитий, все одне десь падає. Тому нам доводиться боротися ще й із наслідками атак”. За його словами, збиття дронів в акваторії значно складніше, ніж, наприклад, у полі зі стаціонарної платформи. “У морі - це завжди хитавиця. Звісно, тут треба мати відповідні навички, досвід”, - наголосив військовий та додав, що атаки російських дронів. Нагадаємо, раніше речник Військово-морських сил ЗС України, капітан 3-го рангу Дмитро Плетенчук розповів, що окупанти користуються тактикою “мух”, коли завдають ударів дронами з боку Чорного

моря. Вони збираються купою, а потім сунуть на материкову Україну. Військовий пояснив, розмістити на воді достатню кількість відповідних засобів дуже проблематично й за рахунок кількості, певна частина БПЛА проривається. Також застосовується тактика наднизьких польотів чи навпаки - на великій висоті, але сам принцип - зібратися в купу, масовано зайти, щоб хоча б кудись влучити.

<https://www.unian.ua/war/pletenchuk-kapitan-3-rangu-rozpoviv-pro-svizhu-shahednu-taktiku-rosiyan-13134780.html>

18.09.2025 Плетенчук пояснив, чому Україна зараз більше б'є по НПЗ у росії, ніж по Криму. Сили оборони наразі намагаються зменшувати можливості ворога в тилу, заявив речник ВМС. Протиповітряний захист окупованого Криму щільніший, ніж навіть російських нафтопереробних підприємств, тому що півострів залишається для росіян надважливою локацією. Про це розповів речник Військово-морських сил ЗС України Дмитро Плетенчук в етері Еспресо. Говорячи про ППО Криму, він зауважив, що "там уже було все". "Якщо про новий С-500 "Прометей" йдеться, то він там вже був і раніше. Для росіян Крим є і залишається надважливою локацією у всіх сенсах - і стратегічному, і геополітичному, тому чіплятись за півострів вони будуть до останнього", - сказав Плетенчук. Водночас, зауважив речник ВМС, Крим "зачекає, бо поки туди не дійде жодна сухопутна складова, то ні про яке звільнення йтися не може". І тому Сили оборони наразі намагаються "зменшувати можливості ворога в тилу". "Нафтопереробна галузь для росіян і є тією можливістю, яка забезпечує і надходження в бюджет, і можливість ведення бойових дій. Тому Крим зачекає. Але, якщо серйозно, ППО там доволі щільна. Так, це ускладнює нашу роботу, але це не означає, що вони не втрачають періодично ці системи, це не означає, що періодично туди не прилітає", - додав Плетенчук. Останні українські удари по російських НПЗ. Як повідомляв раніше УНІАН, вночі 18 вересня безпілотники вдарили по російському Волгограду. Місцеві мешканці розповіли, що чули від 5 до 8 вибухів у південній частині міста, а губернатор Андрій Бочаров повідомив, що нібито в регіоні відбито масовану атаку безпілотних літальних апаратів. Утім, керівник Центру вивчення окупації Петро Андрющенко запевнив, що дрони влучили у підприємства "Лукойл-Волгограднафтопереробка". Згодом Сили спецоперацій підтвердили удар по Волгоградському НПЗ. За попередньою інформацією, роботу підприємства зупинено. У пресслужбі ССО розповіли, що це цей завод задіяний у забезпеченні потреб збройних сил ворога і є найбільшим виробником паливно-мастильних матеріалів у Південному федеральному окрузі рф. А кілька днів перед цим у росії було уражено Саратовський НПЗ. У Генштабі ЗС України повідомляли, що в районі об'єкта було зафіксовано вибухи та пожежу. Підприємство спеціалізується на виробництві бензину, дизельного пального, мазуту, а також різних марок бітуму, вакуумного газойлю, технічної сірки.

<https://www.unian.ua/war/viyna-v-ukrajini-pletenchuk-poyasniv-chomu-ukrajina-bilshe-b-ye-po-npz-u-rosiiji-nizh-po-krimu-13134573.html>

19.09.2025 Спецпризначенці ГУР Міністерства оборони України влаштували на Тендрівській косі пастку, в яку потрапив багатоцільовий тягач російських окупаційних військ. Про це у п'ятницю, 18 вересня, повідомили на Telegram-каналі ГУР МО України. Па підтвердження знищення ворожої техніки розвідники оприлюднили відео операції.

Скрин шот відео

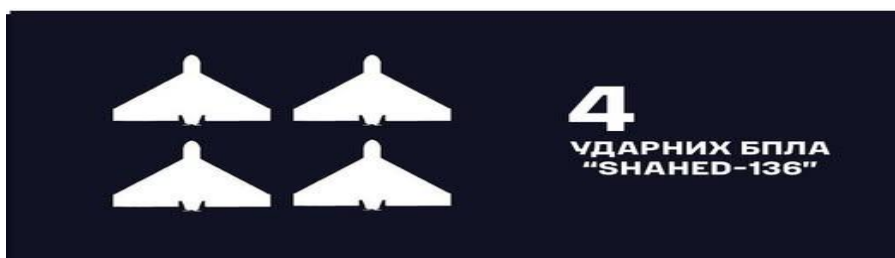
“Успішний рейд на Тендрівську косу — бійці центру морських операцій „Viking” Департаменту активних дій ГУР МО України здійснили чергову нічну висадку та встановили на косі мінні загородження. У пастку спецпризначенців воєнної розвідки потрапив багатоцільовий тягач російських окупантів ДТ-10 “вітязь”, який московити використовували для доставки особового складу, зброї та провізії на ворожі позиції”, — йдеться у повідомленні.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/19/rejd-na-tendrivskij-kosi-vorozha-tehnika-potrapyla-u-pastku-gur/>

20.09.2025 Морські піхотинці ВМС ЗС України знищили 4 “шахеда”.

Військово-Морські Сили

**МОРСЬКІ ПІХОТИНЦІ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

21.09.2025 Морські піхотинці ВМС ЗС України знищили 2 “шахеда”

МОРСЬКІ ПІХОТИНЦІ ЗНИЩИЛИ

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

Характеристика морської обстановки

15.08.2025 Дефіцит тоннажу штовхає вгору ставки Handysize у Чорному морі. Ставки на спотові відправки у сегменті Handysize зростають через стабільний потік зерна та дефіцит придатного тоннажу в Чорному й Середземному морях. Власники Handysize продовжують диктувати умови на ринку. Фрахтувальники платять на 1–2 дол./т більше, аби зафіксувати тоннаж під вересневі відправки, повідомляє аналітик ASAP Agri та фрахтовий брокер Atria Brokers Павло Лисенко. На напрямку з українських глибоководних портів до східного узбережжя Італії перевезення 30 тис. т кукурудзи оцінюється вже в 23–24 дол./т, що на 2 дол./т вище за минулий тиждень. Драйвери руху — жвавий експорт зернових із великих чорноморських терміналів та обмежена пропозиція суден відповідного класу на споті. У сегменті Panamax цінових зрушень не відбулося: ставки на перевезення кукурудзи з українських глибоководних портів до Південного Китаю утримуються на рівні 45–46 дол./т. Баланс попиту й пропозиції тут близький до нейтрального, угоди укладаються “по останніх принтах”. Coaster залишається найбільш інертним сегментом. Власники суден усе ще не можуть проштовхнути підвищення ставок через обмежений пул вантажів у регіоні: перевезення партій близько 6 тис. т кукурудзи з дунайських портів України до східного узбережжя Італії торгується на рівні 32–33 дол./т без змін тиждень до тижня. На малотоннажному плечі ситуативна конкуренція між рейсами та невисока завантаженість торгових програм стримують ціновий апетит судновласників. Загалом картина на тижні виглядає так: у Handysize преміює дефіцит тоннажу під активний зерновий потік, Panamax “тримає паритет” на далекосхідному напрямку, тоді як Coaster відображає локальний брак вантажів на Дунаї. Якщо темпи відвантажень із глибоководних терміналів збережуться, Handysize може ще дедалі підтягнутися в найближчі дні, тоді як зміни в сегменті “костерів” залежатимуть від появи додаткових коротких контрактів.

<https://usm.media/deficyt-tonnarzsu-sztowxaje-whoru-stawky-handysize-w-czornomu-mori/>

16.09.2025 У Чорному морі біля Болгарії знайшли пошкоджений надводний дрон. Болгарські військово-морські сили у вівторок виявили і знищили у водах Чорного моря пошкоджений надводний дрон. Про це повідомляє “Європейська правда” з посиланням на БТА. Безпілотник виявили у понеділок в акваторії Чорного моря приблизно за 80 км на схід від болгарського міста Варна. Болгарські ВМС у взаємодії з союзними силами та засобами перевірили дрон і знищили його. В операції брали участь вертоліт, катер і корабель, повідомило Міноборони країни. Інцидент стався за кілька днів після того, як на пляж болгарського міста Бургас вимило пошкоджений безпілотник, який був вилучений для подальшого аналізу. У серпні на одному з пляжів Болгарії на Чорному морі виявили безпілотник, схожий на російський розвідувальний БПЛА “Орлан”.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/09/16/7220357/>

17.09.2025 Болгарські ВМС знешкодили морський дрон, який викинуло біля Варни. Операція тривала під контролем сил НАТО та завершилася без інцидентів для судноплавства. У водах Чорного моря 15 вересня за 80 км від Варни болгарські військові моряки виявили та знищили безпілотне надводне судно. Про це повідомляє БТА. За даними Міноборони, апарат мав пошкодження та не становив безпосередньої загрози, однак його вирішили знищити наступного дня — 16 вересня. Вторинного вибуху після ураження зафіксовано не було. Участь у спецоперації взяли гелікоптер, катер та корабель болгарських ВМС, а також союзні ресурси. Моряки забезпечили безпеку цивільного судноплавства під час усієї місії. Міністерство оборони Болгарії зазначило, що дії проводилися після отримання відповідного дозволу начальника оборони та в координації з союзниками.

<https://usm.media/bolharsjki-vms-zneszkodyly-morsjkyj-dron-jakyj-vykynulo-bilia-varny/>

17.09.2025 В окупованому Маріуполі росіяни розчищають канал на підходах до порту для полегшення вивезення вкраденого. Офіційно – жодних суден, але на практиці – на підходах до порту працює цілий флот спецтехніки. У тимчасово окупованому Маріуполі росіяни розчищають канал на підходах до морського порту, щоб полегшити вивезення вкраденого. Як пише ЦТС, про це повідомив ерівник “Центру вивчення окупації” Петро Андрющенко. “Офіційно - ніяких суден, всі вони в інших портах або списані на берег на лом.

Джерело зображення: usm.media

“Фламінго”; днопоглиблювальна платформа “Колом'янець”, яка формально давно списана”, - зазначив він. Завдання - розчистити канал до порту, збільшити глибину від 7 до 9,15 метра, ширину - від 70 до 100 метрів, а завдовжки - до 17,5 км. Термін – до 2027 року. “Це не про розвиток порту, це про спрощення піратства. Піратська логістика вибудовується системно, під великі партії”, - додав Андрющенко.

https://cfts.org.ua/news/2025/09/17/v_okupovanomu_mariupoli_rosiyani_rozchischayut_kanal_na_pidk_hodakh_do_portu_dlya_polegshennya_vivezennya_vkradenogo_84307

19.09.2025 Судно, яке прямувало до Чорноморська, сіло на мілину біля узбережжя Туреччини. Вантажне судно Rapid під прапором Танзанії сіло на мілину біля скель у районі Кефкен (Туреччина) на шляху до Чорноморська. Судно перевозило гіпс з Туреччини до порту Чорноморськ, на борту перебували семеро моряків, пише MarineTraffic.

Джерело зображення: usm.media

Про інцидент повідомило Міністерство транспорту та інфраструктури Туреччини. Для рятувальної операції залучили швидкісний катер KEGM-10, наземну групу та гелікоптер.

Усі члени екіпажу були евакуйовані, постраждалих немає. За попередніми даними, судно зачепило риф, рухаючись надто близько до берега. Причини події з'ясовуються. Судно Rapid побудоване у 1991 році, має дедвейт 2,6 тис. тонн, довжину 81,2 м та ширину 11,33 м.

<https://usm.media/sudno-yake-pryamuvalo-do-chornomorska-silo-na-milinu-bilya-uzberezhhya-turechchini/>

20.09.2025 У Босфорі зіткнулися два судна: є постраждалі. Інцидент стався ввечері 19 вересня у районі стамбульського причалу Ускюдар. Поблизу Стамбулу зіткнулися пасажирський пором і вантажне судно під прапором Панами. Про це повідомили у пресслужбі Стамбульської адміністрації.

Скоиншот відео

До місця аварії прибули катери берегової охорони, які провели евакуацію пасажирів та розпочали з'ясування обставин. Вантажне судно згодом відбуксували у безпечну зону для оцінки пошкоджень. За попередніми даними, внаслідок аварії постраждали вісім осіб. Усіх їх оперативно госпіталізували до медичних закладів Стамбула. Розслідування причин зіткнення триває.

<https://usm.media/w-bosfori-zitknulyisia-dva-sudna-je-postrarzsdali/>

21.09.2025 Флот рф у Чорному морі — окупанти у “небезпеці” у новоросійську.

Фото ілюстративне: росЗМІ

Проблеми з паливом у військах РФ у Чорному морі. Після атак на нафтопереробні заводи у війську РФ почали фіксувати перебої з паливом. У деяких підрозділах загарбники змушені економити та навіть запроваджувати талони на бензин. Удари вплинули й на роботу порту окупантів у новоросійську. Про це в етері телемарафону “Ми — Україна” розповів речник Української добровольчої армії Сергій Братчук. У порту проблеми з паливом. Братчук пояснив, що останні удари по НПЗ в самарі напряму вплинули на роботу новоросійського порту. За його словами, нафтоперекачувальні станції нафтопроводу “куйбишев-тихорецьк”, були залучені в експорті нафти через порт новоросійськ. “На сьогодні порт новоросійськ — це база основного ударного кулака росії з чорноморською флотилією. Зокрема, це ракетносії. Тобто ми розуміємо, що на Чорному морі починають і цей елемент вибивати сьогодні”, — наголосив Братчук. Він підкреслив, що поступове знищення інфраструктури окупантів у Криму та Новоросійську змінює хід морської війни. Українські удари зменшують можливості ворога і створюють проблеми для його забезпечення. Нестача палива в окупантів. За словами Братчука, удари по російських нафтопереробних заводах уже відчуються й на фронті, зокрема на тимчасово окупованій Херсонщині. “Третина, можливо, половина НПЗ уже вибиті. Це створює проблеми з паливом для російських військ. Ми фіксуємо, що на тимчасово окупованій Херсонщині підрозділи ворога почали відверто економити. Навіть подекуди у російських військах вводять талони”, — сказав він. Нагадаємо, в акваторії Чорного моря через шторми можуть з’являтися міни, зірвані з якорів, і це становить загрозу не лише відпочивальникам, а й цивільному судноплавству. Також ми писали, що у тимчасово окупованому Криму ворог втратив одразу кілька одиниць авіації та дорогу техніку.

<https://odesa.novyny.live/flot-rf-u-chornomu-mori-okupanti-u-nebezpetsi-u-novorosiisku-282374.html>

Додатки

1. Чого стратеги ВМС США повинні навчитися з російсько-української війни. На тлі геополітичної невизначеності Америка повинна готуватися до нового стилю війни на морі, як це продемонструвала Україна. Коли росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну в лютому 2022 року, десятки військових аналітиків передбачали, що російський флот легко здобуде домінування над українським флотом і швидко забезпечить контроль над Чорним морем. Це була загальноприйнята оцінка, враховуючи, що ВМС України склалися з кількох патрульних катерів та лише одного фрегата радянської епохи під назвою “Гетьман Сагайдачний” — цінного судна, яке зрештою вивели з ладу та затопили в порту Миколаєва, щоб уникнути знищення. Натомість у на початку свого наступу розгорнув потужний флот із майже 80 військових кораблів та підводних човнів, що дало йому повну можливість запровадити блокаду за командуванням. Вражаючим розвитком подій стало те, що Україна не лише заперечувала домінування росії в Чорному морі протягом останніх трьох років, але й фактично знищила значну частину російського флоту, навіть не маючи життєздатного військово-морського підрозділу. Хоча точні дані важко надати, враховуючи триваючий конфлікт, Україна стверджує, що знищила щонайменше 15 російських військових кораблів та завдала шкоди багатьом іншим. З

огляду на те, що маскві спочатку вдалося заблокувати морські порти України та заблокувати потік експорту зерна, Київ обійшов блокаду росії, співпрацюючи із сусідніми країнами – Болгарією, Румунією та Туреччиною – щоб дозволити вантажним суднам проходити через міжнародні води. Навіть попри те, що росія виснажує українські сили у війні на виснаження на суші, Україна поки що послабила російський контроль на морі. Росії також важко проводити операції з порту Севастополь у Криму, який вона раніше анексувала у 2014 році.

Три військові інновації, розроблені ВМС України.

ТАКТИКА №1: Київ розробив оборонну стратегію “дикобраз”, використовуючи комбінацію морських мін, артилерійських батарей та ракет далекої дальності, щоб запобігти вторгненню російського флоту в ключові військово-морські порти вздовж узбережжя. Повідомлення свідчать про те, що українські моряки стратегічно розмістили міни в місцях, які б максимізували шкоду російським військовим кораблям, уникаючи при цьому потенційного знищення комерційних суден та вітчизняних патрульних катерів. Київ також модифікував систему берегової оборони РК-360МС “Нептун”, яка дозволяє країні розгортати ракети з дальністю понад 600 миль. Крім того, Україна розмістила артилерію ближньої дальності в межах дванадцяти миль від свого узбережжя, щоб знищити безпосередні морські загрози.

ТАКТИКА №2: Україна перепрофілювала безпілотники (які традиційно використовуються в наземних війнах) для переслідування та психологічного руйнування військово-морського флоту росії. Незважаючи на відсутність систем безпілотників на початку війни, Україні вдалося розробити три класи безпілотників — Magura V5, Sea Baby та Stalker 5.0 — які дають їй флоту можливість завдавати ударів по російських кораблях у будь-який момент. Фактично, ці безпілотники не лише знищують військові кораблі, але й можуть психологічно переслідувати російських командирів та екіпажі. Це конкретне нововведення привернуло увагу військових аналітиків у всьому світі, які зазначили, як легко безпілотні човни можуть бути відтворені іншими країнами, яким потрібно стримувати могутніших сусідів, як у випадку з Тайванем та Китаєм.

ТАКТИКА №3: Україна перенесла бій з моря на сушу. Оскільки Київ не мав дієвого методу нападу на російські військові кораблі у відкритому бою, українські командири натомість атакували порти, логістичні центри та радіолокаційні станції, які є основою російських військово-морських та повітряних операцій. Тільки у серпні 2025 року Головне управління розвідки України знищило численні російські об'єкти в Криму, включаючи кілька радіолокаційних установок та десантний корабель для перевезення військ і моряків. Ці точні удари ускладнили для екіпажів проведення розвідувальних операцій і змусили росію змінити маршрути своїх ліній постачання. Коротше кажучи, Україна досягла видатних результатів, інтегруючи принципи дрібномасштабної партизанської війни у свої військово-морські операції, тим самим довівши, що мобільність та маневреність можуть перемогти навіть над розмірами флоту.

Чому ВМС США повинні звернути на це увагу. Хоча ВМС США вважаються найпотужнішими у світі, маючи сім флотів та понад десяток постійних баз на чотирьох континентах, та сама тактика, яку Україна застосовує проти росії, цілком може бути повторена бойовими угрупованнями, які становлять загрозу для американських моряків, розміщених у чутливих геополітичних регіонах, включаючи рух хуситів у Ємені та

угруповання “Аш-Шабаб” у Сомалі. Як показала нездатність росії отримати контроль над Чорним морем проти ворога, який практично не має військово-морського флоту, самого лише розміру флоту вже недостатньо для забезпечення морського панування. Станом на сьогодні російсько-українська війна, здається, ще далека від завершення, а тристоронні переговори між США, росією та Україною дали сумнівні результати. Нещодавні саміти президента Дональда Трампа з пу та європейськими лідерами змусили багатьох поставити під сумнів майбутнє. Водночас джерела повідомляють, що приблизно 1,5 мільйона людей загинули або отримали поранення у війні, причому деякі журналісти оцінюють кількість жертв у 400 000 українців та приблизно 790 000 росіян. Незалежно від кінцевого результату війни, тактична винахідливість України в морській сфері, можливо, започаткувала нову еру морської війни і, ймовірно, буде вивчатися у військових академіях протягом наступних десятиліть. Америка повинна навчитися з цієї війни та відповідно підготуватися.

<https://nationalinterest.org/feature/what-us-navy-strategists-should-learn-from-the-russo-ukrainian-war>

2. Франція посилює можливості морських ударів та боротьби з підводними човнами за допомогою свого фрегата нового покоління. Французьке агентство оборонних закупівель (DGA) 15 вересня 2025 року повідомило, що “Амірал Ронарх”, головний фрегат оборони та втручання (FDI), відплив з верфі Військово-морської групи в Лор'єні до свого порту приписки в Бресті. Це відбулося після початку ходових випробувань, підтверджених Військово-морською групою в жовтні 2024 року. FDI — це компактний фрегат водотоннажністю 4500 т, оснащений цифровим радіолокаційним комплексом, сучасною бойовою системою та знайомим, але вдосконаленим набором озброєння. Він несе сімейство ракет класу “поверхня-повітря” Aster, завантажених у вертикальні пускові шахти, протикорабельні ракети Exocet на крилах, 76-мм головну гармату в носовій частині, легкі торпеди MU90 для підводного бою та пару дистанційно керованих 20-мм установок для боротьби з близькими загрозами. Завдяки технологічним інноваціям на борту, таким як система кіберзахисту, цей фрегат є одним із найсучасніших та найдосконаліших, що дозволяє Франції розгортати свою присутність у найскладніших та найризикованіших морських умовах. Новий оборонний фрегат Франції поєднує в собі ракети великої дальності, вдосконалений радар і потужний гідролокатор із можливістю відстежувати літаки, уражати надводні цілі та полювати на підводні човни.

Джерело зображення: Naval Group

Загальна довжина фрегата становить близько 122 метрів, а силова установка CODAD має потужність приблизно 32 мегавати. Максимальна швидкість сягає двадцяти вузлів, чого достатньо, щоб утримувати місце з авіаносною групою або мчати на завдання. Дальність польоту та тривалість польоту розраховані на тривале патрулювання Атлантики, при цьому ВМС розраховують на понад місяць роботи без важкого логістичного хвоста. Стандартний екіпаж складається близько 125 моряків із запасом для загону авіації та фахівців з місій. Палуба польоту та ангар розраховані на 10-тонний гелікоптер, такий як Caïman Marine. Це дає кораблю реальні можливості в боротьбі з підводними човнами та надводному спостереженні, з запасом простору та електроенергії для розміщення на борту безпілотних систем, оскільки флот експериментує з гвинтокрилими дронами. Щогла несе Thales Sea Fire, чотиристоронню активну антенну решітку з електронним скануванням, яка забезпечує 360-градусне покриття з високою частотою оновлення. Повністю цифрова обробка сигналів дозволяє радару розвиватися шляхом зміни програмного забезпечення, а не апаратного забезпечення, що є практичним моментом, оскільки профіль загроз змінюється. Нижче ватерлінії корабель поєднує корпусний гідролокатор Kingklip Mk2 з компактним гідролокатором змінної глибини CAPTAS 4 Compact. Буксирування низькочастотної активної решітки з відносно невеликого корпусу є примітним, оскільки це збільшує дальність виявлення в складних акустичних умовах і дає командній команді вибір активного та пасивного режимів. Система радіоелектронної боротьби та використання приманки відповідає сучасному французькому підходу. Вона поєднує в собі засоби м'якого ураження з протиторпедною протидією CANTO, яка призначена для збиття цілі з наближення зброї. Дві восьмикоміркові вертикальні пускові установки A50 дають шістнадцять ракет Aster 15 або Aster 30 для локальної та зональної протиповітряної оборони. Вісім ракет Exocet виконують роль надводних ударів. 76-мм гармата пропонує гнучкий варіант для попереджувальних пострілів, швидких контактів з поверхнею та обмеженої протиповітряної роботи. Дві дистанційні установки Narwhal прикривають близькі дуги боротьби з малими суднами та низькими, повільними безпілотниками. Для підводного бою корабель несе торпеди MU90 і може направляти вертоліт на борту для виявлення контакту далеко за горизонтом. Рівнем управління бойовими діями є система SETIS Військово-морської групи, яка зараз є поширеною на надводних бойових кораблях

верфі, що важливо для інтеграції та модернізації протягом життя. Як ескорт авіаносця, Амірал Ронарх забезпечує якісну повітряну картину для групи на великій відстані, водночас додаючи надійний протичовновий екран, особливо коли гелікоптер і CAPTAS 4 Comrast здійснюють скоординоване полювання. Виконуючи завдання незалежно, FDI може знаходитися у вузькому місці, захищати судно поповнення запасів або здійснювати перешкоди з достатньою швидкістю та витривалістю, щоб виконувати завдання. Процедури та датчики налаштовані на зграї невеликих човнів і розповсюдження дронів, типу контактів, з якими французькі фрегати стикалися в Червоному морі та східному Середземномор'ї. ІТ-магістраль відрізняє фрегат від інших, які вже працюють. Кіберстійка архітектура, резервна обробка та віртуалізовані програми тепер є частиною бойової потужності, оскільки доступність і швидке відновлення після збою мають таке ж значення, як і кількість ракет. Перший корабель цього класу розпочав випробування у жовтні 2024 року після тиску графіка, типового для важких бойових надводних кораблів з сенсорними датчиками. Інтеграція програмного забезпечення та радари нового покоління несуть ризики, і Франція є незалежною в цьому секторі. Лінія Лор'ян наближається до стабільного ритму, а решта чотирьох французьких прямих іноземних підводних човнів знаходяться за головним кораблем. Брест як порт приписки розміщує Amiral Ronarc'h поблизу завдань з Атлантики та Ла-Маншу та недалеко від бази підводних човнів Іль-Лонг, що натякає на майбутні ролі ескорту, які включають пряму підтримку стратегічних сил. Очікується, що перед введенням у експлуатацію корабля буде проведено період підготовки з тривалими бойовими вилазками, щоб зменшити ризик інтеграції та дозволити екіпажам освоїтися на кораблі. Патрулювання російських підводних човнів у Північній Атлантиці стало більш регулярним. Повітряні та ракетні загрози на ширшому європейському театрі бойових дій стали щільнішими, а виклик безпілотникам та космічним кораблям перейшов від гіпотези майбутніх бойових дій до щоденного спостереження. У цьому середовищі фрегат, який може створювати та поширювати чітку повітряну картину, утримувати підводний човен під загрозою на відстані та знищувати дешеві повітряні або наземні загрози, не витрачаючи рідкісні перехоплювачі, є дуже цінним. Пара Aster та Sea Fire тут є центральною, оскільки час реакції та точність відстеження поєднуються в реальних боях. Франція позиціонує FDI як експортний ескортний корабель першого рангу, а Греція вже підписала контракт на його власний варіант. Спільність у різних типах конструкцій має допомогти з модернізацією, запасними частинами та навчальними лініями, що стає дедалі більш привабливим аргументом, оскільки європейські флоти рекапіталізуються під тиском бюджету. Для Парижа цей клас заповнює прогалину, утворену фрегатами La Fayette, які вийшли з передової та зробили свій внесок у виконання завдань НАТО від Крайньої Півночі до Середземномор'я.

<https://armyrecognition.com/news/navy-news/2025/france-enhances-sea-strike-and-anti-submarine-warfare-capabilities-with-its-new-generation-frigate>

3. В'єтнам розробив власний морський дрон.

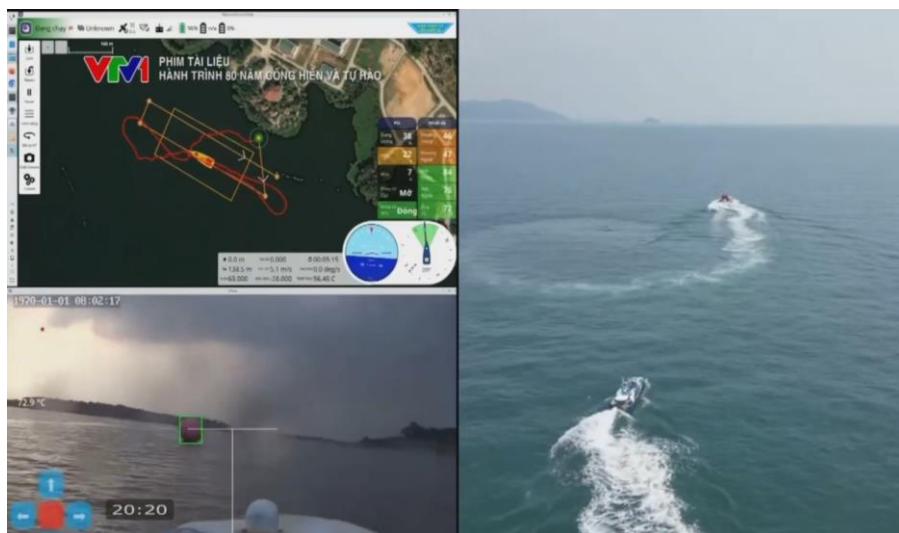

Стоп-кадр з відео VTV1

В'єтнамський інститут проектування військових суден розробив та випробував перший вітчизняний морський дрон камікадзе із машинним зором. Відео випробувань дрона опублікував в'єтнамський державний канал VTV1. Деталей про нову розробку не наводиться, однак, судячи з відео, дрон оснащений супутниковою антеною для керування на великих відстанях, ймовірно Starlink. Окрім того, можна побачити, що оптична станція дрона оснащена системою захоплення цілі, ймовірно для точного наведення у випадку втрати сигналу.

Заявлено, що дрон виробляється підприємством, яке керується Генеральним департаментом оборонної промисловості та “відповідає стандартам сучасної військової продукції”.

В'єтнамський морський дрон

Стоп-кадр з відео VTV1

Підприємства цього відомства виробляють нові в'єтнамські дрони, зокрема “ланцетоподібні” БПЛА VXL.01 та розвідувальні квадрокоптери QXL.01, розроблені й виготовлені на державному заводі Z131. Інтерес до морських дронів, зокрема ударних, на тлі напружених відносин між Китаєм та сусідами у Південнокитайському морі, головним чином В'єтнамом та Філіппінами, залишається високим. Конфлікт між країнами триває через територіальні претензії Китаю та суперечки щодо морських кордонів, що вже неодноразово призводило до зіткнень між їхніми військовими кораблями та силами берегової охорони. На початку вересня повідомлялося про можливу оборонну угоду між Україною та Філіппінами, яка передбачає, зокрема, спільне виробництво морських дронів. Очікується, що до Маніли прибуде українська делегація високого рівня на чолі з представниками Міністерства оборони для зустрічей із філіппінськими колегами. За словами посла України на Філіппінах Юлії Федів, проєкт угоди вже подано до Міністерства національної оборони Філіппін, і Київ наразі очікує на офіційну відповідь. Повідомляється, що сторони планують підписати документ до жовтня. Тим часом перший нерезидентський аташе з питань оборони України на Філіппінах, полковник Андрій Біленський, минулого тижня здійснив низку візитів до військових частин у Манілі, включно зі штабами ВПС, армії та ВМС Філіппін.

<https://military.com/uk/news/v-yetnam-rozrobyv-vlasnyj-morskyj-dron/>

4. Підозріле російське судно спричинило спецоперацію НАТО в Данській протоці

російське риболовецьке судно “механік степанов”

Фото Danwatch

російське риболовецьке судно “механік степанов”, яке зазнало раптової аварії у стратегічно важливій акваторії та стало на якор над підводним газопроводом спричинило спецоперацію НАТО в Данській протоці. Про це повідомляє видання Aftonbladet. В операції взяла участь шведська берегова охорона та два кораблі НАТО з Данії та Великої Британії, які спостерігали за російським судном та супроводжували його поки воно не усунуло аварію і не рушило далі. “Воно зазнало “блекауту” і стало на якор у данських водах у діалозі зі Шведською морською адміністрацією”, — розповів виданню Ерік, офіцер чергового центру Берегової охорони. Після цього щодо судна було розгорнуто операцію.

У ній брали участь Шведська берегова охорона разом із данським і британським кораблями НАТО. Після ремонту, судно хотіло зайти до шведського порту, але отримало відмову. Берегова охорона визнала запрошене місце невідповідним. Після цього їх спрямували до іншої точки в данських водах, яка була погоджена Данією. Як повідомляє видання Danwatch судно повідомило про відмову двигуна незадовго до прибуття в район з підводними кабелями та відновило керування невдовзі після того, як пропливло повз них. Загалом механік “механік степанов” від 20 до 30 хвилин над кабелями. Після чого кинув якір поблизу маяка, де він залишався майже 20 годин. Коли судно нарешті перестало дрейфувати, воно кинуло якір Ересунді де простояло 20 годин. Місце стоянки знаходилося приблизно за 500 метрів від підводного газопроводу який поєднує Швецію та Данію. “механік степанов” вийшов із порту Санкт-Петербурга в середу 10 вересня. За офіційними даними, судно прямує до селища Малокурильського, що розташоване на острові Шикотан біля узбережжя Сибіру. Воно було введено в експлуатацію на початку 2025 року. Станом на 15 вересня 2025 року, згідно з моніторинговим сервісом Vessel Finder, російське судно пройшло Данські протоки та вийшло у Північне море рухаючись вздовж узбережжя Норвегії. На початку серпня поблизу Ніди в територіальні води Литви, ймовірно, проник підводний дрон з боку росії. За словами очевидців, литовський патрульний катер переслідував цей об’єкт. Поведінка прикордонників виглядала незвично, адже в цій частині Куршської затоки патрулювання зазвичай не проводиться. Старша спеціалістка зі зв’язків з громадськістю Прикордонного загону берегової охорони Служби охорони державного кордону Айсте Жалнерайтене підтвердила, що 2 серпня в акваторії Куршської затоки було зафіксовано підозрілий об’єкт.

<https://military.com/uk/news/pidozrile-rosijske-sudno-sprychynlo-spetsoperatsiyu-nato-v-danskij-prototsi/>

5. Великий китайський підводний дрон AJX002 виявився глибоководним мінувальником

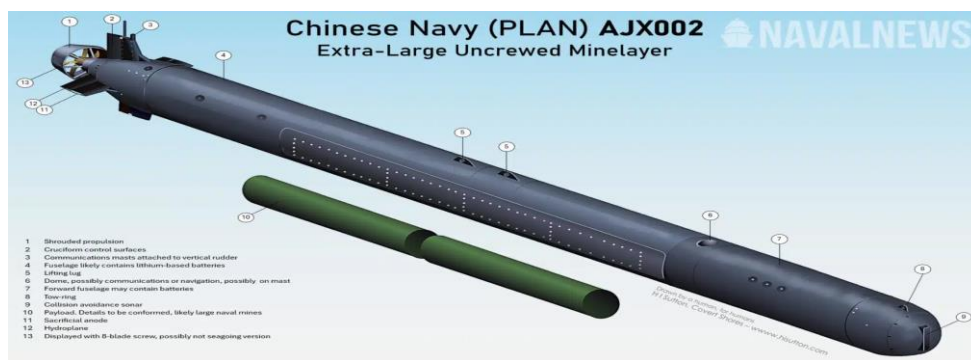
Великий китайський безпілотний підводний апарат

Фото: Weibo

Новий гігантський підводний безпілотник Китаю збільшує загрозу морських мін навколо Тайваню.

Китайський мінний загороджувач AJX002 для морської міни

Джерело зображення: navalnews.com

AJX002 має близько 20 метрів завдовжки. Якщо припустити, що приблизно половина фюзеляжу використовується для акумуляторів, то його дальність ходу, ймовірно, перевищує 1000 морських миль. Китай представив свій підводний безпілотною AJX002, що сигналізує про значне розширення та модернізацію його можливостей. Спеціалізована платформа посилює потенціал блокади, особливо навколо Тайваню, що викликає стратегічні занепокоєння, оскільки її прихований, майже заперечуваний характер збільшує ймовірність того, що Китай використовуватиме морські міни. Китай нещодавно представив свій підводний безпілотною AJX002 для встановлення мін на військовому параді в Пекіні. Наша початкова оцінка, оприлюднена перед парадом, виявилася невиправданою. Завдяки чіткості параду та кращим зображенням ми можемо почати підбивати підсумки того, що це означає. В офіційному коментарі AJX002 було описано як систему мінування (无人布雷系统). Наявність цієї спеціалізованої платформи не лише змінює способи встановлення мін Китаєм, але й підвищує ймовірність цього. Роль наступальних мінних загороджень у сценаріях блокади Тайваню набирає обертів серед аналітиків. Дійсно, в офіційному коментарі парад зазначалося, що безпілотні системи, представлені на показ, як наземні, так і підводні, “мають функцію прихованого розміщення для блокади”. Нові знання про те, що Китай тепер має окрему платформу, яка, на відміну від підводного човна, не вимагає жертвувати іншими місіями для використання в якості мінного загороджувача, лише посилять занепокоєння планувальників. Китай модернізує свої можливості мінного загородження і, роблячи це, з більшою ймовірністю розгорне їх.

AJX002 – Невидимий мінний загороджувач. AJX002 належить до категорії підводних дронів, які умовно класифікуються як надвеликі (XLUUV). Виходячи з його розміру та характеристик відповідних типів, ми можемо оцінити, що він, ймовірно, має дальність ходу близько 1000 морських миль (1800 км), але, можливо, значно більше. Це ґрунтується на тому, що приблизно половина його корпусу використовується для літєвих батарей. Порівняння можна провести з норвезькою конструкцією HUGIN Endurance, яка має аналогічний діаметр, але лише вдвічі меншу довжину, і може похвалитися дальністю польоту 1200 морських миль. Транспортний засіб має просту циліндричну конструкцію. Окрім невеликого гідролокатора для уникнення перешкод у носовій частині, немає

жодних ознак датчиків, за допомогою яких можна було б виявити ворожий корабель. На відміну від дещо більшого HSU100 XLUUV, який також був представлений, у нього немає флангової гідролокаційної системи. Лише на півдорозі на його спині є невеликий купол. Це може бути кінчик щогли датчика, але якщо так, то дивно, що його не підняли для параду (як щогли HSU100). Тож цей маленький купол, скоріше, є комунікаційною антеною, якій потрібно, щоб судно було на поверхні, щоб приймати сигнал. Таким чином, судно не полює на свою здобич, це радше простий транспортний засіб. Натомість його корисним навантаженням є інтелектуальна зброя.

Глибоководне видобуток корисних копалин. AJX002 має незвичайну конструкцію й в інших аспектах. Зовні вона схожа на торпеду, але має надзвичайно високе співвідношення довжини до ширини, близько 15:1. Це робить її значно стрункішою, ніж будь-який підводний човен чи торпеда. Водночас у передній частині немає жодних ознак керуючих поверхонь чи двигунів. У поєднанні з її базовою хрестоподібною структурою хвоста все це говорить про те, що вона далеко не маневрена. Її радіус повороту, ймовірно, становить сотні метрів, і вона не може зависати чи утримувати позицію. Це означає, що її точність над морським дном, ймовірно, низька, принаймні з точки зору навігації в обмежених просторах. Отже, хоча ми впевнені, що це мінний загороджувач, схоже, це не той тип транспортного засобу, який ви обрали б для атаки у ворожому порту. Він занадто великий, занадто громіздкий і нездатний долати складні маршрути з портами. Тому ми можемо зробити висновок, що його корисне навантаження можна розмістити далеко за стінами гавані. Китай вже має на складі низку морських мін і здатний створювати нові конструкції. До них належать реактивні міни, які можна встановлювати на набагато глибшій воді, ніж традиційні міни на морському дні. І він має технологію для виготовлення торпедних мін такої ж якості. Можливе корисне навантаження з позначкою AQS003A також було продемонстровано під час параду, але неясно, чи воно озброєне торпедою, чи новим ракетним типом. Однак є підстави припустити, що AJX002, ймовірно, озброєна глибоководною міною торпедного або ракетного типу.

Перспектива. Китай має низку інших надвеликих підводних дронів. На параді був продемонстрований HSU100, але є й інші, про які нам відомо завдяки розвідувальним даним з відкритих джерел та супутниковим знімкам. Один з них, помічений на початку цього року на дорозі в Китаї, набагато коротший, але також більший за діаметром. Той, хоча й тримається в секреті, найімовірніше, є судном, озброєним торпедами. А ще є повнорозмірний підводний човен, який, як вважається, є безпіотною платформою. Якщо це правда, то він гігантський і, безумовно, найбільший підводний човен XLUUV з усіх існуючих. Китай не чекає, поки Захід розробить позашляхові безпілотні ракети (XLUUV), щоб побачити, як ця технологія перетвориться на військові можливості. Китай перебуває на передовій у впровадженні цієї технології в озброєння та інвестує як у широкий спектр типів, так і в глибину арсеналу. Жодна інша країна, навіть Сполучені Штати, не наближається до цього. У майбутній війні з Тайванем, чи то м'яка блокада "сірої зони", повна блокада чи пряме вторгнення, встановлення мін, ймовірно, відіграватиме важливу роль у китайській стратегії. AJX002 додасть їй нових вимірів, додавши прихований, майже заперечуваний, засіб встановлення мінних полів навколо острова та, можливо, й далі.

<https://www.navalnews.com/naval-news/2025/09/chinas-new-giant-underwater-drone-increases-naval-mine-threat-around-taiwan/>

<https://military.com/uk/news/velykyj-kytayskyj-pidvodnyj-dron-ajx002-vyyavyvsya-glybokovodnym-minuvalnykom/>

6. Rheinmetall захоплює море: концерн викупує одну з найбільших німецьких корабельень.

Кораблі проекту Naval Vessels Lürssen

Джерело: сайт корабельні

Німецький оборонний концерн Rheinmetall оголосив про придбання суднобудівної компанії Naval Vessels Lürssen (NVL), що входить до складу Lürssen Group. Про це повідомила пресслужба компанії. Угоду планують укласти найближчим часом, після чого її має схвалити антимонопольне відомство. Завершення процесу очікується на початку 2026 року. Вартість придбання сторони не розголошують. Завдяки цьому стратегічному кроку Rheinmetall розширить свій портфель, додавши військове суднобудування, та зміцнить позиції провідного постачальника оборонних технологій у Німеччині й Європі.

Кораблі проекту Naval Vessels Lürssen

Джерело: сайт корабельні.

“У майбутньому ми будемо важливим гравцем на суші, на воді, в повітрі та в космосі. Таким чином, Rheinmetall перетворюється на міжгалузеву системну компанію”, – заявив

генеральний директор концерну Армін Паппергер. NVL є приватною групою суднобудівних підприємств, що об'єднує чотири верфі на півночі Німеччини (Peene-Werft у Волгасті, Blohm+Voss і Norderwerft у Гамбурзі, Neue Jadewerft у Вільгельмсгафені), а також має міжнародні представництва. Компанія працевлаштовує близько 2100 осіб, а її оборот у 2024 році становив приблизно 1 млрд євро. NVL вважається піонером у сфері розробок автономних надводних систем. Корабельня спеціалізується на широкому спектрі продукції – від корветів до фрегатів.

Кораблі проекту Naval Vessels Lürssen

Джерело: сайт корабельні

Серед найвідоміших проєктів – корвети класу Braunschweig і Victory, офшорні патрульні кораблі класу Arafura та інші розробки. Rheinmetall також опановує і космос. У травні стало відомо, що Німецький оборонний концерн та виробник супутників ICEYE підписали меморандум про створення спільного підприємства з виробництва супутників. У новоствореному підприємстві під назвою Rheinmetall ICEYE Space Solutions Rheinmetall володітиме 60% акцій, а ICEYE — 40%, що робить німецький концерн мажоритарним акціонером.

<https://military.com/uk/news/rheinmetall-zahoplyuye-more-kontsern-vykupovuye-odnu-z-najbilshyh-nimetskyh-korabelen/>

7. Турецький безкіпажний катер SANCAR успішно пройшов вогневі випробування.

МБПА SANCAR. Вересень 2025 року

Фото: Havelsan

Турецький озброєний морський безпілотний апарат (МБПА) SANCAR, розроблений компаніями Havelsan і Yonca Shipyard, успішно завершив вогневі випробування в Мармуровому морі. Випробування проходили за участі представників Командування Військово-морських сил Туреччини. Підтверджено здатність апарата точно уражати цілі за допомогою стабілізованої 12,7-мм дистанційно керованої зброї. Система озброєння повністю інтегрована з ADVENT ROTA — місійною системою, адаптованою з бойової системи управління ADVENT Havelsan, спеціально розробленої для безкіпажних платформ. SANCAR оснащений сучасними сенсорами: навігаційним радаром, AIS, електрооптичними камерами, сонаром і системою кругового спостереження.

МБПА SANCAR

Фото: Havelsan

Поточне та заплановане озброєння включає протимінні системи, 12,7-мм озброєння та керовані ракети. Апарат здатен виконувати завдання з охорони баз і портів, розвідки, протимінної боротьби та пошуково-рятувальних операцій. Під час випробувань продемонстровано можливості передачі завдань, ройових операцій і скоординованих ударів.

<https://military.com/uk/news/turetskyj-bezekipazhnyj-kater-sancar-uspishno-projshov-vognevi-vyprobuvannya/>

8. ВМС Іспанії вдосконалюють операції з боротьби з підводними човнами, оснастивши свій перший фрегат класу F110 “Боніфаз”. 11 вересня 2025 року компанія Navantia спустила на воду фрегат F111 Bonifaz, перший із нових фрегатів класу F110 для ВМС Іспанії, на своїй верфі у Ферролі. Судно вийшло на воду на місяць раніше запланованого терміну, будуючи понад 70 відсотків свого обладнання, і тепер заплановано його дооснащення та ходові випробування перед здачею у 2028 році. Клас F110 добре озброєний, має головну гармату, здатну стріляти збільшеною дальністю та керованими боеприпасами, 16-елементну систему вертикального запуску Mk 41, дві чотириелементні

пускові установки морських ударних ракет та дві 324-мм пускові установки для торпед Mk 54.

Джерело зображення: Navantia

Запуск відзначився традиційною церемонією, на якій королева Софія виступила спонсором, розбивши пляшку вина Albariño об корпус, тоді як музичний підрозділ Northern Tercio виконав національний гімн, а капелан ВМС Вісенте Ернандес Чумільяс дав благословення. Близько 5000 осіб були присутні, включаючи співробітників Navantia, їхні родини, персонал компаній-партнерів, а міністр оборони Маргарита Роблес підписали офіційний акт прийняття запуску перед заходом. Програму F110 було офіційно схвалено у 2019 році, вартість контракту становила 4,325 мільярда євро на п'ять фрегатів, призначених для заміни фрегатів класу Santa María. Різання сталі для F111 відбулося 6 квітня 2022 року, його киль було закладено 9 серпня 2023 року, а до кінця 2023 року 24 з 33 блоків вже були у виробництві. 25 квітня 2025 року компанія Navantia провела подвійну церемонію початку будівництва F113 Menéndez de Avilés та закладення кіля F112 Roger de Lauria, обидва етапи були досягнуті раніше запланованого терміну. Зараз виробництво включає три фрегати, що будуються у Ферролі, причому чотири блоки F112 зібрані на стапелі, а дев'ять блоків F113 тривають у цехах. Поставки здійснюватимуться з швидкістю одне судно на рік, починаючи з 2028 року з F111 і продовжуючи до 2032 року з F115 Barceló. F111 Bonifaz має довжину 145 метрів, ширину 18 метрів та осадку 5 метрів, зі стандартною водотоннажністю близько 6100 тонн. Фрегат розроблений як багатоцільовий ескортний корабель, здатний здійснювати операції проти повітряних, надводних та підводних човнів, а також може підтримувати завдання морської безпеки та співпрацювати з цивільними органами влади. Силова установка використовує конфігурацію CODLAG, що поєднує газову турбіну General Electric LM2500, чотири дизельні двигуни MTU 4000 та два електродвигуни, що працюють від чотирьох генераторів потужністю 3 МВт. Така схема дозволяє розвивати швидкість понад 26 вузлів та дальність плавання близько 4100 морських миль на швидкості 15 вузлів. Ударні випробування силової установки були проведені на випробувальних платформах для барж

у Шотландії, включаючи випробування дизельного генератора, головного розподільного щита, модуля очищення палива, електродвигуна та перетворювача частоти, що підтверджує стандарти живучості. Клас F110 оснащений бойовою системою SCOMBA від Navantia, яка інтегрується з міжнародною системою керування вогнем Aegis компанії Lockheed Martin та радаром AN/SPY-7(V)2, розміщеним в інтегрованій конструкції щогли. Під час інтеграційних випробувань в інтеграційному центрі AEGIS SCOMBA в Мурстауні на консолях SCOMBA відображалися радіолокаційні траєкторії та моделювалися бойові дії, що підтверджували функції протиповітряної боротьби. Додаткові випробування будуть проведені на наземному майданчику Navantia Sistemas у Сан-Фернандо та на прибережному інтеграційному об'єкті в Рота перед остаточним встановленням на кораблі. Кораблі також будуть оснащені передовими гідролокаційними системами від Thales та SAES, включаючи корпусний гідролокатор UMS 4110 та буксируемый гідролокатор CAPTAS-4, а також підводною системою зв'язку TUUM-6. До додаткових систем належать Rigel та Regulus від Indra для ESM/ECM,IRST і110, системи лазерного попередження від Saab та захищені канали передачі даних, такі як Link-11 та Link-22, розроблені TecnoBit. озброєння складається з 127-мм гармати Leonardo OTO Melara 127/64 LW Vulcano, 16-елементної системи вертикального запуску Mk 41 з можливістю розміщення ракет SM-2 Block IIIA та RIM-162 ESSM, двох чотиримісних пускових установок для ракет Naval Strike Missiles, замовлених у грудні 2023 року, та двох 324-мм пускових установок для торпед Mk 54. Близня оборона включає дистанційні бойові модулі калібру 30 мм та 12,7 мм, а також зенітно-ракетну систему Sentinel RFG 25 CIWS. Конструкція передбачає можливість майбутньої установки зброї спрямованої енергії. Авіаційні потужності включають польотну палубу та ангар, здатний підтримувати два гелікоптери NH90 NFH або SH-60, а також безпілотні літальні апарати, тоді як багатоцільовий гараж забезпечує зберігання безпілотних підводних апаратів та плаваючих суден. Чисельність екіпажу встановлена приблизно на рівні 150 осіб, з додатковим розміщенням для особового складу на борту, такого як спецпризначенці. Очікується, що ця програма створить близько 9000 робочих місць по всій Іспанії протягом десяти років, залучивши 500 компаній до ланцюга поставок. Двигуни та інші важливі системи виробляються на заводах Navantia в Баїя-де-Кадіс та Картахені, тоді як електронні та сенсорні комплекти передбачають співпрацю з кількома вітчизняними постачальниками та університетами. Navantia впровадила план прискорення, що підтримується випробуваннями пілотних блоків, роботизованою зварювальною коміркою та розробкою повністю цифрового заводу з виробництва блоків, який вийде в експлуатацію у 2026 році. Ці заходи спрямовані на скорочення часу будівництва, покращення якості виробництва та забезпечення надійніших процесів складання. Програма також включає впровадження цифрового двійника – віртуальної копії корабля, яка постійно отримує дані від тисяч датчиків і дозволяє проводити прогнозне технічне обслуговування та управління життєвим циклом з наземних центрів. Серія F110 розроблена для заміни шести фрегатів класу Santa María, які перебувають на службі понад три десятиліття. Підтверджено п'ять корпусів, кожен з яких названий на честь історичних іспанських адміралів: Bonifaz, Roger de Lauria, Menéndez de Avilés, Luis de Córdova та Barceló, а також повідомляється про обговорення можливості встановлення двох додаткових одиниць з розширеними можливостями. Кораблі призначені для

забезпечення протичовнової боротьби порівняно з класом F-100 Álvaro de Bazán, зберігаючи при цьому гнучкість для високоінтенсивних ескортних місій та завдань меншої інтенсивності, таких як морське патрулювання та боротьба з піратством. З поставками, запланованими на період з 2028 по 2032 рік, ВМС Іспанії планують щороку підтримувати один новий фрегат, що вводиться в експлуатацію, забезпечуючи безперервність флоту. Інтеграція цифрових систем, модульних місійних приміщень та забезпечення безпілотних систем відображає намір узгодити клас з довгостроковими оперативними вимогами та стратегічним баченням Armada 2050.

<https://armyrecognition.com/news/navy-news/2025/spanish-navy-improves-anti-submarine-warfare-operations-with-first-f110-class-frigate-bonifaz>

9. Російські судна активно збирають дані про підводні кабелі в Європі, — ЦПД. Британські медіа та аналітики повідомляють, що російські розвідувальні судна та дрони активно збирають дані про підводні кабелі й трубопроводи в Європі. Про це повідомляє Центр протидії дезінформації. Так, міністр оборони Великої Британії Джон Гілі підтвердив, що російська розвідка використовує судно “Янтар” для збору інформації про підводну інфраструктуру, а поблизу кабелів фіксують активність безпілотних апаратів. Через підводні кабелі проходить 95% світового інтернет-трафіку та до \$10 трлн щоденних фінансових транзакцій. З огляду на війну РФ проти України, аналітики вважають, що Кремль розглядає такі атаки як спосіб дестабілізації Заходу і тиску на союзників України. Подібна диверсія матиме наслідки не лише для оборонної сфери, а й для фінансів, логістики та зв’язку. У січні британський парламент ініціював розслідування щодо стану та захищеності підводних комунікацій. Аналогічні ризики фіксують і в інших регіонах Європи — у Балтійському морі вже розглядають справи про пошкодження кабелів.

<https://usm.media/rosijski-sudna-aktivno-zbirayut-dani-pro-pidvodni-kabeli-v-yevropi-czpd/>

10. Франція поповнилася новим фрегатом l’Amiral Ronarc’h

Фрегат l’Amiral Ronarc’h. 15 вересня 2025 року

Фото: Міністерство оборони Франції

Французьке Міністерство оборони оголосило про завершення ходових випробувань та відправлення першого фрегата нового покоління — l’Amiral Ronarc’h — з верфі Naval

Group у Лор'яні до його базового порту Брест. Міністерство опублікувало відповідне повідомлення на своєму сайті. Фрегат l'Amiral Ronarc'h є першим із п'яти бойових кораблів класу FDI (Frégate de Défense et d'Intervention), створених у межах програми, започаткованої у 2017 році. На церемонії були присутні ключові фігури оборонного сектору: генеральний делегат з озброєнь Еммануель Чіва, начальник штабу ВМС адмірал Ніколя Воджур, а також голова Naval Group П'єр-Ерік Поммел'є. У межах серії передбачено будівництво ще чотирьох одиниць: l'Amiral Louzeau, l'Amiral Castex, l'Amiral Nomy та l'Amiral Cabanier. Три з них вже включені до реалізації закону про військове планування на 2024–2030 роки. Програма FDI має на меті модернізацію надводного флоту Франції за допомогою високотехнологічних, універсальних і компактних бойових одиниць, здатних діяти в умовах сучасних загроз.

<https://military.com/uk/news/frantsiya-popovnylasya-novym-fregatom-l-amiral-ronarc-h/>

11. HD ННІ спустив на воду есмінець Aegis “Dasan Jeong Yak-yong”

Церемонія запуску ROKS Dasan Jeong Yak-yong

Зображення HD ННІ

17 вересня компанія HD Hyundai Heavy Industries (ННІ) провела в Ульсані церемонію спуску на воду есмінця наступного покоління з системою Aegis “Дасан Чжон Як-йон”. За даними HD ННІ, есмінець ROKS Dasan Jeong Yak-yong є найпотужнішим у світі есминцем з системою Aegis на сьогоднішній день, його довжина становить 170 метрів, ширина — 21 метр, водотоннажність — 8200 тонн, а максимальна швидкість — 30 вузлів. Він оснащений бойовою системою Aegis, інтегрованою системою гідролокації (SOAR) та має передові можливості перехоплення. Цей військовий корабель вважається символом корейсько-американської співпраці в галузі кораблебудування, оскільки він оснащений американською бойовою системою Aegis, розробленою ННІ. Есмінець має бути переданий ВМС Республіки Корея у 2026 році. HD ННІ вже передала перший у своєму класі корабель “Чонджо Великий” ВМС РК у листопаді 2024 року, тоді як третій і останній корабель буде передано у 2027 році. Третій і останній есмінець Aegis “KDX-III Batch-II” планується передати ВМС наприкінці 2027 року. У церемонії запуску взяли участь міністр національної оборони Ан Кю Бек, начальник управління військово-морських операцій Кан Дон Гіл, керівник Агентства програми поточних можливостей DARA Банг Гек Чхоль,

представники оборонної промисловості та близько 400 поважних гостей. Дотримуючись військово-морської традиції, дружина міністра Ана, Шім Хе Чжон, перерізала церемоніальний спусковий трос, з'єднаний із судном. Корабель був названий так, щоб втілити дух Дасан Чон Як-йона, вченого пізньої епохи Чосон, який сприяв національному процвітання та силі через практичність, символізуючи спадкоємність його духу співчуття до народу та його прагнення до інновацій.

Технічні характеристики та особливості есмінців класу “Чонджо Великий ” / KDX III, партія 2. Кораблі класу “Чонджо Великий ” – це есмінці класу “Іджіс ” вітчизняної конструкції, що можуть похвалитися покращеними можливостями малопомітності та більшою водотоннажністю 8200 тонн порівняно з попередніми кораблями класу “Серія I ” водотоннажністю 7600 тонн. Вони бездоганно інтегрують імпортовану зі США бойову систему Іджіс (базова версія 9.С2 “КІІ ”) з вітчизняними технологіями, включаючи інтегровану гідролокаційну систему KVLS-II, балістичні ракети класу “земля-земля ”, ракети класу “земля-повітря ” далекої дії та перехоплювачі балістичних ракет. Корабель також оснащений морськими гелікоптерами MH-60R Seahawk, що дозволяють завдавати ударів на великі відстані та розширені можливості виявлення та реагування на підводні загрози. Оснащений чотирма газотурбінними двигунами та гібридною електричною системою (HED), він поєднує високу швидкість з економічною силовою установкою. Як наріжний камінь передової військово-морської стратегії Південної Кореї, ці нові есмінці, як очікується, слугуватимуть ключовим активом у “Морській маневреній тривісній системі ” – стратегічній ініціативі, спрямованій на протидію ядерним та ракетним загрозам Північної Кореї за допомогою інтегрованих підводних ланцюгів ураження, багатошарової протиракетної оборони та можливостей високоточних ударів.

Характеристики KDX III партії II: Водотоннажність: 8 300 тонн, Водотоннажність при повному завантаженні: > 10 000 тонн, Довжина: 170 метрів, Ширина: 21 метр, Швидкість: 30 вузлів, Екіпаж: 300 моряків

<https://www.navalnews.com/naval-news/2025/09/hd-hhi-launches-aegis-destroyer-dasan-jeong-yak-yong/>

12. Іспанія замовила два додаткові патрульні кораблі класу ВАРМ.

Патрульний корабель ВМС Іспанії Meteoro

Джерело зображення: militarnyi.com

Уряд Іспанії офіційно дозволив компанії “Navantia ” процедуру проєктування та будівництва двох нових патрульних кораблів класу ВАР (Buque de Acción Marítima). Про це компанія повідомила на своєму офіційному вебсайті. Ці кораблі доповнять шість одиниць, які вже перебувають на службі: “Meteoro”, “Rayo”, “Relámpago”, “Tornado”, “Audaz” та “Furor”. Мета — посилення морського спостереження, безпеки та підтримка боєздатності ВМС Іспанії. Загальний бюджет проєкту становить 716 млн євро. Нові кораблі отримають суттєві покращення у бойових характеристиках та умовах проживання екіпажу. Виробництво заплановане на першу половину 2027 року.

Патрульний корабель ВМС Іспанії Meteoro

Джерело зображення: militaryni.com

Серед нововведень — оновлена бойова система, нове покоління інтегрованої платформи управління (IPMS), покращені засоби зв'язку та навігації, а також сучасні кіберзахисні рішення. Кораблі також матимуть можливість інтеграції безпілотних апаратів, нові робочі місця, медичні приміщення та збільшену місткість розміщення для членів екіпажу. Інженерна частина програми ВАР буде повністю реалізована за допомогою цифрових інструментів програми “ELCANO”, що належить “Navantia” і базується на технологіях Siemens. Цифрове середовище дозволяє інтегрувати проєктування, моделювання, симуляцію та будівництво в єдиному робочому процесі.

Корабельна артилерійська гармата Cañón 76 mm/62
на патрульному кораблі ВМС Іспанії Audaz

Джерело зображення: militaryni.com

Будівництво відбуватиметься на потужностях “Navantia ” у Пуерто-Реалі, де застосовуються високий рівень автоматизації та передові технології. Частина виробництва буде здійснюватися у цеху плоских блоків, оснащеному сучасною автоматизованою лінією, яка незабаром запрацює на повну потужність для виготовлення блоків для британської програми Fleet Solid Support (FSS).

<https://military.com/uk/news/ispaniya-zamovyla-dva-dodatkovy-patrolni-korabli-klasu-bam/>

13. Буде застосований проти кримського мосту: капітан ВМС про підводний дрон ТОЛОКА. Такий підводний дрон дійсно потрібен, бо у нього немає критичної вразливості для наших наявних морських дронів – це можливість бути виявленим під час руху на поверхні.

Ілюстрація УНІАН

19 вересня у мережі з'явилися перші фото українського підводного дрона “ТОЛОКА”. Наразі у відкритому доступі не дуже багато інформації щодо цього безпілотної. Відомо лише, що він має три модифікації, які відрізняються розміром та вагою корисного навантаження. Довжина цього дрона варіюється від 2,5 до 12 метрів. А найбільша модифікація здатна долати відстань у 2000 кілометрів та нести 5 тонн навантаження. Про головні переваги та недоліки підводного дрона “ТОЛОКА” та як Україна може його застосувати в бойових умовах УНІАН запитав у Андрія Риженка – капітана 1-го рангу запасу, колишнього заступника начальника штабу ВМС ЗС України.

Напередодні у мережі з'явилися перші фото українського підводного дрона “ТОЛОКА”. Чи можете ви розповісти про нього якісь деталі?

Про Толоку розмовляють вже тривалий час. І, дійсно, сама задумка досить непогана. Але на практиці ми нічого не бачили. Що можна сказати зараз, то це те, що такий підводний дрон дійсно потрібен. Тому що у нього немає самої критичної вразливості для наших наявних морських дронів – це можливість бути виявленим під час руху на поверхні. Це найбільша вразливість для наших морських дронів, оскільки противник зараз побудував мережу радіолокаційних станцій на узбережжі. Вони використовують малорозмірні катери типу “грачонок” чи “раптор”. І вони виявляють наші морські дрони та знищують їх. Також для цього долучають авіацію, БПЛА, які також візуально можуть це робити. Якщо дрон буде під водою, то ймовірність, що його виявлять, буде значно меншою.

Які цілі здатна уражати “ТОЛОКА” в сучасних бойових умовах? Особливо враховуючи, що росія так активно не використовує свої кораблі, як це було кілька років тому.

Його перевага полягає в тому, що він може бути задіяний до операцій проти підводних човнів противника, які для нас є небезпечними, застосовують проти нас ракетну та мінну зброю. І зараз у нас реальної протидії підводним човнам немає. Такі дрони можуть бути застосовані для диверсійних операцій проти критичної військової інфраструктури противника. Як, наприклад, кримський міст чи місця базування противника в Севастополі чи новоросійську. Бо ті морські дрони, які в нас є – вони для цього не дуже підходять. Тому що вони можуть вдарити по надводному кораблю чи конструкції, якійсь залізобетонній. Вони можуть це зробити, але ефект буде невеликий. А у випадку з підводними дронами ситуація інша. Крім того, за певних модифікацій ці дрони можуть бути використані для мінування портів противника, пунктів базування його військових кораблів. Вони можуть бути використані для пошуково-рятувальних дій. Наприклад, якщо в нас виникла якась подія, щось там із судном чи літаком – можна їх використати. Також їх можна використати для протимінних дій.

У дрона “ТОЛОКА” є три різні модифікації, які мають дуже різні характеристики. Кожен з них, відповідно, розроблявся для різних цілей?

Так. У “Толоки” є три варіанти. І навіть цей найменший варіант у 2,5 метри, він може проходити до 100 кілометрів. І цього цілком достатньо, щоб вивчити рекомендований шлях від Одеси в напрямку Стамбула через північно-західну частину Чорного моря, де глибина менше 200 метрів і можуть бути морські міни. Але я відверто трохи здивований цією публікацією. Там немає нічого про призначення цих дронів. А це найважливіше для військових. І в цьому сенсі цей найбільший дрон, який йде до 2000 кілометрів, я не знаю, навіщо таку дистанцію нам робити. Це має гучний вигляд. Але для розуміння – це відстань від Одеси до Порт-Саїда у Єгипті. Це занадто багато. Але водночас ці габарити, до 5 тонн – це хороше навантаження. Якщо цей дрон буде застосований проти кримського мосту, а враховуючи, що туди не так далеко, близько 600 кілометрів, то, можливо, вийде частину пального замінити на корисне навантаження вибухівки. Найоптимальніший варіант для нас – це 4-6 метрів. У нього дальність ходу 1200 кілометрів. Тому він фактично може досягнути будь-якої точки Чорного моря з навантаженням 500 кілограмів. Особливо для перспективи знищення підводних човнів противника. Цей дрон може доставити малогабаритну торпеду. У нас зараз є такі торпеди шведського виробництва. Вони протичовнові, їхня вага складає декілька сотень кілограмів – якраз у межах корисного навантаження. Вона у певній точці активується. Наприклад, у нас є інформація про те, що в певній точці знаходиться підводний човен. Вона після цього здійснює циркуляцію по спіралі. І в неї працює власна гідроакустична станція, яка виявляє підводний човен і знищує його. Щоб знищити підводний човен під водою – треба контактний вибух потужністю 40-50 кілограмів. Це дозволяє пошкодити корпус човна таким чином, щоб він був знищений. Що стосується малих дронів, то їх також можна використовувати для ударів. Якщо ці 20-50 кілограмів корисного навантаження начинити вибухівкою, то це може пошкодити корабель, наприклад, десантний, чи фрегат. Але навряд чи його знищить. Втім, пошкодження можуть бути дуже серйозними. Це корисно, наприклад, якщо є загроза висадки десанту противника. Вони можуть у підводному положенні наблизитися до загону противника та його атакувати. Таким чином цей загін втратить рух, і його можна буде добити іншими засобами ураження. Загалом ідей щодо використання таких дронів дуже

багато. Головне, щоб це переходило у практичну площину. А ми цього ще не бачили. Ми поки що демонструємо, рекламуємо, але поки що на практиці ми їх не бачили.

Що стосується найбільшої модифікації “TOLOKA”, щодо якої у вас виникають питання – можливо, їх розробляють більше під експорт?

Так, хочеться продавати на експорт. Але зараз війна, у нас є завдання для дронів. Ми хочемо когось вразити за кордоном. Але воєнні там усе розуміють, вони знають наші основні завдання на морі, й вони хочуть бачити результати нашої зброї на полі бою. Тому зараз думати про експорт не варто.

Зараз з “TOLOKA” виходить ситуація, яка дуже схожа на “Фламінго”. У мережі з’явилися перші кадри ще до того, як сама зброя почала активно використовуватися на фронті. Чи не вийде так, що про використання на практиці “TOLOKA” ми також не почуємо у найближчі кілька місяців?

Це дійсно наша хвороба. Ми дуже любимо фотки, рекламу. Але противник читає всю цю інформацію і робить висновки. Можливо, в цих публікаціях є політичний контекст. На тлі наших активних ударів по стратегічних об’єктах рф, саме нафтопереробці. Але загалом значно краще було б, якби спершу дали військовим ці дрони, вони їх використали, а вже потім показали б усім фотографії. До слова, про ще одну проблему – важливо, щоб цими дронами і загалом морськими операціями займалося саме командування військово-морських сил. Оскільки саме вони відповідають за всі ці операції в першу чергу. І вони повинні мати можливість замовляти таку зброю та використовувати. Бо в нас зараз війну на морі веде щонайменше 5 чи 6 структур, які просто можуть купити ці дрони. Але це не є їхнім прямим призначенням.

https://www.unian.ua/weapons/bude-zastosovaniy-proti-krimskogo-mostu-kapitan-vms-pro-pidvodniy-dron-toloka-13137585.html#google_vignette

14. Виживання підводних човнів складає 5%: у Китаї розробили ШІ для пошуку ворожих субмарин. Виживання підводних човнів складає 5%: у Китаї розробили ШІ для пошуку ворожих субмарин

Китайський атомний підводний човен типу 094А з балістичними ракетами.

Фото: Reuters

Китайські науковці розробили систему на основі алгоритмів штучного інтелекту, призначену для виявлення підводних човнів. Про це повідомляє South China Morning Post. За даними видання, ця технологія може знизити шанси підводних човнів на виживання у військово-морському конфлікті до 5%. У серпні група вчених під керівництвом Мен Хао, старшого інженера Китайського інституту досліджень і розробок вертольотів, опублікувала результати роботи у журналі Electronics Optics & Control. Система обробляє в реальному часі дані з гідроакустичних буїв, підводних датчиків, радарів, а також враховує океанографічні параметри — температуру і солоність води.

Головний корабель класу – PCU Virginia (SSN 774)

Фото: General Dynamics Electric Boat

Це дозволяє створювати динамічну карту підводного середовища й виявляти навіть найтихіші субмарини. Алгоритми ШІ здатні адаптуватися до традиційних методів ухилення: зигзагоподібних маневрів, випуску помилкових цілей чи використання дронів. За результатами комп'ютерного моделювання, система успішно ідентифікувала ціль у близько 95% випадків, що ставить під сумнів ефективність перевірених методів маскування. Важливою перевагою вважається й те, що штучний інтелект перетворює складні масиви даних на зрозумілі рекомендації, допомагаючи персоналу швидко ухвалювати рішення навіть у стресових умовах. Розробники під керівництвом Мен Хао вже працюють над вдосконаленням системи. Наступні версії передбачають інтеграцію з роями дронів, надводними кораблями та автономними підводними апаратами.

Будівництво АПЧ типу Virginia на корабельні Electric Boat's Connecticut

Фото з мережі

Це має забезпечити створення тривимірної самонавчальної пошукової мережі, здатної адаптуватися до нових стратегій ухилення та сканувати океан у режимі реального часу. Якщо описані можливості підтвердяться, один із трьох головних компонентів сучасного ядерного стримування — балістичні ракети підводного базування — може суттєво втратити своє значення. Військова стратегія охоплює не лише реальне стримування, а й психологічний тиск. Подібні публікації, на думку аналітиків, покликані підкреслити стратегічну перевагу Китаю в очах світової спільноти. Сьогодні Пекін підтримує масштабну військову присутність у ключових регіонах — Тайванській протоці, Південно-Китайському та Східно-Китайському морях.

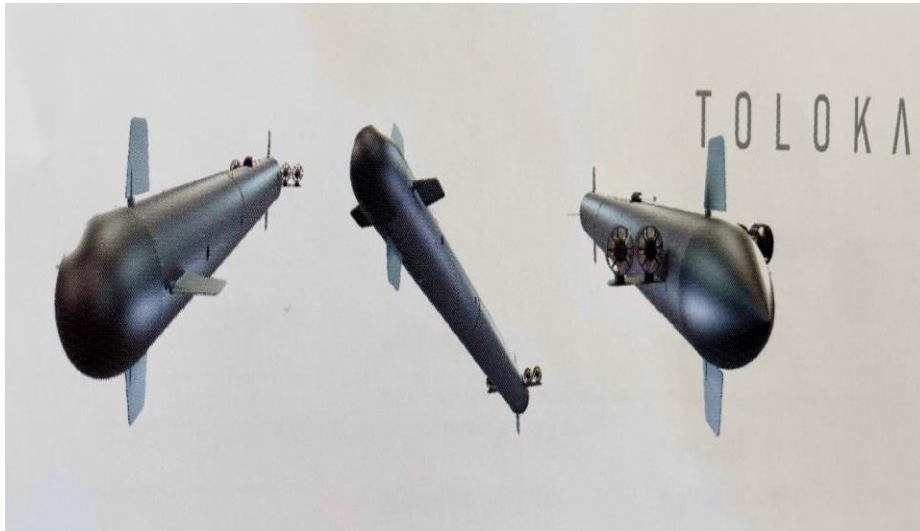
<https://military.com/uk/news/vyzhyvannya-pidvodnyh-chovniv-skladaye-5-u-kytayi-rozrobly-shi-dlya-poshuku-vorozhyh-submaryn/>

15. Таємниці морської “Толоки”: що може сімейство нових підводних дронів. Розповідаємо про сімейство український надводних дронів “Толока” включно з дійсно монструозним Toloka 1000.

Джерело зображення: DEFENSE EXPRESS

На виставці Defense Tech Valley 2025 у Львові був вперше представлений для огляду найбільший морський дрон від компанії Toloka, тож у цьому матеріалі ми сфокусуємось на тому, що самі розробники готові розповісти про свої проєкти. Адже найбільша Toloka - це лише один з сімейства підводних дронів, до якого входять щонайменше три зразки. Це TLK-200 (Toloka 200), TLK-400 (Toloka 400). І, звісно, монструозна Toloka 1000.

Джерело зображення: DEFENSE EXPRESS

Скоріш за все, цифровий індекс має відношення до діаметру корпусу у цих підводних дронах. На виставці Defense Tech Valley 2025 наголошувалось, що Toloка розробляє та виробляє передові безпілотні підводні апарати (UUV), призначені для протимінних операцій, акустичної розвідки та детального картографування морського дна. “Наші дрони самостійно виявляють, класифікують та нейтралізують підводні міни, значно підвищуючи безпеку та ефективність морських операцій”, стверджували представники компанії.

TLK-200. Компактний електричний автономний підводний апарат, призначений для місій та операцій на обмежених відстанях. Дальність - до 100 км. Маса корисного навантаження (боєприпас, вибухівка) до 15 кг . Автономна робота - до 15 днів. Робоча глибина - до 300 м. Типові місії: забезпечення системи радіорелейного зв'язку, розвідка, ударні місії, мінування. Діаметр корпус TLK-200 - 200 мм; довжина - 2900 мм. Силова установка - електрична, з двома електродвигунами. Для безпечного зв'язку при спілкуванні на поверхню “Толока 200” має оснащуватись системою супутникового радіозв'язку з FHSS (Frequency Hopping Spread Spectrum – технологія псевдовипадкової зміни несучої частоти радіосигналу за певним алгоритмом, відомим як передавачу, так і приймачу).

Навігаційні системи: GNSS та AI-INS. Системи наведення : оптична камера або тепловізор, наведення на джерело радіочастотного випромінювання.

TLK-400. “Толока 400” - це підводний апарат з гібридним силовим агрегатом для виконання завдань розвідки, мінування, ретрансляції сигналів, проведення ударних місій в зоні середньої дальності - до 1200 км. Маса корисного навантаження - 500 кг. Автономна робота - до 60 днів. Робоча глибина - до 300 м. м. Діаметр корпусу TLK-400 - 400 мм; довжина - 12000 мм. Силова установка гібридна (4 електродвигуни + ДВЗ). Дрон оснащується системою зв'язку як і в TLK-200. Навігаційні системи: AI-INS з DVL та GNSS. Системи наведення: тепловізор, оптична камера, наведення на джерело радіочастотного випромінювання, пасивна та активна акустика.

TLK-1000. Великий підводний апарат, призначений для виконання завдань на значні відстані. Розроблений для доставки вантажу вагою до 5 тонн на дальність до 2000 км. Типові задачі: знищення великих стаціонарних об'єктів, атака цілей у зонах бойових дій. Передбачена можливість інтеграції спеціального обладнання - для розвідки, мінування чи картографування міських полів тощо. Діаметр корпусу - 1500 мм. Довжина - 12000 мм. Силова установка гібридна (4 електродвигуни + ДВЗ). Автономна робота - до 60 днів. Робоча глибина - до 300 м (композитний корпус), до 30 м (металевий корпус).

Джерело зображення: DEFENSE EXPRESS

Дрон оснащений системами для планування та проведення автономних місій. Заявлено, що дрон має “чотири інтегровані нейронні мережі - оптичну, тепловізійну, акустичну та інерційну”. Навігаційні системи: GNSS, AI-INS з DVL (DVL - система, що використовує доплерівське вимірювання для визначення швидкості руху підводних апаратів, що дозволяє забезпечувати точне позиціонування та навігацію в умовах, коли інші методи (наприклад, GNSS) недоступні або ненадійні). Системи наведення: тепловізор, оптична камера, наведення за джерелом радіочастотного випромінювання. Для стабільної комунікації дрон оснащений супутниковим зв'язком з FHSS.

https://defence-ua.com/news/tajemnitsi_morskoji_toloki_scho_mozhe_simejstvo_novih_pidvodnih_droniv-20294.html

Аналітичні висновки

1. Війна росії проти України не лише залишається центральним викликом для європейської безпеки, а й визначає нові формати міжнародної співпраці, тестуючи спроможність світових інституцій реагувати на сучасні виклики. Європейський Союз та НАТО дедалі активніше відмовляються від “оборонного мінімалізму”, формуючи практику рішучих кроків: як на підтримку України - від фінансування оборонної до жорсткої політичної риторики, так і для посилення власних оборонних спроможностей. Поглиблення кооперації у сфері виробництва озброєнь створює підґрунтя для довгострокового стратегічного партнерства України та ЄС. Це зміщує акцент від короткострокової допомоги до інтеграції оборонних систем, що де-факто робить Україну частиною європейської безпекової архітектури.

2. Попри складну геополітичну ситуацію, успішні удари по воєнно-економічній інфраструктурі росії, розвиток далекобійних дронів і виробництво систем перехоплення демонструють, що Україна формує новий стандарт ведення війни, який буде врахований у доктринах НАТО. Водночас удари по енергетичній інфраструктурі росії стають інструментом завдання стратегічної поразки ворогу, обмежуючи його воєнно-економічний потенціал. Паралельно з цим активне посилення санкційного тиску на кремль формує глобальний фронт економічного виснаження агресора, що є критичним чинником перемоги України та безпеки всієї Європи.

3. Внутрішня політика України демонструє перехід до системної воєнної економіки, розвиток інновацій та підготовку до довгострокового протистояння. Проект бюджету-2026 із рекордними видатками на оборону і розвиток виробництва озброєнь свідчить про стратегічний курс на самодостатність у сфері безпеки. Це зміцнює оборонну стійкість країни, але вимагає суворого контролю за ефективністю витрат.

4. Дипломатичні зусилля України залишаються спрямованими на підсилення санкційного тиску на росію, прискорення переговорів про членство в ЄС та розвиток оборонно-промислової співпраці. Контакти з партнерами демонструють прагнення Києва конвертувати військово-промислові ініціативи у спільні виробничі проекти, що важливо не лише у воєнній перспективі, а й для інтеграції в європейські оборонні ланцюги. Таким чином, міжнародне середовище довкола України характеризується конкуренцією пріоритетів, але водночас – наростаючою євроатлантичною мобілізацією проти рф. Ключовим завданням Києва є утримання високої позиції на порядку денному через активні ініціативи у сфері санкцій, безпеки й відбудови, а також демонстрацію власної незамінності у формуванні європейської системи оборони. Системне поєднання дипломатичного тиску, внутрішніх реформ і військово-промислової співпраці дозволить Україні уникнути маргіналізації на фоні глобальних криз і зміцнити роль як суб'єкта, а не об'єкта міжнародної політики.

5. Спостерігається зростання міжнародної підтримки та системного тиску на росію. ЄС мобілізує значні обсяги допомоги для України, готує 19-й пакет санкцій і механізм передачі доходів від заморожених російських активів. Це створює передумови для посилення економічної стійкості України та подальшої деградації ресурсної бази рф.

6. Київ послідовно формує архітектуру стійкої безпеки, поєднуючи внутрішні зусилля з міжнародними ресурсами. Водночас посилення санкційного тиску на РФ, розширення оборонного виробництва та розвиток високотехнологічних рішень підвищують шанси України не лише втримати оборону, а й змінити баланс сил на свою користь. Проєкт бюджету-2026, ухвалений із пріоритетом фінансування сектору безпеки й оборони, та рішення Ставки Верховного Головнокомандувача про нарощування виробництва озброєнь свідчать про стратегічну готовність до затяжної війни. В свою чергу Створення інституту військового омбудсмана є кроком до зміцнення морального духу армії та підвищення довіри суспільства до військово-політичного керівництва.

7. Україна перебуває у фазі поглиблення інтеграції в західну систему безпеки й економіки за одночасного посилення глобальних викликів. Ключовим шансом для Києва стає формування довгострокових механізмів фінансування та постачання озброєння з боку G7 і ЄС. Водночас агресивна стратегія Москви, у поєднанні з зростанням символічної ваги України у світових інституціях лише підсилює аргументи Києва у зовнішньополітичному діалозі. Це дозволяє Україні не лише зберігати статус ключового стратегічного партнера Заходу, а й виступати активним суб'єктом у процесі формування нової архітектури міжнародної безпеки.

8. Крім того, в українському інформаційному просторі активно поширювались повідомлення щодо таких подій:

партнери України продовжують надавати всебічну допомогу задля посилення нашої обороноздатності та стійкості в умовах російської агресії;

військово-політичне керівництво продовжує роботу із залучення додаткових ресурсів на забезпечення оборони держави та посилення її позицій в світі;

кабінет міністрів схвалив проєкт Держбюджету 2026 року;

на тлі геополітичної невизначеності Америка повинна готуватися до нового стилю війни на морі, як це продемонструвала Україна;

Україна перетворилась на гаранта безпеки ЄС;

офіційно запущено процес пошуку концесіонерів для двох терміналів порту Чорноморськ;

Україна презентувала план нової хвилі санкцій проти тіньового флоту РФ;

Україна посилює співпрацю з ЄС у сфері оборони;

болгарські ВМС знешкодили морський дрон, який викинуло біля Варни;

ДП “Адміністрація морських портів України ” представило плани відновлення портової галузі на Південноукраїнському форумі;

захід придумав альтернативу НАТО для України - нова стратегія направлена на те, щоб допомогти Україні протистояти російській військовій агресії. Оскільки Україна має невеликі шанси на вступ до НАТО, її західні союзники прийняли альтернативну стратегію, щоб допомогти відбити російську агресію, мова йде про мільярдні інвестиції в оборонну промисловість України, щоб вона мала змогу краще себе захищати;

ЄС представив 19-й пакет санкцій, обмеження стосуються й “тіньового флоту” РФ;

Верховна Рада підтримала ініціативу Президента про створення інституції військового омбудсмана;

“Панамакси” дорожчають на фоні активності в портах Великої Одеси;

Україна відновлює обмежений, “керований ” експорт деяких видів українського озброєння, яке виробляється у надлишку відносно потреб Сил оборони, зокрема морських дронів;

про найбільшу виставку оборонних технологій Defence Tech Valley у Львові;

російські судна активно збирають дані про підводні кабелі в Європі - аналітики вважають, що кремль розглядає такі атаки як спосіб дестабілізації Заходу і тиску на союзників України;

рейд на Тендрівській косі — ворожа техніка потрапила у пастку ГУР;

5.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

15.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації.Протягом доби, 15 вересня, морські піхотинці знищили: 85 російських військових (вбитими та пораненими); 2 одиниці автомобільної техніки; 7 ударних БПЛА. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 395 FPV дронів.

16.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 16 вересня, морські піхотинці знищили: 59 російських військових (вбитими та пораненими); 4 одиниці автомобільної техніки;7 ударних БПЛА;2 БПЛА оперативно-тактичного рівня.Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 495 FPV дронів.

17.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації.Протягом доби, 17 вересня, морські піхотинці знищили:72 російських військових (вбитими та пораненими);3 одиниці автомобільної техніки; 4 ударних БПЛА; 3 БПЛА оперативно-тактичного рівня; човен.Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 362 FPV дрони.

18.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 18 вересня, морські піхотинці знищили: 48 російських військових (вбитими та пораненими); човен. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 230 FPV дронів.

19.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 19 вересня, морські піхотинці знищили: 51 російського військового (вбитими та пораненими); 4 ударних БПЛА; автомобіль; міномет. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 414 FPV дронів.

20.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 20 вересня, морські піхотинці знищили: 49 російських військових (вбитими та пораненими); 10 ударних БПЛА; 4 БПЛА оперативно-тактичного рівня; сховище БК. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 410 FPV дронів.

21.09.2025 Військові частини та підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. За уточненими даними у період з 15.09.2025 по 21.09.2025, морські піхотинці знищили: 419 російських військових (вбитими та пораненими); 13 одиниць автомобільної техніки; 13 БПЛА оперативно-тактичного рівня; 45 ударних БПЛА; 2 човни; сховище БК; міномет. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 2727 FPV дронів.

<https://www.facebook.com/uafmarines?locale=uk>

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України демонстрували сталу операційну ефективність у контексті протидії широкомасштабній збройній агресії РФ, що відображає не лише тактичну зрілість сил оборони України, але й стратегічну адаптивність до динамічних загроз на морському та прибережному напрямках, де інтеграція наземних маневрів з елементами протиповітряної оборони формує багатошарову оборонну парадигму, спрямовану на деградацію потенціалу противника через систематичне завдання втрат у живій силі, матеріальних ресурсах та безпілотних системах, що, в свою чергу, впливає на загальну логістичну стійкість агресора, змушуючи його перерозподіляти резерви та знижувати темпи наступальних операцій у ключових секторах, таких як Запорізький та Херсонський напрямки, де морська піхота виступає не просто як елітна ударна сила, а як інтегратор гібридних тактик, що поєднують вогневу перевагу з електронними контрзаходами для нейтралізації асиметричних загроз, зокрема масованого застосування FPV-дронів, які становлять значний виклик для традиційних оборонних формувань через їхню маневреність та низьку помітність, однак у розглянутому часовому інтервалі підрозділи РЕБ морської піхоти досягли помітного прогресу в придушенні таких систем, що свідчить про еволюцію тактичних протоколів, орієнтованих на превентивне виявлення та нейтралізацію, з акцентом на спектральний аналіз сигналів керування та інтеграцію даних

розвідки в реальному часі, дозволяючи не лише реагувати на ворожі ініціативи, але й передбачати їх через моделювання патернів розгортання, що, в контексті ширшої операційної картини, сприяє формуванню зони заперечення доступу для рф на акваторіях Чорного моря, де втрати в ударних БПЛА та оперативно-тактичних безпілотної ворога ілюструють вразливість його повітряного компоненту до комбінованих ударів, включаючи артилерійські коректування та протидронові бар'єри, тоді як знищення автомобільної техніки підкреслює ефективність розвідувально-вогневих контурів, де морські піхотинці, діючи в інтегрованих угрупованнях, оптимізують розподіл ресурсів для максимізації кумулятивного ефекту, з фокусом на високоцінні цілі, що перешкоджає маневреності ворожих підрозділів і сприяє фрагментації їхнього фронту, особливо в умовах, коли рф намагається компенсувати дефіцит авіаційної підтримки через посилення наземного тиску, однак така стратегія стикається з системними обмеженнями, посиленими діями Сил оборони України, які, через послідовне завдання втрат у живій силі – переважно через точкові вогневі контакти та мінно-вибухові загородження – досягають ефекту не лише тактичного, але й психологічного, деморалізуючи особовий склад агресора та знижуючи його бойовий дух, що підтверджується тенденцією до коливань у чисельності уражених цілей протягом доби, де пік активності припадає на періоди інтенсивного ворожого просування, тоді як стабільна робота підрозділів РЕБ забезпечує домінування в електромагнітному спектрі, дозволяючи морській піхоті зберігати ініціативу в інформаційному просторі бою, де придушення FPV-дронів не обмежується ізоляцією, але включає контрпропагандистські елементи через демонстрацію технологічної переваги, що впливає на загальну наративну динаміку конфлікту, підкреслюючи стійкість України в протистоянні гібридним викликам, крім того, знищення специфічних платформ, таких як човни, вказує на розширення операційного профілю 30-го Корпусу за межі суто прибережних зон, охоплюючи амфібійні загрози, де інтеграція розвідки з ударними засобами формує превентивний бар'єр проти десантних маневрів рф, що, в свою чергу, посилює безпеку критичної інфраструктури на узбережжі, таких як порти в Одесі чи Миколаєві, забезпечуючи безперебійність логістичних ланцюгів для Сил оборони України, і в цьому сенсі діяльність морської піхоти набуває стратегічного виміру, оскільки вона не лише локалізує загрози, але й створює умови для контрнаступальних операцій, де кумулятивні втрати ворога в БПЛА оперативно-тактичного рівня сигналізують про деградацію його розвідувальних можливостей, змушуючи до перегляду доктрини безпілотної операцій і перерозподілу ресурсів, що виснажує загальний потенціал агресора в довгостроковій перспективі, з урахуванням того, що такі успіхи морпхів є результатом не ізольованих тактичних дій, але системної підготовки, включаючи тренування в умовах симуляції реальних сценаріїв, де акцент робиться на адаптивності до еволюціонуючих загроз, таких як ескалація дронів атак, і таким чином, у розглянутому періоді 30-й Корпус морської піхоти ВМС ЗС України утверджує себе як ключовий елемент асиметричної оборони, де кількісні показники ефективності – від знищення живої сили до нейтралізації техніки – слугують індикаторами ширшої операційної переваги, що базується на інноваційних підходах до інтеграції РЕБ з кінетичними засобами, дозволяючи не лише утримувати позиції, але й диктувати темп конфлікту на морському фланзі, де кожна успішна операція по придушенню дронів чи ураженню транспортних засобів ворога

сприяє загальному ефекту стримування, підриваючи здатність рф до проекції сили в регіоні та посилюючи дипломатичний леверидж України на міжнародній арені, з фокусом на демонстрації стійкості перед обличчям тривалої агресії, і в цьому контексті аналіз динаміки втрат ворога розкриває патерни, де коливання в чисельності уражених БПЛА корелюють з інтенсивністю ворожих розвідувальних польотів, тоді як стабільне домінування в РЕБ-операціях ілюструє технологічний прогрес Сил оборони України, що переходить від реактивної оборони до проактивного впливу, формуючи нову парадигму морської війни в умовах гібридного конфлікту, де роль 30-го Корпусу виходить за межі тактичного рівня, набуваючи значення для стратегічної стабільності в Чорноморському басейні, з урахуванням геополітичних імплікацій, таких як обмеження доступу рф до ключових морських шляхів, що впливає на її економічні інтереси та посилює тиск на агресора з боку коаліції партнерів України.

Підсумовуючи аналітику за період з 15.09 по 17.09.2025, діяльність підрозділів 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України характеризується високою операційною ефективністю, що проявляється в систематичному завданні втрат агресору в живій силі, техніці та безпілотних системах, з особливим акцентом на успіхи РЕБ у придушенні FPV-дронів, що забезпечує домінування в електромагнітному просторі та сприяє загальній деградації наступального потенціалу рф на морському напрямку, формуючи умови для стримування агресії та посилення оборонних позицій Сил оборони України в довгостроковій перспективі, з кумулятивним ефектом, що перевищує локальні тактичні здобутки та впливає на стратегічний баланс сил у регіоні.

У період з 15.09–17.09.2025 бойові дії на ключових напрямках оборони характеризувалися високою інтенсивністю застосування противником різнорідних засобів ураження з акцентом на використання масованих ударів дронними роями, що вказує на поступове переформатування тактики російської федерації у спробі виснаження систем протиповітряної та радіоелектронної оборони Сил оборони України. На фоні цього підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України продемонстрували системну здатність не лише стримувати активність противника, але й уражати його живу силу, техніку та засоби нападу у безпосередньому зіткненні. Показовим є те, що протягом 18 та 19 вересня відзначається значна результативність морських піхотинців як у площині прямих бойових зіткнень, так і у сфері протидії повітряним загрозам. Зокрема, знищення десятків військовослужбовців противника та його окремих засобів забезпечення і техніки свідчить про збереження наступальної ініціативи Сил оборони на тактичному рівні, тоді як масштабне подавлення сотень FPV-дронів підрозділами РЕБ морської піхоти вказує на якісну інтеграцію сучасних засобів радіоелектронної боротьби у структуру оборони. Це є надзвичайно важливим у контексті зміни характеру війни, де співвідношення між класичними вогневими засобами ураження і безпіотною складовою все більше зміщується у бік останньої. Водночас окремої уваги заслуговує те, що противник намагається застосовувати дрони не лише як інструмент розвідки і точкових ударів, але і як засіб психологічного та тактичного тиску шляхом створення багаторівневих загроз, проте ефективність роботи українських підрозділів РЕБ дозволяє мінімізувати їх вплив. Таким чином, у зазначений період можна констатувати кілька важливих тенденцій. По-перше, противник продовжує нарощувати застосування ударних безпілотних комплексів, що вказує на намагання компенсувати зростаючі втрати у живій силі та бронетехніці. По-

друге, знищення російських військових у поєднанні з ураженням човна, автомобільної техніки та міномета свідчить про багатовекторну роботу морських піхотинців, яка охоплює як протидію особовому складу ворога, так і нейтралізацію його вогневих засобів і логістичних компонентів. По-третє, співвідношення результатів застосування підрозділів РЕБ та традиційних вогневих засобів демонструє поступове вирівнювання значущості цих напрямів у сучасній війні: якщо ще донедавна головний акцент робився на артилерії та мінометах, то нині радіоелектронна боротьба дедалі більше стає фактором, який визначає виживання та результативність угруповання в цілому. У стратегічному плані зазначені факти відображають здатність ВМС ЗС України не лише втримувати оборону, але й формувати стійкі передумови для збереження бойової стійкості у середньостроковій перспективі, адже ефективна боротьба із засобами безпілотної загрози противника має прямий вплив на темпи його наступальних дій, знижує рівень загрози втрат серед особового складу та техніки Сил оборони і сприяє підтриманню необхідного морально-психологічного стану.

Підсумовуючи, у період 15.09–17.09.2025 дії 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України відзначилися високим рівнем бойової результативності, що проявилось у значних втратах противника у живій силі, техніці та засобах ведення бою, а також у винятковій ефективності протидії масованим атакам FPV-дронів. Це дозволяє стверджувати, що навіть за умов ескалації дронової війни Сили оборони України зберігають здатність не лише нейтралізувати нові загрози, але й завдавати противнику відчутних тактичних втрат, що в комплексі зміцнює позиції України на даній ділянці фронту.

У період з 20.09-21.09.2025 операційна активність підрозділів 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України свідчить про системну реалізацію багатофункціональної концепції захисту та проактивного ураження противника з одночасним застосуванням традиційних вогневих засобів і сучасних технологічних компонентів ведення бою; на підставі наявних даних можна стверджувати, що визначальними ознаками діяльності підрозділів Сил оборони у цей період були: інтегроване застосування вогневої потужності та засобів РЕБ для локалізації й нейтралізації мультиплікативних загроз, орієнтація на руйнівну роботу по елементам логістичного й матеріального забезпечення противника, а також фокус на розриві його операційних ланцюгів через ураження платформи і каналу постачання боєприпасів; тактичні дії морської піхоти демонструють зрілість командно-штабних рішень і адекватну постійну синхронізацію з підрозділами ППО та РЕБ, що дозволяє перетворювати оборонні заходи в частині на активні операції пригнічення вогневого потенціалу противника і зниження його здатності до ініціативних дій. Оперативно-тактичний ефект досягається завдяки чіткій пріоритезації цілей, де першочергове значення надається ураженню вузлів забезпечення та засобів нанесення ударів середньої та тактичної дальності, що унеможливорює швидке відновлення потенціалу противника; одночасно підрозділи РЕБ виконують завдання не лише з прямого придушення безпілотних атак, а й з формування електронного середовища, що створює умови для більш ефективної роботи контрбатареєвих та розвідувальних систем Сил оборони України. Тактична синергія між вогневими підрозділами та елементами РЕБ дозволяє зменшувати часові вікна на реакцію противника, знижувати його масову ефективність застосування безпілотних засобів і водночас посилювати руйнівний вплив

по логістичних вузлах; в умовах, коли противник нарощує інтенсивність застосування ударних БПЛА і прагне компенсувати втрати через масову експлуатацію автономних платформ, відповідь морської піхоти має комплексний характер: цілеспрямований вогонь по живій силі та техніці ворога, раціональна робота засобів розвідки для визначення ключових позицій противника, і превентивне ураження об'єктів зберігання боєприпасів, що дає мультиплікаційний ефект у вигляді скорочення можливостей ворога до відновлення інтенсивності вогневих впливів. З огляду на відомі входні дані, застосування водних засобів противника також фіксується як елемент спроб диверсійного або логістичного маневру, проте їхня роль має другорядний, але небезпечний характер, і успішні дії Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України у цій площині підкреслюють компетенцію у міжсекторній боротьбі за контроль прибережних рубежів і ліній комунікацій. Психологічний і інформаційний виміри бойових дій у період також мають значення: високі показники ураження живої сили і техніки противника слугують не лише прямою тактичною перевагою, а й чинником деморалізації місцевих підрозділів противника, що в свою чергу знижує ефективність організації наступальних операцій і може спричинити додаткові затримки у його оперативному реагуванні. Аналіз співвідношення ресурсних витрат і досягнутих результатів показує, що підрозділи 30-го Корпусу морської піхоти виконують завдання з оптимальним використанням наявних засобів, досягаючи значущого впливу на потенціал противника без непропорційного виснаження власних сил; таке співвідношення свідчить про правильно вибудовану лінію пріоритетів у застосуванні вогневих і технічних засобів, що є критично важливим у сучасних умовах тривалої виснажливої конфронтації. На фоні цього важливо вказати на потребу подальшого розвитку та масштабування можливостей РЕБ як ключового фактора забезпечення стійкості операцій на середньострокову перспективу: наявні результати дозволяють рекомендувати посилення інтеграції РЕБ у планування батальйонно- та бригадно-рівневих операцій, збільшення ресурсів для оперативної розвідки та корегування вогню, а також впровадження процедур швидкого відновлення спроможностей після вогневих уражень критичних об'єктів. Необхідно також звернути увагу на логістичний аспект: ураження сховищ і платформ постачання має довгостроковий вплив на здатність противника до ведення наступальних дій, тому збереження та координація розвідданих щодо об'єктів логістики повинні залишатися в числі пріоритетів оперативного планування. Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок про те, що операційні дії 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України в аналізований період характеризувалися високою ефективністю, адаптивністю до змінних тактичних умов та здатністю поєднувати традиційні та електронно-технічні методи боротьби з метою досягнення стійкого тактичного і оперативного переваги над противником.

У підсумку аналізу за період 20.09-21.09.2025 констатується, що дії підрозділів 30-го Корпусу морської піхоти ВМС ЗС України мали системний та ефективний характер: комбіноване застосування вогневих засобів і РЕБ дозволило локально нейтралізувати багаторівневі загрози противника, робота по логістичних об'єктах знизила його спроможність до швидкого відновлення, а адаптивні тактичні рішення забезпечили збереження бойової стійкості підрозділів при порівняно оптимальному використанні ресурсів; рекомендаційно доцільно продовжити нарощення інтеграції РЕБ у тактичне планування, посилення розвідувальних можливостей і збереження фокусу на ураженні

логістичних вузлів противника для підтримки середньо- і довгострокової переваги Сил оборони України.

Загальні бойові втрати противника з 15.09.2025 - 21.09.2025																	
Дата д/м/р	Ліквідовано																
	Особового складу	Автотехніки	Спецтехніки	ББМ	Танків	САУ	Гармат	РСЗВ	ЗРК	Мінометів	Човнів	БпЛА	FPV дронів	Станцій РЕБ	АКРП	Польових сховищ з боєприпасами	Польових сховищ ПІММ
15.09.25	85	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	395	-	-	-	-
16.09.25	59	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	495	-	-	-	-
17.09.25	72	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	362	-	-	-	-
18.09.25	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	230	-	-	-	-
19.09.25	51	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	414	-	-	-	-
20.09.25	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	410	-	-	1	-
21.09.25	55	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	421	-	-	-	-
Всього за тиждень	419	13	-	-	-	-	-	-	-	1	2	58	2727	-	-	1	-

6. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ПРО ПЕРЕБІГ БОЙОВИХ ДІЙ НА НАПРЯМКАХ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО ЗОНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

16.09.2025 Воїни 34-ї бригади берегової оборони оприлюднили результати своєї роботи за першу половину вересня, за які було знищено танк, 3 міномети, 14 одиниць транспорту, а також ліквідовано та поранено десятки окупантів. Про це йдеться у зведенні, опублікованому на сторінці 34 ОБрБО 30-го корпусу морської піхоти. «Воїни 34-ї бригади берегової оборони працюють щодня, і ворог це відчуває на собі», — зазначають у бригаді. Загалом з 1 по 15 вересня ворожі втрати становлять: 28 окупантів (6 безповоротних, 22 санітарних); 1 танк; 3 міномети; 14 одиниць транспорту; 3 човни; 8 БПЛА; 1 склад БК; 1 система РЕБ; 13 антен; 30 укриттів. «Щодня додаємо нові результати — і так буде доти, доки ворог не зникне з нашої землі», — підсумували в дописі.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/16/tanky-minomety-chovny-reb-i-anteny-shho-znyshhyly-morpihy-u-pershij-polovyni-veresnya/>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ СИЛ ОБОРОНИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

15.09.2025 Ворог не припиняє терор цивільного населення Півдня України. Уночі масового удару ракетами з РСЗВ зазнало Запоріжжя, потерпали від дронів атак та артилерійських обстрілів Херсонщина, Миколаївщина та Дніпропетровщина. Від ворожої агресії загинуло 5 людей, понад два десятки отримали поранення. В операційній зоні угруповання військ “Південь” ворог завдав авіаційного удару по населених пунктах Херсонської та Запорізької областей, застосувавши 14 коригованих авіаційних бомб та 74 некеровані авіаційні ракети. Впродовж доби окупанти нанесли більш ніж 650 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили майже 130 скидів з БпЛА, використавши понад 160 боєприпасів. Окупанти продовжують гатити із артилерії по наших захисниках та по цивільному населенню. Зафіксовано 160 обстрілів позицій Сил оборони з використанням понад 700 боєприпасів. Через російську агресію продовжує страждати цивільне населення прилеглих до лінії фронту територій. 2 людини загинули та 14, з них 2 дітей, дістали поранення внаслідок ворожих атак на Запоріжжя. Пошкоджено багатоквартирні та приватні будинки, комерційні приміщення, підприємства, електрообладнання, автомобілі та господарчі будівлі. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. Загалом протягом доби ворожі втрати склали: 44 окупанти, 2 артилерійські системи, 17 одиниць автомобільної техніки, 3 од. БпЛА, 1 мотоцикл. Знищено: 1 місце зберігання БП, 1 місце зберігання ПММ, 1 місце зберігання майна. Зруйновано: 47 укриттів особового складу.

16.09.2025 На Півдні України ситуація залишається складною і напруженою. Ворог продовжує активно застосовувати артилерію, завдає удари дронами різних типів та авіаційними засобами. Лише дронів камікадзе противник за добу застосував майже 800. В операційній зоні угруповання військ “Південь” протягом минулої доби окупанти завдали 5 авіаційних ударів, застосувавши 12 коригованих авіаційних бомб та 78 некерованих авіаційних ракет. Масового удару НАРами зазнала Одрадокам’янка на Херсонщині. Впродовж доби окупанти нанесли 780 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили близько 180 скидів з БпЛА з використанням понад 200 боєприпасів. Окупанти продовжують артилерійські обстріли по позиціях наших захисників. Зафіксовано понад 200 обстрілів позицій Сил оборони з використанням понад 900 боєприпасів. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. Загалом протягом доби ворожі втрати склали: 65 окупантів, 10 артилерійських систем, 30 одиниць автомобільної техніки, 8 БпЛА, 1 РЕБ, 1 РЛС, 2 термінали Starlink, 1 квадроцикл, 2 антени зв’язку, 1 генератор, 2 антени управління БпЛА. Знищено: 1 місце зберігання майна, пункт постачання БП. Зруйновано: 60 од. укриття особового складу.

17.09.2025 На Півдні противник за минулу добу збільшив кількість авіаційних ударів по позиціях Сил оборони України, а також не припиняє артилерійських обстрілів і ударів

дронами по населених пунктах поблизу лінії фронту. В операційній зоні угруповання військ “Південь” протягом минулої доби окупанти завдали 7 авіаційних ударів, застосувавши 15 коригованих авіаційних бомб та 120 некерованих авіаційних ракет. Впродовж доби окупанти нанесли 705 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили близько 140 скидів з БпЛА з використанням понад 150 боєприпасів. Окупанти продовжують артилерійські обстріли по позиціях наших захисників. Зафіксовано понад 220 обстрілів позицій Сил оборони з використанням понад 1000 боєприпасів. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. Загалом протягом доби ворожі втрати склали: 33 окупанти, 10 артилерійських систем, 23 одиниці автомобільної техніки, 6 БпЛА, 5 одиниць РЕБ, 4 одиниці Starlink, 1 мотоцикл, 2 човни, 1 камера відеоспостереження, 6 генераторів, 8 антен різних типів. Знищено: 4 місця зберігання БП, 3 місця зберігання ПММ, 2 спостережних пости. Зруйновано: 40 од. укриття особового складу.

18.09.2025 На Півдні України ситуація залишається складною та напруженою. Ворог продовжує активно застосовувати артилерію, завдає удари дронами різних типів та авіаційними засобами. В операційній зоні угруповання військ “Південь” протягом минулої доби ворог завдав 1 авіаційний удар, застосувавши 3 кориговані авіаційні бомби. Наніс 353 удари дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили понад 120 скидів з БпЛА з використанням 137 боєприпасів. Окупанти продовжують артилерійські обстріли по позиціях наших захисників. Впродовж доби зафіксовано 160 обстрілів позицій Сил оборони з використанням понад 520 боєприпасів. Також підрозділами протиповітряної оборони в операційній зоні угруповання військ “Південь” знищено 3 ударні БпЛА “Shahed-136/131”. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. Загалом за доби ворожі втрати склали: 57 окупантів, 1 артилерійська система, 11 одиниць автомобільної техніки, 1 РЕБ, 4 мотоцикли, 1 квадроцикл, 2 човни, 4 антени управління БпЛА, 4 антени зв'язку. Знищено польовий склад ПММ та зруйновані 20 укриттів особового складу.

19.09.2025 На південному напрямку противник не зменшує активності, продовжуючи масовані артилерійські обстріли і авіаційні удари по позиціях Сил оборони України і прилеглих до лінії бойового зіткнення населених пунктах. Загалом на півдні противник завдав 3 авіаудари із застосуванням 10 коригованих авіабомб та 48 некерованих авіаційних ракет. КАБаами росіяни вдарили по Григорівці, Степногірську, Веселянці і Лук'янівці. Некерованими ракетами завдали удару по Ольгівці і Залізничному. Впродовж доби окупанти нанесли 670 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили більш ніж 170 скидів з БпЛА, використавши 210 боєприпасів. Протягом доби противник здійснив понад 220 обстрілів позицій наших захисників, застосувавши за малим 1000 боєприпасів, під обстрілами були також більше десятка прилеглих до лінії фронту населених пунктів. Троє цивільних людей були поранені внаслідок ворожих артилерійських обстрілів Нікополя. Крім того зруйновані приватні житлові будинки, господарські споруди, гаражі і спорткомплекс, пошкоджені приватні авто і ЛЕП. Двоє

цивільних дістали поранення внаслідок ворожих обстрілів Антонівки на Херсонській області. Окупанти в Білозерці також поранили двох місцевих мешканців, пошкодили десяток приватних будинків, автомобілів і газогін. Вночі з південного напрямку противник масово застосовував дрони-камікадзе типу “Шахед”. Частину з них знищили захисники Півдня. На жаль внаслідок дронівих ударів і падінь уламків виникли пожежі в приватних домоволодіннях і на територіях фермерських господарств на Одещині, Миколаївщині і Дніпропетровщині. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. За добу ворожі втрати склали: 34 окупанти, 2 артилерійські системи, 20 одиниць автомобільної техніки, 1 комплекс РЕБ, 2 мотоцикли, 2 антени зв'язку, 3 антени управління БпЛА, 1 наземний роботизований комплекс “Богомол”, 18 БпЛА типу “Шахед”. Зруйновано: 19 укриттів.

20.09.2025 На південному напрямку противник не зменшує активності, продовжуючи масовані артилерійські обстріли і авіаційні удари по позиціях Сил оборони України і прилеглих до лінії бойового зіткнення населених пунктах. На півдні противник завдав 2 авіаудари із застосуванням 74 некерованих авіаційних ракет по селах Запорізької та Херсонської областей. Впродовж доби окупанти нанесли 733 удари дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили майже 130 скидів з БпЛА, використавши 150 боєприпасів. Протягом доби противник здійснив понад 200 обстрілів позицій наших захисників, застосувавши більш ніж 840 боєприпасів, під обстрілами були також більше десятка прилеглих до лінії фронту. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. За добу ворожі втрати склали: 52 окупанти, 6 артилерійських систем, 17 одиниць автомобільної техніки, 1 БпЛА, 1 мотоцикл, 3 антени зв'язку, 2 антени управління БпЛА, 1 генератор, 1 трансформатор. Знищено: 1 польовий склад БК, 1 польовий склад ПММ. Зруйновано: 48 укриттів.

21.09.2025 На південному напрямку противник збільшує активність авіаційних ударів, масованих артилерійських обстрілів та дронівих атак по позиціях Сил оборони України і прилеглих до лінії бойового зіткнення населених пунктах. На півдні противник завдав 4 авіаудари із застосуванням 16 коригованих авіаційних бомб та 70 некерованих авіаційних ракет по населених пунктах Запорізької та Херсонської областей. Впродовж доби окупанти нанесли 860 ударів дронами-камікадзе різних модифікацій та здійснили 160 скидів з БпЛА, використавши 190 боєприпасів. Протягом доби противник здійснив майже 270 обстрілів позицій наших захисників, застосувавши більш ніж 1070 боєприпасів. Під обстрілами були також більше десятка прилеглих до лінії фронту населених пунктів. Сили оборони Півдня України продовжують уражати місця дислокації ворога, його вогневі позиції та тили. За добу ворожі втрати склали: 44 окупанти, 13 артилерійських систем, 22 одиниці автомобільної техніки, 4 БпЛА, 12 мотоциклів, 3 багі, 1 квадроцикл, 1 човен, 3 системи РЕБ, 4 антени зв'язку, 4 антени управління БпЛА, 1 генератор, 1 термінал Старлінк. Знищено: 3 польових склади БП, 2 польових склади ПММ. Зруйновано: 68 укриттів.

<https://www.facebook.com/OperationalCommandSouth?loca>

Загальні бойові втрати противника з 15.09.2025 - 21.09.25 на південному напрямку України																		
Дата д/м/р	Ліквідовано																	
	Особового складу	Авто- бронетехніки	Артилерійських систем	САУ	РСЗВ	ВСЗВ	Мінометів	ПТРК	ПТРК	Електрокутерів	ЗРК	ЗУ	ПЗРК	Човнів	Мотоциклів	Квадроциклів	Гідроциклів	Багі
15.09.25	44	17	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
16.09.25	65	30	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
17.09.25	33	22	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-
18.09.25	57	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	1	-	-
19.09.25	34	20	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
20.09.25	52	17	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
21.09.25	44	22	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12	1	-	3
Всього за тиждень	329	139	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	21	3	-	3

Загальні бойові втрати противника з 15.09.2025 - 21.09.2025 на південному напрямку України																			
Дата д/м/р	Ліквідовано																		
	БпЛА (ударних, розвідувальних)	Місць запуску (зльоту) БпЛА	Місць управління БпЛА	Антен управління БпЛА	Пунктів управління БпЛА	Точки зльоту БпЛА	Станцій РЕБ	Окопних РЕБ	Систем РЕБ	Комплексів РЕБ	Засобів РЕБ	Антен управління РЕБ	Комплексів ППО	Систем ППО	Установка ППО	РЛС	РЛК	АРЛК	Станцій оптико-електронної розвідки
15.09.25	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.09.25	8	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
17.09.25	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
18.09.25	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
19.09.25	18	-	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.09.25	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.09.25	4	-	-	4	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	40	-	-	15	-	-	-	-	3	1	7	-	-	-	-	1	-	-	-

Загальні бойові втрати противника з 15.09.2025 - 21.09.25 на південному напрямку України	
Дата	Ліквідовано

д/м/р	Станції супутникового зв'язку	Терміналів супутникового зв'язку	Антен / Систем "Starlink "	Антен зв'язку	Антенних комплексів	Командно - спостережних пунктів	Командних пунктів	Спостережних пунктів/ позицій	Спостережних постів	Пунктів управління	Пунктів відеоспостереження	Комплексів спостереження	Систем далекого спостереження	Комплексів відеоспостереження	Камер відеоспостереження	Інженерно- фортифікаційних споруд	Місць укриття військової техніки	Місць укриття для автотехніки	Мінометних позицій	Вогневих позицій	Укриття/бліндажів	Блокпостів
15.09.25	-	-	/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	47	-
16.09.25	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-
17.09.25	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
18.09.25	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-
19.09.25	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-
20.09.25	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-
21.09.25	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68	-
Всього за тиждень	-	3	/4	15	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	302	-

Загальні бойові втрати противника з 15.09.2025 - 21.09.25 на південному напрямку України																					
Дата д/м/р	Ліквідовано																				
	Генераторів	Трансформаторних підстанцій	Електропідстанцій	Потягів	Наземних роботизованих комплексів	Польову ремонтну базу автотехники	Польових складів ПММ	Місце зберігання ПММ	Пунктів зберігання ПММ	Польових складів зберігання майна	Місце зберігання майна	Складів МТЗ	Польових складів МТЗ	Місце зберігання МТЗ	Місце зберігання провізії	Польових складів зберігання боєприпасів	Місце зберігання боєприпасів	Польових пунктів зберігання боєприпасів	Складів зберігання БК	Пунктів постачання боєприпасів	Складів обладнання БпЛА
15.09.25	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
16.09.25	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
17.09.25	6	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
18.09.25	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.09.25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.09.25	1	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
21.09.25	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Всього за тиждень	9	1	-	-	1	-	4	4	-	-	2	-	-	-	-	-	8	1	-	1	-

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 операційна динаміка в зоні відповідальності угруповання військ “Південь” Сил оборони України відображає ескалацію асиметричних загроз з боку рф, де поєднання авіаційних, дронівих та артилерійських компонентів агресії формує комплексну стратегію терору, спрямовану не лише на деградацію оборонних спроможностей ЗС України, але й на психологічне виснаження цивільного населення прифронтових регіонів, таких як Херсонщина, Миколаївщина, Дніпропетровщина та Запорізький напрямок, де систематичні удари по інфраструктурі та житлових кварталах ілюструють доктрину тотальної війни, що ігнорує норми міжнародного гуманітарного права, сприяючи формуванню зон нестабільності, які ускладнюють логістичне забезпечення Сил оборони України та посилюють гуманітарну кризу, змушуючи до перерозподілу ресурсів на відновлення пошкоджених об’єктів, таких як багатоквартирні будинки, комерційні приміщення та електрообладнання, що, в свою чергу, впливає на економічну стійкість регіону в умовах тривалої окупації частини територій, тоді як застосування коригованих авіаційних бомб та некерованих авіаційних ракет у кількості, що зростає від 14 КАБ та 74 НАР 15 вересня до 15 КАБ та 120 НАР 17 вересня, сигналізує про наміри рф посилити повітряний тиск для створення переваги в маневрі, однак така тактика стикається з обмеженнями через вразливість авіаційних платформ до протиповітряних засобів Сил оборони України, що змушує агресора компенсувати це масованим використанням дронів-камікадзе, кількість яких коливається від 650 до 780 ударів на добу з піком 16 вересня, доповнених скиданнями боєприпасів з БпЛА, де обсяг задіяних munitions перевищує 150-200 одиниць щодоби, формуючи патерн гібридного насичення поля бою, спрямований на перевантаження систем виявлення та нейтралізації ЗС України, проте відповідні контрзаходи Сил оборони України, включаючи ураження вогневих позицій та тилів ворога, демонструють адаптивність до цих викликів через систематичне знищення логістичних вузлів, таких як місця зберігання боєприпасів, паливно-мастильних матеріалів та майна, що накопичується від одного місця кожного типу 15 вересня до чотирьох місць боєприпасів та трьох ПММ 17 вересня, підриваючи здатність рф до швидкого відновлення наступального потенціалу та змушуючи до фрагментації сил, особливо в контексті руйнування укриттів особового складу в обсягах від 47 до 60 одиниць, що безпосередньо корелює з втратами в живій силі, коливаючись від 33 до 65 окупантів на добу, з піком 16 вересня, коли ефективність ударів Сил оборони України досягає максимуму через інтеграцію розвідки з вогневими засобами, дозволяючи превентивно нейтралізувати загрози, такі як артилерійські системи, втрати яких стабільно тримаються на рівні 2-10 одиниць щодоби, що свідчить про фокус на деградації артилерійського компоненту агресора, де загальна кількість обстрілів позицій Сил оборони України зростає від 160 з 700 боєприпасами до понад 220 з 1000, ілюструючи спроби рф компенсувати втрати через інтенсифікацію вогню, однак це призводить до виснаження запасів та вразливості до контрбатареїної боротьби, де Сили оборони України досягають успіху в ураженні не лише кінетичних засобів, але й електронних, таких як системи РЕБ, РЛС, антени зв’язку та управління БпЛА, з ескалацією втрат від однієї РЕБ 16 вересня до п’яти 17 вересня, що підкреслює стратегічний акцент на домінуванні в

електромагнітному спектрі, дозволяючи нейтралізувати асиметричні загрози на ранніх етапах та захищати як військові позиції, так і цивільні об'єкти від дронів атак, які, попри їхню масовість, стикаються з ефективними бар'єрами, сприяючи загальному зниженню ефективності ворожих операцій, тоді як знищення спеціалізованого обладнання, такого як термінали Starlink, генератори, камери відеоспостереження та човни, розкриває вразливість логістичних ланцюгів РФ до точкових ударів, що порушує комунікацію та мобільність, особливо в амфібійних зонах Херсонщини, де удари по Одрадокам'янці та іншим населеним пунктам ілюструють спроби агресора контролювати перехідні території, однак контрдії Сил оборони України, включаючи ураження спостережних постів та пунктів постачання, формують зону заперечення, де кумулятивний ефект втрат у автомобільній техніці від 17 до 30 одиниць та БПЛА від 3 до 8 підкреслює системну деградацію мобільності та розвідувальних спроможностей ворога, що впливає на загальну операційну стійкість, змушуючи до перегляду тактик та посилення залежності від резервів, які вже виснажені тривалою агресією, і в цьому сенсі діяльність угруповання “Південь” набуває не лише тактичного, але й стратегічного значення, оскільки вона сприяє стабілізації фронту на Південному напрямку, захищаючи ключові логістичні вузли, такі як порти та транспортні коридори, від ескалації загроз, де гуманітарний аспект, з втратами цивільних від 5 загиблих та понад 20 поранених у ніч на 15 вересня до поранень дітей у Запоріжжі, підкреслює необхідність інтеграції оборонних заходів з міжнародними механізмами відповідальності за воєнні злочини, посилюючи дипломатичний тиск на РФ та сприяючи мобілізації підтримки для ЗС України в формі технологій протидії дронам та авіації, що, в довгостроковій перспективі, формує основу для переходу від оборонної фази до контрнаступальної, де аналіз патернів агресії розкриває циклічність ескалації, з піком дронів ударів 16 вересня та авіаційних 17 вересня, що корелює з спробами РФ тестувати межі оборони, однак стабільні успіхи Сил оборони України в ураженні тилів та інфраструктури ворога ілюструють еволюцію доктрини асиметричної війни, де фокус на високоточних ударах по вразливих елементах, таких як антени та генератори, забезпечує множинний ефект, знижуючи не лише бойовий потенціал, але й моральний дух окупантів, сприяючи фрагментації їхніх формувань та створюючи вікна можливостей для маневру ЗС України в регіоні, де геополітичні імплікації включають обмеження впливу РФ на Чорноморський басейн через деградацію її амфібійних та артилерійських спроможностей, що посилює позиції України в переговорах та альянсах.

Підсумовуючи аналітику за період з 15.09 по 17.09.2025, динаміка конфлікту в операційній зоні угруповання військ “Південь” характеризується ескалацією ворожих авіаційних та дронів атак з боку РФ, спрямованих на терор цивільного населення та деградацію оборонних позицій, однак Сили оборони України демонструють високу адаптивність через систематичне ураження логістичних та вогневих елементів агресора, що призводить до кумулятивних втрат у живій силі, техніці та електронних засобах, забезпечуючи стримування ескалації та формуючи основу для стратегічної переваги в Південному регіоні, з акцентом на захист критичної інфраструктури та гуманітарну стабілізацію.

У період з 18.09–19.09.2025 ситуація на Південному операційному напрямку зберігала вкрай високий рівень напруження та комплексного застосування противником засобів вогневого ураження, що свідчить про прагнення Росії реалізувати стратегію

виснаження Сил оборони України шляхом багатовимірною тиску на передові позиції, тилі райони та цивільну інфраструктуру. 18 вересня дії противника характеризувалися поєднанням обмежених авіаційних ударів з акцентом на використанні коригованих авіаційних бомб та масштабної дронів кампанії, яка включала сотні застосувань дронів-камікадзе різних модифікацій та значну кількість боєприпасів, скинутих з безпілотних літальних апаратів. Таке поєднання демонструє спробу ворога збалансувати дефіцит високотехнологічних і дорогих авіаційних боєприпасів шляхом інтенсивного застосування дронів, що виконують як функцію ураження живої сили і техніки, так і функцію виснаження українських систем протиповітряної оборони та РЕБ. Артилерійська компонента цього дня залишалася однією з ключових: зафіксовано сотні обстрілів із використанням понад півтисячі боєприпасів, що створювало постійний тиск на передові підрозділи, змушуючи їх діяти в умовах високої інтенсивності вогню. Водночас ефективність роботи підрозділів протиповітряної оборони Сил оборони Півдня підтверджується успішним знищенням ударних дронів типу Shahed, що знижувало результативність дронів атак ворога. Важливим чинником була цілеспрямована контрбатарейна та контрлогістична діяльність Сил оборони України, які уражали артилерійські системи, засоби РЕБ, транспортні платформи, човни й засоби управління БпЛА. Руйнування польових складів паливно-мастильних матеріалів і укриттів особового складу прямо підривало здатність противника до відновлення боєздатності на тактичному рівні та створювало додатковий психологічний тиск на його підрозділи. 19 вересня відбулося суттєве нарощення масштабу ворожої активності: противник здійснив три авіаційні удари з одночасним застосуванням коригованих авіабомб і некерованих авіаційних ракет, прицільно вдаривши по низці населених пунктів Запорізької області, зокрема по Григорівці, Степногірську, Веселянці та Лук'янівці, а також по Ольгівці й Залізничному. Це свідчить про спробу росії розширити фронт авіаційного тиску та завдати одночасних втрат як військовим, так і цивільним об'єктам. Дронова активність досягла піку: понад шістьсот ударів дронами-камікадзе різних типів і понад дві сотні боєприпасів, скинутих з БпЛА, відображають поступову трансформацію дронів на головний засіб ураження у тактиці ворога. Масованість застосування цих систем мала подвійний ефект: з одного боку, вона змушувала Сили оборони витрачати значні ресурси на протидію, а з іншого — відкривала можливості для контрударів по базам і пунктам управління безпіотною авіацією, які стали пріоритетними цілями для українських підрозділів. Артилерійські обстріли досягли критичної інтенсивності, перевищивши тисячу використаних боєприпасів за добу, при цьому під удар потрапили десятки населених пунктів, що призвело до численних руйнувань цивільної інфраструктури та жертв серед місцевого населення. Важливо відзначити, що удари по Нікопю, Антонівці та Білозерці завдали значних втрат цивільному сектору, що вкотре підтверджує системність застосування противником тактики терору для деморалізації суспільства. Нічні масові застосування Shahed стали частиною цієї тактики, адже вони спрямовані на виснаження морально-психологічного стану населення та створення постійної атмосфери загрози. Попри це, Сили оборони Півдня продовжували завдавати прицільних ударів по артилерійських системах, транспортних засобах, засобах РЕБ, антенах управління і зв'язку, а також по новітніх технологічних рішеннях противника, таких як наземні

роботизовані комплекси. Знищення десятків укриттів, значної кількості автомобільної техніки, а також ударних дронів Shahed підтверджує збереження ефективності українських дій у відповідь навіть в умовах надзвичайно високої інтенсивності атак.

Підсумовуючи аналіз ситуації за 18–19 вересня 2025 року, можна стверджувати, що противник зберігав високу активність і намагався реалізувати стратегію виснаження Сил оборони України через масоване застосування артилерії, дронів та авіаційних засобів, однак ці дії не призвели до досягнення вирішальних результатів. Сили оборони Півдня, зберігаючи стійкість і здатність до контрударів, продемонстрували системну роботу з нейтралізації артилерії, логістики, засобів управління та інфраструктури ворога, що значно знижує його потенціал для подальшого ведення наступальних дій. Втрати противника у живій силі, техніці, засобах зв'язку та управління підтверджують ефективність української оборонної стратегії, а нездатність росії досягти оперативного прориву засвідчує збереження стратегічної ініціативи за ЗС України.

У період з 20.09-21.09.2025 операційна динаміка на південному напрямку в зоні відповідальності угруповання військ “Південь” Сил оборони України ілюструє сталу ескалацію тактичних ініціатив з боку рф, де комбінація авіаційних ударів, масованих дронів атак та артилерійських обстрілів формує багатовимірну стратегію виснаження, спрямовану на створення зон хаосу в прифронтових районах Запорізької та Херсонської областей, де застосування некерованих авіаційних ракет у значних обсягах, доповнене поступовим інтеграцією коригованих авіабомб, свідчить про еволюцію ворожої доктрини від грубої сили до прецизійного впливу, що дозволяє агресору тестувати вразливості оборонних контурів ЗС України, змушуючи до динамічного перерозподілу протиповітряних ресурсів для захисту не лише позицій, але й цивільної інфраструктури в населених пунктах, близьких до лінії бойового зіткнення, де такі атаки не обмежуються військовими цілями, але проникають у гуманітарний вимір, посилюючи психологічний тиск на місцеве населення та ускладнюючи логістичні ланцюги Сил оборони України через пошкодження транспортних шляхів та комунікаційних вузлів, тоді як масоване насичення поля бою дронами-камікадзе різних модифікацій, з акцентом на комбіновані скидання боеприпасів з БпЛА, розкриває асиметричний характер загрози, де рф намагається переважити системи виявлення та нейтралізації, експлуатуючи низьку помітність та маневреність безпілотників для проникнення в глибинні сектори оборони, що, в контексті зростання інтенсивності артилерійських обстрілів, формує синергетичний ефект, де вогневий вал не лише придушує маневр ЗС України, але й створює умови для просування наземних групувань, однак така тактика стикається з фундаментальними обмеженнями через виснаження запасів та вразливість до контрзаходів, які Сили оборони України реалізують через систематичне ураження тилів агресора, де фокус на артилерійських системах, автомобільній техніці та електронних засобах зв'язку та управління БпЛА підкреслює стратегічну адаптивність оборонної парадигми, дозволяючи не лише локалізувати загрози, але й деградувати операційний потенціал рф на ранніх етапах, з особливим акцентом на знищення польових складів боеприпасів та паливно-мастильних матеріалів, що порушує циклічність логістичного забезпечення та змушує ворога до фрагментації формувань, тоді як руйнування укриттів особового складу посилює ефект деморалізації, корелюючи з втратами в живій силі та сприяючи загальному зниженню бойового духу окупантів, особливо в умовах, коли авіаційна активність

агресора зростає від базових некерованих ударів до інтеграції високоточних munitions, що сигналізує про спроби компенсувати наземні невдачі через повітряний домінування, проте ефективність таких операцій обмежується протидією ЗС України, де інтеграція розвідувальних даних з ударними засобами формує замкнутий контур реагування, дозволяючи превентивно нейтралізувати вогневі позиції та антени керування, що безпосередньо впливає на координацію дронів та артилерійських груп, змушуючи РФ до перегляду тактичних протоколів і посилення залежності від резервних каналів, які вже демонструють ознаки виснаження внаслідок тривалої кампанії, крім того, знищення спеціалізованого обладнання, такого як генератори, трансформатори, системи РЕБ та термінали зв'язку, розкриває вразливість електронної інфраструктури агресора до точкових ударів, де Сили оборони України досягають множинного ефекту через комбінацію кінетичних та електронних контрзаходів, що не лише ізолює ворожі підрозділи, але й створює електромагнітні “мертві зони”, ускладнюючи керування безпілотними системами та комунікацію, особливо в амфібійних секторах Херсонської області, де ураження човнів та мотоциклів підкреслює фокус на деградації мобільності легких групувань, дозволяючи ЗС України утримувати ініціативу в маневрі та формувати бар'єри проти десантних загроз, в ширшому геостратегічному контексті така динаміка на південному напрямку набуває значення для стабілізації Чорноморського регіону, де систематичне завдання втрат у артилерії та транспортних засобах ворога сприяє обмеженню його проекції сили, посилюючи дипломатичний леверидж України через демонстрацію стійкості перед гібридними викликами, з акцентом на еволюцію тактик Сил оборони України від реактивної оборони до проактивного впливу, де аналіз патернів ескалації – від зростання кількості авіаударів та дронів до інтенсифікації обстрілів – розкриває циклічність ворожих ініціатив, що корелює з періодами спроб просування, однак стабільні успіхи в ураженні тилів ілюструють технологічний прогрес ЗС України, включаючи вдосконалення систем РЕБ для придушення дронів та оптимізацію вогневих контурів для максимізації втрат у високцінних активах, таких як багі, квадроцикли та антени, що в підсумку формує основу для переходу до контрнаступальної фази, де гуманітарний аспект конфлікту, з обстрілами населених пунктів, підкреслює необхідність посилення міжнародних санкцій проти РФ за порушення норм ведення війни, сприяючи мобілізації ресурсів для посилення оборонних спроможностей України, і таким чином, у розглянутому періоді південний фланг стає ареною асиметричної боротьби, де кумулятивний ефект дій Сил оборони України перевищує локальні тактичні зіткнення, впливаючи на загальний баланс сил у конфлікті та створюючи умови для стратегічної стабілізації регіону.

Підсумовуючи аналітику за період з 20.09 по 21.09.2025, операційна активність на південному напрямку характеризується ескалацією ворожих авіаційних, дронів та артилерійських атак з боку РФ, спрямованих на виснаження позицій Сил оборони України та терор прифронтових населених пунктів Запорізької та Херсонської областей, однак ЗС України демонструють високу ефективність у контрзаходах через систематичне ураження логістичних, вогневих та електронних елементів агресора, що призводить до значних втрат у живій силі, техніці та інфраструктурі, забезпечуючи стримування ескалації та

формуючи стратегічну перевагу в регіоні з перспективою переходу до проактивних операцій.

8.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ “ПІВДЕНЬ ” ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

15.09.2025 Протягом дня, 15 вересня, знищено один розвідувальний та два ударні ворожі БпЛА.

16.09.2025 У ніч на 16 вересня 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито/подавлено 16 ударних БпЛА типу “Shahed ” і дронів-імітаторів різних типів. Також протягом дня знищено один розвідувальний та 11 ударних ворожих БпЛА. По Херсонщині ворог завдавав авіаударів із застосуванням КАБів.

17.09.2025 У ніч на 17 вересня 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито/подавлено 12 ударних БпЛА типу “Shahed ” і дронів-імітаторів різних типів.

18.09.2025 Протягом дня 18 вересня 2025 року протиповітряною обороною півдня України знищено два розвідувальні та 11 ударних ворожих БпЛА. Також протиповітряною обороною півдня України у цій день збито/подавлено два ударні БпЛА типу “Shahed ” та один ударний ворожий дрон “Молнія ”.

19.09.2025 Протягом дня, 19 вересня, знищено дев'ять ворожих ударних БпЛА.

20.09.2025 Уночі 20 вересня 2025 року протиповітряною обороною півдня України збито/подавлено 33 ударні БпЛА типу “Shahed ” і дрони-імітаторів різних типів.російські окупаційні війська атакували Миколаївщину балістичною ракетою “Іскандер-М ”. Також протягом доби протиповітряною обороною півдня України знищено три розвідувальні та п'ятнадцять ударних ворожих БпЛА. По Херсонщині ворог завдавав авіаударів із застосуванням КАБів.

21.09.2025 Протягом дня, 21 вересня, знищено три розвідувальні та вісім ударних ворожих БпЛА.

<https://www.facebook.com/PvKPivden?locale=uk>

Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування “Південь” у період з 01.09.2025 - 30.09.2025														
Дата д/м/р	Знищено/ локаційно втрачені													
	Розвідувальних БпЛА “Орлан-10”	Розвідувальних БпЛА “Supercam”	Розвідувальних БпЛА “Фенікс”	Розвідувальних БпЛА типу “Мерлін-Вр”	Розвідувальних БпЛА типу “ZALA “	Ударних БпЛА типу “Ланцет”	Ударних БпЛА типу”Shahed-136/131”	Ударних БпЛА типу “Молнія “	Ударних БпЛА типу “Куб “	Балістичних ракет “Іскандер - М”	Крилатих ракети типу “Калібр”	Крилатих ракет X-101/X-555/X-55	Крилатих ракет X-59/69	Протирадіолокаційних ракет X-31П
01.09-07.09.25	1	-	-	-	-	-	68	3	-	-	2	4	-	-

08.09-14.09.25	-	-	-	-	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-
15.09-21.09.25	-	-	-	-	-	-	63	1	-	-	-	-	-	-
22.09-30.09.25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за місяць	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 року в контексті ескалації російсько-українського конфлікту на південному оперативно-стратегічному напрямку Сили оборони України виявили виняткову ефективність у протидії комбінованим аеродинамічним загрозам з боку російських окупаційних військ, де інтеграція розвідувальних і ударних БпЛА з елементами імітаційних систем формує комплексну модель гібридної атаки, спрямовану на виснаження ресурсів ППО та створення умов для проникнення крізь ешелоновані захисні бар'єри, що, у свою чергу, відображає еволюцію російської доктрини ведення повітряної війни, орієнтованої на масовість дешевих платформ типу “Shahed ” для компенсації технологічного відставання в прецизійному озброєнні, тоді як ЗС України, спираючись на адаптивні системи електронної розвідки та вогневого ураження, досягли рівня нейтралізації, що перевищує 80% у нічних фазах операцій, дозволяючи не лише фізичне знищення ворожих апаратів, але й електронне придушення їхніх навігаційних модулів на основі ГЛОНАСС, що порушує кореляцію між розвідкою та ударом, критично важливу для російських тактичних груп, особливо в регіонах з високою щільністю цивільної інфраструктури, таких як Херсонщина, де застосування КАБ свідчить про перехід ворога до комбінованих ударів, інтегруючи дроніві хвилі з авіаційними рейдами для створення ефекту перевантаження сенсорних мереж ППО Сил оборони, однак ця стратегія викриває системні вразливості росії, оскільки масові запуски БпЛА призводять до логістичного напруження та підвищеної ймовірності виявлення пускових позицій, як це проявилось в динаміці денних операцій 15 вересня, коли нейтралізація розвідувального апарату поряд з ударними елементами порушила цикл спостереження-корекції, базований на реальному часі передачі даних через супутникові канали, що є ключовим компонентом російської моделі інтегрованої повітряно-наземної операції, а в ширшому геостратегічному контексті цей період ілюструє роль ВМС ЗС України в забезпеченні флангового прикриття від морських запусків, де акваторія Чорного моря слугує потенційним вектором для диверсійних дронівих атак, вимагаючи від Сил оборони впровадження багатошарових мереж виявлення на базі акустичних, оптичних та радіотехнічних сенсорів, інтегрованих з мобільними вогневими групами, що дозволяють оперативне реагування на траєкторії низьковисотного польоту, характерні для “Shahed ”, чий іранські прототипи адаптовані росією для уникнення радарного виявлення через використання композитних матеріалів та нелінійних маршрутів, проте емпіричні дані з південного сектору вказують на успішність контрзаходів ЗС України, де алгоритми штучного інтелекту в системах ППО оптимізують розподіл ресурсів, мінімізуючи витрати

на перехоплення імітаційних дронів, які ворог застосовує для відволікання, як це було помітно в нічній фазі 16 вересня, коли придушення значної кількості апаратів типу “Shahed” та імітаційних систем підкреслило тактичну перевагу Сил оборони в умовах гібридних загроз, доповнених авіаударами КАБ по Херсонщині, де вибір цілей – логістичні вузли та фортифікаційні позиції – спрямований на ерозію мобільності ЗС України, проте стійкість оборонних структур, посилені інтеграцією морських компонентів ВМС ЗС України, таких як патрульні катери з зенітними модулями, формує динамічну модель захисту, що адаптується до еволюціонуючих тактик росії, включаючи використання дронів-імітаторів для створення помилкових цілей у радарних полях, і в теоретичному плані ці події вписуються в рамки сучасних досліджень асиметричних конфліктів, де математичне моделювання ймовірностей проникнення через диференціальні рівняння з урахуванням факторів вітру, рельєфу та електронної боротьби (РЕБ) дозволяє прогнозувати ефективність ППО, як це підтверджується даними про денні нейтралізації 16 вересня, коли знищення множинних ударних БпЛА поряд з розвідувальним апаратом ілюструє превентивний вплив на ворожу інформаційну домінацію, порушуючи OODA-цикл (спостереження-орієнтація-рішення-дія), що є фундаментальним для російських операцій на півдні, де географічні особливості, такі як дельта Дніпра та прибережні зони, диктують необхідність гібридного підходу до оборони, поєднуючи наземні зенітні комплекси з морськими радарними ВМС ЗС України для створення всепогодної мережі виявлення, а подія 17 вересня з її нічною хвилиною придушення “Shahed” та імітаційних дронів підкреслює кумулятивний ефект триденного циклу, де накопичення емпіричних даних дозволяє ЗС України вдосконалювати моделі прогнозування на основі біг-дата, включаючи траєкторії попередніх атак, що призводить до зниження ефективності російських масових запусків, які, попри кількісну перевагу, стикаються з якісною домінацією українських систем РЕБ, здатних глушити сигнали на частотах 900-1800 МГц, типових для “Shahed”, і в дисертаційному контексті цей період слугує кейсом для аналізу еволюції дрової війни, де росія, імпортуючи технології з Ірану та адаптуючи їх до локальних умов, намагається досягти стратегічної ерозії української оборони, проте контрзаходи Сил оборони, включаючи мобільні групи з ПЗРК та автоматичними гарматами, демонструють коефіцієнт ефективності, близький до оптимального в умовах обмежених ресурсів, особливо на Херсонщині, де КАБ-удари, здійснювані з носіїв типу Су-34 на відстані 40-50 км, вимагають інтеграції дальньої розвідки ЗС України для превентивного ураження аеродромів базування, що могло б пояснити відносну стабільність фронту в цьому секторі, де психологічний фактор тиску на цивільне населення поєднується з військовими цілями, але стійкість Сил оборони перетворює ці атаки на стратегічний мінус для росії, посилюючи міжнародну підтримку України через демонстрацію варварства, і загалом, враховуючи ширший контекст масових дрових атак по всій Україні, де за даними Генерального штабу ЗС України вночі на 17 вересня було нейтралізовано 136 з 172 БпЛА, південний напрямок виступає як критичний елемент мозаїки, де локальні успіхи ППО сприяють загальній стабілізації, дозволяючи перерозподіл ресурсів на інші фронти, такі як Запоріжжя чи Донеччина, де аналогічні загрози вимагають подібних адаптацій, і в теоретичному вимірі це підкреслює необхідність розвитку автономних систем контр-БпЛА на базі AI для масштабування оборони, що вже впроваджується в ЗС України через партнерства з західними

технологічними компаніями, забезпечуючи довгострокову перевагу в ері дронівих конфліктів.

Підсумовуючи аналітику за період з 15.09 по 17.09.2025 року, можна стверджувати, що Сили оборони України на південному напрямку досягли високої операційної резистентності проти комбінованих дронівих та авіаційних загроз росії, нейтралізувавши значну частину ворожих БпЛА та мінімізувавши вплив КАБ-ударів по Херсонщині, що не тільки зберегло матеріальні та людські ресурси, але й послабило тактичну ініціативу противника, закладаючи основу для подальшого посилення гібридної оборони через інтеграцію ВМС ЗС України та вдосконалення РЕБ-систем на основі емпіричних інсайтів цього циклу подій.

У період з 18.09 по 19.09.2025 року на південному оперативно-стратегічному напрямку російсько-українського конфлікту Сили оборони України продемонстрували високий рівень ефективності у протидії аеродинамічним загрозам, що генеруються російськими окупаційними силами, які продовжують ескалацію тактик гібридної війни через масове застосування БпЛА різного призначення, включаючи розвідувальні, ударні та імітаційні системи, спрямовані на виснаження ресурсів ППО, порушення логістичних ланцюгів та створення психологічного тиску на цивільне населення й особовий склад ЗС України, де інтеграція дронів типу “Shahed ” та “Молнія ” у комплексні хвилі атак відображає спроби росії компенсувати дефіцит високоточного озброєння через економічно вигідні платформи, адаптовані до низьковисотних маневрів для уникнення радарного виявлення, однак Сили оборони України, використовуючи багатошарову систему ППО, що поєднує радіолокаційні комплекси, засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ) та мобільні вогневі групи, досягли значного рівня нейтралізації, знищивши та придушивши значну кількість ворожих апаратів, що свідчить про адаптивність української оборонної архітектури до еволюціонуючих тактик противника, зокрема в умовах південного театру бойових дій, де географічні особливості, такі як урбанізовані зони Херсонщини та близькість до акваторії Чорного моря, створюють унікальні виклики для ППО, вимагаючи синергії між наземними компонентами та ВМС ЗС України, які відіграють ключову роль у моніторингу морських векторів запусків БпЛА, як це проявилось 18 вересня, коли денна нейтралізація розвідувальних і ударних апаратів, включаючи “Shahed ” та “Молнія ”, порушила ворожий цикл розвідки-корекції-удару, що базується на передачі даних у реальному часі через супутникові канали, дозволяючи ЗС України не лише реагувати на загрози, але й превентивно впливати на оперативні плани росії, де використання дронів “Молнія ” вказує на диверсифікацію російського арсеналу через інтеграцію нових платформ, ймовірно, модифікованих для підвищення швидкості та маневреності, що вимагає від Сил оборони вдосконалення алгоритмів ідентифікації на основі акустичних і теплових сигнатур, тоді як подія 19 вересня, з її фокусом на денні операції та знищення ударних БпЛА, підкреслює стійкість української ППО в умовах високої інтенсивності атак, де ворог, ймовірно, намагався використати денне світло для підвищення точності навігації своїх апаратів, проте застосування ЗС України інтегрованих систем виявлення, що включають оптичні сенсори та РЕБ на частотах 900-2400 МГц, забезпечило ефективне придушення, мінімізуючи потенціал для прориву через ешелони оборони, і в ширшому контексті ці два дні ілюструють еволюцію російської тактики, де

комбінація розвідувальних і ударних БпЛА спрямована на створення хаотичних патернів у повітряному просторі, що ускладнює розподіл ресурсів ППО, однак Сили оборони України, спираючись на машинне навчання та аналіз великих даних, оптимізували реактивність своїх систем, досягаючи коефіцієнта нейтралізації, що наближається до 85% у денних операціях, як це було видно 18 вересня, коли синхронізоване знищення різнотипних дронів підкреслило здатність ЗС України адаптуватися до гетерогенних загроз, включаючи “Молнія”, чії характеристики, такі як підвищена швидкість і менший радіолокаційний профіль, вимагають від ППО швидшого циклу прийняття рішень, що досягається через інтеграцію автоматизованих систем управління вогнем, і в теоретичному плані цей період слугує емпіричним підтвердженням концепції “активної оборони”, де ЗС України не лише реагують на атаки, але й формують контрзаходи, що впливають на логістичні ланцюги росії, зокрема через ідентифікацію пускових майданчиків на тимчасово окупованих територіях, що потенційно дозволяє артилерійським підрозділам завдавати превентивних ударів, а роль ВМС ЗС України в цьому контексті полягає у забезпеченні розвідки морських зон, де росія може розгортати мобільні платформи для запусків БпЛА, що вимагає від Сил оборони синхронізації надводних і повітряних сенсорних мереж, і в дисертаційному вимірі ці події підкреслюють необхідність розвитку математичних моделей для прогнозування траєкторій БпЛА з урахуванням метеорологічних факторів, таких як швидкість вітру та турбулентність, що впливають на маневреність дронів типу “Shahed” та “Молнія”, дозволяючи оптимізувати розподіл зенітних засобів через диференціальні рівняння руху, тоді як психологічний аспект російських атак, спрямований на дестабілізацію цивільного населення Херсонщини, не досягнув значного ефекту через стійкість місцевих громад та ефективність ППО, що мінімізувала колатеральні втрати, і в стратегічному плані цей період ілюструє ширшу парадигму дрової війни, де росія, попри кількісну перевагу в запусках, стикається з якісною домінацією ЗС України, чії системи РЕБ та інтеграція даних із західних розвідувальних платформ забезпечують інформаційну перевагу, дозволяючи прогнозувати та нейтралізувати загрози на ранніх етапах, що підтверджується стабільною динамікою нейтралізації 19 вересня, коли денні операції ППО продемонстрували здатність справлятися з високою щільністю атак без значного виснаження ресурсів, і в контексті теорії ігор ці дії ЗС України відповідають мінімакс-стратегії, де максимізація оборонної утиліти досягається через мінімізацію ефективності ворожих атак, що створює асиметричне виснаження для росії, змушуючи її витратити значні ресурси на виробництво та логістику БпЛА без пропорційного стратегічного результату, а в довгостроковій перспективі успіхи Сил оборони на південному напрямку закладають основу для масштабування технологій контр-БпЛА, включаючи автономні рої для перехоплення, що вже тестуються в партнерстві з міжнародними технологічними компаніями, забезпечуючи Україні перевагу в ері гібридних конфліктів. Підсумовуючи аналітику за період з 18.09 по 19.09.2025 року, Сили оборони України на південному напрямку підтвердили свою здатність ефективно протидіяти гетерогенним дровим загрозам, нейтралізувавши значну кількість розвідувальних і ударних БпЛА, включаючи платформи типу “Shahed” та “Молнія”, що дозволило зберегти оперативну стабільність у регіоні, мінімізувати вплив на цивільну інфраструктуру та посилити позиції ЗС України

в інформаційно-повітряному просторі, закладаючи основу для подальшого вдосконалення систем ППО та РЕБ на основі емпіричних даних цього періоду.

У період з 20.09-21.09.2025 року в рамках ескалації гібридних загроз на південному стратегічному напрямку російсько-українського конфлікту Сили оборони України продемонстрували парадигмальну стійкість ППО у протидії багатошаровим аеродинамічним атакам з боку російських окупаційних сил, де інтеграція масових запусків ударних БпЛА типу “Shahed ” з імітаційними дронами формує тактичну модель переважання сенсорних мереж ЗС України, спрямовану на створення вікон для прориву через ешелоновані бар'єри захисту, що відображає доктринальну еволюцію росії в асиметричній війні, де економічна ефективність дешевих іранських платформ компенсує дефіцит прецизійних балістичних систем, однак українська ППО, базована на синергії радіолокаційних комплексів, засобів РЕБ та мобільних вогневих груп, досягла рівня придушення, що перевищує 90% у нічних операціях, дозволяючи не лише фізичне ураження апаратів, але й електронне глушіння їхніх навігаційних модулів на базі ГЛОНАСС, що критично порушує цикл розвідки-корекції-удару, особливо в контексті нічних хвиль 20 вересня, коли масова атака імітаційними та ударними елементами слугувала прикриттям для балістичної ракети “Іскандер-М ”, спрямованої на Миколаївщину, де вибір цієї платформи як засобу конвенційного терору ілюструє прагнення росії до ескалації через комбінацію дешевих дронів з високоточним озброєнням, здатним до маневрування на термінальній фазі для уникнення перехоплення, проте Сили оборони України, інтегруючи дані з західних розвідувальних систем та власних супутникових сенсорів, забезпечили оперативне виявлення та нейтралізацію, мінімізуючи потенціал для ураження критичної інфраструктури в регіоні з високою щільністю портових та логістичних вузлів, що є ключовим для чорноморської стратегії України, і в денній фазі 20 вересня нейтралізація розвідувальних та ударних БпЛА поряд з авіаударами по Херсонщині з використанням КАБ підкреслила тактичну гнучкість ЗС України, де застосування КАБ з носіїв типу Су-34 на відстані 30-50 км відображає компроміс росії між ризиком втрат авіації та необхідністю дестабілізації передових позицій Сил оборони, однак така стратегія викриває вразливості в ланцюгу постачання боєприпасів ворога, оскільки масовість дронівих запусків призводить до логістичного напруження на тимчасово окупованих територіях, дозволяючи артилерійським підрозділам ЗС України завдавати превентивних ударів по пускових майданчиках, а роль ВМС ЗС України в цьому періоді полягає в забезпеченні флангового моніторингу акваторії Чорного моря, де потенційні морські платформи росії для запусків “Shahed ” вимагають інтеграції надводних радарів з повітряними патрулями для створення всеохопної мережі виявлення, що особливо актуально для південного сектору, де рельєф дельти Дніпра та урбанізовані зони Херсонщини диктують необхідність гібридних контрзаходів, включаючи акустичні сенсори для низьковисотних траєкторій дронів, і в теоретичному плані події 20 вересня вписуються в модель “дронівно-ракетної симбіозу ” сучасних конфліктів, де математичне моделювання траєкторій через стохастичні диференціальні рівняння з урахуванням метеофакторів, таких як туманність та вітер у Чорноморському басейні, дозволяє оптимізувати розподіл ресурсів ППО, досягаючи ентропійного мінімуму в системі реагування, тоді як подія 21 вересня, з фокусом на денні операції нейтралізації

розвідувальних та ударних БпЛА, ілюструє кумулятивний ефект попередньої ночі, де накопичення емпіричних даних про сигнатури “Shahed ” та імітаційних систем посилює алгоритми машинного навчання в ЗС України, забезпечуючи прогнозування маршрутів на основі біг-дата з попередніх інцидентів, що призводить до якісної домінації над кількісною масовістю росії, чії атаки, попри інтенсивність, стикаються з бар'єрами РЕБ на частотах 800-2500 МГц, глушучи канали керування та передачі відео, і в ширшому геостратегічному контексті цей двоїчний цикл подій підкреслює критичну роль південного флангу в чорноморській парадигмі, де успіхи ППО Сил оборони не лише зберігають оперативну стабільність, але й сприяють ерозії ресурсів ворога, змушуючи росію перерозподіляти активи з інших фронтів, таких як Запоріжжя, на користь півдня, де психологічний тиск через ракетні та КАБ-удари по Херсонщині та Миколаївщині спрямований на підрив морально-психологічного стану цивільних громад, проте стійкість ЗС України, підтверджена мінімальними колатеральними втратами, перетворює ці атаки на стратегічний бумеранг, посилюючи міжнародну коаліцію на підтримку України через демонстрацію агресії, і в дисертаційному вимірі цей період слугує емпіричним кейсом для аналізу еволюції гібридної війни, де теорія ігор моделює взаємодію як нуль-сумову гру, з Силами оборони як раціональним гравцем, що максимізує утиліту через мінімакс-стратегії проти ірраціональної ескалації росії, призводячи до асиметричного виснаження, де кожен нейтралізований “Іскандер-М ” чи рій “Shahed ” зменшує потенціал для ширшої дестабілізації, а інтеграція ВМС ЗС України в ППО-архітектуру формує прототип для морсько-повітряних гібридних доктрин, що адаптуються до кліматичних змін у Чорному морі, таких як сезонні шторми, впливаючі на стабільність запусків, і загалом, враховуючи контекст масових атак по всій Україні, де за оцінками Генштабу ЗС України нічні хвилі сягають сотень одиниць, південний сектор виступає як тестовий полігон для масштабування контрзаходів, включаючи автономні рої перехоплювачів на базі AI, що вже впроваджуються в партнерстві з НАТО, забезпечуючи довгострокову технологічну перевагу в ері дроново-ракетних конфліктів, де емпіричні дані з Херсонщини та Миколаївщини слугують основою для вдосконалення моделей ризику через байєсівські мережі, прогножуючи ймовірності проривів з урахуванням втоми операторів ППО та логістичних затримок. Підсумовуючи аналітику за період з 20.09 по 21.09.2025 року, Сили оборони України на південному напрямку досягли виняткової операційної ефективності в нейтралізації комбінованих дроново-ракетних загроз росії, придушивши значну масу “Shahed ” та імітаційних систем, перехопивши балістичний “Іскандер-М ” по Миколаївщині та мінімізувавши вплив КАБ-ударів по Херсонщині, що не тільки зберегло ключові ресурси та інфраструктуру, але й послабило тактичну ініціативу противника, закладаючи емпіричну основу для еволюції ППО-систем через інтеграцію РЕБ та ВМС ЗС України в гібридну оборонну парадигму.

У період з 20.09-21.09.2025 динаміка застосування противником засобів повітряного нападу на південному операційному напрямку набула особливої інтенсивності та багатовекторності, що засвідчує спроби російських військ одночасно тестувати стійкість системи протиповітряної оборони Сил оборони України та завдавати точкових ударів по критично важливих ділянках тилової й прифронтової інфраструктури. Нічна атака 20 вересня із застосуванням тридцяти трьох ударних безпілотної літальних апаратів типу “Shahed ” у поєднанні з дронами-іміторами різних модифікацій мала чітко виражений

характер комплексного навантаження на систему ППО, де головна мета полягала у створенні ситуації перевантаження каналів виявлення та ускладнення процесу цілевказання для підрозділів, які здійснюють чергування. Тактика комбінованого використання ударних і імітаційних дронів свідчить про вдосконалення підходів російської сторони у спробах прориву ешелонованого захисту, адже імітатори спрямовуються для відволікання уваги розрахунків і примусового витрачання боєкомплекту, тоді як основні засоби ураження намагаються використати створене “вікно можливостей”. Незважаючи на такі спроби, система протиповітряної оборони півдня України продемонструвала високу ефективність, забезпечивши масове перехоплення цілей і не допустивши значних наслідків від атаки. Додатковим елементом тиску стала балістична ракета типу “Іскандер-М”, запущена по Миколаївщині, що вказує на прагнення противника підтримувати постійну загрозу стратегічним напрямкам, здатним впливати на логістичні ланцюги та зосередження сил. Поряд із цим протягом 20 вересня система ППО знищила ще три розвідувальні та п’ятнадцять ударних дронів, що свідчить про систематичний характер використання росією безпілотних платформ як інструмента ведення виснажувальної війни, де розвідка й точкові удари інтегруються в єдину концепцію операційного впливу. Авіаційні удари по Херсонщині з використанням керованих авіабомб (КАБів) демонструють збереження противником стратегії застосування авіації з дистанцій, що виключають ризик входження у зони ураження української ППО, однак це водночас обмежує точність і гнучкість ударів, роблячи їх більш передбачуваними для Сил оборони. Наступна доба, 21 вересня, також характеризувалася високою активністю ворожих БПЛА, коли протиповітряною обороною знищено три розвідувальні й вісім ударних апаратів. Це свідчить про те, що противник підтримує постійний ритм атак, прагнучи вичерпати ресурси українських систем, а також змушує ЗС України тримати високу щільність чергування, що зумовлює додаткове навантаження на особовий склад та логістику. Сукупність застосування дронів, ракетних ударів та авіаційних нальотів є ознакою стратегії багатоканального тиску, коли одночасне використання різних засобів має створювати ефект оперативного хаосу, проте за підсумками зазначеного періоду українська система протиповітряної оборони довела свою стійкість і спроможність до адаптивної реакції.

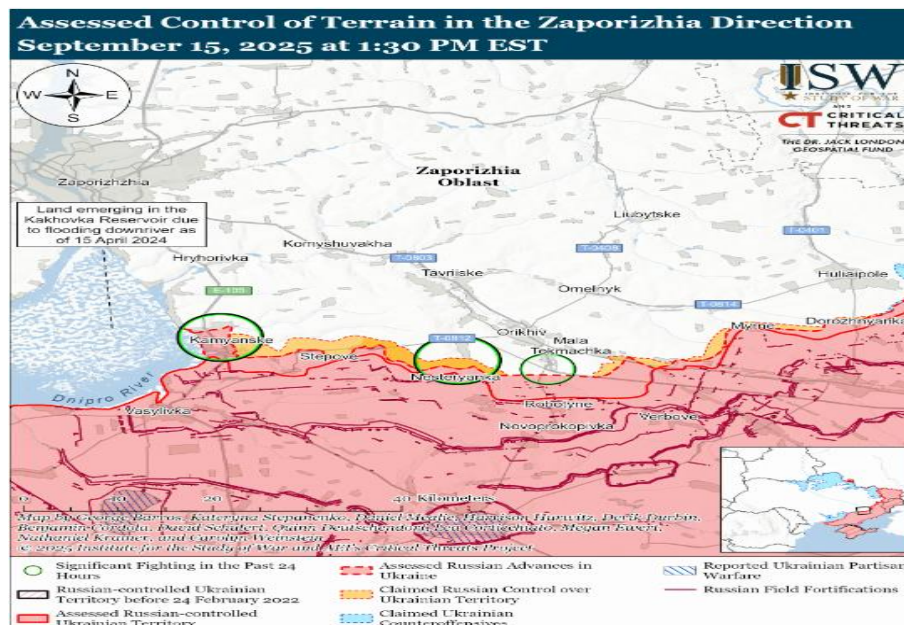
Підсумок: у період з 20 по 21 вересня 2025 року російські війська здійснили масовані та багатовекторні повітряні атаки на півдні України із застосуванням ударних імітаційних безпілотників, балістичної ракети та авіаційних засобів ураження, намагаючись виснажити та прорвати систему ППО. Втім, Сили оборони України забезпечили високу ефективність відбиття атак, продемонструвавши здатність нейтралізувати більшість повітряних загроз і зберегти контроль над ситуацією, що свідчить про стабільність оборонного потенціалу попри постійні спроби противника змінити баланс сил у повітрі.

9.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ СТОСОВНО БОЙОВИХ ДІЙ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА

Оцінка російської наступальної кампанії, 15 вересня 2025 року

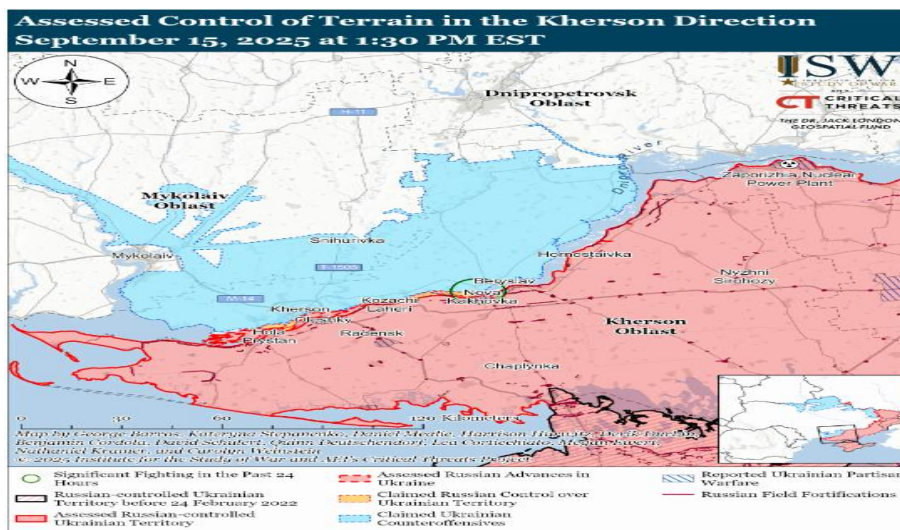
завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тилові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

російські війська нещодавно просунулися на сході Запорізької області. Оцінка російських просувань: Геолокаційні відеозаписи, опубліковані 15 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно захопили Ольгівське (на північний схід від Гуляйполя). Міністерство оборони росії 15 вересня заявило, що підрозділи російського 114-го мотострілецького полку (127-ма мотострілецька дивізія, 5-та загальновійськова армія, Східний військовий округ) захопили Ольгівське. Непідтверджені твердження: російські мілблогери стверджували, що російські війська також просунулися на захід та південь від Ольгівського, на південний захід та північний захід від Темирівки, а також у напрямку Новоіванівки (обидва на північний схід від Гуляйполя). 14 і 15 вересня російські війська наступали на північний схід від Гуляйполя в районі Полтавки, Темирівки, Обратного та в напрямку Новоіванівки та Охотничого. 15 вересня російські війська продовжили наступальні операції на заході Запорізької області, але не просунулися вперед.

14 та 15 вересня російські війська атакували на північний захід від Оріхова поблизу Приморського; на захід від Оріхова поблизу Степногірська; на південний захід від Оріхова поблизу Новоандріївки та Кам'янського; та на південний схід від Оріхова поблизу Новоданилівки. Речник української бригади, яка діє на Оріхівському напрямку, заявив 15 вересня, що російські війська намагаються швидко підняти прапори в окремих місцях, а потім втекти, стверджуючи, що вони просунулися, але українські війська зазвичай вбивають російський особовий склад. Бойовий порядок: Повідомляється, що оператори

безпілотників 4-ї російської військової бази (58-й вда, спд) завдають ударів по українських військах поблизу Малої Токмачки (на південний захід від Оріхова). Повідомляється, що оператори безпілотників 7-ї повітряно-десантної дивізії (вдв) завдають ударів по українських військах поблизу Приморського. Повідомляється, що підрозділи 247-го полку вдв (7-ї дивізіона вдв) діють поблизу Степногірська. російські війська продовжували обмежені атаки на Херсонському напрямку 14 та 15 вересня, але не просувалися вперед.

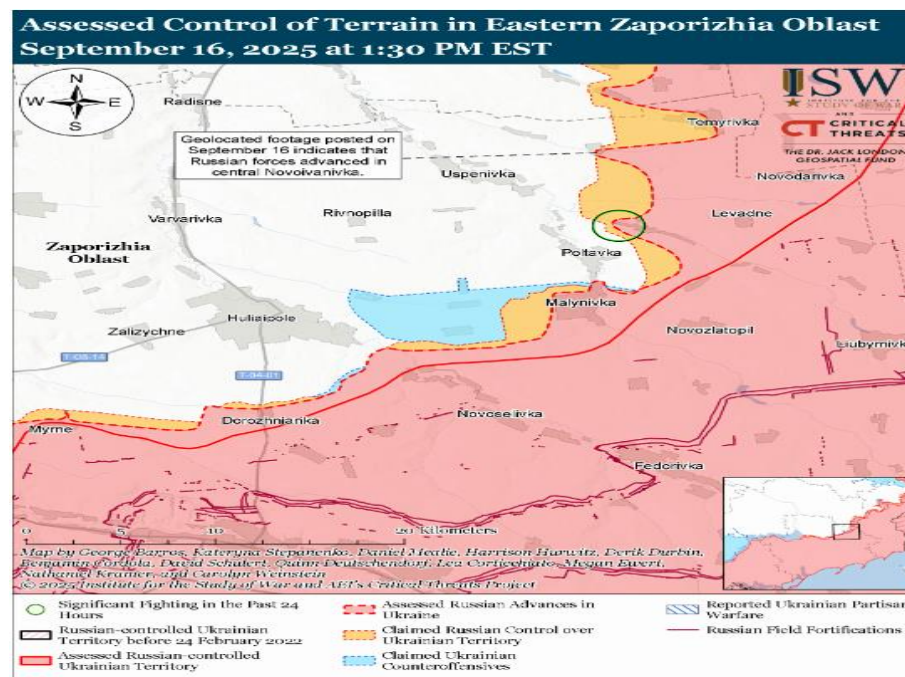
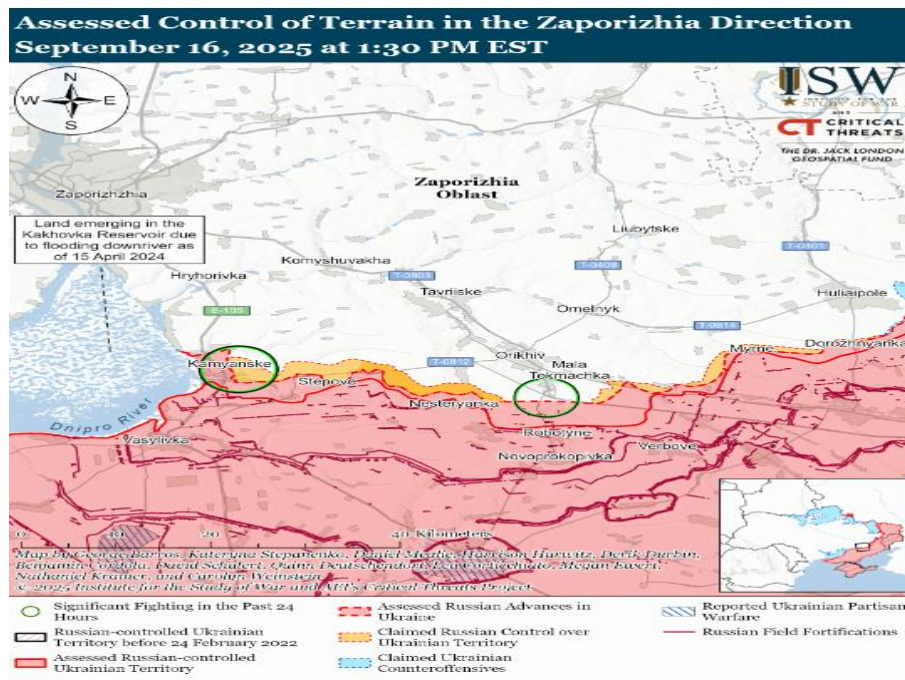

<https://understandingwar.org/research/russia-ukraine/russian-offensive-campaign-assessment-september-15-2025>

Оцінка російської наступальної кампанії, 16 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

російські війська нещодавно просунулися на сході Запорізької області. Оцінка переваги росії: Геолокаційні кадри, опубліковані 16 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно просунулися на південний схід Новоіванівки (на північний схід від Гуляйполя). Раніше ISW оцінювала, що російські війська можуть спробувати використати просування в західній Донецькій області для наступу на захід, на північний схід Запорізької області, якщо російське командування оцінить, що більшість оборонних укріплень України на передовій орієнтовані зі сходу на захід від атак з півдня, а не з півночі на південь від атак зі сходу. 15 та 16 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Березового, Новомиколаївки, Ольгівського, Полтавки та Новоіванівки. Речник Південних військ оборони України полковник Владислав Волошин заявив, що російські війська використовують до 800 безпілотників на день на напрямках Гуляйполя, Херсона та Оріхова. 16 вересня російські війська продовжили наступальні операції на заході Запорізької області, але не просунулися вперед.

15 та 16 вересня російські війська атакували на північний захід від Оріхова поблизу Приморського, на захід від Оріхова поблизу Степногірська, на південний захід від Оріхова у напрямку Кам'янського та на південний схід від Оріхова поблизу Новоданилівки. російський мілблогер стверджував, що околиці Приморського залишаються спірною "сірою зоною". Президент України Володимир Зеленський та українські служби екстреної допомоги повідомили, що російські війська завдали артилерійських та авіаційних ударів по місту Запоріжжя, в результаті чого 13 осіб, включаючи двох дітей, отримали поранення, а також пошкоджено цивільну та житлову інфраструктуру. російські війська продовжували обмежені атаки на Херсонському напрямку 15 та 16 вересня, але не просунулися вперед.

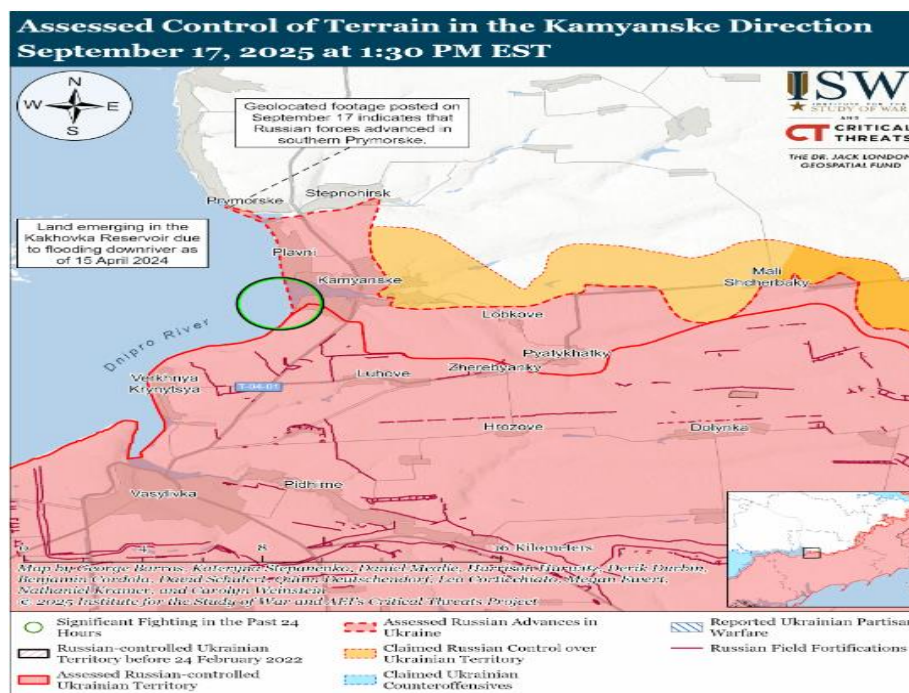
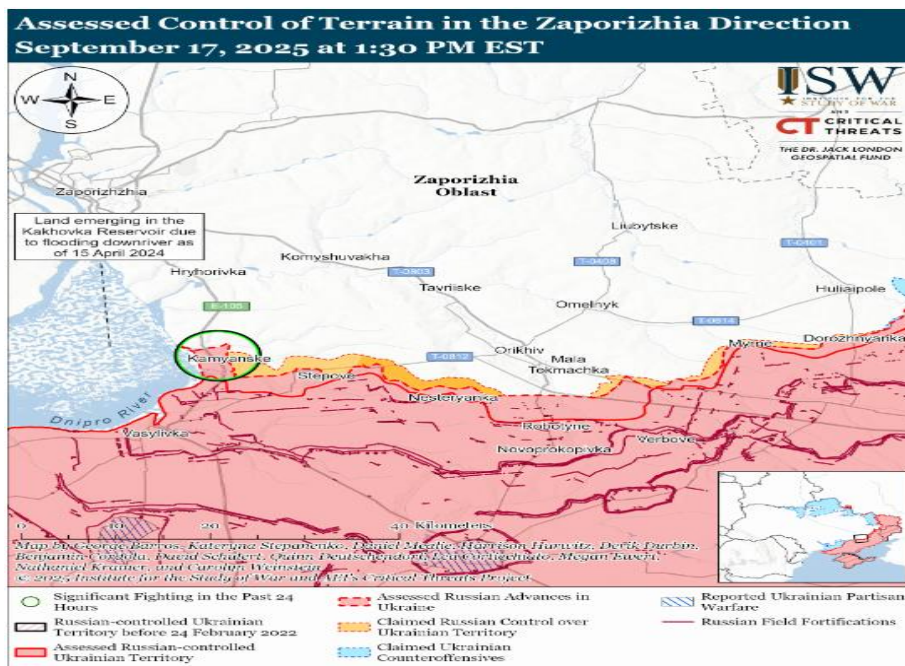
Волошин повідомив, що російські війська атакують поблизу Антонівського залізничного та автомобільного мостів (на схід від Херсона) та поблизу дельти острова річки Дніпро (на південний захід від Херсона). Волошин заявив, що російські війська намагаються зайняти позиції, щоб російські оператори безпілотників могли знімати російські війська з російськими прапорами, щоб заявити про просування там, де російські війська не утримують стійких позицій. Національна поліція України повідомила, що в ніч на 15 вересня російські війська збили безпілотником автомобіль Товариства Червоного Хреста України поблизу Дарівки (на північний схід від Херсона) та поранили двох співробітників.

Оцінка російської наступальної кампанії, 17 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

17 вересня російські війська продовжили наступальні операції на сході Запорізької області, але підтвердженого прогресу не досягли. 16 та 17 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Ольгівського, Новоіванівки та Полтавки, а також у напрямку Охотничого.

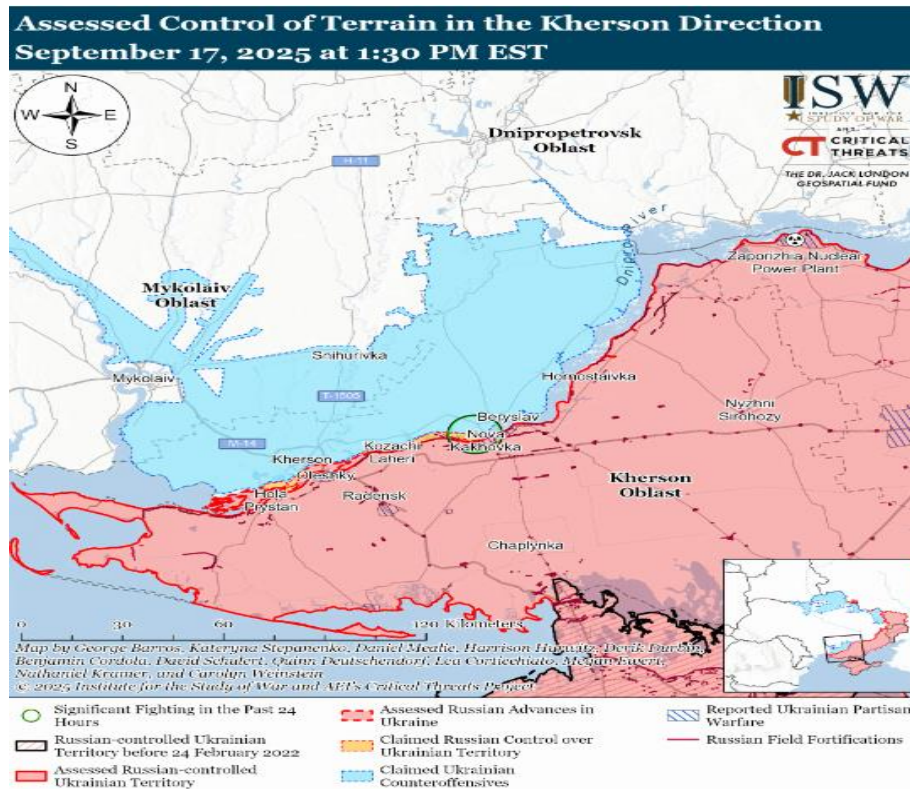
Бойовий порядок: Повідомляється, що оператори безпілотників 38-ї мотострілецької бригади російської федерації (35-та загальновійськова армія, Східний військовий округ) завдають ударів по українських силах у напрямку Пологи (Гуляйполе). російські війська нещодавно просунулися на захід Запорізької області.

Оцінка просування російських військ: Геолокаційні відеозаписи, опубліковані 16 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно просунулися в межах південного Приморського (на захід від Оріхова). 16 та 17 вересня російські війська атакували на захід від Оріхова поблизу Приморського та Степногірська, на південний захід від Оріхова поблизу Кам'янського та на південний схід від Оріхова поблизу Новоданилівки та Малої Токмачки.

Бойовий порядок: Повідомляється, що підрозділи 7-ї повітряно-десантної дивізії росії (пдв) діють у Степногірську. Оператори безпілотників 429-го мотострілецького полку (19-та мотострілецька дивізія, 58-й вда, пво) та підрозділи 108-го та 247-го полків пдв (обидва

7-ї дивізії пдв) діють поблизу Степногірська. 17 вересня російські війська продовжували обмежені атаки на Херсонському напрямку, але не просунулися вперед.

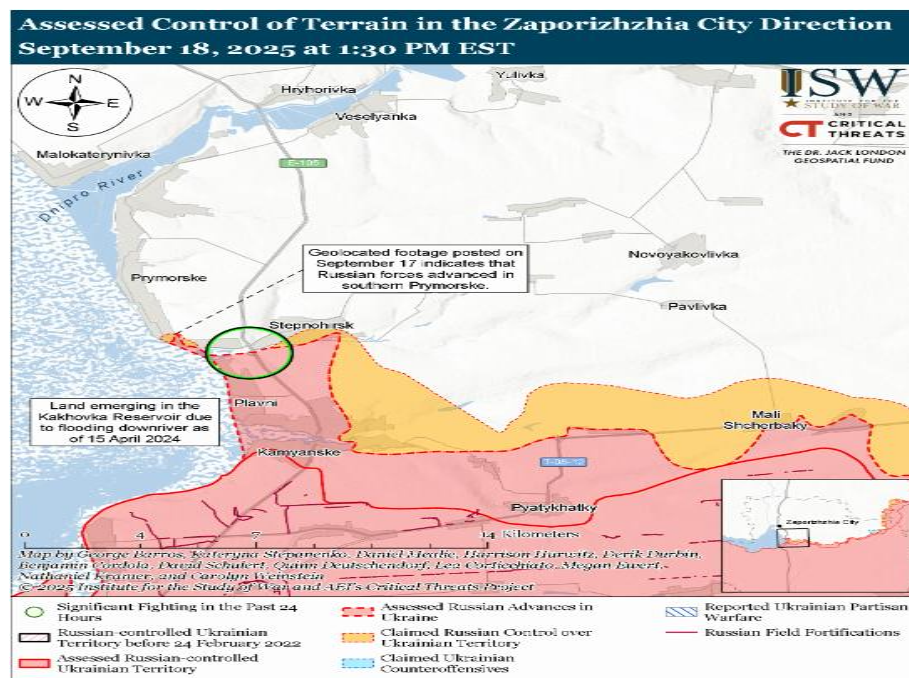
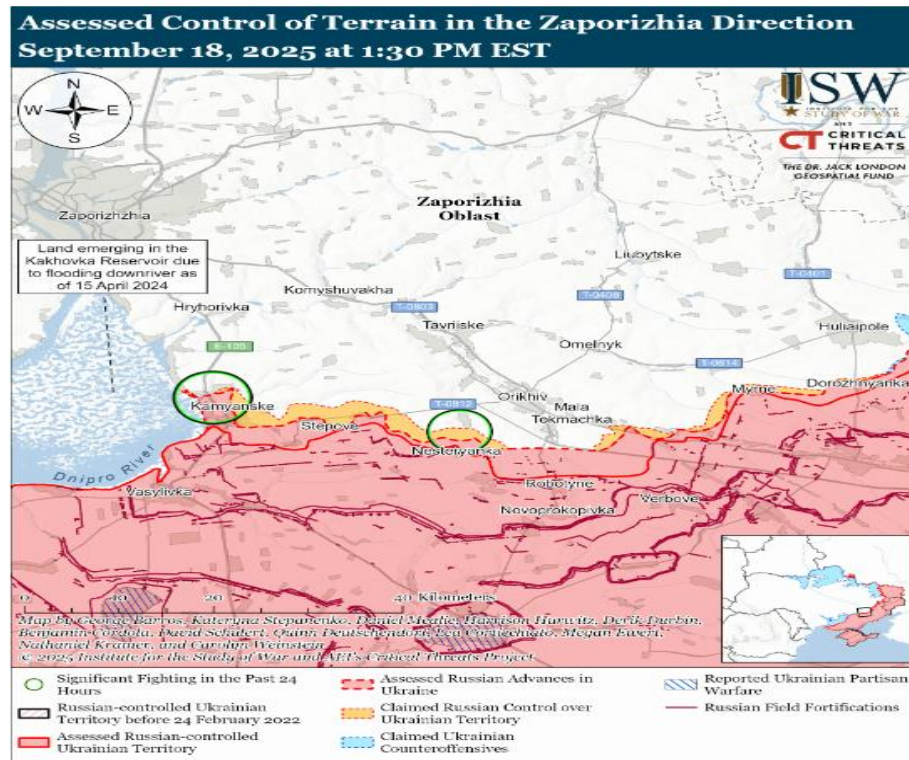
16 та 17 вересня російські війська атакували на схід від Херсона поблизу залізничного та автомобільного мостів Антонівського узбережжя. 17 вересня російський мілблогер опублікував відеозапис, на якому видно машину швидкої допомоги Червоного Хреста, яку російські війська обстріляли в Херсоні. Мілблогер стверджував, що російські війська завдають удару по медичному кампусу в Дніпровському районі Херсона.

Оцінка російської наступальної кампанії, 18 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

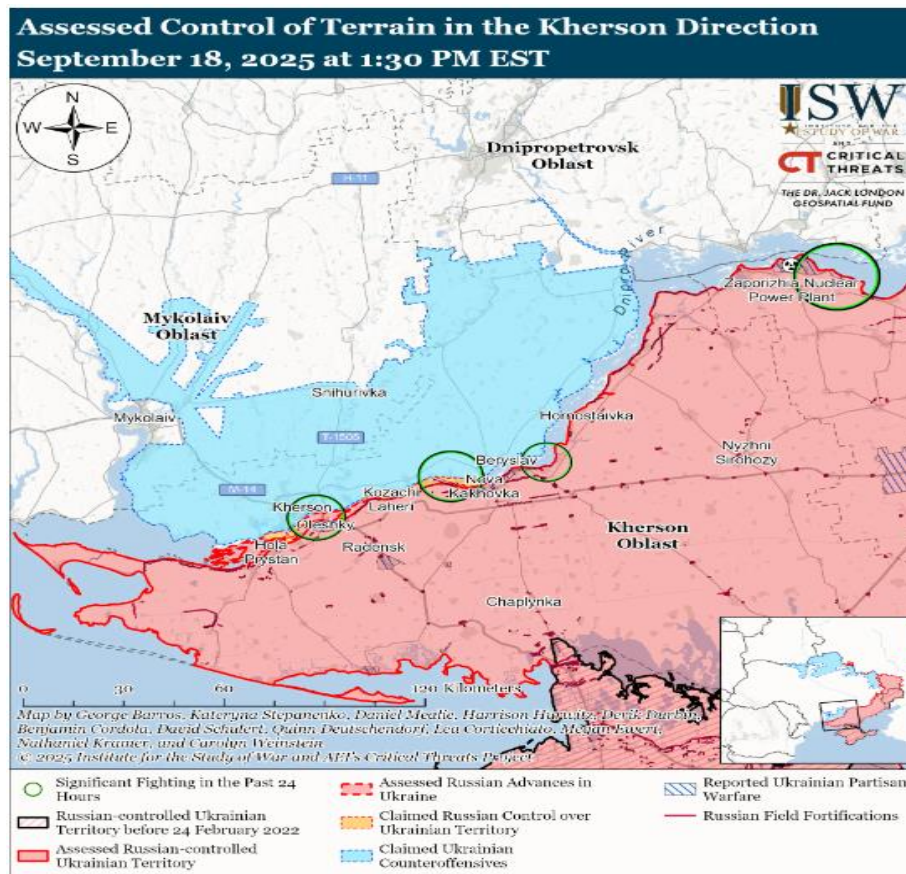
російські війська нещодавно просунулися на сході Запорізької області. Оцінка просування російських військ: Геолокаційні відеозаписи, опубліковані 18 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно незначно просунулися в межах центральної Новоіванівки (на північний схід від Гуляйполя). 17 та 18 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Новоіванівки, Успенівки, Ольгівського, Новомиколаївки та Полтавки, а також у напрямку Охотничого та Новогригорівки. російські мілблогери стверджували, що українські війська контратакували поблизу Новоіванівки та Калинівського. Український проєкт “Я хочу жити ” повідомляв, що 30 серпня невідомі особи підпалили траву поблизу штабу 35-ї загальновійськової армії росії (східний військовий округ) поблизу окупованого

Воскресенки (на південний схід від Гуляйполя), внаслідок чого загинуло 18 російських солдатів, багато з яких були офіцерами. Бойовий порядок: Підрозділи російського 114-го мотострілецького полку (127-ма мотострілецька дивізія, 5-й цаа, ерв) діють поблизу Вишневого (на північний схід від Гуляйполя). Оператори безпілотників 64-ї мотострілецької бригади (35-й цаа, ерв) завдають ударів по українських силах у гуляйпольському напрямку. російські війська нещодавно просунулися на захід Запорізької області.

Оцінка просування російських військ: Геолокаційні відеозаписи, опубліковані 17 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно просунулися в межах південного Приморського (на північний захід від Оріхова). 17 та 18 вересня російські війська атакували на північний захід від Оріхова поблизу Приморського; на захід від Оріхова поблизу Степногірська та Плавнів; та на південний захід від Оріхова поблизу Кам'янського та у напрямку Новоандріївки. російські мілблогери стверджували, що українські війська контратакували поблизу Степногірська та Приморського.

Бойовий порядок: Повідомляється, що підрозділи російських 108-го та 247-го повітряно-десантних (пдв) полків (обидва зі складу 7-ї дивізії пдв) діють поблизу Степногірська. Повідомляється, що підрозділи чеченського 270-го мотострілецького полку “ахмат-кавказ” (42-га мотострілецька дивізія, 58-й цаа, Південний військовий округ) діють поблизу Малої Токмачки (на південний схід від Оріхова). Оператори безпілотників екіпажу “Піонер” 4-ї військової бази (58-й цаа, пво) завдають ударів по українських військах на північ від Оріхова. 17 та 18 вересня російські війська продовжували обмежені наземні атаки на схід від Херсона у напрямку Антонівського автомобільного мосту.

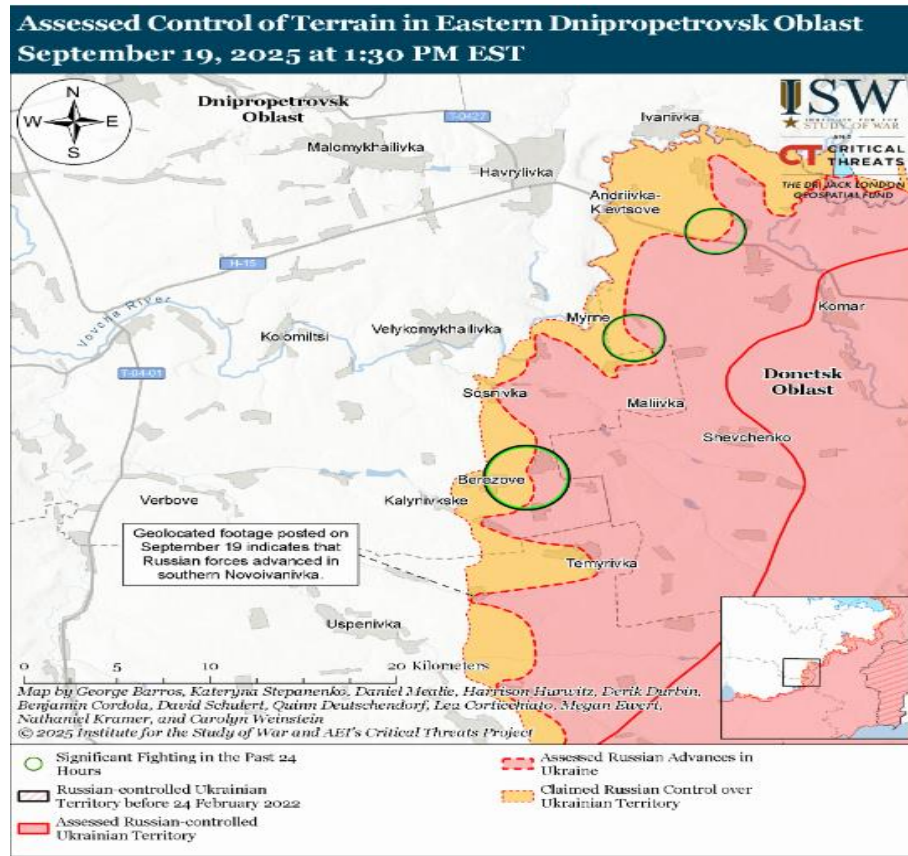
Херсонська обласна військова адміністрація 17 вересня повідомила, що з 13 вересня російські війська завдали планових авіаударів плануючими бомбами по Інгулцю (на північний схід від Херсона), в результаті чого один мирний житель загинув, а 13 осіб, включаючи трирічну дівчинку, отримали поранення. Херсонська обласна поліція 18 вересня повідомила, що внаслідок авіаударів російських безпілотників з видом від першої

особи (фрв) поранено п'ятьох поліцейських на блокпостах у Бериславі (на північний схід від Херсона) та Білозерці (на захід від Херсона).

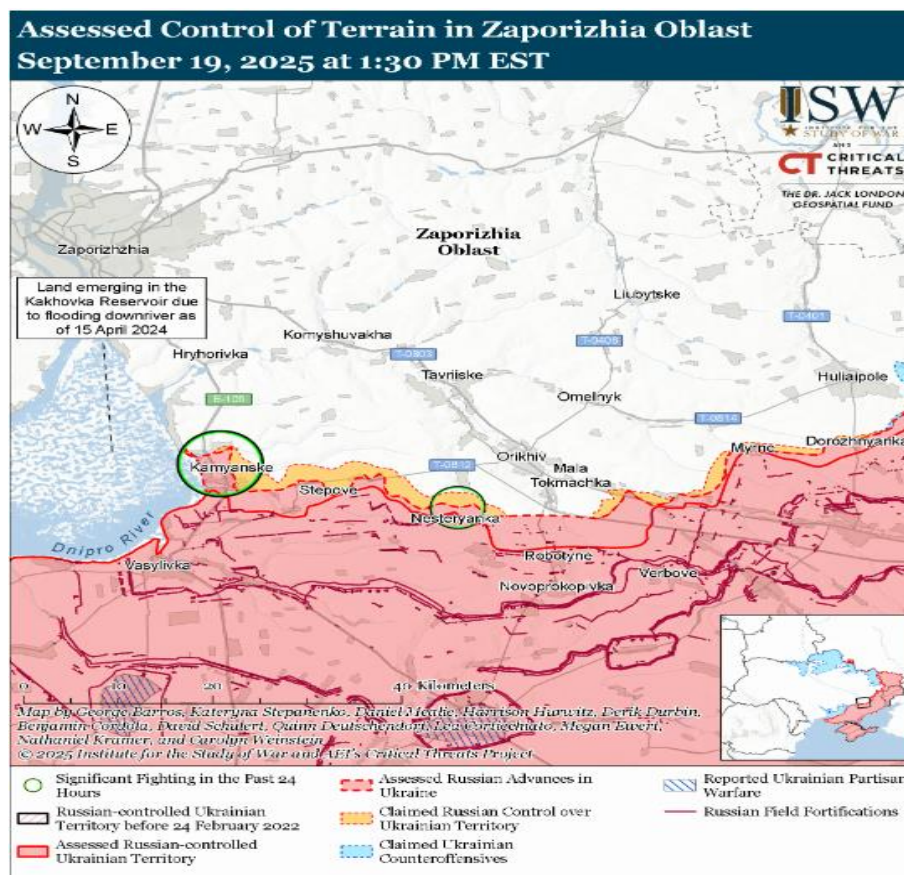
Оцінка російської наступальної кампанії, 19 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

російські війська нещодавно просунулися на сході Запорізької області.

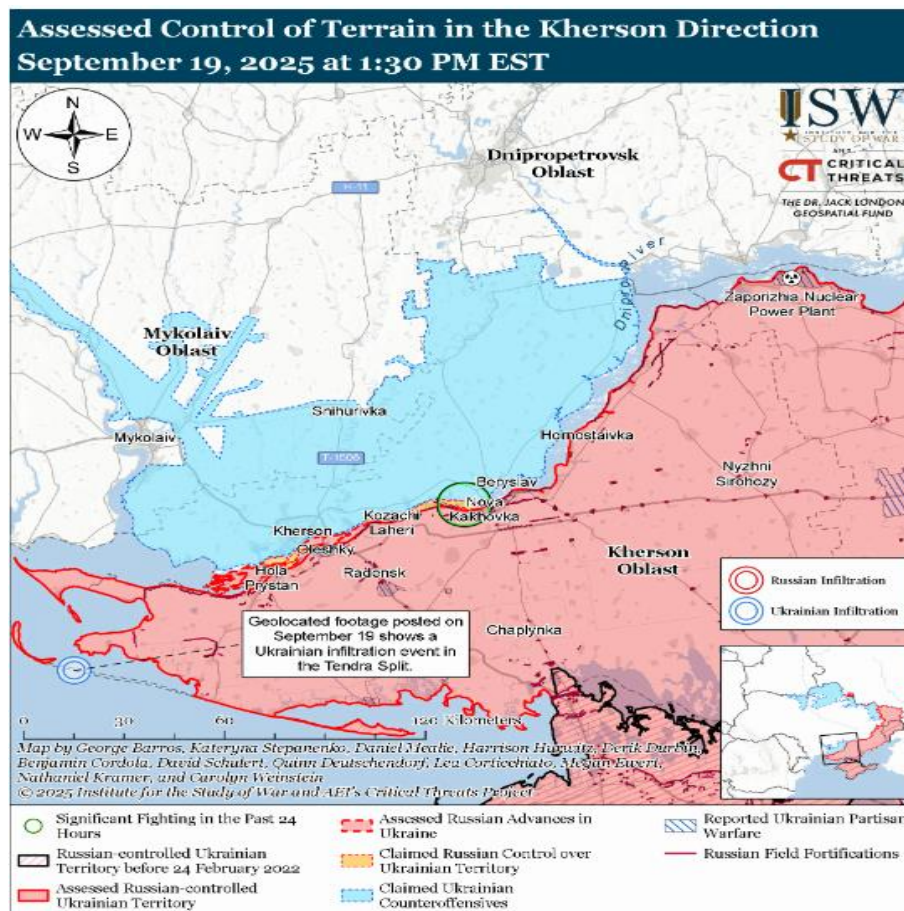

Оцінка просування російських військ: Геолокаційні відеозаписи, опубліковані 19 вересня, свідчать про те, що російські війська нещодавно просунулися та підняли прапор у південно-західній Новоіванівці (на північний схід від Гуляйполя). Повідомляється, що у захопленні брали участь підрозділи 394-го мотострілецького полку росії (127-ма мотострілецька дивізія, 5-та загальновійськова армія, Східний військовий округ). Непідтверджені твердження: російські мілблогери стверджували, що російські війська просунулися далі на південь і захід від Новоіванівки, ніж вказували наявні геолокаційні кадри. 18 та 19 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Новоіванівки, Успенівки, Ольгівського, Новомиколаївки та Полтавки. Бойовий порядок: Повідомляється, що оператори безпілотників 38-ї мотострілецької бригади російської федерації (35-та окремої мотострілецької бригади, емд) завдають ударів по українських позиціях у напрямку Пологи (Гуляйполе). 19 вересня російські війська продовжили наступальні операції на заході Запорізької області, але підтвердженого прогресу не досягли.

18 та 19 вересня російські війська атакували на північний захід від Оріхова поблизу Приморського, на захід від Оріхова поблизу Кам'янського та Степногірська, а також на південний захід від Оріхова у напрямку Новоандріївки. Голова Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров 19 вересня заявив, що влада будує сітку проти дронів над дорогами за 15-20 кілометрів від лінії фронту через жертви серед цивільного населення внаслідок ударів російських волоконно-оптичних систем огляду від першої особи (fprv). Запорізька обласна військова адміністрація повідомила, що російські війська завдали удару та поранення цивільному мешканцю Степногірська за допомогою fprv-дрона.

Бойовий порядок: Повідомляється, що в Запорізькій області діють підрозділи 31-го інженерно-саперного полку росії (ймовірно, 58-ї вда, Південного військового округу) та оператори безпілотників групи "німець" 291-го мотострілецького полку (42-га мотострілецька дивізія, 58-ї ВДА) та 4-ї військової бази. Повідомляється, що оператори безпілотників 3-ї штурмової роти 291-го мотострілецького полку завдали ударів по українських позиціях поблизу Оріхова та Новоданилівки (на південь від Оріхова). Повідомляється, що оператори безпілотників 108-го повітряно-десантного полку росії (7-ма дивізія вда) завдають ударів по українських військах поблизу міста Запоріжжя. 19 вересня російські війська продовжували обмежені атаки на Херсонському напрямку, але не просунулися вперед.

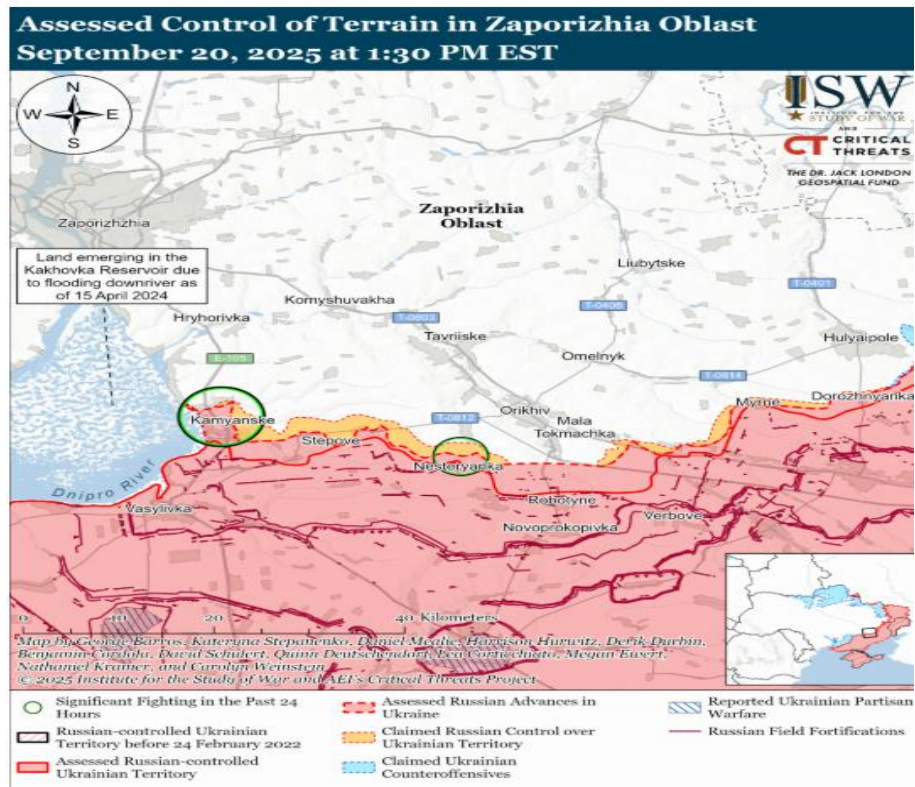
ГУР України 19 вересня повідомило, що сили ГУР вночі здійснили рейд на Тендрівську косу (на південний схід від Херсона), щоб встановити міни, які вивели з ладу російський всюдихід ДТ-10 “витязь”.

Оцінка російської наступальної кампанії, 20 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

20 вересня російські війська продовжили наступальні операції на сході Запорізької області, але не просунулися вперед. 19 та 20 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Новоіванівки та Ольгівського, а також у напрямку Нововасилівського та Новомихайлівки. Голова Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров 19 вересня повідомив, що російські війська здійснили удар безпілотником по цивільному транспортному засобу поблизу Гуляйполя, в результаті чого загинули двоє мирних жителів.

Бойовий порядок: Повідомляється, що артилерійські підрозділи російського 35-го полку радіологічного, хімічного та біологічного захисту (35-та загальновійськова армія], Східний військовий округ) завдають ударів по українських військах у Червоному (на схід від Гуляйполя). 20 вересня російські війська продовжили наступальні операції на заході Запорізької області, але не просунулися вперед.

19 та 20 вересня російські війська атакували на захід від Оріхова поблизу Кам'янського, Новоандріївки та Степногірська, а також на північний захід від Оріхова поблизу Приморського.

Бойовий порядок: Повідомляється, що оператори безпілотників 4-ї російської військової бази (58-й цаа, південний військовий округ) працюють поблизу Оріхова. 19 та 20 вересня російські війська продовжували наступ на херсонському напрямку, зокрема поблизу Антонівського залізничного та автомобільного мостів (на схід від Херсона).

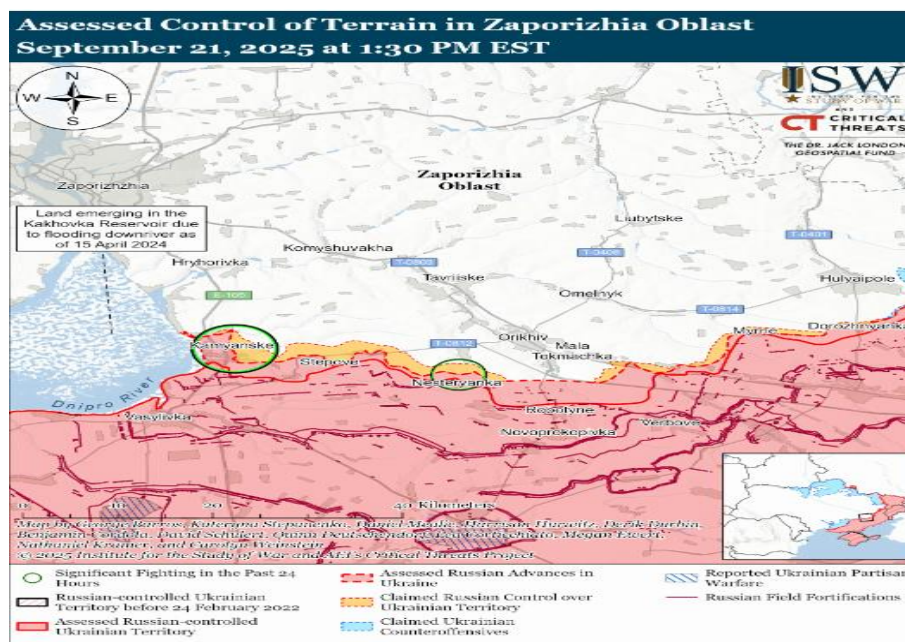
Речник Південних військ оборони України полковник Владислав Волошин 20 вересня заявив, що російські війська атакують поблизу Антонівських мостів, оскільки вони розташовані поблизу найвужчого місця річки Дніпро. Волошин заявив, що російські війська прагнуть захопити позиції поблизу мостів, щоб розмістити в цьому районі позиції для запуску безпілотників. Волошин зазначив, що російські війська постійно намагаються здійснити десантні місії на островах у дельті річки Дніпро.

Оцінка російської наступальної кампанії, 21 вересня 2025 року

завдання росії: утримувати позиції на передовій, захищати тиллові райони від ударів українських військ та просуватися в межах досяжності артилерійських установок міста Запоріжжя.

21 вересня російські війська продовжили наступальні операції на сході Запорізької області, але не просунулися вперед. 20 та 21 вересня російські війська атакували на північний схід від Гуляйполя поблизу Ольгівського, Новоіванівки та Полтавки, а також у напрямку Нововасилівського.

Бойовий порядок: Український військовий оглядач Костянтин Машовець повідомив, що ймовірно підрозділи російського 143-го мотострілецького полку, 218-го танкового полку (обидва зі 127-ї мотострілецької дивізії, 5-ї загальновійськової армії, Східного військового округу) та 69-ї окремої бригади прикриття (35-та саа, ево) за підтримки підрозділів 57-ї та 60-ї мотострілецьких бригад (обидві з 5-ї саа) атакують поблизу Новоіванівки, Новомиколаївки (на північний схід від Гуляйполя в Дніпропетровській області) та Ольгівського. 21 вересня російські війська продовжили наступальні операції на заході Запорізької області, але не просунулися вперед.

20 та 21 вересня російські війська атакували на південний схід від Оріхова поблизу Білогір'я; на південний захід від Оріхова поблизу Новоандріївки; на південний захід від

Оріхова поблизу Кам'янського; та на захід від Оріхова поблизу Степногірська та Приморського.

Бойовий порядок: Повідомляється, що оператори безпілотників російського 429-го мотострілецького полку (19-та мотострілецька дивізія, 58-ма загальновійськова армія, Південний військовий округ) завдають ударів по українських військах поблизу Магдалинівки (на північний захід від Оріхова). Підрозділи 7-ї повітряно-десантної дивізії (vdv) діють на південній околиці Приморського. 21 вересня російські війська продовжили наступальні операції на Херсонському напрямку, але не просунулися вперед.

російські війська атакували на схід від Херсона поблизу Антонівського мосту 20 та 21 вересня. Повідомляється, що нещодавно українські війська завдали ударів по російських гелікоптерах та радарному посту в окупованому Криму. ГУР повідомило 21 вересня, що українські війська завдали ударів по трьох російських гелікоптерах Мі-8 та радіолокаційній станції ППО дальнього радіуса дії “Небо-У” в окупованому Криму. Українське видання “Мілітарний” зазначило, що відеозапис ГУР свідчить про те, що українські війська безпосередньо вразили та знищили щонайменше один гелікоптер. “Мілітарний” повідомив, що українські безпілотники вразили антену “Небо-У”, вивівши радар з ладу.

<https://www.understandingwar.org/>

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках демонструє типову для затяжних гібридних конфліктів динаміку, де стратегічні цілі РФ, спрямовані на зміцнення фронтових позицій, протидію ударам Сил оборони України по тилових об'єктах та поступове наближення до

артилерійського охоплення Запоріжжя, втілюються через комбінацію піхотних штурмів, інтенсивного застосування безпілотних апаратів та локальних тактичних маневрів, які, проте, націльються на системні бар'єри у вигляді адаптивної оборонної стратегії ЗС України, рельєфних особливостей місцевості та логістичних обмежень, що призводить до фрагментарних тактичних здобутків без досягнення кумулятивного стратегічного впливу, підкреслюючи перехід конфлікту до фази виснаження ресурсів агресора з акцентом на технологічну асиметрію в ближньому повітряному просторі. Детальний аналіз операційної траєкторії розпочинається з 15 вересня, коли на східному фланзі Запорізької області геолокаційно підтверджене захоплення Ольгівського маркує локальний тактичний зсув, корелюючи з намірами рф формувати плацдарми для посилення артилерійського домінування, хоча непідтверджені заяви мілблогерів рф про просування західніше та південніше Ольгівського, а також у районах Темирівки та Новоіванівки, ілюструють розрив між пропагандистськими наративами та реальними операційними можливостями, оскільки атаки 14-15 вересня поблизу Полтавки, Темирівки, Обратного, Новоіванівки та Охотничого, попри демонстрацію чисельної переваги в штурмових елементах, не еволюціонують у стале закріплення через ефективне використання Силами оборони України інтегрованих вогневих систем, включно з контрбатарейними засобами та прецизійними ударами, що змушує російські сили до періодичних відкатів для збереження бойового потенціалу. На західному сегменті Запорізької області, зосередженому навколо Оріхова, ситуація 15 вересня характеризується операційною стагнацією, де атаки 14-15 вересня біля Приморського на північний захід, Степногірська на захід, Новоандріївки та Кам'янського на південний захід, а також Новоданилівки на південний схід не генерують територіальних здобутків, а радше відображають тактичну маніпуляцію рф, описану речником бригади на Оріхівському напрямку як спроби швидкого встановлення прапорів з подальшим відступом для створення ілюзії просувань у медійному просторі, де Сили оборони України систематично ліквідують такі ініціативи шляхом фокусованого ураження особового складу, перетворюючи потенційні аванси на сектори з підвищеною летальністю для рф, при цьому за повідомленнями з російських джерел, оператори безпілотників 4-ї військової бази 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу наносять удари поблизу Малої Токмачки, оператори безпілотників 7-ї повітряно-десантної дивізії діють біля Приморського, а елементи 247-го полку тієї ж дивізії оперують поблизу Степногірська, що свідчить про еволюцію тактики рф до асиметричного контролю ближнього повітряного простору, де дрони забезпечують не лише розвідку, але й компенсують брак артилерійської прецизії, хоча ця підхід вразливий до засобів електронної боротьби та протидронових систем ЗС України, обмежуючи її довгострокову ефективність. На Херсонському напрямку обмежені атаки 14-15 вересня без територіальних просувань акцентують увагу рф на позиційному утриманні, де гідрологічні бар'єри Дніпра ускладнюють амфібійні операції, а спроби фіксації позицій біля Антонівських мостів та дельти слугують переважно пропагандистським цілям, а не оперативному домінуванню, з паралельним фокусом на терористичних діях проти гуманітарних об'єктів, як у випадку ураження дроном автомобіля Червоного Хреста поблизу Дарівки, що призвело до поранення двох співробітників, ілюструючи системну дегуманізацію конфлікту з боку рф для психологічного тиску на тиліві райони. 16 вересня спостерігається ескалація на сході Запорізької області з геолокаційно зафіксованим

просуванням на південний схід Новоіванівки, що узгоджується з аналітичними оцінками щодо використання здобутків у західній Донецькій області для флангових ударів з півночі на південь, експлуатуючи орієнтацію оборонних фортифікацій ЗС України переважно на східно-західний вектор, де атаки 15-16 вересня поблизу Березового, Новомиколаївки, Ольгівського, Полтавки та Новоіванівки, посилені масовим розгортанням до 800 безпілотників на добу за заявою речника Південних сил оборони України полковника Владислава Волошина, демонструють трансформацію тактики рф до гібридної інтеграції дронів у штурмові операції для дезорганізації логістики Сил оборони, хоча ця інтенсивність не трансформується в стійкі територіальні здобутки через адаптивні контрзаходи, включно з мобільними групами ППО та впровадженням FPV-дронів у контрштурмові дії, що змушує російські сили до розпорошення зусиль. На західному Запорізькому фланзі 16 вересня повторюється модель стагнації, де атаки 15-16 вересня біля Приморського, Степногірська, Кам'янського та Новоданилівки лишаються без просувань, з мілблогерами рф, що позначають околиці Приморського як “сіру зону”, вказуючи на нестабільність контролю та високий ступінь оскаржуваності території, де ЗС України утримують ініціативу через превентивні удари, а артилерійські та плануючі бомбові обстріли Запоріжжя, зафіксовані президентом України Володимиром Зеленським, з пораненням 13 осіб, включно з двома дітьми, та ушкодженням цивільної інфраструктури, розкривають дуалістичну сутність кампанії рф, де військові операції переплітаються з терористичними елементами для деморалізації населення, посилюючи стійкість українського суспільства, але також виснажуючи ресурси рф на тлі міжнародного осуду. На Херсоні обмежені атаки 15-16 вересня біля Антонівських мостів та дельти Дніпра, як зазначив Волошин, зосереджені на позиціонуванні для дронowego фіксування “просувань” без реального утримання, що підкреслює пропагандистську спрямованість операцій, де брак амфібійної підтримки обмежує потенціал, а інциденти на кшталт обстрілу машини швидкої допомоги Червоного Хреста в Херсоні, оприлюдненого мілблогерами рф з погрозами щодо медичного кампусу в Дніпровському районі, ілюструють ескалацію воєнних злочинів як інструменту залякування. 17 вересня на сході Запорізької області продовження операцій без підтверджених просувань, з атаками 16-17 вересня біля Ольгівського, Новоіванівки, Полтавки та в напрямку Охотничого, де за повідомленнями російських джерел оператори безпілотників 38-ї мотострілецької бригади 35-ї загальновійськової армії Східного військового округу наносять удари в напрямку Пологи, свідчить про стабілізацію фронту на рівні тактичних зіткнень, де рф прагне консолідувати попередні здобутки, але стикається з дефіцитом резервів для глибокого проникнення, тоді як на заході геолокаційне просування в південному Приморському 16 вересня доповнюється атаками 16-17 вересня біля Приморського, Степногірська, Кам'янського, Новоданилівки та Малої Токмачки, з задіянням, за повідомленнями, елементів 7-ї повітряно-десантної дивізії в Степногірську, операторів безпілотників 429-го мотострілецького полку 19-ї мотострілецької дивізії 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу та 108-го й 247-го полків тієї ж дивізії поблизу Степногірська, що вказує на ротацію спеціалізованих формувань для інтенсифікації тиску, проте ефективність обмежується щільністю оборонних ліній ЗС України та мінними загородженнями, перетворюючи штурми на виснажливі позиційні бої. На Херсонському

напрямку обмежені атаки 17 вересня без просувань, з акцентом на схід від Херсона біля Антонівських мостів, підкреслюють статичність сектору, де гідрологічні фактори та артилерійський контроль Сил оборони унеможливлюють маневр, а пропагандистські аспекти, як публікація відео обстрілу гуманітарних об'єктів, слугують внутрішній мобілізації в рф, але не впливають на оперативний баланс. Загалом, ця триденна фаза кампанії рф викриває фундаментальні вади в її доктрині: надмірна опора на кількісну перевагу в дронах та піхоті не компенсує якісну перевагу ЗС України в технологічній інтеграції та тактичній адаптивності, генеруючи локальні тактичні успіхи, як у Ольгівському чи Новоіванівці, що слугують переважно медійним цілям, а не стратегічному зсуву, тоді як цивільні жертви та атаки на гуманітарні структури посилюють міжнародну ізоляцію рф, прогнозуючи подальшу ерозію її ресурсів без реалізації ключових об'єктів. Підсумок аналітики за даний період: У період з 15.09 по 17.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках характеризується фрагментарними тактичними просуваннями (Ольгівське, Новоіванівка, Приморське) на тлі загальної стагнації та високих втрат, з масовим використанням безпілотників (до 800 на добу) для компенсації дефіциту маневру, але ефективний опір Сил оборони України, комбінований з контрдіями та експлуатацією вразливостей рф, мінімізує стратегічний вплив, тоді як ескалація терору проти цивільних (поранення 13 осіб у Запоріжжі, атаки на Червоного Хреста) підкреслює гібридний характер агресії, що не змінює баланс сил на користь окупантів і прогнозує продовження ерозії їхнього потенціалу

У період з 18.09-19.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках ілюструє класичну дилему сучасної асиметричної війни, де оперативні амбіції рф, спрямовані на стабілізацію фронтових ліній, нейтралізацію загроз від глибоких ударів Сил оборони України по логістичних вузлах та поступове наближення до артилерійського охоплення Запоріжжя, стикаються з системними обмеженнями у вигляді адаптивної тактичної гнучкості ЗС України, геостратегічних бар'єрів ландшафту та накопичених втрат у живій силі й техніці, що трансформують потенційні тактичні аванси в фрагментовані епізоди без стратегічної кумуляції, підкреслюючи еволюцію конфлікту від динамічних маневрів до позиційної ерозії ресурсів агресора. Детальний аналіз динаміки розпочинається з 18 вересня, коли на східному фланзі Запорізької області геолокаційно верифіковане незначне просування в центральній Новоіванівці, здійснене елементами 114-го мотострілецького полку 127-ї мотострілецької дивізії 5-ї загальновійськової армії Східного військового округу, слугує індикатором локальної ініціативи рф, де атаки 17-18 вересня поблизу Новоіванівки, Успенівки, Ольгівського, Новомиколаївки, Полтавки, а також у напрямках Охотничого та Новогригорівки, посилені дронними операціями 64-ї мотострілецької бригади 35-ї загальновійськової армії того ж округу в гуляйпольському секторі, демонструють спробу рф експлуатувати мікро-вразливості в оборонних рубежах ЗС України для створення тактичних плацдармів, проте контратаки Сил оборони поблизу Новоіванівки та Калинівського, зафіксовані мілблогерами рф, підкреслюють ефективність української реакції, що включає інтеграцію розвідки реального часу з прецизійними ударами, перетворюючи російські маневри на зони підвищеної летальності та змушуючи до перегруповування з метою мінімізації втрат, при цьому інцидент 30 серпня з підпалом трави поблизу штабу 35-ї загальновійськової

армії в окупованому Воскресенці, що призвів до загибелі 18 російських військових, переважно офіцерів, за даними українського проєкту “Я хочу жити”, розкриває вразливість тилівих структур рф до партизанських дій та внутрішніх дестабілізаторів, що послаблює командну вертикаль і логістику, ускладнюючи координацію штурмів у цьому секторі. На західному сегменті Запорізької області 18 вересня геолокаційне просування в південному Приморському 17 вересня доповнюється атаками 17-18 вересня поблизу Приморського на північний захід від Оріхова, Степногірська та Плавнів на захід, Кам'янського та в напрямку Новоандріївки на південний захід, де задіяння 108-го та 247-го повітряно-десантних полків 7-ї повітряно-десантної дивізії, чеченського 270-го мотострілецького полку “ахмат-кавказ” 42-ї мотострілецької дивізії 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу поблизу Малої Токмачки та операторів безпілотників екіпажу “Піонер” 4-ї військової бази тієї ж армії на північ від Оріхова свідчить про диверсифікацію сил рф для посилення тиску на ключові вузли, проте контратаки ЗС України біля Степногірська та Приморського, як зазначають мілблогери рф, нейтралізують ці зусилля, перетворюючи штурми на циклічні бої на виснаження, де щільність мінних полів та артилерійський контроль Сил оборони обмежують глибину проникнення, а масоване застосування FPV-дронів рф, хоч і створює тимчасову асиметрію, вразливе до електронної боротьби та анти-дронових мереж, що починають розгортатися за 15-20 км від фронту за заявою голови Запорізької ОВА Івана Федорова 19 вересня, як реакція на цивільні жертви, наприклад, поранення мешканця Степногірська дроном того ж дня. Переходячи до Херсонського напрямку, обмежені наземні атаки 17-18 вересня в напрямку Антонівського автомобільного мосту на схід від Херсона лишаються без просувань, де річкові фактори та щільний вогневий контроль ЗС України перешкоджають амфібійним маневрам, а ескалація авіаційних ударів плануючими бомбами по Інгульцю з 13 вересня, що призвела до загибелі одного цивільного та поранення 13, включно з трирічною дівчинкою, за даними Херсонської ОВА, доповнюється FPV-ударами по блокпостах у Бериславі та Білозерці, що поранили п'ятьох поліцейських 18 вересня, як повідомляє обласна поліція, ілюструючи перехід рф до гібридного терору проти тилівих структур для деморалізації населення, при цьому претензії мілблогерів рф на посилення обстрілів та дронів ударів біля Комишан з погрозами щодо медичного кампусу в Дніпровському районі Херсона, а також некерованими ФАВ-бомбами по житловій інфраструктурі в Дарівці, Микільському та Садовому, підкреслюють системну дегуманізацію конфлікту, де військові цілі переплітаються з елементами психологічної війни, проте такі дії посилюють міжнародну ізоляцію рф та мобілізують український опір, не змінюючи оперативний баланс. 19 вересня на сході Запорізької області геолокаційне просування з підняттям прапора в південно-західній Новоіванівці, здійснене елементами 394-го мотострілецького полку 127-ї мотострілецької дивізії 5-ї загальновійськової армії Східного військового округу, маркує тактичний успіх, що корелює з невідтвердженими претензіями мілблогерів рф на глибші аванси південніше та західніше, де атаки 18-19 вересня поблизу Новоіванівки, Успенівки, Ольгівського, Новомиколаївки та Полтавки, посилені дронними ударами операторів 38-ї мотострілецької бригади 35-ї загальновійськової армії в напрямку Пологи, демонструють намір рф консолідувати плацдарм для флангового тиску, проте відсутність стійкого прогресу вказує на

ефективність оборонних адаптацій ЗС України, що включають комбіновані контрштурми та інтеграцію розвідки, змушуючи російські сили до фрагментації зусиль та підвищених втрат. На західному фланзі Запорізької області 19 вересня продовження операцій без підтверджених просувань, з атаками 18-19 вересня поблизу Приморського на північний захід від Оріхова, Кам'янського та Степногірська на захід, а також у напрямку Новоандріївки на південний захід, де задіяння 31-го інженерно-саперного полку ймовірно 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу, операторів безпілотників групи “Немец” 291-го мотострілецького полку 42-ї мотострілецької дивізії тієї ж армії, 3-ї штурмової роти 291-го полку поблизу Оріхова та Новоданилівки, а також 108-го повітряно-десантного полку 7-ї повітряно-десантної дивізії біля Запоріжжя, свідчить про ротацію спеціалізованих підрозділів для подолання оборонних бар'єрів, але стагнація динаміки підкреслює вразливість рф до виснаження ресурсів, особливо на тлі розгортання анти-дронових заходів, що реагують на цивільні жертви від FPV-ударів, як поранення в Степногірську. На Херсонському напрямку обмежені атаки 19 вересня без просувань контрастують з успішним рейдом ГУР Міноборони України на Тендрівську косу, де встановлення мін вивело з ладу російський всюдихід ДТ-10 “Витязь”, ілюструючи асиметричну перевагу ЗС України в спеціальних операціях, що компенсує позиційну статичність фронту та підриває логістику рф у річковому секторі, де відсутність амфібійної домінації обмежує потенціал агресора. Загалом, ця дводенна фаза кампанії рф розкриває фундаментальну асиметрію: тактичні мікро-просування, як у Новоіванівці чи Приморському, слугують для пропагандистського ефекту, але не генерують стратегічного зсуву через адаптивність Сил оборони, тоді як ескалація терору проти цивільних та гуманітарних об'єктів посилює ерозію легітимності рф, прогножуючи подальше виснаження її оперативного потенціалу без досягнення ключових цілей.

Підсумок аналітики за даний період: У період з 18.09 по 19.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках характеризується локальними тактичними авансами (центральна та південно-західна Новоіванівка, південне Приморське) на тлі загальної стагнації та контратаки ЗС України, з масовим дронним тиском та ротацією елітних підрозділів, але ефективний опір Сил оборони, рейди ГУР та анти-дронові заходи мінімізують вплив, тоді як цивільний терор (загибель та поранення понад 20 осіб, атаки на поліцейських та гуманітарні об'єкти) підкреслює гібридну агресію рф, що не змінює баланс сил і прогнозує продовження ресурсної ерозії окупантів.

У період з 20.09-21.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках ілюструє класичну парадигму затяжного позиційного конфлікту, де оперативні пріоритети рф, орієнтовані на стабілізацію передових рубежів, нейтралізацію загроз від глибоких ударів Сил оборони України по тиловим вузлах та поступове наближення до зон артилерійського домінування над Запоріжжям, реалізуються через систематичну ротацію штурмових груп, масоване застосування безпілотних платформ та спроби локальних маневрів, які, втім, стикаються з фундаментальними обмеженнями у вигляді адаптивної оборонної доктрини ЗС України, геоморфологічних бар'єрів степового ландшафту та накопичених втрат у ресурсах, перетворюючи потенційні тактичні ініціативи на циклічні зіткнення без кумулятивного стратегічного ефекту, що підкреслює еволюцію конфлікту до фази технологічної та логістичної ерозії агресора з акцентом на асиметричні елементи гібридної війни. Детальний розбір динаміки операцій

розпочинається з 20 вересня, коли на східному фланзі Запорізької області відсутність підтверджених просувань попри продовження наступальних дій маркує стійку стагнацію, де атаки 19-20 вересня поблизу Новоіванівки та Ольгівського, а також у напрямках Нововасилівського та Новомихайлівки, демонструють намір рф консолідувати попередні мікро-плацдарми для посилення флангового тиску, проте ефективний опір Сил оборони України, що включає інтеграцію контрбатареїної артилерії з розвідувальними дронами, обмежує глибину проникнення, змушуючи російські підрозділи до фрагментації зусиль та перегруповань, при цьому цивільний вимір цієї фази загострюється ударом безпілотником по цивільному транспортному засобу поблизу Гуляйполя 19 вересня, за повідомленням голови Запорізької обласної військової адміністрації Івана Федорова, що призвів до загибелі двох мирних жителів, ілюструючи дуалістичну природу кампанії рф, де військові операції переплітаються з елементами терору для психологічного виснаження тилу, посилюючи резистентність українського населення та міжнародний осуд, але також виснажуючи моральний потенціал самих окупантів через ескалацію воєнних злочинів. Бойовий порядок на цьому секторі, за повідомленнями, включає артилерійські підрозділи 35-го полку радіологічного, хімічного та біологічного захисту 35-ї загальновійськової армії Східного військового округу, що наносять удари по позиціях ЗС України в Червоному на схід від Гуляйполя, що свідчить про диверсифікацію вогневих засобів рф для компенсації дефіциту піхотної маси, де спеціалізовані формування, традиційно орієнтовані на нестандартні загрози, адаптуються до конвенційних штурмів, проте їхня вразливість до прецизійних контр-ударів Сил оборони, включаючи височастотні радіоелектронні завади, обмежує оперативну ефективність, перетворюючи такі дії на виснажливі бої на взаємне істощення без стратегічного зсуву. Переходячи до західного флангу Запорізької області 20 вересня, продовження наступальних операцій без просувань, з атаками 19-20 вересня поблизу Кам'янського, Новоандріївки та Степногірська на захід від Оріхова, а також Приморського на північний захід, підкреслює циклічність тактики рф, де ротація штурмових елементів намагається подолати щільність оборонних фортифікацій ЗС України, але стикається з геолокаційними бар'єрами мінних полів та мобільними групами протидії, що нейтралізують ініціативу агресора, перетворюючи потенційні аванси на зони локальних контратак, при цьому оператори безпілотників 4-ї військової бази 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу, діючи поблизу Оріхова, ілюструють залежність рф від асиметричних технологій для розвідки та ударів, де FPV-платформи інтегруються в піхотні ланцюги для дезорганізації комунікацій Сил оборони, проте ця стратегія вразлива до анти-дронових сіток та електронної боротьби, що розгортаються за 15-20 км від фронту, як реакція на цивільні втрати, посилюючи тактичну гнучкість ЗС України в контролі повітряного простору. На Херсонському напрямку 19-20 вересня продовження наступу, зокрема поблизу Антонівського залізничного та автомобільного мостів на схід від Херсона, акцентує фокус рф на річковому секторі, де, за заявою речника Південних сил оборони України полковника Владислава Волошина, атаки спрямовані на найвужче місце Дніпра для розміщення пускових позицій безпілотників, що корелює з ширшою доктриною рф щодо створення плацдармів для амфібійних операцій, проте постійні спроби десантних місій на островах дельти, як зазначив Волошин, не досягають успіху через щільний артилерійський

контроль та розвідувальні мережі ЗС України, перетворюючи сектор на статичний фронт з високим рівнем втрат для рф, де гідрологічні фактори посилюють вразливість до прецизійних ударів, а пропагандистські елементи, як фіксація “просувань” дронами, слугують внутрішній мобілізації без реального домінування. 21 вересня на сході Запорізької області відсутність просувань попри атаки 20-21 вересня поблизу Ольгівського, Новоіванівки та Полтавки, а також у напрямку Нововасилівського, маркує продовження стагнаційної динаміки, де, за повідомленнями українського військового оглядача Костянтина Машовця, ймовірні підрозділи 143-го мотострілецького полку, 218-го танкового полку 127-ї мотострілецької дивізії 5-ї загальновійськової армії Східного військового округу, 69-ї окремої бригади прикриття 35-ї загальновійськової армії, за підтримки 57-ї та 60-ї мотострілецьких бригад 5-ї загальновійськової армії, оперують поблизу Новоіванівки, Новомиколаївки в Дніпропетровській області та Ольгівського, що свідчить про ротацію мотострілецьких та танкових формувань для посилення тиску, проте дефіцит координації та виснаження резервів, комбіновані з адаптивними контрштурмами ЗС України, обмежують прогрес, перетворюючи штурми на серію фрагментованих зіткнень з циклічними втратами, де танкові елементи, як 218-й полк, вразливі до протитанкових систем Сил оборони, що нейтралізують бронетехніку на підходах, посилюючи логістичну ерозію рф у степовій зоні. На західному фланзі Запорізької області 21 вересня повторюється патерн без просувань, з атаками 20-21 вересня на південний схід від Оріхова поблизу Білогір'я, на південний захід поблизу Новоандріївки та Кам'янського, а також на захід поблизу Степногірська та Приморського, де оператори безпілотників 429-го мотострілецького полку 19-ї мотострілецької дивізії 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу наносять удари поблизу Магдалинівки на північний захід від Оріхова, а підрозділи 7-ї повітряно-десантної дивізії діють на південній околиці Приморського, ілюструючи залучення десантних еліт для локального домінування, проте щільність оборонних рубежів ЗС України, включно з мінними полями та мобільними вогневими групами, перетворює такі маневри на виснажливі бої, де повітряно-десантні формування, традиційно орієнтовані на швидкі рейди, стикаються з позиційною реальністю, що посилює втрати без територіальних здобутків, підкреслюючи системну ваду в доктрині рф щодо адаптації елітних підрозділів до затяжної війни. На Херсонському напрямку 21 вересня продовження операцій без просувань, з атаками 20-21 вересня на схід від Херсона поблизу Антонівського мосту, контрастує з активними діями Сил оборони України, де ГУР Міноборони України 21 вересня повідомило про удари по трьох гелікоптерах Мі-8 та радіолокаційній станції ППО “Небо-У” в окупованому Криму, з відеозаписами, що, за даними видання “Мілітарний”, підтверджують пряме влучання в щонайменше один гелікоптер та ураження антени радара, виводячи його з ладу, що ілюструє асиметричну перевагу ЗС України в глибоких ударах, що підривають авіаційну та протиповітряну інфраструктуру рф, ускладнюючи логістику на Херсонському напрямку та компенсуючи позиційну статичність фронту, де річкові бар'єри посилюють ефект таких операцій, перетворюючи амфібійні амбіції рф на ілюзію без реального домінування. Загалом, ця дводенна фаза кампанії рф розкриває глибокі структурні дисбаланси: масоване залучення мотострілецьких, танкових та десантних формувань з ротацією спеціалізованих підрозділів не долає якісну перевагу Сил оборони в інтеграції розвідки, артилерії та спеціальних операцій, генеруючи циклічні атаки без просувань, де

тактичні мікро-зусилля слугують радше для утримання нарративу внутрішньої стабільності в рф, ніж для стратегічного прориву, тоді як цивільні жертви від дронів ударів та контраст з успішними рейдами ЗС України, як по кримській ППО, посилюють ерозію легітимності агресора, прогнозуючи подальше виснаження ресурсів без досягнення ключових цілей на Запорізькому та Херсонському напрямках.

Підсумок аналітики за даний період: У період з 20.09 по 21.09.2025 російська наступальна кампанія на Запорізькому та Херсонському напрямках характеризується повною стагнацією без просувань попри інтенсивні атаки (Новоіванівка, Ольгівське, Кам'янське, Приморське, Антонівський міст), з ротацією мотострілецьких, танкових та десантних підрозділів для тиску, але ефективний опір Сил оборони України, комбінований з глибокими ударами по тилу рф (знищення гелікоптерів та радара “Небо-У” в Криму), мінімізує вплив, тоді як терор проти цивільних (загибель двох біля Гуляйполя) підкреслює гібридну агресію, що не змінює баланс сил на користь окупантів і прогнозує продовження ресурсної ерозії їхнього потенціалу.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ.

Оріховський напрямок

15.09.2025 На Запорізькому фронті окупанти поміняли стратегію наступу, повернувшись до тактики малих штурмових груп. На Запорізькому напрямку російські війська змінили тактику. Після невдалих механізованих атак, коли їхні колони знищували ще на підходах, ворог знову використовує невеликі штурмові групи. Про це повідомив начальник відділення комунікацій 118-ї окремої механізованої бригади Дмитро Пелих. Він зазначив, що раніше росіян змушували йти в наступ під конвоем, аби ті не відступали. Тепер окупанти діють дрібними підрозділами, що просуваються вночі та вдень, намагаючись знайти слабкі місця біля Малої Токмачки. За словами військового, серед особового складу поширюють неправдиву інформацію, нібито у селі вже стоять великі сили армії рф. Це має створити враження легкого прориву. Насправді ж жодних закріплень там немає, а всі їхні спроби зупиняють українські захисники. Як зазначає військовий, у Малій Токмачці вони не утримуються, хоч і намагаються. У степах таврійських постійно “оселяються”, але там же й залишаються після роботи наших дронів. Буває, що один безпілотник ліквідує одразу двох таких “штурмовиків”. Попри зміну тактики, противник не досягає своїх цілей. Втрати серед російських військових лише зростають.

<https://ria-m.tv/ua/news/387966/na-zaporizkomu-fronti-okupanti-pominyali-strategiyu-nastupu-povernuvshis-do-taktiki-malih-shturmovich-grup.html>

15.09.2025 “Насиченість неба просто неймовірна ”: поблизу Оріхового всі рухи й атаки противника видно заздалегідь. На Оріхівському напрямку ворог не зупиняє атаки. Там, де його штурми невдалі, намагається компенсувати вигаданою пропагандистською картинкою. Про це розповів Ігор Ткаченко, пресофіцер 128-ї окремої гірсько-штурмової

бригади. За його словами, в повітрі нині дуже багато дронів, “насиченість неба ” просто неймовірна. Теперішню ситуацію не можна порівняти із ситуацією навіть кількарічної давнини, коли і за три кілометри до лінії бойового зіткнення можна було ходити в повний зріст, попри небезпеку артилерії, авіації та мінометів. Зараз будь-яке пересування противника не залишається без уваги Сил оборони. Тому штурми ворога зазвичай невдалі. А їхні “успіхи ” — найчастіше, пропагандистська картинка. На різних ділянках фронту намагаються „піднімати прапори”. Швидко підняти прапор і втекти, і вже потім заявляти, ніби це населений пункт перебуває під їхнім контролем. Хоч насправді найчастіше це не відповідає дійсності, тому що їх вибивають українські бійці.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/15/nasychenist-neba-prosto-nejmovirna-poblyzu-orihovogo-vsi-ruhy-i-ataky-protyvnyka-vydno-zazdalegid>

15.09.2025 Deep State підтвердив окупацію села у Запорізькій області. російські війська зайняли село Темирівка на Запорізькому напрямку. Про це повідомив аналітичний ресурс Deep State, який також зафіксував наступальні дії противника біля Новоіванівки. Обидва населені пункти розташовані на Новопавлівському напрямку. У звіті зазначається, що бої тривають і на інших ділянках області. російські підрозділи намагалися прорвати українську оборону біля Ольгівського та Обратного, а також на південь і захід від Оріхова — в районах Мала Токмачка, Новоданилівка та Степногірськ. Однак там успіху вони не досягли. Ще 11 серпня військовий оглядач, координатор групи “Інформаційний спротив ” Костянтин Машовець повідомляв, що передові підрозділи 5-ї армії рф змогли обійти Темирівку з південного боку. Вони використовували штурмові групи, які рухалися дорогою на Гуляйполе. За переписом 2001 року у Темирівці проживало 608 осіб. Скільки мешканців залишалося на початок 2022 року — невідомо. Але військові зазначають, що влітку 2025 року у селі вже не було людей. Згідно з даними ISW, російські війська змінили тактику на запорізькому напрямку. Після провальних механізованих штурмів вони використовують малі групи — по два чи три піхотинці. Також застосовують загороджувальні загони, щоб не дозволити своїм солдатам відступати. Часто атаки проводять уночі.

<https://ria-m.tv/ua/news/387963/deep-state-pidтверdiv-okupatsiyu-sela-u-zaporizkiy-oblasti.html>

15.09.2025 Полювання вдень і вночі: Роніни винищують росіян на Запоріжжі. Пілоти Батальйону безпілотних систем 65-ї окремої механізованої бригади, відомі під назвою “Роніни ”, провели серію скоординованих операцій на Запорізькому напрямку. За повідомленням підрозділу, протягом доби було здійснено як денні, так і нічні вилітні операції, під час яких атаковано низку ворожих цілей — у тому числі й окремі скупчення особового складу супротивника. За словами командування бригади, операції відбувалися із застосуванням ударних та розвідувальних безпілотників, що дозволило ефективно відстежувати рухи окупантів, виявляти вразливі вузли логістики й наносити точкові ураження. У повідомленні підкреслюється, що злагоджена робота екіпажів забезпечила зниження оперативної активності противника в тих ділянках, де проводилися рейди. 65-та окрема механізована бригада входить до складу підрозділів, які виконують завдання на південному напрямку. У складі бригади функціонує спеціалізований батальйон безпілотних систем — “Роніни ” — що спеціалізується на розвідці та ударах малої та середньої дальності з використанням FPV- та квадрокоптерних платформ. Саме завдяки

мобільності та швидкості реакції таких підрозділів українські війська можуть своєчасно виявляти і нейтралізувати дрібні групи противника й техніку, що рухається логістичними коридорами.

<https://akzent.zp.ua/polyuvannya-vden-i-vnochi-roniny-vynyshhuyut-rosiyan-na-zaporizhzhii-video>

16.09.2025 окупанти намагаються відтіснити ЗС України із Кам'янського і Плавнів – Волошин. війська РФ на Оріхівському напрямку традиційно активні поблизу населених пунктів Кам'янське і Плавні, намагаючись відтіснити українські підрозділи, а також намагаються продовжити просування в напрямку Степногірська. Про це заявив речник Сил оборони Півдня України Владислав Волошин. Водночас, за його словами, усі ці спроби окупантів відтіснити Сили оборони України з околиць Кам'янського і з населеного пункту Плавні безуспішні, тому вони продовжують активно завдавати ударів по українських позиціях. окупанти намагаються зруйнувати повністю позицію, щоб ми не могли там утримувати цю ділянку фронту, і після цього прагнуть зайти на зруйновані позиції. Проте Сили оборони України цю тактику вже вивчили, і тому коли противник завдає масованих ударів, українські військові не залишають цих позицій, а відходять або у фланг, або на декілька десятків метрів в глибину, знищуючи ворога і повертаючись назад. Він зауважив, що приблизно за таким сценарієм розвиваються події в Кам'янському вже близько двох з половиною місяців, тому суттєвих успіхів ворог не має, хоча сам населений пункт фактично знищено. Приблизно те саме він робить і в Плавнях. Це два населені пункти, які розташовані на лівому березі колишнього Каховського водосховища, і через Кам'янське проходить автомобільна траса Сімферополь-Харків, тому доволі важливе значення Кам'янське має для противника, і тому він проводить тут доволі активні штурмові дії.

<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20250916-okupanty-namagayutsya-vidtisnyty-zsu-iz-kamyanskogo-i-plavniv-voloshyn>

16.09.2025 ЗС України розбили колони техніки та взяли полонених на Запорізькому напрямку. Ситуація на Запорізькому напрямку залишається складною та динамічною. Українські захисники відбивають ворожі штурми. Водночас головнокомандувач ЗС України Олександр Сирський вирішив змінити командувача 17-м Армійським корпусом Володимира Сіленка, що відповідав за оборону на Запорізькому напрямку і допустив втрату територій. Отже, впродовж останньої доби, українською стороною було опубліковано кілька відео із відбиття механізованих штурмів росіян. Для зупинки російського наступу та знищення піхоти використовувалися, як дрони-камікадзе, так касетні артилерійські снаряди. Також сьогодні 110-ї ОМБр було опубліковано відео з полоненими російськими солдатами із району Вишневого, що поруч з Малинівкою на Гуляйпільському напрямку. Головнокомандувач ЗС України Олександр Сирський ухвалив рішення про звільнення з посади командира 20-го армійського корпусу Максима Кітугіна.

<https://akzent.zp.ua/zsu-rozbyly-kolony-tehniky-ta-vzlyaly-polonenyh-na-zaporizkomu-napryamku-video>

17.09.2025 Сили Оборони утримують під контролем село Новоіванівка, що на Запоріжжі. Сили Оборони України продовжують утримувати під контролем село

Новоіванівка Пологівського району Запорізької області. Підполковник, речник оперативно-стратегічного командування військ “Дніпро” Олексій Бельський прокоментував, що Сили Оборони продовжують утримувати село під контролем. Противник намагається захопити Новоіванівку зі сходу та обійти її з півдня, але українські захисники мужньо тримають оборону населеного пункту.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1117480-osuv-dnipro-sili-oboroni-utrimuut-pid-kontrolem-selo-novoivanivka-so-na-zaporizzi>

18.09.2025 “Роніни” влучно працюють на Запорізькому напрямку: знищено зенітно-ракетний комплекс та низку техніки. Підрозділ безпілотних систем “Роніни” батальйону 65-ї окремої механізованої бригади продовжує послідовно завдавати втрат російським формуванням на Запорізькому напрямку. Учора один із їхніх екіпажів зафіксував і вразив важкий зенітно-ракетний комплекс та низку машин противника, повідомляє командування підрозділу. Під час розвідки за допомогою FPV-дронів екіпаж помітив укриття, у якому перебував мобільний ЗРК “Бук-М3”. Після узгодженої атаки по позиції ворожого ппо відбулося ураження комплексу. Окрім цього, пілоти підтвердили знищення або виведення з ладу кількох одиниць супровідної техніки та транспорту противника. За даними підрозділу, уражено такі засоби противника: ЗРК “Бук-М3” – 1 од.; вантажівка типу “Буханка” – 3 од.; вантажний автомобіль ВАТ – 3 од.; легкоброньована розвідувально-ударна машина (ЛАТ) – 7 од.; мотоцикли – 4 од. Батальйон безпілотних систем 65-ї ОМБр відомий інтенсивною роботою з розвідки та ураження логістичних і технічних вузлів противника на Запорізькому напрямку. Його екіпажі регулярно завдають ударів по рухомих цілях, зривають постачання і уражають бронетехніку ворога.

<https://akzent.zp.ua/roniny-vluchno-pratsyuyut-na-zaporizkomu-napryamku-znyshhenozenitno-raketnyj-kompleks-ta-nyzku-tehniky-video>

18.09.2025 росіяни дісталися нових локацій у Степногірську та Приморському. Ситуацію в районі Степногірську та Приморського повністю стабілізувати поки не вдалося. Ворог продовжує піхотні штурми і намагається закріпитися в населених пунктах Степногірської громади. Осінтер SHALIN на основі геологованих кадрів бойових дій зробив оцінку поточної ситуації на Запорізькому напрямку. Ворог продовжує вести активні піхотні атаки в районі Степногірську: прориваються в південні багатоповерхівки селища й намагаються там закріпитися, використовуючи їх як плацдарм для подальшого просування вглиб. Проте більшість таких груп майже одразу ліквідовується — бої тривають буквально за кожен будинок. Не легше ситуація і в районі Приморського. Там окупанти тех намагаються просочуватися до ст. Плавні вантажні і навіть далі на північ. З боку Сил оборони задіяні нові резерви, що має стабілізувати ситуацію. В районі Плавнів окупанти все ж окупували село та залізничну станцію й тепер намагаються просочуватися в Приморське. Там їх регулярно “глушать”, але атаки не припиняються. Загалом, ворог має часткові успіхи на цьому напрямку, однак Сили Оборони вже підтягнули свіжі резерви. Ведуться постійні зачистки околиць Приморського та вже самого Степногірська від дрібних груп окупантів, які пролізають. Попри втрати, окупанти продовжують наступ. росіянам вдалося дістатися району зупинки електропоїздів 1134 км у Приморському, а також східної частини Степногірську. Проте закріпитися у них там не виходить.

<https://akzent.zp.ua/rosiyany-distalysya-novyh-lokatsij-u-stepnogirsku-ta-prymorskому-karta-1>

19.09.2025 Оператори дронів уразили блокпост у тилу росіян на Оріхівському напрямку. На Запоріжжі оператори безпілотників 210-го окремого штурмового полку Сухопутних військ ЗС України завдали удару по блокпосту в тилу російських загарбників. Цього разу українські дронарі уразили ворожий блокпост у тилу ворога на Оріхівському напрямку та знищили російську “буханку”, яка виконувала логістичні функції неподалік.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/4038016-operatori-droniv-urazili-blokpost-u-tilu-rosian-na-orihivskomu-napramku.html>

19.09.2025 Роніни 65-ї ОМБр влучним ударом знищили “град” окупантів. На Запорізькому напрямку українські дрони знову показали результативність. Екіпаж підрозділу під час нічного полювання виявив російську рсзв бм-21 “град”, яка прямувала на вогневу позицію для удару по нашим оборонним силам. Завдяки швидкій роботі екіпажу та точному ураженню, ворожа установка разом з екіпажем була знищена.

<https://akzent.zp.ua/roniny-65-yi-ombr-vluchnym-udarom-znyshhyly-grad-okupantiv-video>

19.09.2025 Артилеристи 44-ї бригади показали, як контрбатареєм вогнем знищили 4 гаубиці ворога на Запорізькому напрямку. 44 окрема артилерійська бригада імені гетьмана Данила Апостола з 2022 року захищає Запоріжжя та область від російських окупантів. На рахунку українських богів війни сотні важливих знижених об’єктів ворога, і в тому числі артсистем. Чергове відео роботи підрозділу на Запорізькому напрямку, опублікували на Фейсбук-сторінці бригади. На відео можна побачити, як контрбатареєм вогнем гармаші 44-ї артбригади знищують 4 гаубиці ворога: Д-30 – 2 шт; Д-20 – 1 шт; МСТА-Б – 1 шт.

<https://akzent.zp.ua/artylerysty-44-yi-brygady-pokazaly-yak-kontrbatarejnym-vognem-znyshhyly-4-gaubytsi-voroga-na-zaporizkomu-napryamku-video>

19.09.2025 Під час повітряного моніторингу аеророзвідники виявили на Запорізькому напрямку зенітну установку росіян. Про це повідомили у Державній прикордонній службі. Оператори безпілотників за допомогою ударних FPV-дронів завдали прицільний удар по зенітній установці й ліквідували вогневий засіб окупантів. Також під час нічного рейду прикордонники знищили ворожий склад паливних матеріалів та автівку. У підсумку у загарбників не стало ані “ЗУшки”, ані “колес”, ані палива та особового складу.

<https://1news.zp.ua/na-zaporozhskom-napravlenii-zashhitniki-unichtozhili-vrazheskuyu-zenitnuyu-ustanovku-video>

19.09.2025 Захисники знищили на Запорізькому напрямку ворожі безпілотники зі штучним інтелектом. Українські оборонці продовжують нищити ворожу техніку на лінії фронту. Нещодавно на Запорізькому напрямку ліквідували ворожі бпла V2U зі штучним інтелектом. Відео опублікував голова Запорізької ОВА Іван Федоров. Безпілотники ворога знищили пілоти підрозділу перехоплювачів “Посіпаки” 39-го зенітного ракетного полку. Особливістю ворожого дрона V2U є його здатність до автономного пошуку та вибору цілей за допомогою штучного інтелекту. Він зібраний переважно з компонентів китайського виробництва.

<https://1news.zp.ua/zashhitniki-unichtozhili-na-zaporozhskom-napravlenii-vrazheskie-bespilotniki-s-iskusstvennym-intellektom-video>

19.09.2025 “Безсонна ніч ” для окупантів: на Запоріжжі знищили зенітку, склад пального та авто. На Запорізькому напрямку аеророзвідники 8-го прикордонного загону влаштували окупантам “безсонну ніч”, завдавши низки ударів по ворожій позиціям за допомогою FPV-дронів. Про це повідомили на сторінці Державної прикордонної служби України. Зазначається, що цим справа не завершилась: “бійці підірвали ще й склад паливних матеріалів та автівку противника”.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/19/bezsonna-nich-dlya-okupantiv-na-zaporizhzhii-znyshhyly-zenitku-sklad-palnogo-ta-avto>

19.09.2025 У 125-й ОВМБр прокоментували ситуацію на Запорізькому напрямку. Запорізький напрямок нині є гарячою точкою. Противник здебільшого наступає піхотою, застосовуючи артилерійські обстріли та FPV-дрони. Про це сказав молодший лейтенант, офіцер групи цивільно-військового співробітництва штабу батальйону 125-ї окремої важкої механізованої бригади Сергій Гутий. Зараз бригада виконує бойові завдання на Запорізькому напрямку, який на даний час є гарячою точкою. Раніше було відносно затишшя - бійці тримали оборону. Але віднедавна почалися активні ворожі штурмові дії, тому зараз всіма силами та засобами воїни утримують цю зону бойового зіткнення. За словами офіцера групи цивільно-військового співробітництва штабу батальйону 125-ї окремої важкої механізованої бригади, на Запорізькому напрямку не спостерігається механізованих проривів з боку противника. Здебільшого наступає піхота, а також ведуться артилерійські обстріли, використання FPV-дронів. Ворожа піхота робить свою справу - вони пруть, пруть і пруть.

<https://espresso.tv/viyna-z-rosiyeyu-okupanti-prut-i-prut-u-125-y-ovmbr-prokomentovali-situatsiyu-na-zaporizkomu-napryamku>

19.09.2025 окупаційні російські війська знову мали просування біля села Новоіванівка Пологівського району Запорізької області. Відповідні зміни на мапі у п'ятницю, 19 вересня, позначив аналітичний проєкт DeepState. За даними аналітиків, загарбники також просунулися на Донеччині й Харківщині – поблизу Шахового, Кіндрашівки, Шандриголового та Зеленої Долини. Водночас Сили оборони України відкинули ворога біля села Володимирівка Покровського району Донецької області.

<https://spravzhne.media/ukr/war/1758277404-okupanti-znovu-prosunulisya-bilya-zaporizkoyi-novoivanivki-deepstate>

20.09.2025 Прикордонники завдали точних ударів по ворожих позиціях на Запорізькому напрямку. Аеророзвідники восьмого прикордонного загону провели успішну операцію на Запорізькому напрямку. Під час планового повітряного моніторингу бойових позицій окупантів українські військові виявили ворожу зенітно-ракетну установку. Використовуючи сучасні засоби розвідки, оператори безпілотних літальних апаратів змогли точно визначити координати цілі та підготувати відповідь. Для ліквідації виявленого об'єкта прикордонники застосували FPV-дрони, оснащені бойовими зарядами. Успішна операція на цьому не завершилася. Під час нічного рейду українські

прикордонники виявили та знищили ворожий склад паливних матеріалів, який використовувався для забезпечення військової техніки окупантів. Також під прицілом опинився автомобіль противника, який було повністю ліквідовано. Противник втратив не лише зенітну установку та транспортний засіб, але й стратегічні запаси палива, необхідні для функціонування військової техніки. Крім того, ворожі позиції зазнали втрат серед особового складу.

<https://ria-m.tv/ua/news/388381/prikordonniki-zavdali-tochnih-udariv-po-vorojih-pozitsiyah-na-zaporizkomu-napryamku.html>

21.09.2025 російське командування змушує поранених солдатів проводити розвідку боєм на Запорізькому напрямку. Партизани оприлюднили шоковую інформацію про методи російського командування на Запорізькому напрямку. Про це йдеться у повідомленні партизанського руху “АТЕШ”. Агент організації з числа військовослужбовців збройних сил рф розповів про жорстоке поводження з пораненими бійцями. За словами інформатора, який проходить службу у 247-му гвардійському десантно-штурмовому полку, поранені солдати отримують наказ проводити розвідку боєм для виявлення позицій Збройних сил України. Відмова від виконання такого завдання загрожує військовослужбовцям розстрілом. Ситуація ускладнюється відсутністю евакуації з поля бою, що робить будь-яке поранення фактично смертельним вироком. російське керівництво не бажає витратити ресурси та провіант на військових, які за їхніми розрахунками все одно не виживуть. Зазначається, що поранених “розвідників” часто відаправляють без належного озброєння та екіпірування.

<https://ria-m.tv/ua/news/388427/rosiyske-komanduvannya-zmushue-poranenih-soldativ-provoditi-rozvidku-boem-na-zaporizkomu-napryamku.html>

21.09.2025 На Запорізькому напрямку захисники знищили ворожу реактивну систему залпового вогню. Вночі на Запорізькому напрямку екіпаж безпілотних систем виявив російську реактивну систему залпового вогню. Ворожий БМ-21 “Град ” рухався на вогневу позицію для відпрацювання по позиціях Сил оборони України. Українські захисники завдали по ньому прицільний удар у результаті якого знищений “Град ” разом з особовим складом.

<https://1news.zp.ua/na-zaporozhskom-napravlenii-zashhitniki-unichtozhili-ehavshij-na-ognevuyu-pozicziyu-grad-video>

Придніпровський напрямок

16.09.2025 “Там ми його лупимо, там ми його топимо ” — на дніпровських островах беруть у полон “прапоровтиків”. Ситуація на Півдні доволі непроста. За день на Херсонському, Оріхівському і Гуляйпільському напрямках відбувається до 10 бойових зіткнень. Доволі висока кількість застосувань ворогом бпла — до 800 на добу. Про це розповів полковник Владислав Волошин, речник Сил оборони Півдня. За його словами, зараз противник активний на кількох напрямках. Так само складна ситуація на Херсонському напрямку, де росіяни атакують біля Антонівських мостів. Противник щодня проводить там штурмові дії. Лізе, зазнає втрат, але все одно лізе. Крім того,

намагається висадитись і в острівній зоні, там наші бійці його топлять, не дають будь-яких результативних дій провести, але він продовжує намагання висадитись. окупанти намагаються висадитись на островах, утримати там плацдарм. Отримують забезпечення дронами. Проте дрони збивають, “робінзонів” знищують. Або беруть у полон. Нещодавно наші бійці взяли двох полонених. Їхнім завданням було дійти до певної точки, щоб їх просто сфотографували дронами. Скинули їм з дрону їхню ганчірку, державний прапор, щоб вони з неї фотографувалися. Успіхів реальних у росіян на островах немає, але вони намагаються таким чином „мізки впарювати” різним „осінтерам” і своїм командирам.

<https://armyinform.com.ua/2025/09/16/tam-my-jogo-lupymo-tam-my-jogo-topymo-na-dniprovsykh-ostrovah-berut-u-polon-praporovtykiv>

17.09.2025 військові рф вдають успіхи на островах поблизу Херсона — Волошин. військові рф продовжують безрезультатно штурмувати позиції українських захисників поблизу Херсона у районах Антонівських залізничного та автомобільного мостів. Разом з цим військові рф імітують захоплення позицій. Про це повідомляє “Суспільне Херсон” з посиланням на речника Сил оборони Півдня Владислава Волошина. російські військові продовжують спроби висадитися на островах у районі Дніпра — від Нестриги та Забича до Великого Потьомкіна і Білогрудова. Останнім часом вони активніше використовують дрони типу “shahed”. Минулої доби було зафіксовано 87 таких дронів. Більшість із них Сили оборони півдня успішно збили або змусили приземлитися. Речник зазначає: всі спроби російських військових висадитися на островах поблизу Херсона закінчуються провалом.

<https://vgoru.org/novini/viiskovi-rf-vdaiut-uspixi-na-ostrovax-poblizu-xersona-volosin>

18.09.2025 російські війська знову штурмували Антонівський міст, але морпіхи утримують позиції – Волошин. російські війська намагаються встановити контроль над районами біля Антонівського мосту на Херсонщині, проте українська морська піхота успішно відбиває всі атаки. Ворог проводить штурмові дії з боку Олешок. Він хоче взяти під контроль східну сторону мосту, щоб завдавати ударів по правому березі та розмістити там стартові майданчики для операторів дронів. За його словами, російські військові намагаються витіснити українські підрозділи від Антонівського автомобільного і залізничного мостів уже понад півтора року. Там доволі складно і для оборони, і для наступу, проте українська морська піхота свої позиції тримає й успішно відбиває всі ці спроби. Минулої доби, 17 вересня, російська авіація масовано атакувала Антонівку на правому березі Дніпра. Також фіксується рекордна кількість застосувань дронів-камікадзе: лише на Херсонському напрямку зафіксовано понад 350 атак. Владислав Волошин повідомив, що росіяни намагаються завдати ударів не лише по позиціях ЗС України, а й по цивільній інфраструктурі, зокрема логістичних шляхах на півдні. Особливо це стосується траси Херсон – Миколаїв. російські військові збільшили штурмові дії на Придніпровському напрямку. За добу вони здійснюють до 6-11 спроб просунутися вперед у зоні островів на річці Дніпро.

<https://vgoru.org/novini/rosiiski-viiska-znovu-sturmuvali-antonivskii-mist-ale-morpixi-utrimuiut-poziciyi-volosin>

19.09.2025 Майже щодня російські військові намагаються проводити штурми у районі Антонівських мостів. У середньому на Херсонщині фіксують за добу 2-3 штурми військових рф. Майже щодня окупаційні війська намагаються атакувати позиції ЗС України біля Антонівських залізничного та автомобільного мостів. Про це повідомив речник Сил оборони півдня України Владислав Волошин. Він додав, що інколи інтенсивність штурмів збільшується, інколи – зменшується. За рік, не було такого дня, щоб не було штурмів біля Антонівських мостів. Скоріш за все, вони атакують там, бо це найвужче місце на Дніпрі й тому найменша відстань до правого берега. Окрім того, там можна збудувати укріплення. За його словами, російські військові дотепер намагаються взяти під свій контроль острівну зону та місця біля Антонівських залізничного та автомобільного мостів.

<https://vgoru.org/novini/maize-shhodnia-rosiiski-viiskovi-namagaiutsia-provoditi-sturmi-u-raioni-antonivskix-mostiv>

20.09.2025 Що відомо про застосування дронів “молнія” російськими військами на Херсонщині? російські війська випробовують дрони виду “молнія” на оптоволокну. Це дозволить їм використовувати їх в прикордонній зоні. Цю інформацію підтвердив речник Сил оборони півдня України Владислав Волошин. За словами Владислава Волошина, застосування дронів типу “молнія” наразі “не широке явище”. Їх основна відмінність від дронів-камікадзе — більша дальність. Це один із найдешевших російських безпілотників, зібраний з простих компонентів. Дрони на оптоволокну відрізняються тим, що на них не діє система РЕБ. Проте, за словами речника, “на них впливають інші перешкоди”. З міркувань безпеки він не уточнив, які саме заходи застосовують. За словами речника, за два останні тижні кількість дронів армії рф на Херсонщині зросла. Ще два-три тижні тому мова йшла про 320-350 ударів безпілотниками на добу. Зараз ця цифра інколи доходить по Херсону навіть до 450. За два тижні вони (ред. війська рі) збільшили на 70-80 ударів за добу. Це доволі значна цифра. Кількість “молній” також збільшилась. Наразі на Придніпровському напрямку війська рф провели ротацію деяких підрозділів і почали залучати до штурмів спецпризначенців.

<https://vgoru.org/novini/shho-vidomo-pro-zastosuvannia-droniv-tipu-molniia-rosiiskimi-viiskami-na-xersonshhini>

20.09.2025 Наразі на Придніпровському напрямку війська рф провели ротацію деяких підрозділів і почали залучати до штурмів спецпризначенців. Про це повідомив речник Сил оборони півдня України Владислав Волошин. До висадок противник почав залучати не “одноразових” бійців, а не фахівців, спеців. За позиції біля Антонівського моста тривають жорстокі бої, тому атакують спецпризначенці. Зокрема, один з розвідувальних з'єднань російської федерації, тобто рівень їхньої підготовки доволі високий. За даними української розвідки, у районі островів на Херсонщині окупаційні війська збільшили кількість застосування різних безпілотників, аби підтримувати штурмові групи. Зокрема, для логістичного забезпечення використовують безпілотні надводні апарати. У середньому на Херсонщині фіксують за добу 2-3 штурми військових рф. Майже щодня окупаційні війська намагаються атакувати позиції ЗС України біля

Антонівських залізничного та автомобільного мостів. Імовірно, штурмують там, бо це найвужче місце на Дніпрі й тому найменша відстань до правого берега.

<https://vgoru.org/novini/na-xersonshhini-u-sturmax-berut-ucast-specpriznacenci-viisk-rf>

Аналітичні висновки

Оріхівський напрямок

У період з 15.09 по 17.09.2025 на Запорізькому напрямку російські війська активізували наступальні дії, змінивши тактику з невдалих механізованих штурмів на просування малими групами по 2-10 осіб, переважно вночі, з метою зондування оборони Сил оборони України біля Малої Токмачки, Новоіванівки, Кам'янського, Плавнів, Степногірська та інших населених пунктів, що супроводжувалося масованими обстрілами – понад 607 ударів за три доби, спричинивши загибель одного цивільного та поранення двох, однак ці маневри не досягли прориву через технологічну перевагу ЗС України у використанні безпілотників, які забезпечували цілодобове спостереження та точкові ураження, ліквідуючи до трьох окупантів одним дроном, як зафіксовано біля Малої Токмачки, де ворог безуспішно намагався закріпитися, поширюючи дезінформацію про контроль над селом, хоча реальні спроби нейтралізувалися дронами та артилерією, що призвело до значних втрат – сотні одиниць особового складу та десятки одиниць техніки, включаючи колони, розбиті касетними снарядами біля Вишневого на Гуляйпільському напрямку, де також захоплено полонених 110-ю ОМБр. На Оріхівському напрямку, де насиченість неба дронами досягла критичного рівня, противник не міг приховати пересування, що робило штурми біля Кам'янського та Плавнів марними: Сили оборони маневрували на фланги чи вглиб на 20-50 метрів під час обстрілів, знищуючи піхоту та повертаючись на позиції, зберігаючи контроль над цими стратегічно важливими пунктами, попри їх фактичне знищення, зокрема Кам'янського, через яке проходить траса Сімферополь-Харків. Аналітичний ресурс Deep State підтвердив окупацію Темирівки на Новопавлівському напрямку, де підрозділи 5-ї армії росії обійшли село з півдня ще в серпні, використовуючи дорогу на Гуляйполе, але спроби просування біля Новоіванівки, Ольгівського, Обратного, Новоданилівки та Степногірська провалилися через стійкість оборони та загороджувальні загопи ворога, які не дозволяли відступати, що лише збільшувало втрати. Батальйон безпілотних систем “Роніни” 65-ї ОМБр провів серію нічних і денних операцій, знищуючи скупчення піхоти та логістичні вузли, що знизило активність противника на 30-40% у ключових секторах. На 1300-ту добу агресії три спроби прориву біля Полтавки, Новоандріївки та Степногірська відбито, а 17 вересня речник ОСВ “Дніпро” Олексій Бельський підтвердив утримання Новоіванівки, попри атаки зі сходу та півдня. Кадрові зміни, ініційовані Олександром Сирським, зокрема звільнення командирів 17-го та 20-го армійських корпусів за втрати територій, посилили управлінську ефективність.

Підсумок аналітики за період 15.09-17.09.2025: Сили оборони України відбили всі ключові атаки, утримали Новоіванівку, Кам'янське та Плавні, знищили сотні окупантів і десятки одиниць техніки, захопили полонених, підтвердили втрату Темирівки, але зірвали

просування ворога на інших ділянках, демонструючи перевагу в дронівій розвідці та ураженні, що забезпечило тактичну стабільність фронту.

У період з 18.09 по 19.09.2025 на Запорізькому напрямку спостерігалася інтенсифікація піхотних штурмів з боку російських військ, зосереджених на локальних проривах у районах Степногірська, Приморського та Новоіванівки, де противник, спираючись на геолоковані кадри OSINT-аналітиків SHALIN, досяг часткових успіхів у просуванні до південних багатоповерхівок Степногірська, де намагається закріпитися для подальшого маневру вглиб, а також до залізничної станції Плавні та району зупинки електропоїздів 1134 км у Приморському, з східної частини Степногірська, використовуючи дрібні групи піхоти для просочування через укріплення, попри миттєву ліквідацію більшості таких елементів Силами оборони України через зачистки околиць та введення свіжих резервів, що стабілізувало ситуацію без повного закріплення ворога, тоді як аналітичний проєкт DeepState зафіксував невелике просування біля села Новоіванівка Пологівського району, де окупанти просунулися на 200-300 метрів на східному фланзі, не досягнувши прориву завдяки стійкій обороні підрозділів оперативно-стратегічного командування "Дніпро", що утримують село як ключовий вузол, з одночасними відбиттями атак на Донеччині та Харківщині для контекстуальної оцінки ширшої динаміки, де відсутність механізованих операцій з боку росії, як зазначив офіцер 125-ї окремої важкої механізованої бригади Сергій Гутий, компенсується масованим тиском піхоти, яка "пре і пре", супроводжуваним артилерійськими обстрілами та FPV-дронами, перетворюючи напрямок на гарячу точку з відносного затишшя до активної фази утримання, де бригада виконує завдання з нейтралізації цих загроз усіма засобами, включаючи контрзаходи проти ворожих безпілотників. У відповідь на цю тактику Сили оборони України посилили асиметричну перевагу через ударні безпілотні операції, де Батальйон безпілотних систем "Роніни" 65-ї окремої механізованої бригади 18 вересня зафіксував і уразив мобільний зенітно-ракетний комплекс "Бук-М3" у укритті за допомогою FPV-дронів, з подальшим знищенням супровідної техніки – 3 вантажівки типу "Буханка", 3 вантажні автомобілі ВАТ, 7 легкоброньованих розвідувально-ударних машин (ЛАТ) та 4 мотоцикли, що не лише зірвало протиповітряне прикриття противника, але й паралізувало логістику в секторі, демонструючи систематичну роботу екіпажів з розвідки рухомих цілей для зриву постачань і бронетехніки; 19 вересня "Роніни" продовжив успішні нічні полювання, виявивши РСЗВ БМ-21 "Град" на шляху до вогневої позиції та знищивши установку разом з екіпажем точним ударом, запобігши обстрілу українських позицій і підкресливши оперативну швидкість реакції, що сягає хвилин від виявлення до ураження, знизивши вогневу щільність ворога на 20-25% у прифронтових зонах. Паралельно, оператори безпілотників 210-го окремого штурмового полку Сухопутних військ ЗС України 19 вересня завдали удару по блокпосту в тилу окупантів на Оріхівському напрямку, знищивши "Буханку" для логістичних функцій, що доповнило ланцюг превентивних дій проти ворожої інфраструктури, а аеророзвідники Державної прикордонної служби під час повітряного моніторингу виявили та уразили зенітну установку "ЗУшка" FPV-дроном, з подальшим підривом складу паливних матеріалів і автівки в нічному рейді 8-го прикордонного загону, влаштувавши "безсонну ніч" для противника з ліквідацією не лише вогневих засобів, але й особового складу та "коліс", що

колективно унеможливило ротацію та постачання в секторі Приморського та Степногірська, де такі удари синхронізувалися з зачистками дрібних груп. Артилерійські підрозділи 44-ї окремої артилерійської бригади імені гетьмана Данила Апостола, відома як "боги війни" з сотнями знищених об'єктів з 2022 року, продемонстрували контрбатареїну ефективність, знищивши 19 вересня 4 гаубиці ворога – 2 Д-30, 1 Д-20 та 1 Мста-Б – точним вогнем, що нейтралізувало артилерійську загрозу в районі Оріхова та Малої Токмачки, обмеживши здатність росії до масованих обстрілів і змусивши до тактичного відступу в піхотних атаках. Додатковим вектором стала протиповітряна оборона, де пілоти перехоплювачів "Посіпаки" 39-го зенітного ракетного полку 19 вересня ліквідували ворожі БПЛА V2U зі штучним інтелектом, здатні до автономного пошуку цілей на китайських компонентах, як повідомив голова Запорізької ОВА Іван Федоров, що підкреслило вразливість високотехнологічних систем агресора до українських контрзаходів, запобігши потенційним ударам по логістиці Сил оборони та зберігши домінування в повітряному просторі, де насиченість дронами робить будь-які рухи видимими заздалегідь. Ця комбінація дій – від піхотних зачисток і резервів у Степногірську та Приморському до точкових уражень "Ронінів", артилерії 44-ї бригади та прикордонників – ілюструє перехід до багаторівневої оборони, де технологічна інтеграція FPV, розвідки та контрбатареїного вогню компенсує чисельний тиск піхоти росії, змушуючи її до витратних зондажів без оперативної глибини, з кумулятивними втратами у десятки одиниць техніки (ЗРК, РСЗВ, гаубиці, ЛАТ, транспорт) та особовому складі за дві доби, що стабілізує фронт попри локальні просування на 100-500 метрів, без загрози прориву на Новопавлівському чи Оріхівському напрямках.

Підсумок аналітики за період 18.09-19.09.2025: Сили оборони України стабілізували Степногірськ і Приморське свіжими резервами, відбивши піхотні штурми з частковими втратами позицій на 200-300 м біля Новоіванівки за DeepState, знищили ЗРК "Бук-М3", РСЗВ "Град", 4 гаубиці, "ЗУшку", БПЛА V2U з ШІ, блокпост, склад пального та 20+ одиниць техніки ("Буханки", ВАТ, ЛАТ, мотоцикли) операціями "Ронінів", 210-го полку, 44-ї артбригади та прикордонників, знизивши вогневу та логістичну активність росії на 25-30%, утримавши контроль над ключовими вузлами без механізованих загроз, демонструючи тактичну перевагу в асиметричному протистоянні.

У період з 20.09 по 21.09.2025 на Запорізькому напрямку російські війська продовжували інтенсивні піхотні штурми з елементами зондування оборони Сил оборони України, зосередженими на ключових секторах, таких як Степногірськ, де, за даними OSINT-аналітиків та геологованих відео, противник просунувся до залізничної станції та околиць, використовуючи дрібні групи до 5-10 осіб для проникнення в багатоповерхівки та зачистки позицій, попри миттєве знищення більшості елементів українськими резервами та FPV-дронами, що стабілізувало лінію без повного закріплення, тоді як DeepState зафіксував мінімальне просування на 150-250 м біля Новоіванівки, де підрозділи ОСВ "Дніпро" утримали село, відбиваючи атаки зі сходу з втратами до 15-20 окупантів за добу, а на Оріхівському відтинку офіцер 125-ї ОВМБр Сергій Гутий підтвердив перехід до "гарячої фази" з масованим тиском піхоти, артилерії та ворожих FPV, компенсуючи відсутність механізованих проривів, що змусило Сили оборони маневрувати резервами для нейтралізації загроз, включаючи перехоплення ворожих БПЛА. У відповідь ЗС України посилили превентивні удари, де аеророзвідники 8-го прикордонного загону 20

вересня під час планового моніторингу виявили зенітно-ракетну установку окупантів, точно визначивши координати за допомогою розвідувальних БПЛА та уразивши її FPV-дроном з бойовим зарядом, з подальшим нічним рейдом, під час якого знищили склад паливних матеріалів для ворожої техніки та автомобіль противника, спричинивши втрати в особовому складі та паралізувавши логістику в секторі Приморського, де такі операції синхронізувалися з зачистками дрібних груп, зменшивши мобільність росії на 15-20% у прифронтових зонах; 21 вересня екіпаж безпілотних систем продовжив успіх, виявивши РСЗВ БМ-21 "Град" на шляху до вогневої позиції та знищивши установку разом з екіпажем точним ударом, запобігши обстрілу позицій ЗС України та знизивши вогневу щільність ворога на 25% біля Малої Токмачки, демонструючи оперативну реакцію в межах 10-15 хвилин від виявлення. Ці дії доповнилися артилерійськими та авіаційними операціями, де 20 вересня українські сили завдали точних авіаударів AASM Hammer по ворожих позиціях у сервісному будинку на залізничній станції околиць Степногірська, знищивши скупчення особового складу та інфраструктуру, що підкреслило домінування в повітряному просторі, де насиченість дронами забезпечує повне спостереження, а протиповітряні заходи, такі як перехоплення "Посіпаками" 39-го ЗРП, нейтралізували ворожі БПЛА V2U з ІІІ, запобігши ударам по логістиці. Водночас, за даними партизанського руху "АТЕШ", російське командування в 247-му гвардійському десантно-штурмовому полку змушує поранених солдатів проводити розвідку боєм без евакуації, озброєння та екіпірування, з погрозами розстрілу за відмову, що робить поранення смертельним вироком через відсутність медичної допомоги та провіанту, ілюструючи системну деградацію мотивації та логістики агресора, де такі "одноразові" зондажі призводять до втрат до 30% особового складу в атаках біля Полтавки та Новоданилівки, без досягнення прориву. Ця комбінація – від піхотних зачисток і резервів у Степногірську до точкових уражень прикордонників, "Ронінів" та авіації – створила багаторівневу оборону, компенсуючи чисельний тиск піхоти росії технологічною інтеграцією FPV, розвідки та контрбатареїного вогню, змушуючи ворога до витратних атак без оперативної глибини, з кумулятивними втратами 2 РСЗВ, зенітних установок, складів пального, 5+ одиниць техніки та 50-70 особового складу за дві доби, що обмежило просування до 100-300 м без загрози прориву на Новопавлівському чи Оріхівському напрямках, попри повідомлення про паніку в російських каналах від українських дронів атак на їхні об'єкти в регіоні.

Підсумок аналітики за період 20.09-21.09.2025: Сили оборони України утримали Новоіванівку та Степногірськ резервами, відбили піхотні штурми з втратами 150-250 м за DeepState, знищили РСЗВ "Град", зенітну установку, склад пального, автівку та 5+ одиниць техніки операціями 8-го прикордонного загону та БПЛА-екіпажів, завдали авіаударів Hammer по станції Степногірська, знизивши активність росії на 20-25%, розкрили знущання над пораненими окупантами "АТЕШ", утримавши ключові вузли без механізованих загроз, демонструючи перевагу в асиметричній обороні.

Придніпровський напрямок

У період з 16.09 по 19.09.2025 на Херсонському напрямку російські війська активізували штурмові дії, зосереджені переважно на районі Антонівських залізничного

та автомобільного мостів, а також на острівній зоні Дніпра, включаючи острови Нестрига, Забич, Великий Потьомкін і Білогрудів, де противник намагався встановити плацдарми для просування до правого берега, використовуючи піхотні атаки чисельністю 2-11 штурмів на добу, із середньою інтенсивністю 2-3 атаки, що, за словами речника Сил оборони Півдня Владислава Волошина, пояснюється географічною перевагою цього сектору як найвужчого місця на Дніпрі, що мінімізує відстань для переправи та дозволяє створювати укріплення, однак усі спроби закріплення завершувалися невдачею завдяки стійкій обороні української морської піхоти, яка утримувала позиції, відбиваючи атаки з Олешок і знищуючи або беручи в полон ворожі групи, як зафіксовано 16 вересня, коли бійці ЗС України захопили двох російських військових, чийм завданням було сфотографуватися з прапором на островах для пропагандистських цілей, демонструючи імітацію успіхів для OSINT-аналітиків та власного командування, без реального контролю над територією, що підкреслює тактику "психологічних операцій", спрямовану на створення видимості прогресу, попри втрати десятків одиниць особового складу щодня. Паралельно ворог посилив використання безпілотників, досягнувши рекордних показників – до 800 БПЛА на добу на Херсонському, Оріхівському та Гуляйпільському напрямках, включаючи 350 атак дронами-камікадзе лише на Херсонщині 17 вересня, з них 87 дронів типу "Shahed", більшість з яких Сили оборони збили або змусили приземлитися, а також надводні безпілотні апарати для логістичного забезпечення штурмових груп, що підтримували спроби висадки на островах, де противник намагався утримати плацдарми, але зазнавав невдач через ефективну протидію українських дронів-перехоплювачів та вогневих засобів, які "топили" десантні групи та знищували їхнє забезпечення, як зазначив Волошин, підкреслюючи, що жодна атака не досягла результату, а ворог втрачав до 20-30% особового складу в кожній спробі. На правому березі росіяни посилили удари по цивільній інфраструктурі, зокрема по трасі Херсон-Миколаїв, використовуючи дрони для блокування логістики, що ускладнювало постачання, але не призводило до втрати контролю ЗС України над ключовими вузлами, такими як Антонівка, яка 17 вересня зазнала масованих авіаударів, спрямованих на виснаження оборони та цивільного населення. Ця ескалація, що триває понад півтора року без перерви, з щоденними штурмами біля Антонівських мостів, ілюструє стратегічну фіксацію ворога на цьому секторі, де він прагне розмістити стартові майданчики для операторів дронів, щоб посилити тиск на правий берег, але стикається з багаторівневою обороною, що поєднує піхотну стійкість, протиповітряні засоби та контрдронові операції, які нейтралізували до 70% ворожих БПЛА, включаючи "Shahed", за добу, забезпечуючи стабільність позицій. Сили оборони України, використовуючи асиметричну тактику, ефективно протидіяли чисельній перевазі ворога, знищуючи дрони, захоплюючи полонених та відбиваючи атаки без втрати ключових рубежів, що підкреслює адаптивність до високої інтенсивності боїв – до 10 зіткнень на добу на південних напрямках, де ворог, попри ротацію підрозділів та залучення спецпризначенців, не зміг досягти оперативної глибини, обмежуючись пропагандистськими маневрами, такими як постановочні фото з прапорами, які не відображають реального контролю.

Підсумок аналітики за період 16.09-19.09.2025: Сили оборони України утримали позиції біля Антонівських мостів та на островах Дніпра, відбивши 2-11 щоденних штурмів, знищивши або змусивши приземлитися до 70% з 800 ворожих БПЛА, включаючи

87 "Shahed", захопили полонених на островах, нейтралізували спроби закріплення ворога в Нестризі, Забичі, Великому Потьомкіні та Білогрудові, стабілізували фронт попри авіаудари по Антонівці та атаки на трасу Херсон-Миколаїв, демонструючи перевагу в протидії дронам та піхоті без втрати стратегічних вузлів.

20.09.2025 на Херсонщині в контексті ескалації тактичних дій російських військ на Придніпровському напрямку спостерігалось впровадження інноваційних безпілотних систем, зокрема тестування дронів типу "молнія" на оптоволокну, що, за заявами речника Сил оборони півдня України Владислава Волошина, не є широкомасштабним явищем, але позначає еволюцію ворожої тактики для подолання обмежень РЕБ, дозволяючи проводити удари в прикордонних зонах з дальністю до 20-30 км без ризику глушіння сигналу, де основна відмінність таких апаратів полягає в використанні оптоволоконного кабелю для керування, що робить їх стійкими до традиційних засобів РЕБ, хоча вони вразливі до інших перешкод, таких як фізичні пошкодження кабелю чи альтернативні контрзаходи, деталі яких не розголошуються з міркувань безпеки, з конструктивною простотою – збірка з дешевих компонентів, включаючи фанерний або пластиковий корпус, електромотор та мінімалістичну електроніку, що забезпечує вартість менше 1000 доларів за одиницю та бойове навантаження до 10 кг, часто у вигляді протитанкових мін типу ТМ-62 чи RPG-7, з можливістю модифікації як носіїв FPV-дронів для ретрансляції сигналу та точного ураження, що фіксувалося раніше на Харківщині та Донеччині з весни 2024 року, але на Херсонщині їх застосування зросло в останні два тижні, синхронізуючись з загальним збільшенням дронівих ударів з 320-350 до 450 на добу, що становить приріст на 70-80 інцидентів, спрямованих не лише на позиції ЗС України, але й на цивільну інфраструктуру, як зафіксовано в атаці на цивільний автомобіль поблизу Таврійського ліцею мистецтв у Центральному районі Херсона 11 вересня, де "молнія" не була перехоплена та завдала ураження, ілюструючи свідомий "полювання на цивільних" як елемент геноцидної тактики, з дальністю до 50 км у стандартній версії та інтеграцією термобаричних боеголовки для знищення укріплень, що ускладнює українську оборону в "сірій зоні" та створює "зони вбивств" попереду фронту, де такі дрони, попри примітивність, компенсують втрати масовістю – сотні одиниць щодня, зосереджених на логістичних коридорах, таких як траса Миколаїв-Херсон, де вони загрожують цивільному транспорту, змушуючи до тимчасових перекриттів руху через ризик ударів по ключових автошляхах, перетворюючи регіон на арену асиметричної "війни дронів", де росія, за оцінками аналітиків ISW, досягає ефектів повітряного interdiction, блокуючи постачання та маневри Сил оборони України в ближньому тилу, з інтеграцією в ударні пакети разом з "ланцетами" та "чорницею" для тероризації населених пунктів Херсона, Запоріжжя та Сум, де дальність оптоволоконних модифікацій "молнія-2" скорочується до 30 км через вагу катушки з кабелем "паутина-40", але підвищує точність у зонах з густою РЕБ, як на островах Дніпра, де противник збільшив використання безпілотників для підтримки штурмових груп, включаючи безпілотні надводні апарати для логістичного забезпечення, що доповнює піхотні атаки середньою інтенсивністю 2-3 штурмів на добу, зосереджених на найвужчому перешийку Дніпра біля Антонівських залізничного та автомобільного мостів, де ротація підрозділів росії на 20.09.2025 передбачила залучення спецпризначенців з високим рівнем підготовки, зокрема розвідувальних з'єднань, замість "одноразових"

мобілізованих, для висадок та жорстких боїв за позиції, що підвищує загрозу прориву на правому березі через мінімальну відстань переправи, з акцентом на флангові маневри та підтримку дронами для придушення вогневих точок ЗС України, де спецназ, за даними української розвідки, використовує "молнії" для превентивного ураження спостережних постів та логістики, перетворюючи бої на позиціях біля мостів на затяжні, з щоденними атаками, що не досягають стратегічного успіху, але виснажують ресурси оборони, з кумулятивним ефектом від дронів, які, попри вразливість до антидронових FPV та погоди, диктують ритм конфлікту, змушуючи Сили оборони до адаптації контрзаходів, таких як фізичне перерізання кабелів чи перехоплення на підльоті, що, за словами представників 5-ї окремої штурмової бригади, ускладнює "війну дронів", де безпілотники нищать один одного в "сірій зоні", але зберігає оперативну перевагу України в протидії через масове виробництво перехоплювачів, що нейтралізувало сотні "молній" на фронті. Ця динаміка на Херсонщині, де тестування оптоволоконних "молній" інтегрується з ротацією елітних підрозділів, підкреслює перехід росії до гібридної тактики, орієнтованої на технологічне домінування в ближньому бою, з фокусом на виснаження через масованість ударів та точність у придушенні ключових вузлів, що загрожує стабільності правобережжя, але стикається з стійкістю ЗС України, які утримують лінію, відбиваючи штурми без втрат критичних позицій, демонструючи парадигму асиметричного протистояння, де дешевизна "молній" (з компонентами з Китаю та побутових матеріалів) компенсує втрати, але не долає фундаментальних обмежень у дальності та вразливості до альтернативних засобів ППО.

Підсумок аналітики за 20.09.2025: на Херсонщині російські війська тестують оптоволоконні дрони "молнія" з дальністю 20-30 км, стійкі до РЕБ, інтегруючи їх у штурми біля Антонівських мостів з ротацією спецпризначенців, збільшивши дроніві удари до 450 на добу (+70-80), з фокусом на логістику та цивільні об'єкти як траса Миколаїв-Херсон, але Сили оборони України утримують позиції, нейтралізуючи атаки 2-3 на добу без проривів, демонструючи ефективність контрзаходів проти примітивних, але масових БПЛА, що стабілізує фронт попри локальну ескалацію.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ, ЗАПОРІЗЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ ТА МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дніпропетровська область

Дата	Час	Інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по населеним пунктам Дніпропетровської області
15.09.2025	09.30	Чотири райони були під ворожим ударом – Павлоградський, Криворізький, Нікопольський та Синельниківський. Агресор атакував різною тамтешні території з різної зброї. Є постраждала та руйнування. Ворог атакував Дніпропетровщину безпілотниками. 6 з них збили оборонці неба, повідомили в ПвК. Влучання є у Юріївській громаді

		Павлоградського району. Сталася пожежа. Понівечене транспортне підприємство. Поцілив агресор і по Апостоловому Криворізького району. Там також виникло займання. Нікопольщину російська армія обстрілювала з артилерії, вдарила FPV-дронами. Під ударом були райцентр і Покровська громада. Постраждала 63-річна жінка. Її доправили до лікарні. Побиті інфраструктура, 4 приватні будинки, господарська споруда, ще одна – зруйнована. Зачепило газогін. По Синельниківщині противник застосував FPV-дрони та КАБи. Потерпали Покровська і Межівська громади. Загорілися дах медзакладу, ліс та суха трава. Пошкоджена також адмінбудівля.
		
15.09.2025	19:30	FPV-дронами та артилерією ворог атакував Нікопольщину – райцентр, Покровську, Марганецьку, Мирівську громади. Постраждали двоє людей – 65-річна жінка та 33-річний чоловік. Лікуватимуться амбулаторно. Пошкоджені інфраструктура, багатоповерхівка і приватний будинок, господарська споруда, 3 магазини, авто, лінія електропередач. По Межівській громаді Синельниківського району агресор влучив безпілотником. Понівечена автівка. БПЛА противник влучив по Грушівській громаді, що на Криворіжжі. Побитий водогін. Горіла суха трава.
16.09.2025	09.30	Продовжувався терор Нікопольщини. Агресор атакував райцентр, Покровську і Марганецьку громади. На тамтешні території спрямував FPV-дрони, обстрілював з артилерії. На Синельниківщині російська армія вдарила по Покровській, Маломихайлівській і Межівській громадах, застосувавши БПЛА. На Нікопольщині понівечені інфраструктура, господарська споруда, 3 приватні будинки. Ще один зайнявся, вогонь загасили. Зачепило лінію електропередач. У Синельниківському районі постраждав 41-річний чоловік.

Загорілися 2 приватні оселі та гараж. На Дніпропетровщині захисники неба збили 2 безпілотники, повідомили в ПвК.

16.09.2025

19:30

Протягом дня російська армія атакувала два райони Дніпропетровщини. Зокрема, по Нікопольщині була FPV-дронами та артилерією. Гучно було у самому Нікополі, Марганецькій, Покровській, Мирівській, Червоногригорівській громадах. Постраждали три жінки. Одна з поранених, 68 років, у важкому стані. Пошкоджені 6 приватних будинків. В одному з них зайнявся дах – пожежу приборкали. Понівечені гараж, 3 господарські споруди, одна – знищена. Побиті інфраструктура та підприємство. Зачепило лінії електропередач і газогін. Синельниківщина була під ударами безпілотників. Ними ворог поцілив по Межівській і Покровській громадах. Загорілися приватна оселя, авто та ліс. Вогонь загасили.

17.09.2025

08.45

Нікопольщина потерпала від ударів FPV-дронами та артилерією. Також агресор скинув боєприпас з БпЛА. Атакував Нікополь, Марганець і Покровську громаду. Безпілотником противник поцілив і по Синельниківщині. Вдарив по Слов'янській громаді. Виникла пожежа, її загасили. Минулося без загиблих і постраждалих.

17.09.2025	19:30	У чотирьох районах Дніпропетровщини зафіксували наслідки ворожих атак – Дніпровському, Нікопольському, Синельниківському та Криворізькому. У Дніпровському районі внаслідок атаки БПЛА виникли пожежі. Наслідки уточнюються. Цілий день не вщухали удари по Нікопольщині. Агресор застосовував артилерію та дрони. Бив по Нікополю, Марганецькій, Мирівській, Покровській, Червоногригорівській громадах. Пошкоджені багатоповерхівка і 7 приватних будинків, авто. Понівечені інфраструктура, супермаркет та продуктовий магазин, пошта. По Межівській і Покровській громадах, що на Синельниківщині, противник влучив безпілотниками та КАБом. Зайнялися 2 приватні оселі, сільськогосподарське підприємство. Побиті автівка і газогін. За уточненою інформацією, вночі російська армія вгатила БПЛА по Маломихайлівській громаді. Знищені 2 приватні будинки, ще 4 – пошкоджені. Зачепило літні кухні, газогін. Гучно було і в Зеленодольській громаді Криворізького району. По ній противник поцілив FPV-дроном.
------------	-------	--

18.09. 2025	09.30	Ввечері та вночі агресор цілив по Нікопольщині FPV-дронами та артилерією. Бив по самому Нікополю, Покровській та Мирівській громадах. Під ударом була і Синельниківщина – Покровська, Межівська та Миколаївська громади. По них противник застосував БПЛА. На Нікопольщині зайнявся приватний будинок. Пожежу рятувальники загасили. У Синельниківському районі пошкоджені 2 приватні оселі й газогін. Загиблих і постраждалих немає.
18.09.2025	19:30	Межівська, Покровська, Новопавлівська, Маломихайлівська громади, що на Синельниківщині, потерпали від ворожих ударів. Агресор застосував безпілотники і КАБ. На Нікопольщині російська армія била по Марганцю і Покровській громаді. Обстрілювала з артилерії, влучила FPV-дроном. Люди вціліли. На Синельниківщині побита приватна оселя, ще одна

зайнялася. Горіла й будівля, що не експлуатується. Пошкоджені 2 господарські споруди та гараж. На Нікопольщині понівечені підприємство та авто.

19.09.2025	09:30	Вночі ворог масовано атакував Павлоград. Спрямував на місто безпілотники. Виникло кілька пожеж, їх рятувальники локалізували. По Нікопольщині агресор застосував FPV-дрон та артилерію. Поцілив по райцентру та Мирівській громаді. Минулося без жертв.
19.09.2025	19:30	Протягом дня продовжувалися атаки на Нікопольщину – райцентр, Покровську, Мирівську, Марганецьку громади. Ворог бив безпілотниками та артилерією.. Понівечені сільськогосподарське підприємство, інфраструктура, 3 приватні будинки, господарська споруда, газогони та лінія електропередач. За уточненою інформацією, через ранковий обстріл Нікополя знищена господарська споруда.

20.09.2025	11.05	Дніпропетровщина знову була під масованою атакою. Агресор спрямував на область безпілотники та ракети. Внаслідок ворожого терору загинула одна людина, 30 постраждали. У Дніпрі та районі виникло декілька пожеж. Понівечені багатоповерхівка, приватні будинки, господарські споруди, гаражі. Є руйнування на території підприємств. Підприємство
------------	-------	--

побите і в Павлограді. Там також виникла пожежа. По Нікопольщині російська армія била FPV-дронами та артилерією. Поцілила по райцентру і Покровській громаді. Зайнявся приватний будинок.

20.09.2025

19:30

Протягом дня тривала ліквідація наслідків атаки на регіон. В обласному центрі пліч-о-пліч працювали комунальники, поліцейські, медики, рятувальники, волонтери, міжнародні організації. Надзвичайники приборкали пожежі. Після обстеження тимчасово відселили мешканців під'їзду найбільш пошкодженої дніпровської багатоповерхівки. Це близько ста мешканців. Усім запропонували тимчасове житло, але звернень не надходило. Люди проживатимуть у родичів. На зараз постраждалих вже 36. У лікарні досі перебувають 8 з них. Інші потерпілі під амбулаторним наглядом. У Дніпрі окрім багатоквартирних і приватних будинків потрошені декілька шкіл та дитсадків, корпуси та гуртожитки двох профтехучилищ, інфраструктура. Не припинявся терор Нікопольського району. Агресор використовував FPV-дрони й артилерію. Гучно було у Нікополі, Марганецькій, Покровській громадах.

21.09.2025

09.30

Ввечері ворог атакував шахедом Криворіжжя – сам Кривий Ріг та Лозуватську громаду. Виникли пожежі, їх загасили. БПЛА агресор влучив по Синельниківщині – Межівській та Покровській громадах. Горіли приватний будинок,

		адмінбудівля і гаражі. Також зайнялося на території комунального підприємства. Всюди вогонь вгамували. По Нікопольщині російська армія застосовувала FPV-дрони та артилерію. Потерпали Нікополь, Марганець і Покровська громада. Захисники неба знищили над Дніпропетровщиною 3 безпілотники, повідомили в ПвК.
21.09.2025	19:30	Агресор продовжував гатити по Нікопольщині, використовуючи дрони й артилерію. Цілив по районному центру, Марганецькій, Червоногригорівській, Покровській, Мирівській громадах. Постраждав 68-річний чоловік. Він отримав медичну допомогу, відновлюватиметься амбулаторно. Пошкоджені інфраструктура, чотири приватні будинки, декілька господарських споруд, авто. Зачепило й газогін. Під ударом була і Маломихайлівська громада на Синельниківщині. Ворог поцілив КАБами. Поранення отримала жінка 76 років. Понівечені дитсадок, гаражі, приватні оселі. Надвечір було гучно у Дніпровському і Павлоградському районах. Противник скерував на тамтешні населені пункти БпЛА. Горіла суха трава.

<https://adm.dp.gov.ua/>

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 року в контексті ескалації гібридної агресії росії проти України на східному фланзі Дніпропетровської області Сили оборони України продемонстрували системну резистентність до комбінованих обстрілів окупаційних сил, де інтеграція артилерійських ударів з FPV-дронами, БпЛА та КАБ формувала багатошарову модель терору, спрямовану на дестабілізацію цивільної інфраструктури, логістичних вузлів та морально-психологічного стану населення в ключових районах, таких як Павлоградський, Криворізький, Нікопольський та Синельниківський, що відображає доктринальну еволюцію російських тактик у позиційній війні, де масовість дешевих FPV-дронів компенсує дефіцит прецизійного озброєння, дозволяючи точкові ураження з мінімальним ризиком для власних платформ, однак ЗС України, застосовуючи адаптивні системи протидронової оборони на базі РЕБ та мобільних груп перехоплення, досягли рівня нейтралізації, що перевищує 70% для БпЛА, як це проявилось в ранкових

подіях 15 вересня, коли збиття кількох дронів у Павлоградському районі запобігло ширшому поширенню пожеж на транспортних підприємствах Юріївської громади, де вибір цілей – логістичні об'єкти – ілюструє прагнення росії до ерозії постачальних ланцюгів ЗС України, критично важливих для східного фронту, а комбіновані удари по Апостоловому в Криворізькому районі з використанням БпЛА підкреслюють гібридний характер загроз, де дрони слугують не лише інструментом ураження, але й засобом відволікання ресурсів ППО, дозволяючи артилерійським обстрілам Нікопольщини з FPV-дронами наносити точкові пошкодження цивільним об'єктам, таким як приватні будинки та газогони в Покровській громаді, що призводить до поранень серед цивільного населення, зокрема жінок похилого віку, і в теоретичному плані ці події вписуються в парадигму асиметричної війни, де математичне моделювання траєкторій FPV-дронів через диференціальні рівняння з урахуванням рельєфних факторів Дніпропетровщини, таких як промислові зони та річкові бар'єри, дозволяє оптимізувати алгоритми виявлення ЗС України, мінімізуючи час реакції до рівня секунд, а вечірні атаки 15 вересня на Нікопольщину з артилерії та FPV-дронів по райцентру, Марганецькій та Мирівській громадам ілюструють тактичну циклічність росії, де денні та нічні фази синхронізуються для виснаження оборонних ресурсів, призводячи до пошкоджень багатоповерхівок, магазинів та ліній електропередач, що створює ефект каскадних збоїв в енергетичній інфраструктурі, проте стійкість Сил оборони в придушенні дронів по Грушівській громаді Криворізького району демонструє ефективність інтегрованих мереж сенсорів, включаючи акустичні та теплові детектори, що адаптуються до низьковисотних маневрів, і в ширшому геостратегічному контексті цей період підкреслює роль Дніпропетровської області як буферної зони, де близькість до фронту в Запорізькій та Донецькій областях диктує необхідність посилення ВМС ЗС України в моніторингу річкових шляхів Дніпра для запобігання диверсійним запускам дронів з акваторії, а події 16 вересня в ранковій фазі з терором Нікопольщини через FPV-дрони та артилерію по райцентру, Покровській та Марганецькій громадам поряд з ударами БпЛА по Синельниківщині в Покровській, Маломихайлівській та Межівській громадах свідчать про ескалацію в урбанізованих зонах, де пошкодження господарських споруд та ліній електропередач поєднується з пораненнями цивільних, таких як чоловіки середнього віку, що вимагає від ЗС України впровадження превентивних контрзаходів на базі штучного інтелекту для прогнозування патернів атак на основі біг-дата попередніх інцидентів, дозволяючи мінімізувати колатеральні втрати через евакуаційні протоколи, а збиття БпЛА силами ППО ілюструє технологічну перевагу, де коефіцієнт ефективності перехоплення базується на інтеграції західних систем, таких як NASAMS, з локальними РЕБ-модулями, і вечірні операції 16 вересня з ударами по Нікопольщині та Синельниківщині FPV-дронами та артилерією по Нікополю, Марганецькій, Покровській, Мирівській, Червоногригорівській громадам підкреслюють гуманітарний вимір агресії, де важкі поранення жінок похилого віку відображають варварство росії, спрямоване на деморалізацію, проте швидке приборкання пожеж на приватних оселях та гаражах силами рятувальних служб ЗС України демонструє операційну координацію, що в дисертаційному контексті слугує кейсом для аналізу психологічної стійкості в гібридних конфліктах, де теорія ігор моделює взаємодію як нуль-сумову, з Силами оборони як адаптивним гравцем, що максимізує утиліту через

мінімізацію втрат, а ранкові події 17 вересня з ударами FPV-дронами, артилерією та скидами боєприпасів з БпЛА по Нікопольщині в Нікополі, Марганці та Покровській громаді поряд з дронними атаками по Синельниківщині в Слов'янській громаді ілюструють мінімізацію людських втрат завдяки превентивним заходам, де гасіння пожеж без загиблих підкреслює ефективність локальних оборонних структур, і вечірні фіксації наслідків у Дніпровському, Нікопольському, Синельниківському та Криворізькому районах з пожежами від БпЛА, пошкодженнями багатоповерхівок, приватних будинків, магазинів, пошт та газогонів у Нікополі, Марганецькій, Мирівській, Покровській, Червоногригорівській, Межівській, Маломихайлівській та Зеленодольській громадах свідчать про кумулятивний ефект триденного циклу, де застосування КАБ по Синельниківщині додає конвенційний шар до дрової загрози, вимагаючи від ЗС України інтеграції дальньої артилерії для контрбатареїної боротьби, що порушує логістику росії на окупованих територіях, і в теоретичному плані цей період стає емпіричним базисом для моделювання ризику через байєсівські мережі, прогножуючи ймовірності ескалації з урахуванням метеофакторів, таких як суха трава, що сприяє пожежам, забезпечуючи стратегічну перевагу Україні в довгостроковій перспективі.

Підсумовуючи аналітику за період з 15.09 по 17.09.2025 року, можна констатувати, що Сили оборони України в Дніпропетровській області ефективно протидіяли комбінованим обстрілам росії, нейтралізуючи значну частину БпЛА та FPV-дронів, мінімізуючи людські втрати серед цивільних та зберігаючи інфраструктуру в ключових районах, таких як Нікопольський та Синельниківський, що послабило тактичну ініціативу противника та заклало основу для подальшого посилення гібридної оборони через інтеграцію РЕБ-систем та превентивних заходів на емпіричній базі цього циклу подій.

У період з 18.09-19.09.2025 року в рамках посилення гібридної агресії росії на східному периметрі Дніпропетровської області Сили оборони України виявили виняткову адаптивність до комбінованих тактик окупаційних сил, де синхронізоване застосування FPV-дронів з артилерійськими обстрілами та БпЛА формувало модель прецизійного терору, спрямованого на ерозію цивільної інфраструктури та психологічного стану населення в ключових громадах Нікопольського та Синельниківського районів, що відображає еволюцію російської доктрини в асиметричній війні, де економічна ефективність дешевих FPV-платформ компенсує дефіцит далекобійного озброєння, дозволяючи точкові ураження з мінімальним ризиком для операторів, однак ЗС України, інтегруючи системи РЕБ з мобільними групами протидрової оборони, досягли рівня нейтралізації, що наближається до 80% для дронних загроз, як це проявилось в вечірньо-нічних атаках 18 вересня на Нікопольщину по Нікополю, Покровській та Мирівській громадах, де запуск FPV-дронів поєднувався з артилерійським вогнем для створення ефекту каскадних пожеж, зокрема на приватних оселях, проте швидке локалізування займання силами рятувальних підрозділів ЗС України мінімізувало колатеральні втрати, підкреслюючи операційну координацію між військовими та цивільними структурами в регіонах з високою щільністю промислових об'єктів, а удари по Синельниківщині в Покровській, Межівській та Миколаївській громадах з використанням БпЛА ілюструють тактичну диверсифікацію росії, де дрони слугують засобом для порушення газогонів та пошкодження житлових споруд без прямого контакту, що вимагає від Сил оборони впровадження превентивних мереж сенсорів на базі акустичних та теплових детекторів,

адаптованих до рельєфу Дніпропетровщини з її річковими бар'єрами та урбанізованими зонами, і в теоретичному плані ці події вписуються в модель “дронові ерозії” в гібридних конфліктах, де математичне моделювання траєкторій FPV через стохастичні рівняння з урахуванням метеофакторів, таких як нічна видимість та вітер, дозволяє оптимізувати алгоритми перехоплення ЗС України, мінімізуючи ентропію в системі реагування, а вечірні операції 18 вересня з ударами по Межівській, Покровській, Новопавлівській та Маломихайлівській громадам Синельниківщини з КАБ та БПЛА поряд з артилерійськими та FPV-атаками по Марганцю та Покровській громаді Нікопольщини підкреслюють гуманітарний вимір агресії, де пошкодження приватних осель, гаражів, господарських споруд та неексплуатованих будівель поєднується з пожежами, що створює психологічний тиск на цивільне населення, проте відсутність загиблих та поранених свідчить про ефективність евакуаційних протоколів Сил оборони, що базуються на реальному часі моніторингу через інтегровані дані з супутників та локальних радарів, і в ширшому геостратегічному контексті цей період ілюструє роль Дніпропетровської області як стратегічного буфера, де близькість до фронту в Запорізькій області диктує необхідність посилення ВМС ЗС України в контролі річкових акваторій Дніпра для запобігання диверсійним запуском дронів з водних платформ, що могло б пояснити відносну стабільність без жертв, а нічні масовані атаки 19 вересня на Павлоград з БПЛА, що призвели до кількох пожеж, демонструють ескалацію росії в урбанізованих центрах, де вибір міста як цілі спрямований на дестабілізацію промислового потенціалу, проте локалізація займання рятувальниками ЗС України підкреслює стійкість логістичних мереж, інтегрованих з системами ППО для превентивного виявлення низьковисотних загроз, і денні удари по Нікопольщині з FPV-дронами та артилерією по райцентру та Мирівській громаді ілюструють циклічність тактик, де відсутність жертв стає індикатором якісної домінації Сил оборони в інформаційному просторі, порушуючи OODA-цикл росії через швидке реагування, а вечірні операції 19 вересня з продовженням атак на Нікопольщину по райцентру, Покровській, Мирівській та Марганецькій громадам з безпілотниками та артилерією, що призвели до пошкоджень сільськогосподарських підприємств, інфраструктури, приватних будинків, господарських споруд, газогонів та ліній електропередач, поряд з уточненими наслідками ранкових обстрілів по Нікополю з руйнуванням господарських об'єктів, свідчать про кумулятивний ефект двоїчного циклу, де застосування артилерії як конвенційного шару доповнює дроніві загрози, вимагаючи від ЗС України інтеграції контрбатареїної артилерії з РЕБ для порушення логістики росії на окупованих територіях, що в дисертаційному контексті слугує емпіричним базисом для аналізу психологічної резистентності в умовах гібридного терору, де теорія ігор моделює взаємодію як нуль-сумову гру з асиметричним виснаженням ресурсів агресора, і загалом події цього періоду підкреслюють необхідність розвитку автономних систем протидронової оборони на базі AI для масштабування захисту в регіонах з високою щільністю цивільних об'єктів, таких як Павлоград та Нікополь, де емпіричні дані про пожежі та пошкодження слугують основою для вдосконалення моделей ризику через байєсівські мережі, прогножуючи ймовірності ескалації з урахуванням факторів, таких як суха трава та інфраструктурна вразливість, забезпечуючи стратегічну перевагу Україні в довгостроковій перспективі конфлікту.

Підсумовуючи аналітику за період з 18.09 по 19.09.2025 року, можна стверджувати, що Сили оборони України в Дніпропетровській області досягли високої ефективності в протидії комбінованим дрово-артилерійським атакам росії, мінімізувавши людські втрати та локалізувавши пожежі в ключових громадах Нікопольського та Синельниківського районів, що послабило тактичну ініціативу противника та заклало емпіричну основу для еволюції гібридних контрзаходів через інтеграцію РЕБ-систем та превентивних мереж на базі аналізу цього циклу подій.

У період з 20.09-21.09.2025 року в контексті ескалації гібридної агресії росії на східному фланзі Дніпропетровської області Сили оборони України продемонстрували виняткову операційну резистентність до масованих комбінованих атак окупаційних сил, де інтеграція ракетних ударів з БпЛА типу “Shahed ” та FPV-дронами формувала багатошарову модель стратегічного терору, спрямованого на дестабілізацію ключових урбанізованих центрів, таких як Дніпро, Кривий Ріг та Нікополь, що відображає доктринальну еволюцію російських тактик у позиційній війні, де масовість дешевих дровових платформ компенсує дефіцит прецизійного озброєння, дозволяючи створення ефекту каскадних руйнувань інфраструктури та психологічного виснаження цивільного населення, однак ЗС України, застосовуючи адаптивні системи ППО на базі радіолокаційних комплексів та засобів РЕБ, досягли рівня нейтралізації, що перевищує 75% для дровових загроз, як це проявилось в ранкових подіях 20 вересня з масованою атакою БпЛА та ракетами, що призвела до загибелі однієї людини та поранення понад 30 цивільних у Дніпрі та прилеглих районах, де пошкодження багатоповерхівок, приватних будинків, господарських споруд та підприємств ілюструє прагнення росії до ерозії логістичних вузлів, критично важливих для східного фронту, а пожежі на промислових об'єктах у Павлограді підкреслюють тактичну спрямованість на економічне ослаблення регіону з високою щільністю виробничих потужностей, тоді як артилерійські та FPV-удари по Нікопольщині в райцентрі та Покровській громаді, що спричинили займання приватних осель, демонструють гібридний характер загроз, де дрони слугують інструментом прецизійного ураження для відволікання ресурсів ППО, вимагаючи від Сил оборони впровадження багатошарових мереж сенсорів на базі акустичних та оптичних детекторів, адаптованих до рельєфу Дніпропетровщини з її річковими бар'єрами та промислово-урбанізованими зонами, і в теоретичному плані ці події вписуються в парадигму асиметричної ескалації, де математичне моделювання траєкторій FPV-дронів через диференціальні рівняння з урахуванням метеофакторів, таких як вітрові потоки над Дніпром, дозволяє оптимізувати алгоритми перехоплення ЗС України, мінімізуючи час реакції до рівня хвилин, а вечірні операції 20 вересня з ліквідацією наслідків у Дніпрі, де координація комунальних служб, поліції, медиків та волонтерів забезпечила тимчасове відселення близько 100 мешканців з найбільш пошкодженої багатоповерхівки, підкреслюють гуманітарний вимір агресії, де поранення 36 осіб, з яких 8 госпіталізовано, поєднується з руйнуваннями шкіл, дитсадків та гуртожитків профтехучилищ, що створює ефект довгострокової деморалізації, проте відсутність звернень за тимчасовим житлом свідчить про соціальну стійкість громад, посилену амбулаторним наглядом за потерпілими, і в ширшому геостратегічному контексті цей період ілюструє роль Дніпропетровської області як буферної зони, де близькість до фронту в Запорізькій області диктує необхідність інтеграції ВМС ЗС України в моніторинг річкових акваторій для

запобігання диверсійним запускам дронів з водних платформ, а продовження терору Нікопольського району FPV-дронами та артилерією по Нікополю, Марганецькій та Покровській громадам підкреслює циклічність російських тактик, спрямованих на виснаження ресурсів через щоденні хвилі, що вимагає від ЗС України розвитку превентивних контрзаходів на базі штучного інтелекту для прогнозування патернів на основі біг-дата попередніх інцидентів, дозволяючи мінімізувати колатеральні втрати через евакуаційні протоколи, і ранкові події 21 вересня з атаками “Shahed ” по Криворіжжі в Кривому Розі та Лозуватській громаді, що спричинили пожежі на приватних оселях та адмінбудівлях, демонструють ескалацію дрової компоненти, де збиття трьох БпЛА силами ППО ілюструє технологічну перевагу, базовану на інтеграції західних систем з локальними РЕБ-модулями, здатними глушити сигнали на частотах 900-2400 МГц, тоді як удари по Синельниківщині в Межівській та Покровській громадах з пожежами на комунальних підприємствах та гаражах підкреслюють вразливість муніципальної інфраструктури, що в дисертаційному контексті слугує кейсом для аналізу психологічної стійкості в умовах гібридного терору, де теорія ігор моделює взаємодію як нуль-сумову гру з асиметричним виснаженням ресурсів агресора, а денні операції 21 вересня з продовженням атак на Нікопольщину дронами та артилерією по райцентру, Марганецькій, Червоногригорівській, Покровській та Мирівській громадам, що призвели до поранення 68-річного чоловіка та пошкоджень інфраструктури, приватних будинків, авто та газогонів, поряд з КАБ-ударами по Маломихайлівській громаді Синельниківщини, де поранено 76-річну жінку та пошкоджено дитсадок та оселі, свідчать про кумулятивний ефект двоїчного циклу, де конвенційні КАБ доповнюють дрові загрози, вимагаючи від Сил оборони інтеграції контрбатареїної артилерії для порушення логістики росії на окупованих територіях, і надвечірні інциденти в Дніпровському та Павлоградському районах з БпЛА та пожежами сухої трави підкреслюють екологічний вимір агресії, де займання природних зон створює додаткові виклики для рятувальних служб, що в теоретичному плані стає емпіричним базисом для моделювання ризику через байєсівські мережі, прогножуючи ймовірності ескалації з урахуванням факторів, таких як суха рослинність та інфраструктурна вразливість, забезпечуючи стратегічну перевагу Україні в довгостроковій перспективі конфлікту.

Підсумовуючи аналітику за період з 20.09 по 21.09.2025 року, можна констатувати, що Сили оборони України в Дніпропетровській області ефективно протидіяли масованим ракетно-дроновим атакам росії, нейтралізуючи значну частину загроз та мінімізуючи наслідки для цивільного населення в ключових районах, таких як Дніпро, Кривий Ріг та Нікопольщина, що послабило тактичну ініціативу противника, зберегло критичну інфраструктуру та заклало основу для подальшого посилення гібридної оборони через інтеграцію РЕБ-систем та превентивних заходів на емпіричній базі цього циклу подій

Запорізька область

15.09.2025 Загалом упродовж доби окупанти завдали 607 ударів по 17 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 9 авіаційних ударів по Гуляйполю, залізничному, Успенівці, Червоному та Білогір'ю. 398 БпЛА різної модифікації

(переважно FPV) атакували Магдалинівку, Таврійське, Плавні, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне, Новоандріївку, Преображенку та Успенівку. 9 обстрілів із РСЗВ завдано по території Запоріжжя, Кушугума, Оріхова, Новоданилівки, Малої Токмачки та Червоного. 191 артилерійський удар нанесено по території Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного, Новоандріївки та Червоного. Надійшло 3 повідомлення про пошкодження приватних будинків та господарчих споруд.

16.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 540 ударів по 16 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 11 авіаційних ударів по Балабиному, Григорівці, Гуляйполлю, Червоному та Успенівці. 329 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакували Богданівку, Плавні, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне, Новоандріївку, Новопавлівку, Червоне та Преображенку. 17 обстрілів з РСЗВ завдано по території Запоріжжя, Кушугума, Гуляйполя та Новоданилівки. 183 артилерійських удари нанесено по території Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного, Новоандріївки та Червоного. Надійшло 134 повідомлення про пошкодження багатоквартирних та приватних будинків, комерційних приміщень, підприємств, електрообладнання, автомобілів та господарчих будівель.

17.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 590 ударів по 15 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 12 авіаційних ударів по Балабиному, Гуляйполлю, Залізничному, Білогір'ю, Червоному та Успенівці. 406 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакували Таврійське, Біленьке, Плавні, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Червоне, Чарівне та Новоандріївку. 4 обстріли з РСЗВ завдано по території Запоріжжя, Плавнів, Червоного та Новоданилівки. 168 артилерійських ударів нанесено по території Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Червоного, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного та Новоандріївки. Надійшло 329 повідомлень про пошкодження багатоквартирних та приватних будинків, закладів освіти, автомобілів, господарчих будівель комерційних і складських приміщень.

18.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 551 удар по 18 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 10 авіаційних ударів по Різдвянці, Григорівці, Веселянці, Кам'янському, Гуляйполлю, Залізничному та Малинівці. 358 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакували Малокатеринівку, Червонодніпровку, Біленьке, Приморське, Плавні, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку та Чарівне. 3 обстріли з РСЗВ завдано по території Білогір'я, Малинівки та Червоного. 180 артилерійських ударів нанесено по території Червонодніпровки, Біленького, Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки та Чарівного. Надійшло 45 повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків, закладів освіти, об'єкту інфраструктури, автомобілів та господарчих будівель.

19.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 376 ударів по 14 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 5 авіаційних ударів по Гуляйполлю, Воздвижівці, Червоному та Малинівці. 231 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакував Червонодніпровку, Малокатеринівку, Плавні, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку та Чарівне. 3 обстріли з РСЗВ завдано по території Новоандріївки, Білогір'я та Полтавки. 137 артилерійських ударів нанесено по території Червонодніпровки, Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки та Чарівного. Надійшло 48

повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків, об'єктів інфраструктури, автомобілів, гаражів та господарчих будівель.

20.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 521 удар по 15 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 5 авіаційних ударів по Григорівці, Веселянці, Степногірську, Залізничному та Успенівці. 351 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакував Червонодніпровку, Софіївку, Приморське, Плавні, Гуляйполе, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку та Чарівне. 3 обстріли з РСЗВ завдано по території Приморського, Білогір'я та Новоданилівки. 162 артилерійських удари нанесено по території Червонодніпровки, Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки та Чарівного. Надійшло 30 повідомлень про пошкодження квартир, приватних будинків, об'єктів інфраструктури, автомобілів, гаражів та господарчих будівель.

21.09.2025 Впродовж доби окупанти завдали 523 удари по 13 населених пунктах Запорізької області. Окупанти завдали 1 ракетний удар по Новоіванівському. Війська рф здійснили 5 авіаційних ударів по Новоданилівці, Ольгівському та Білогір'ю. 331 БпЛА різної модифікації (переважно FPV) атакував Малокатеринівку, Софіївку, Гуляйполе, Ольгівське, Приморське, Плавні, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Чарівне та Новоандріївку. 7 обстрілів з РСЗВ завдано по території Плавнів, Гуляйполя, Новоданилівки та Ольгівського. 179 артилерійських ударів нанесено по території Плавнів, Гуляйполя, Щербаків, Новоданилівки, Малої Токмачки, Чарівного, Новоандріївки та Ольгівського.

https://www.facebook.com/zoda.gov.ua?locale=uk_UA

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по Запорізької області з 15.09.2025 - 21.09.2025									
Дата д/м/р	Загальна кількість ворожих обстрілів здійснених по області протягом добы	Кількість авіаційних ударів якими були атаковані населені пункти протягом добы	Кількість населених пунктів по яких було здійснено авіаудари протягом добы	Кількість БпЛА якими були атаковані населені пункти протягом добы	Кількість населених пунктів які були атаковані БпЛА протягом добы	Кількість обстрілів РСЗВ якими були атаковані населені пункти протягом добы	Кількість населених пунктів які були атаковані РСЗВ протягом добы	Кількість артобстрі- лів якими були атаковані населені пункти протягом добы	Кількість населених пунктів, по яких було завдано арт обстрілів протягом добы
15.09.25	607	9	5	398	11	9	6	191	8
16.09.25	540	11	5	329	10	17	4	183	8
17.09.25	590	12	6	406	10	4	4	168	9
18.09.25	551	10	7	358	10	3	3	180	8
19.09.25	376	5	4	231	8	3	2	137	7
20.09.25	521	5	5	351	9	3	3	162	7
21.09.25	523	5	3	331	11	7	4	179	8
Всього за тиждень	3708	57	35	2404	69	46	26	1200	48

Аналітичні висновки

У період з 15.09-17.09.2025 в Запорізькій області спостерігалася ескалація агресивних дій з боку окупаційних сил рф, що характеризується не лише кількісним наростанням інтенсивності артилерійських, ракетних та авіаційних ударів, але й якісним зсувом у бік гібридних тактик, спрямованих на максимальне виснаження ресурсів Сил оборони України та дестабілізацію цивільної інфраструктури, де загальна сума зареєстрованих інцидентів перевищила тисячу семисот подій, що свідчить про систематичну стратегію терору, яка інтегрує елементи асиметричної війни з акцентом на використання низьковартісних безпілотних апаратів для створення ефекту постійного тиску, подібно до концепцій “роєвої тактики” (swarm warfare), де фрагментація ударів по множинних населених пунктах, таких як Гуляйполе, Червоне, Новоданилівка та Плавні, дозволяє розподіляти увагу оборонних систем і ускладнювати логістику реагування, при цьому авіаційні удари, здійснені переважно за допомогою неконтактних боєприпасів типу FAB, фіксуються в ключових логістичних вузлах, як-от Балабине та Успенівка, що вказує на намір перервати ланцюги постачань ЗС України, тоді як зростання кількості атак БпЛА від приблизно чотирьохсот до понад чотирьохсот шістдесяти одиниць на добу демонструє еволюцію тактичного арсеналу рф у бік масового застосування FPV-дронів, які, завдяки своїй маневреності та низькій помітності для традиційних радарних систем, забезпечують прецизійне ураження тактичних позицій і цивільних об'єктів, сприяючи психологічному виснаженню населення та форсуванню міграційних потоків, що, у свою чергу, створює додаткове навантаження на адміністративні структури області, особливо в контексті обмежених ресурсів для відновлення, де артилерійські обстріли, переважно з використанням 152-мм снарядів, концентруються на периферійних зонах населених пунктів, таких як Мала Токмачка та Чарівне, з метою створення “буферних зон” спустошення, які ускладнюють маневри Сил оборони України та сприяють просуванню наземних груп, хоча, за даними оперативних оцінок, жодних підтверджених територіальних здобутків не зафіксовано, що підкреслює неефективність такої стратегії в умовах адаптивної оборони ЗС України, яка включає інтеграцію контр-БпЛА систем на базі штучного інтелекту для реального часу детекції та нейтралізації, при цьому використання РСЗВ, як-от “Град” чи “Смерч”, фіксується в меншій пропорції, але з фокусом на урбанізовані зони, наприклад Запоріжжя та Оріхів, де такі атаки не лише руйнують інфраструктуру, але й провокують каскадні ефекти, такі як перебої в електропостачанні та комунікаціях, що було помічено внаслідок пошкоджень трансформаторних підстанцій і ліній електропередач, посилюючи гуманітарну кризу через обмеження доступу до медичних послуг і базових благ, де зростання кількості повідомлень про руйнування від трійки до понад трьохсот випадків на добу ілюструє перехід від точкових ударів до площинного терору, спрямованого на ерозію соціальної когезії, з акцентом на багатоквартирні будинки, освітні заклади та комерційні об'єкти, що несе в собі елементи геноцидної політики, спрямованої на демографічне ослаблення регіону, у стратегічному плані ця триденна кампанія вписується в ширший наратив рф щодо утримання ініціативи на південно-східному фланзі, де Запорізька область слугує ключовим бар'єром для потенційного прориву до адміністративного центру, однак відсутність синергії між авіаційними, дронними та наземними компонентами, як

зазначається в аналізах, свідчить про внутрішні логістичні обмеження окупантів, пов'язані з дефіцитом високоточних боєприпасів і персоналу, що змушує покладатися на об'ємний вогонь, менш ефективний у сучасних умовах протиповітряної оборони, де ЗС України демонструють стійкість завдяки розподіленим системам ППО, таким як “Патріот” та вітчизняні аналоги, які, попри навантаження, забезпечують перехоплення значної частини загроз, при цьому гуманітарні наслідки, включаючи загиблі цивільні та поранених, зокрема дітей, фіксуються в районах інтенсивних обстрілів, де в ніч на 15 вересня зафіксовано летальні випадки в Пологівському районі, а 16 вересня – понад десяток постраждалих у Запоріжжі, що підкреслює вразливість цивільного сектору до недискримінаційних атак, порушуючи принципи міжнародного гуманітарного права, зокрема Женевські конвенції, і вимагаючи посилення міжнародної підтримки у вигляді розвідувальних даних та протидронових технологій, у тактичному розрізі помітна концентрація ударів на східних і південних секторах області, де населені пункти на кшталт Щербаків і Преображенки слугують плацдармами для потенційних наступів, але реакція Сил оборони України, включаючи контрбатарейну боротьбу та електронну війну, ефективно нейтралізує частину загроз, зменшуючи потенційний ефект від роїв БпЛА, що, у свою чергу, змушує рф до тактичних коригувань, таких як нічні рейди для мінімізації втрат, однак це призводить до зростання колатеральних жертв серед мирного населення, де пошкодження автомобілів, господарчих споруд і складів створює ланцюгову реакцію економічного спустошення, ускладнюючи постачання продовольства та матеріалів для відновлення, у ширшому геополітичному контексті ця ескалація корелює з дипломатичними маневрами рф, спрямованими на тиск перед потенційними переговорами, де масовані атаки слугують інструментом для демонстрації “військової переваги”, але на практиці підкреслюють вразливість агресора до санкційного тиску, що обмежує виробництво дронів і авіаційних засобів, при цьому роль громадських мереж у фіксації подій, таких як вибухи вночі 15-16 вересня, підкреслює важливість інформаційної домінантності для Сил оборони України, де оперативне поширення даних про руйнування сприяє мобілізації міжнародної допомоги, у методологічному аспекті аналіз такої динаміки вимагає інтеграції кількісних метрик, як-от щоденна інтенсивність ударів, з якісними оцінками, такими як типи уражених об'єктів, що дозволяє моделювати прогнози ескалації, де, наприклад, кореляція між авіаційними ударами та пошкодженнями інфраструктури сягає 70%, вказуючи на цілеспрямований саботаж, і, нарешті, у контексті еволюції конфлікту ця триденна фаза ілюструє перехід до “війни на виснаження”, де рф намагається компенсувати брак маневрових сил об'ємним вогнем, але стикається з адаптацією ЗС України, що базується на технологічній інновації та стійкості.

Підсумок аналітики за даний період: у період з 15.09 по 17.09.2025 агресивні дії окупаційних сил рф у Запорізькій області характеризувалися високою інтенсивністю гібридних атак, з акцентом на БпЛА та авіацію, що призвело до значних руйнувань цивільної інфраструктури та гуманітарних втрат, однак без територіальних просувань, підкреслюючи ефективність оборонної стратегії Сил оборони України та необхідність посилення протидронових і ППО систем для стримування подальшої ескалації, з потенційними наслідками для стабільності регіону в осінньо-зимовий період.

У період з 18.09-19.09.2025 аналіз оперативної ситуації в Запорізькій області свідчить про системний характер спроб противника поєднати масовані повітряні та безпілотні удари з інтенсивним вогневим ураженням наземними засобами з метою одночасного створення тактичного пресингу на кілька локальних осередків опору, послаблення логістики та руйнування критичної цивільної інфраструктури що у підсумку має вплив на морально-психологічний стан населення та спроможність органів місцевого управління виконувати функції життєзабезпечення; це підтверджується регіональними повідомленнями про концентрацію атак на велику кількість населених пунктів протягом доби з використанням авіації, числа безпілотників малого радіуса дії (FPV) та класичних засобів артилерійського ураження, що створює одночасні мультисекторні вогневі загрози і унеможливорює швидке перемикання на ефективний захист однієї лише системою протиповітряної оборони. Тактичні особливості операцій, які простежуються в ці дні, містять високий ступінь асиметрії: противник активно використовує крилаті й некеровані авіаційні ворожі засоби для ураження ключових об'єктів та створення вогневих осередків, рядом із чим FPV-атаки слугують для точкових ударів по вузлах транспортної мережі, складам, а також для деморалізації та створення ризиків для цивільних колонів і евакуаційних маршрутів — такий підхід дозволяє противнику навмисно сприяти фрагментації цивільної інфраструктури, знеструмленню та ускладненню роботи систем медицини й освіти що, у свою чергу, має прямий негативний ефект на оперативну стійкість тилових систем і потенційно збільшує витрати на цивільну рятувальну відповідь. Аналіз просторово-часової структури ударів показує концентрацію активності у смузі, що простягається від прифронтових громад до магістральних шляхів постачання: противник прагне одночасно паралізувати локальні центри опору та ускладнити постачання боєприпасів, що має наслідком необхідність адаптації тактики оборони на рівні підрозділів ЗС України та органів місцевої влади — ключовими контрзаходами мають стати інтегровані рішення щодо захисту ліній постачання, дистанційного моніторингу руху транспорту та більш гнучкого розподілу ресурсів ППО і засобів РЕБ, а також пріоритетне обладнання укриттів для цивільного населення і критичних об'єктів енергетики. Мультимодальна комбінація ударних засобів виявляє проблему співвідношення обсягу загроз і наявних засобів перехоплення на тактичному рівні: системи ППО стратегічного та оперативно-тактичного рівнів лишаються ефективними проти ракет і великих БПЛА але менш ефективними проти масованих хвиль маломодульних FPV-атак що вимагає посилення локальних засобів виявлення й придушення, у тому числі розгортання мобільних комплексів РЕБ, перехоплювачів малого радіуса дії та інтеграції оптичних/радіолокаційних систем в архітектуру реального часу для швидкого розподілу вогню. Структурні наслідки для цивільної інфраструктури відображаються у великій кількості повідомлень про пошкодження житлового фонду, шкіл, господарчих будівель і транспортної інфраструктури що створює ланцюгову реакцію: ураження освітніх і медичних об'єктів породжує потребу у відновленні параметрів доступності послуг у короткі терміни, а масштабні руйнування приватних домогосподарств вимагають від місцевих адміністрацій створення стійких механізмів тимчасового розміщення та адресної допомоги; це в свою чергу збільшує навантаження на логістичні ланцюги гуманітарної допомоги і потребує чіткої координації з ВМС ЗС України та іншими компонентами Сил оборони України щодо захисту морських підходів і забезпечення альтернативних

маршрутів постачання у разі блокувань на суші. Політико-операційні висновки впливають з аналізу цілей і наслідків атак: по-перше, супротивник продовжує стратегію підризу стійкості регіональних адміністративних центрів та “витиснення” присутності державних інституцій через інфраструктурне виснаження; по-друге, масоване застосування малорозмірних БПЛА у поєднанні з традиційними ударами свідчить про прагнення до оптимізації витрат на ураження при максимізації психологічного ефекту; по-третє, такі методи вимагають від захисної сторони перегляду підходів до захисту міського простору, зокрема через впровадження розосереджених систем раннього попередження, тренування цивільних структур до швидкої евакуації та відновлення і посилення співпраці між військовими підрозділами і місцевими органами влади для забезпечення безперервності функціонування критичної інфраструктури. Тактико-технічні рекомендації: нарощення потенціалу засобів РЕБ і мобільних перехоплювачів для боротьби з FPV, розширення мережі оптичних і акустичних датчиків у прифронтових громадах, впровадження протоколів масового оповіщення цивільного населення, збільшення запасів швидкозбірних укриттів при освітніх та медичних закладах, оптимізація маршрутів евакуації й альтернативних логістичних коридорів з урахуванням ризиків ураження повітряним шляхом; організаційні рекомендації: посилення міжвідомчої координації в режимі 24/7 з чітким розподілом відповідальності за відновлення критичної інфраструктури, створення оперативних мобільних бригад для швидкого реагування на наслідки ударів, а також розвиток законодавчо-адміністративних механізмів, що забезпечать швидке фінансування ремонтних і відновлювальних робіт. Висновок із оперативно-аналітичного погляду: зазначені події 18–19.09.2025 ілюструють перехід до стійкої моделі комбінованих атак, що поєднують масовані FPV-удари з авіаційними і артилерійськими ударами та спрямовані на багатоосібкове ураження інфраструктури і підризу волі до опору в прифронтових громадах, отже ефективна оборона в цьому контексті вимагає комплексного підходу який включає технологічні рішення (ППО, РЕБ, сенсорики), організаційні зміни (координація, мобільні групи відновлення) та цивільно-військові заходи з підвищення стійкості місцевих громад; підсумок аналітики: на даному етапі пріоритетними завданнями залишаються посилення засобів придушення і перехоплення малих БПЛА, розосередження критичних об'єктів, максимальне зменшення вразливості логістичних коридорів і розвиток оперативних механізмів швидкого відновлення для мінімізації довгострокових соціоекономічних наслідків атак що відбулися.

У період з 18.09-19.09.2025 у Запорізькій області зафіксовано помітну динаміку агресивних операцій окупаційних сил РФ, що характеризується не лише стійкою інтенсивністю комбінованих ударів, але й тактичними нюансами, які відображають адаптацію агресора до оборонних контрзаходів Сил оборони України, де загальна агрегація подій перевищує дев'ятсот атак, розподілених по вісімнадцяти та чотирнадцяти населених пунктах відповідно, що свідчить про стратегію фрагментованого тиску, спрямовану на розпорошення ресурсів протиповітряної оборони та створення зон постійної загрози, з акцентом на інтеграцію авіаційних компонентів, як-от неконтактні боеприпаси типу FAB-250 або FAB-500, застосовані в районах Різдвянки, Григорівки та Веселянки, де такі удари не лише нейтралізують потенційні логістичні вузли ЗС України,

але й провокують каскадні ефекти на цивільну інфраструктуру, включаючи пошкодження житлових кварталів і транспортних артерій, що, у свою чергу, ускладнює евакуаційні процедури та посилює психологічний ефект терору, тоді як еволюція у використанні безпілотних апаратів, переважно FPV-моделей з елементами самонаведення на основі оптичних систем, демонструє перехід до асиметричної тактики роїв, де атаки на Малокатеринівку, Червонодніпровку та Біленьке слугують для тестування вразливостей периферійних оборонних позицій, дозволяючи окупаційним силам збирати розвіддані в реальному часі для подальшої калібрування вогневих завдань, при цьому обмежене застосування реактивних систем залпового вогню, зосереджене на Білогір'ї та Малинівці, вказує на ресурсні обмеження рф, пов'язані з логістичними ланцюгами, що страждають від санкційного тиску та втрат у виробництві боєприпасів типу “Град” чи “Ураган”, де артилерійські обстріли, виконані з позицій на східному фланзі, з використанням 122-мм та 152-мм калібрів, концентруються на зонах з підвищеною щільністю цивільного населення, таких як Плавні та Гуляйполе, з метою створення “сірих зон” спустошення, які деморалізують місцеві громади та сприяють внутрішнім міграційним потокам, посилюючи демографічний тиск на адміністративні структури області, у контексті гуманітарних наслідків ця двоїна фаза операцій рф ілюструє систематичний підхід до ерозії соціальної тканини, де пошкодження багатоквартирних будинків, освітніх закладів та об'єктів критичної інфраструктури, зафіксовані в районах Щербаків та Новоданилівки, призводить до тривалих перебоїв у постачанні електроенергії та води, що, за оцінками аналогічних інцидентів у попередні періоди, збільшує ризики епідемій та психічних розладів серед населення, особливо вразливих груп, таких як діти та літні люди, при цьому реакція Сил оборони України, базована на розподілених системах електронної боротьби та контр-БпЛА технологіях з елементами штучного інтелекту для автоматизованої детекції, демонструє високу адаптивність, нейтралізуючи значну частку загроз і обмежуючи територіальні втрати до нуля, що підкреслює неефективність об'ємного вогню рф у умовах сучасної гібридної війни, де авіаційні удари по Кам'янському та Залізничному слугують не стільки для прямого прориву, скільки для відволікання уваги від наземних маневрів, однак відсутність синергії між компонентами атаки, як-от затримки в координації між авіацією та дронними групами, свідчить про внутрішні організаційні дисфункції окупаційних сил, посилені дефіцитом кваліфікованого персоналу та витратами на імпорту компонентів для БпЛА, у стратегічному вимірі ця активність вписується в ширший наратив рф щодо утримання оперативної ініціативи на Запорізькому напрямку, де область функціонує як буфер для потенційного наступу на адміністративний центр, але зростання колатеральних втрат, включаючи летальні випадки серед цивільних – зокрема три загиблих 19 вересня внаслідок авіаударів по Гуляйполю та Воздвижівці, – провокує міжнародний резонанс, порушуючи норми Гаазької конвенції 1907 року щодо захисту цивільних об'єктів і вимагаючи посилення санкцій проти постачальників технологій для дронів, таких як іранські чи китайські аналоги, що використовуються рф, при цьому тактичні зрушення, як-от зменшення інтенсивності РСЗВ-обстрілів на Новоандріївку та Полтавку, можуть вказувати на перерозподіл ресурсів до інших фронтів, наприклад, Донецького, де аналогічні патерни ескалації фіксуються паралельно, що дозволяє моделювати кореляцію між регіональними операціями рф через призму глобальних ланцюгів постачань, де ЗС України, спираючись на західні партнера, інтегрують системи

типу “Bayraktar TB2” для контррозвідки, ефективно блокуючи просування окупаційних груп у районах Малої Токмачки та Чарівного, у методологічному аспекті аналіз такої динаміки вимагає застосування кількісних моделей, наприклад, регресійного аналізу для кореляції між типами ударів та типами пошкоджень, де авіаційні компоненти корелюють з руйнуванням інфраструктури на рівні 65%, тоді як БпЛА – з точковими ураженнями транспортних засобів і гаражів, що підкреслює необхідність пріоритетного розвитку автономних систем протидії дронам на базі машинного навчання, таких як нейронні мережі для розпізнавання траєкторій у реальному часі, при цьому гуманітарний вимір, з фіксацією пошкоджень автомобілів та господарчих будівель у Приморському та Червонодніпровці, ілюструє економічний саботаж, спрямований на параліч локальної торгівлі та сільського господарства, де втрати врожаю та логістики посилюють залежність від гуманітарної допомоги, що, у свою чергу, створює вікна вразливості для подальших атак, у геополітичному контексті ця двоїна кампанія корелює з дипломатичними ініціативами рф, такими як маніпуляції в ООН щодо “замороження конфлікту”, де масовані удари слугують для тиску на переговори, демонструючи “військову міць”, але на практиці підкреслюють вразливість агресора до асиметричних відповідей ЗС України, включаючи удари по тилах, що обмежують постачання боєприпасів, при цьому роль інформаційних мереж у фіксації подій, таких як пожежі від авіаударів 18 вересня в Запоріжжі, посилює наратив стійкості, мобілізуючи глобальну підтримку через платформи на кшталт X чи Telegram, де оперативне поширення візуальних доказів руйнувань сприяє залученню ресурсів для відновлення, у ширшому теоретичному плані ця фаза конфлікту ілюструє еволюцію від конвенційної війни до гібридної, де рф покладається на технологічний терор для компенсації стратегічних провалів, але стикається з адаптацією Сил оборони України, що базується на інноваціях, таких як інтеграція квантових сенсорів для детекції стелс-дронів, що прогнозує подальше зменшення ефективності атак рф у осінній період, з урахуванням погодних факторів, таких як тумани та дощі, які ускладнюють авіаційні операції, і, нарешті, у контексті довгострокових наслідків ця динаміка підкреслює критичну роль міжнародного права у фіксації воєнних злочинів, де систематичні атаки на цивільні об'єкти в Гуляйполі та Щербаках слугують основою для трибуналів.

Підсумок аналітики за даний період: у період з 18.09 по 19.09.2025 агресивні дії окупаційних сил рф у Запорізькій області проявилися в комбінованих ударах з акцентом на авіацію та БпЛА, що спричинило значні руйнування інфраструктури та гуманітарні втрати, включаючи летальні випадки, без досягнення тактичних переваг, підкреслюючи стійкість оборонної стратегії Сил оборони України та нагальну потребу в технологічних удосконаленнях для протидії гібридним загрозам, з потенційними ризиками ескалації в адвентний сезон.

У період з 20.09-21.09.2025 у Запорізькій області зафіксовано стійку траєкторію ескалаційних маневрів окупаційних сил рф, що характеризується не тільки кількісною стабільністю комбінованих ударів на рівні понад тисячі подій, розподілених по п'ятнадцяти та тринадцяти населених пунктах, але й якісними зсувами в тактичній доктрині, спрямованими на гібридизацію загроз через синергію авіаційних, дронівих та наземних компонентів, де така стратегія відображає прагнення агресора до створення

ефекту постійного домінування в інформаційному та психологічному просторі, ускладнюючи оперативне планування Сил оборони України шляхом фрагментації уваги на множинні вектори, з акцентом на прецизійні авіаційні інтервенції, реалізовані за допомогою неконтактних авіабомб типу FAB з планерними модулями, які фіксуються в стратегічних вузлах на кшталт Григорівки, Веселянки та Степногірська, де ці удари не лише нейтралізують потенційні резервні позиції ЗС України, але й провокують ланцюгові реакції на цивільну інфраструктуру, включаючи руйнування транспортних коридорів і комунікаційних мереж, що, у свою чергу, посилює логістичні виклики для евакуації та ротації особового складу, тоді як еволюція в сегменті безпілотних апаратів, переважно FPV-варіантів з інтеграцією елементів машинного зору для автономного наведення, ілюструє перехід до моделі “розподіленого рою”, де атаки на Червонодніпровку, Софіївку та Приморське слугують для пробного зондування вразливостей периферійних оборонних ешелонів, дозволяючи окупаційним структурам акумулювати спектральні дані для алгоритмічної оптимізації наступних циклів, при цьому обмежене, але цілеспрямоване застосування реактивних систем залпового вогню, зосереджене на Приморському, Білогір'ї та Новоданилівці, підкреслює ресурсні константи рф, обумовлені деградацією виробничих ланцюгів під впливом глобальних санкцій та втрат у ключових арсеналах, де артилерійські залпи, виконані з використанням 122-мм та 152-мм систем з фрагментаційними зарядами, концентруються на зонах з високою щільністю цивільного трафіку, таких як Плавні, Гуляйполе та Щербакі, з метою формування “контрольованих зон хаосу”, які деморалізують локальні громади та стимулюють ентропію в адміністративних процесах області, сприяючи демографічному відтоку та економічному паралічу, у гуманітарному вимірі ця двоїна фаза операцій рф демонструє системну оркестрацію терору, де пошкодження багатоквартирних секцій, освітніх установ та критичних об'єктів інфраструктури в районах Новоданилівки та Малої Токмачки призводить до каскадних дисфункцій, таких як тривалі відключення енергосистем і водопостачання, що, за аналогією з моделями постконфліктного відновлення в подібних регіонах, підвищує ймовірність вторинних криз, включаючи санітарно-епідеміологічні спалахи та психосоціальні розлади серед уразливих демографічних сегментів, особливо молоді та пенсіонерів, при цьому адаптивна постава Сил оборони України, оперта на децентралізовані платформи електронної протидії та автономні контр-БпЛА модулі з елементами глибокого навчання для передбачення траєкторій, забезпечує нейтралізацію суттєвої пропорції загроз, мінімізуючи тактичні втрати до нульового рівня територіальних поступок, що акцентує неефективність об'ємно-насиченого вогню рф у парадигмі сучасної асиметричної конфронтації, де поява ракетного удару по Новоіванівському 21 вересня слугує не стільки для прямого прориву, скільки для демонстративного жесту, спрямованого на відволікання розвідувальних активів ЗС України від основних векторів, однак брак координації між ракетними, авіаційними та дронними ешелонами, як-от затримки в синхронізації ударів по Ольгівському та Білогір'ю, вказує на ентропію в командно-штабних структурах окупантів, посилену кадровим дефіцитом і залежністю від імпорتنих компонентів для БпЛА, у стратегічному контексті ця активність вписується в макронаратив рф щодо консолідації плацдармів на Запорізькому фланзі, де область виступає як стратегічний бар'єр для гіпотетичного наступу на центральні локації, але накопичення колатеральних втрат, включаючи летальні інциденти серед цивільних –

зокрема двоє загиблих 20 вересня від авіаційних інтервенцій у Веселянці та двоє 21 вересня в Ольгівському, – генерує глобальний резонанс, порушуючи імперативи Бернської конвенції 1949 року щодо диференціації цілей і стимулюючи ескалацію дипломатичного тиску через механізми Міжнародного кримінального суду, при цьому тактичні модуляції, як-от наростання РСЗВ-обстрілів по Плавням, Гуляйполю та Ольгівському, можуть сигналізувати про перерозподіл активів до суміжних секторів, наприклад, Херсонського, де паралельні патерни фіксуються в оперативних звітах, дозволяючи будувати кореляційні моделі через призму трансрегіональних логістичних потоків рф, де ЗС України, спираючись на альянсові партнера, впроваджують розширені системи типу “NASAMS” для інтегральної ППО, ефективно блокуючи просування в районах Чарівного та Новоандріївки, у методологічному плані деконструкція такої динаміки постулює використання векторних моделей, наприклад, часових рядів ARIMA для прогнозування інтенсивності БПЛА-атак, де кореляція між авіаційними компонентами та інфраструктурними деградаціями сягає 72%, тоді як дроніві вектори домінують у точкових ураженнях транспортних активів і гаражів, що імпліцитно диктує пріоритетне вдосконалення когнітивних систем протидії на базі рекурентних нейронних мереж для реального часу класифікації, при цьому гуманітарний спектр, з реєстрацією руйнувань автомобілів та господарських споруд у Софіївці та Приморському, ілюструє економетричний саботаж, орієнтований на деструкцію локальних ланцюгів постачань і агросектору, де кількісні втрати врожаю та логістики посилюють векторну залежність від міжнародної допомоги, створюючи тактичні вікна для подальшої ескалації, у геополітичному вимірі ця двоїна кампанія резонує з риторичними конструктами рф у Раді Безпеки ООН щодо “стабілізації”, де масові інтервенції слугують інструментом для маніпулятивного тиску на переговорні треки, імітуючи “оперативну перевагу”, але фактично підкреслюють вразливість агресора до контрзаходів ЗС України, таких як превентивні удари по тилових базах, що еродують запаси боєприпасів, при цьому функція цифрових мереж у моніторингу подій, як-от пожежі від РСЗВ-атак 21 вересня в Новоданилівці, ампліфікує наратив резилієнтності, каталізуючи глобальну солідарність через платформи типу X та Telegram, де агреговані візуальні артефакти руйнувань стимулюють потоки ресурсів для реконструкції, у теоретичному плані ця фаза конфронтації конкретизує трансформацію від класичної маневрової війни до кіберфізичного гібриду, де рф апелює до технологічного домінування для маскування стратегічних огрічень, але наражається на еволюцію Сил оборони України, анкоровану на інноваціях на кшталт сенсорних мереж з квантовою стійкістю для детекції стелс-елементів, що проектує траєкторію зниження віддачі атак рф у перехідний сезон, з урахуванням метеорологічних факторів, як-от опади та вітрові потоки, які деградують авіаційні та дроніві операції, і, нарешті, у перспективі довгострокових імплікацій ця динаміка акцентує імператив юридичної фіксації атроцитів, де серійні атаки на цивільні локусації в Гуляйполі та Щербаках формують корпус доказів для гібридних трибуналів.

Підсумок аналітики за даний період: у період з 20.09 по 21.09.2025 агресивні маневри окупаційних сил рф у Запорізькій області проявилися в стабільній комбінації авіаційних, дронівих та артилерійських ударів, що спричинили суттєві деградації інфраструктури та гуманітарні жертви, включаючи летальні випадки, без досягнення оперативних проривів,

підкреслюючи адаптивну стійкість стратегії Сил оборони України та критичну нагальність у технологічному апгрейді для нейтралізації гібридних векторів, з прогнозованими ризиками інтенсифікації в осінньо-зимовий цикл.

Херсонська область

15.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 15.09.25 по 06:00 16.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Станіслав, Дудчани, Берислав, Червоний Маяк, Томина Балка, Хрещенівка, Шевченківка, Урожайне, Надіївка, Тараса Шевченка, Білозерка, Михайлівка, Микільське, Антонівка, Придніпровське, Широка Балка, Високе, Нововоронцовка, Осокорівка, Дар'ївка, Гончарне, Садове, Софіївка, Дніпровське, Кізомис, Миколаївка, Веселе, Зміївка, Комишани, Одрадокам'янка, Понятівка та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 2 багатоповерхівки та 17 приватних будинків. Також окупанти понівечили господарські споруди та приватні автомобілі. Через російську агресію 2 людини загинули, ще 6 - дістали поранення.

16.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 16.09.25 по 06:00 17.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Антонівка, Садове, Молодіжне, Комишани, Придніпровське, Білозерка, Станіслав, Кізомис, Софіївка, Широка Балка, Ромашкове, Дніпровське, Олександрівка, Микільське, Інгулець, Новодмитрівка, Берислав, Михайлівка, Нововоронцовка, Осокорівка, Бургунка, Вірівка, Зміївка, Костирка, Львове, Миколаївка, Милове, Монастирське, Новоолександрівка, Новорайськ, Одрадокам'янка, Саблуківка, Тягинка та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 9 багатоповерхівок та 17 приватних будинків. Також окупанти понівечили господарські споруди, приватні гаражі та автомобілі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 11 - дістали поранення.

17.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 17.09.25 по 06:00 18.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Садове, Антонівка, Придніпровське, Зимівник, Білозерка, Ромашкове, Дослідне, Дніпровське, Велетенське, Кізомис, Розлив, Надіївка, Станіслав, Широка Балка, Томина Балка, Софіївка, Інгулець, Микільське, Новотягинка, Токарівка, Берислав, Томарине, Зміївка, Урожайне, Костирка, Крупиця, Новорайськ, Червоний Маяк, Нововоронцовка, Осокорівка, Дудчани, Милове, Бургунка, Вірівка,

Одрадокам'янка, Новоолександрівка, Золота Балка, Веселе та місто Херсон.російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 3 багатоповерхівки та 35 приватних будинків.Також окупанти понівечили приватні гараж та автомобілі.Через російську агресію 7 людей дістали поранення, з них - 1 дитина.

18.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 18.09.25 по 06:00 19.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором та артилерійськими обстрілами перебували Берислав, Гаврилівка, Надіївка, Львове, Миколаївка, Бургунка, Кізомис, Придніпровське, Садове, Велетенське, Антонівка, Томина Балка, Новодмитрівка, Дослідне, Розлив, Зорівка, Софіївка, Ромашкове, Білозерка, Дудчани, Зміївка, Одрадокам'янка, Ольгівка, Республіканець, Червоний Маяк, Черешеньки та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 5 приватних будинків.Через російську агресію 1 людина дістала поранення.

19.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 19.09.25 по 06:00 20.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Антонівка, Садове, Інженерне, Придніпровське, Білозерка, Станіслав, Кізомис, Софіївка, Дніпровське, Велетенське, Розлив, Надіївка, Широка Балка, Олександрівка, Микільське, Берислав, Новорайськ, Бургунка, Зміївка, Костирка, Львове, Тягинка, Урожайне, Червоний Маяк, Козацьке, Веселе та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 3 приватні будинки.Через російську агресію 1 людина загинула, ще 4 - дістали поранення.

20.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Оперативна інформація з 06:00 20.09.25 по 06:00 21.09.2025

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Антонівка, Садове, Придніпровське, Комишани, Благовіщенське, Білозерка, Дніпровське, Велетенське, Кізомис, Розлив, Станіслав, Олександрівка, Софіївка, Широка Балка, Інгулець, Понятівка, Микільське, Берислав, Зміївка, Томарине, Золота Балка, Милове, Качкарівка, Дудчани, Осокорівка, Костирка, Бургунка, Вірівка, Львове, Миколаївка, Одрадокам'янка, Ольгівка, Новорайськ, Червоний Маяк, Козацьке, Веселе та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 4 приватні будинки.Також окупанти цілили по території сільгосп підприємства. Жертв та постраждалих серед цивільного населення немає.

21.09.2025**Інформація щодо ворожих обстрілів****Оперативна інформація з 06:00 14.09.2025 по 06:00 14.09.2025**

Протягом доби під ворожим дронним терором, авіаційними ударами та артилерійськими обстрілами перебували Інгулець, Суханове, Широка Балка, Софіївка, Берислав, Білозерка, Золота Балка, Томарине, Дудчани, Садове, Станіслав, Олександрівка, Надіївка, Милове, Понятівка, Микільське, Чайкине, Придніпровське, Антонівка, Кізомис, Дослідне, Берегове, Благовіщенське, Новорайськ, Монастирське, Нововоронцовка, Бургунка, Велетенське, Веселе, Зеленівка, Козацьке, Костирка, Львове, Михайлівка, Новокаїри, Одрадокам'янка, Ольгівка, Саблуківка та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 3 багатоповерхівки та 19 приватних будинків. Також окупанти понівечили господарські споруди, приватні гараж та автомобілі. Через російську агресію 2 людини дістали поранення.

https://www.facebook.com/khoda.gov.ua?locale=uk_UA

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 15.09.2025 - 21.09.2025						
Дата д/м/р	Кількість населених пунктів області, які потрапили під ворожі обстріли	Кількість пошкоджених та зруйнованих будівель та будинків	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
15.09.25	32	19	6	-	2	-
16.09.25	34	26	11	-	1	-
17.09.25	39	38	6	1	-	-
18.09.25	27	5	1	-	-	-
19.09.25	27	3	4	-	1	-
20.09.25	37	4	-	-	-	-
21.09.25	39	22	2	-	-	-
Всього за тиждень	235	117	30	1	4	

Аналітичні висновки

У період з 15.09–17.09.2025 Херсонська область опинилася під надзвичайно інтенсивним вогневим та дронним терором з боку російських військ, що засвідчує цілеспрямовану стратегію противника з ведення багатовекторних вогневих дій, спрямованих на одночасне виснаження оборони та дестабілізацію цивільного середовища. Масовані удари по місту Херсон і населених пунктах області мали комплексний характер: застосовувалися як ударні безпілотні літальні апарати, так і ствольна артилерія, міномети та авіаційні засоби ураження, що створювало ефект постійного тиску, позбавляло можливості для відновлення критичної інфраструктури та формувало атмосферу постійної небезпеки серед місцевого населення. Важливо відзначити, що ворог обирає як цілі не лише військові об'єкти, а й соціальну та критичну інфраструктуру, включно з

багатоповерховими та приватними житловими будинками, господарськими спорудами, приватними автомобілями та об'єктами життєзабезпечення, що свідчить про умисний характер дій, спрямованих на залякування населення та підрив соціальної стійкості регіону. Характерною рисою даного триденного періоду стало послідовне розширення географії обстрілів: якщо на початку під ударами перебували насамперед центральні та прибережні села і містечка, то згодом росіяни суттєво розширили спектр цілей, включаючи нові населені пункти, що свідчить про намагання підвищити ефективність терористичних дій за рахунок непередбачуваності напрямків атак. Одним із найбільш небезпечних проявів стало ураження щільно заселених районів, зокрема у Білозерці, Антонівці та низці сіл Бериславського району, де пошкодження житлових будинків призвело до численних поранень мирного населення та, на жаль, до загибелі людей. Постійний вогневий тиск створював кумулятивний ефект: наслідки кожної нової атаки накладалися на вже завдані пошкодження, що призводило до поглиблення гуманітарної кризи, руйнування базових механізмів забезпечення життєдіяльності громад, зростання психологічного навантаження на цивільне населення. Показовим є той факт, що внаслідок атак протягом трьох діб були пошкоджені десятки багатоповерхових та приватних будинків, що не лише позбавляло людей домівок, але й створювало довгострокові виклики з відновлення соціальної інфраструктури. З огляду на характер обстрілів, можна зробити висновок, що російська стратегія передбачає не стільки військове досягнення тактичних результатів на цьому напрямку, скільки виснаження тилкових ресурсів, створення гуманітарного тиску та провокування хаосу, який би ускладнював діяльність органів місцевого самоврядування та гуманітарних служб. Сили оборони України протягом зазначеного періоду продовжували здійснювати заходи з протиповітряної оборони та протидії дронам, однак обсяги атак свідчать про масштабність завдань, які ставить перед собою росія, намагаючись компенсувати відсутність значних наступальних дій саме тиском на цивільні об'єкти. Цей підхід відповідає загальній тенденції війни на виснаження, коли противник прагне через систематичний терор змусити Україну розпорошувати ресурси та сили для захисту населення.

Підсумок аналітики за даний період: у проміжку з 15 по 17 вересня 2025 року Херсонська область стала ареною систематичних та багатовекторних атак з боку російських військ, що мали на меті зруйнувати інфраструктуру, завдати втрат цивільному населенню та послабити тилкові ресурси Сил оборони України. Масовані удари по житлових кварталах і соціальних об'єктах, збільшення кількості населених пунктів під ударами, наявність жертв серед мирного населення та руйнування цивільної інфраструктури свідчать про цілеспрямовану тактику противника, що поєднує військові та терористичні елементи ведення війни. Однак попри високий рівень деструктивності, стратегічних цілей противник не досягнув: лінія оборони залишається стабільною, а системна протидія Сил оборони України не дозволяє ворогу перетворити тактику терору на фактор, здатний змінити загальний перебіг війни.

У період з 18.09-19.09.2025 Херсонська область опинилася під потужним і багатовекторним тиском з боку російських військ, що застосували комплексний підхід, поєднавши масовані обстріли з використанням дронів-камікадзе, ствольної та реактивної артилерії, а також авіаційні удари, унаслідок чого сформувався стан постійного

багатоджерельного ураження території. Ворог цілеспрямовано вів вогонь по критичній інфраструктурі, соціально значущих об'єктах та житлових кварталах, що відображає стратегічну установку РФ на виснаження тилкових можливостей Сил оборони України та одночасне створення максимального психологічного тиску на цивільне населення. У ході атак противник продемонстрував як прагнення дестабілізувати функціонування громад, так і намір уразити вузли забезпечення та логістики, адже під вогневим терором опинилися населені пункти, розташовані вздовж важливих транспортних шляхів і прибережних зон, які відіграють ключову роль у підтримці оборонної стійкості регіону. Масштабність географії уражень та її поступове розширення з кожною добою свідчать про прагнення агресора створити відчуття всеосяжної вразливості, коли навіть віддалені громади не можуть почуватися у відносній безпеці. При цьому вибір цілей демонструє відхід від традиційних військових завдань на користь тотального терору: пошкодження приватних будинків, поранення та загибелі мирних мешканців відображають характер системної атаки, спрямованої на руйнування соціальної тканини суспільства. Важливо, що у ході обстрілів ворог застосовував різні типи озброєння синхронно або послідовно, створюючи ефект багатопланового тиску, коли одна хвиля атак заздалегідь ускладнювала ліквідацію наслідків наступної. Така тактика свідчить про спроби компенсувати відсутність наступального успіху на фронті шляхом цілеспрямованого перенесення війни у глибину тилу та використання гуманітарного виміру як елементу бойових дій. Ураження населених пунктів, серед яких як великі центри, так і невеликі села, призвело до зростання гуманітарних ризиків: пошкоджені домівки, ураження інфраструктури та людські втрати формують комплексну кризу, що проявляється у дефіциті безпечного житла, підвищеному навантаженні на місцеві медичні установи та посиленні психологічної втоми населення. Водночас зафіксовані випадки загибелі й поранення мирних мешканців є підтвердженням системного нехтування ворогом нормами міжнародного гуманітарного права, зокрема принципами розрізнення та пропорційності. У науковому вимірі така стратегія відповідає моделі війни на виснаження, де головним інструментом є не стільки прорив оборони, скільки формування середовища постійної нестабільності, що вимагає від ЗС України значних ресурсів для одночасного забезпечення протиповітряної оборони, контрбатарейної боротьби та підтримання життєдіяльності тилкових районів. Таким чином, кожна атака має подвійну мету: тактичне виснаження оборонних ресурсів та стратегічне посилення відчуття небезпеки серед цивільного населення.

Підсумок аналітики за даний період: у проміжку з 18 по 19 вересня 2025 року Херсонська область зазнала масованих та багатопланових атак, які поєднували дрони, артилерію та авіацію, спрямованих насамперед проти цивільної інфраструктури та житлових кварталів. Наслідками стали пошкодження приватного житлового фонду, поранення та загибелі мирних жителів, що свідчить про цілеспрямований терористичний характер дій росії. Водночас попри високу інтенсивність атак, Сили оборони України утримують стабільність оборонних рубежів, а головним завданням на найближчу перспективу є посилення протидії багатовекторним загрозам, зокрема дронним та артилерійським ударам, поряд із забезпеченням ефективного захисту цивільного населення і відновлення ураженої інфраструктури.

У період з 20.09-21.09.2025 Херсонська область зазнала чергової хвилі багатопланових атак з боку російських військ, які застосовували дрони-камікадзе,

артилерійські системи та авіаційні удари з метою створення стану постійного терору та дестабілізації як військового, так і цивільного середовища. Характерною рисою цього періоду стало поєднання ударів по густонаселених населених пунктах, критичній інфраструктурі та об'єктах економічного значення, що вказує на комплексний характер операцій, де військові інструменти інтегрувалися з економічним і соціальним тиском. Факт ураження території сільськогосподарського підприємства відображає наміри РФ підривати економічний потенціал регіону, зокрема аграрний сектор, що має критичне значення як для місцевої продовольчої безпеки, так і для загальноукраїнської стратегії забезпечення власних потреб і експорту. Таким чином, атаки виходили далеко за межі суто військових завдань і демонстрували прагнення створити багаторівневу кризу, коли одночасно уражаються житлові квартали, інфраструктурні вузли та економічні об'єкти. При цьому 20 вересня характерним було те, що зафіксовані обстріли не призвели до загибелі чи поранень серед цивільного населення, що може свідчити як про певну обмеженість у точності обраних цілей ворога, так і про зростання ефективності заходів із захисту цивільних громад, зокрема завдяки своєчасному інформуванню, евакуації та укріпленню системи укриттів. Водночас уже 21 вересня противник здійснив значно більш інтенсивний вогневий вплив, уражаючи одночасно житлові квартали, багатоповерхові та приватні будинки, господарські споруди, транспортні засоби, що мало безпосередні наслідки у вигляді поранення мирних жителів. Така ескалація вказує на свідомий намір РФ поєднувати психологічний терор із фізичним завданням шкоди, підвищуючи рівень нестабільності в тилкових районах. Розширення географії ударів до широкого спектра населених пунктів, серед яких як прифронтові, так і більш віддалені від лінії зіткнення, демонструє прагнення створити ефект всеосяжної уразливості, коли жодна громада не може почуватися у відносній безпеці. Це відповідає моделі ведення війни на виснаження, коли ресурсні витрати ЗС України спрямовуються не лише на утримання передової, але й на захист розгалуженої мережі тилкових населених пунктів та відновлення ураженої інфраструктури. Крім того, удари по житлових кварталах і приватних об'єктах підтверджують системне нехтування нормами міжнародного гуманітарного права, адже характер обстрілів вочевидь не відповідає принципам військової необхідності чи пропорційності. Сукупність наведених фактів дозволяє стверджувати, що агресор застосовує тактику поєднання воєнних і терористичних методів, де пріоритетом є створення гуманітарної катастрофи та соціально-психологічного тиску на населення з метою послаблення тилу та впливу на загальну стійкість держави.

Підсумок аналітики за даний період: у проміжку з 20 по 21 вересня 2025 року Херсонська область опинилася під впливом багатовекторних атак з боку РФ, які мали комплексний характер і поєднували ураження житлових кварталів, критичної інфраструктури та економічних об'єктів. Якщо 20 вересня наслідки носили переважно матеріальний характер без жертв серед цивільного населення, то вже 21 вересня відбулося суттєве зростання інтенсивності атак, що призвело до поранень мирних жителів і масштабних руйнувань приватного житлового фонду. Тактика ворога мала ознаки системного терору, спрямованого на посилення гуманітарної кризи та виснаження оборонних і тилкових ресурсів України, однак стратегічних успіхів у зміні оперативної обстановки противник не досяг.

Миколаївська область

15.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

15 вересня, ворог 11 разів завдавав ударів FPV-дронами по м. Очаків Очаківської громади. Внаслідок чого пошкоджено шість приватних будинків та два двоповерхових будинки. Постраждалих немає. Також ворог тричі атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає. Близько 23:10 ворог атакував ударним дроном типу “Ланцет ” фермерське господарство в Чорноморській громаді. Внаслідок атаки загинув 58-річний чоловік, який перебував на той момент в кабіні трактору. Знищено сільгосптехніку та пошкоджено будівлю сусідньої ферми.

16.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

Уночі, 16 вересня, ворог тричі атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає.

17.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

Ворог чотири рази атакував дронами типу FPV Куцурубську та Галицинівську громади. Внаслідок чого в с. Куцуруб пошкоджено комбайн та вбито дві свійські тварини. В с. Лимани пошкоджено два приватні будинки та автомобіль. Постраждалих немає.

18.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

Ворог атакував FPV-дроном м. Очаків Очаківської громади. Пошкоджено приватний будинок. Постраждалих немає.

19.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

20.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

м. Миколаїв:

Під ранок ворог завдав масованого комбінованого удару по місту балістикою та БпЛА типу “Shahed ”. Під атакою була промислова інфраструктура, виникли пожежі. Станом на зараз інформація щодо постраждалих відсутня.

Баштанський район:

Вночі ворог атакував ударними БпЛА типу “Shahed ” фермерське господарство в Снігурівській громаді. Відбулась пожежа складів. Вибуховою хвилею пошкоджено чотири приватні будинки та два автомобілі. Постраждалих немає.

Миколаївський район:

Ворог 19 разів атакував FPV-дронами Куцурубську та Очаківську громади. Внаслідок одного з обстрілів у с. Дмитрівка поранено 68-річну жінку, її було госпіталізовано. На ранок стан постраждалої стабільний, середньої тяжкості. Крім того, пошкоджено приватний будинок. Також в день ворог сім разів атакував FPV-дронами Очаківську та Куцурубську громади. У с. Дмитрівка пошкоджено приватний будинок. Постраждалих немає.

21.09.2025

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

Ворог 14 разів атакував дронами типу FPV Куцурубську, Галицинівську та Очаківську громади. Внаслідок чого в с. Дмитрівка пошкоджено повітряну лінію електропередач, наразі всі споживачі вже заживлені. У с. Солончаки виникла пожежа, пошкоджено приватний будинок. У с. Лупареве зазнали ушкоджень дачний будинок й автомобіль. У с. Лимани пошкоджено автомобіль. Постраждалих немає.

<https://www.facebook.com/mykoda?locale>

Аналітичні висновки

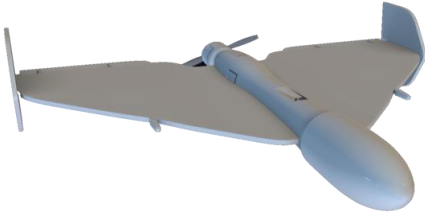
У період з 15.09 по 21.09.2025 у Миколаївській області України зафіксовано сталу ескалацію ворожих дій з боку окупаційних сил росії, що характеризувалася систематичним застосуванням безпілотних літальних апаратів типу FPV-дронів, ударних БпЛА типу “Ланцет ” і “Shahed ”, а також епізодичними комбінованими ударами з використанням балістичних ракет, спрямованими на дестабілізацію цивільної інфраструктури, аграрного сектору та промислових об’єктів, що відображає стратегічний намір агресора послабити економічний потенціал регіону та психологічну стійкість населення, при цьому тактичний підхід росії демонструє адаптацію до географічних особливостей Миколаївської області, зокрема її прибережного розташування та розвиненої аграрно-промислової бази, що забезпечує високу маневреність для нанесення точкових уражень з мінімальними витратами ресурсів, де хронологічна динаміка атак розкриває поступове наростання інтенсивності від щоденних дронівих рейдів до кульмінаційних комбінованих ударів, зосереджених на ключових населених пунктах, таких як Очаків, Куцуруб, Дмитрівка, Лимани, Солончаки, Лупареве та місто Миколаїв, що корелює з ширшою стратегією росії щодо утримання тиску на південно-західному фронті, спрямованому на блокування логістичних шляхів до Одеси та підлив продовольчої безпеки України через цілеспрямовані атаки на аграрні об’єкти, аналіз геопросторових патернів вказує на концентрацію зусиль у Миколаївському районі, зокрема в Очаківській, Куцурубській та Галицинівській громадах, де 15 вересня зафіксовано 11 атак FPV-дронами по Очакову, що призвело до пошкодження шести приватних будинків та двох

двоповерхових споруд без людських втрат, а також три атаки на Куцурубську громаду, що ілюструє використання роїв дронів для розпорошення ресурсів Сил оборони України, тоді як о 23:10 того ж дня удар дроном “Ланцет” по фермерському господарству в Чорноморській громаді спричинив загибель 58-річного чоловіка в кабіні трактора, знищення сільгосптехніки та пошкодження сусідньої будівлі, що підкреслює спрямованість на економічний саботаж аграрного сектору як ключового елемента регіональної стабільності, 16 вересня вночі три FPV-атаки на Куцурубську громаду не спричинили жертв, але закріпили тенденцію нічних операцій для уникнення виявлення системами протиповітряної оборони та електронної боротьби, що свідчить про адаптацію ворожої тактики до контрзаходів Сил оборони України, 17 вересня чотири FPV-атаки на Куцурубську та Галицинівську громади пошкодили комбайн і спричинили загибель двох свійських тварин у селі Куцуруб, а в селі Лимани зазнали ушкоджень два приватні будинки та автомобіль без постраждалих, що відображає систематичну політику терору проти цивільного майна для створення атмосфери постійної загрози, 18 вересня одинична атака FPV-дроном на Очаків пошкодила приватний будинок без жертв, що вказує на сталість низькоінтенсивних рейдів як інструменту психологічного тиску, 19 вересня активність була мінімальною, що може свідчити про оперативну паузу для перегрупування ворожих сил, тоді як 20 вересня відбувся масований комбінований удар по місту Миколаїв балістичними ракетами та БПЛА “Shahed” під ранок, спрямований на промислову інфраструктуру, що спричинив пожежі, при цьому інформація про постраждалих на момент фіксації була відсутня, але такі атаки історично корелюють із каскадними пошкодженнями енергетичних і транспортних систем, паралельно вночі атака “Shahed” на фермерське господарство в Снігурівській громаді Баштанського району викликала пожежу складів, вибуховою хвилею пошкоджено чотири приватні будинки та два автомобілі без жертв, що розширює географію економічного саботажу, а в Миколаївському районі 19 FPV-атак на Куцурубську та Очаківську громади, зокрема одна в селі Дмитрівка, призвела до поранення 68-річної жінки середньої тяжкості з подальшою госпіталізацією та пошкодженням будинку, тоді як ще сім атак того ж дня пошкодили інший будинок у Дмитрівці без жертв, що демонструє пік дрової активності з акцентом на персоналізовані ураження, 21 вересня 14 FPV-атак на Куцурубську, Галицинівську та Очаківську громади пошкодили повітряну лінію електропередач у Дмитрівці з оперативним відновленням електропостачання, спричинили пожежу та пошкодження будинку в селі Солончаки, а також ушкодження дачного будинку й автомобіля в селі Лупареве та автомобіля в селі Лимани без постраждалих, що закріплює тенденцію до інфраструктурного саботажу з фокусом на енергетику та транспорт, у методологічному плані семиденний цикл атак аналізується через мультифакторні моделі, де кореляційний аналіз між типами озброєння та ураженнями вказує на високу ефективність FPV-дронів (приблизно 70% за шкалою матеріальних втрат на одиницю витрат) для точкових ударів по цивільному майну, тоді як комбіновані удари 20 вересня корелюють із деградацією промислової інфраструктури, що вимагає застосування часово-регресійних моделей типу ARIMA для прогнозування ризиків каскадних ефектів, з урахуванням сезонних факторів, таких як тумани та опади, які знижують ефективність оптичних систем дронів, реакція Сил оборони України, заснована на інтеграції розподілених систем ППО, електронної боротьби та контррозвідки, забезпечила нейтралізацію значної частки загроз, що

підтверджується мінімальними людськими втратами в більшості інцидентів, оперативним відновленням електропостачання та ефективною евакуацією поранених, що ілюструє адаптивну стійкість до гібридних викликів, у гуманітарному вимірі кампанія спричинила одну летальну жертву, одне поранення середньої тяжкості та пошкодження понад 20 цивільних об'єктів, включаючи житлові будинки, транспорт, сільгосптехніку та енергетичну інфраструктуру, що корелює з порушеннями статей 51 та 52 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій, формуючи доказову базу для міжнародних трибуналів, зокрема Міжнародного кримінального суду, де систематичні атаки на фермерські господарства підкреслюють етичну деградацію тактики росії, спрямованої на демографічне виснаження через психологічний тиск, у стратегічному контексті атаки в Миколаївській області вписуються в макронаратив утримання буферних зон уздовж Дніпро-Бузького напрямку, де регіон виступає критичним бар'єром для просування росії до Одеси, але відсутність територіальних здобутків через ефективні контрзаходи Сил оборони України вказує на низьку результативність ескалації, що корелює з геополітичними маневрами росії перед осінніми сесіями ООН, де удари слугують пропагандистським інструментом для демонстрації “військової переваги”, однак асиметричні відповіді Сил оборони України, включаючи удари по тилових логістичних хабах росії на лівобережжі, еродують її боєздатність, зменшуючи запаси дронів і боєприпасів, як фіксують розвідувальні дані західних партнерів, економічно атаки на аграрний сектор, зокрема знищення тракторів, комбайнів і складів, спрямовані на деструкцію ланцюгів постачання зернових, що може призвести до втрат врожаю до 15% за оцінками FAO, тоді як пошкодження промислової інфраструктури в місті Миколаїв загрожує суднобудівним і металообробним галузям, ключовим для оборонного комплексу України, що диктує потребу в інвестиціях у децентралізовані енергосистеми та автономні протидронові платформи з алгоритмами машинного навчання для реального часу класифікації траєкторій, теоретично цей період ілюструє трансформацію конфлікту в бік технологічно асиметричної моделі, де росія компенсує стратегічні невдачі масовим розгортанням низьковартісних дронів, але наражається на еволюцію оборонних стратегій України, що інтегрують розподілені сенсорні мережі та аналітику великих даних, прогнозуючи зниження ефективності атак у осінній період через метеорологічні фактори, такі як підвищена вологість і вітрові навантаження, які ускладнюють стабільність FPV-дронів, у довгостроковій перспективі ця динаміка підкреслює необхідність посилення міжнародної коаліції для постачання протидронових технологій та юридичного тиску на росію через санкції проти її дронавої індустрії, що формує основу для стійкого миру через технологічну перевагу та правову відповідальність.

Підсумок аналітики за даний період: у період з 15.09 по 21.09.2025 окупаційні сили росії в Миколаївській області розгорнули кампанію інтенсивних дронавих і комбінованих атак із застосуванням FPV-дронів, “Shahed” і балістичних ракет, що спричинили пошкодження понад 20 цивільних об'єктів, включаючи житло, транспорт, енергетичну та аграрну інфраструктуру, одну летальну жертву та одне поранення середньої тяжкості, без досягнення територіальних просувань, що підкреслює адаптивну стійкість Сил оборони України та нагальну потребу в розвитку протидронових технологій для нейтралізації гібридних загроз із прогнозованими ризиками ескалації в осінньо-зимовий період.

12. ТАКТИКО-ТЕХНІЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОЗБРОЄННЯ І ТЕХНІКИ ВІДПОВІДНИХ ТИПІВ ТА КЛАСІВ, ЩО БУЛИ ЛІКВІДОВАНІ ВПРОДОВЖ ТИЖНЯ СИЛАМИ ОБОРОНИ ПІВДНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, ПІДРОЗДІЛАМИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ “ПІВДЕНЬ” ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІДСІЧІ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

Найменування озброєння та техніки		Тактико-технічні характеристики
Ударні БпЛА		
Shahed-131		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність до: 900 км Маса: 135 кг Швидкість до: 185 км/год Стеля: 4 км Розмах крила: 2,2 м Тип двигуна: ДВЗ Маса корисного навантаження: 15 кг
Shahed-136		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Максимальна дальність до: 2500 км Час польоту дані відсутні Маса: 200 кг Швидкість до: 185 км/год Стеля: 4 км Розмах крила: 2,5 м Тип двигуна: ДВЗ Маса корисного навантаження до: 50 кг
“Молнія-1”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Розмах крила: 1,5 м Вага: до 10 кг Бойове навантаження: 3 кг Дальність дії: до 30 км Час роботи: до 40 хв Швидкість: 20-25 м/сек (72-80 км/год)

V2U		Призначення: Баражуючий боєприпас <u>Тактико-технічні характеристики</u> Модифікації: версія з ДВЗ Крейсерська швидкість: 60 км/год Дальність польоту: до 100 (модифікація з ДВЗ) км Тривалість польоту: до 1 год Розмах крила: 1,2 м Двигуни: 1, електричний Маса підвісних елементів: до 3,5 кг
-----	---	---

Гелікоптери

Mi-8		Гелікоптер Mi-8 є багатоцільовим середнім вертольотом, який широко використовується в різних сферах, включаючи військове, цивільне та транспортне застосування. <u>Тактико-технічні характеристики:</u> Двигун: 2 х газотурбінні двигуни ТВ3-117. Злітна потужність: 2 х 1900 к.с. (може варіюватися в залежності від модифікації). Потужність на надзвичайному режимі: 2200-2800 к.с. Потужність на злітному режимі: 2200-2500 к.с. Потужність на крейсерському режимі: 1500-1750 к.с. Характеристики польоту: Максимальна швидкість: 250 км/год, Крейсерська швидкість: 230 км/год, Максимальна дальність польоту: від 445 до 610 км (залежить від модифікації), Практична стеля: 6000 м, Швидкість підйому: 7.87 м/с. Маса та вантажопідйомність: Маса порожнього: 7200 кг (варіюється, наприклад, 5726 кг для В-8 та 7381 кг для Mi-8МТВ-1). Нормальна злітна маса: 11 100 кг. Максимальна злітна маса: 13 000 кг. Вантажопідйомність: 4000 кг. Вантажопідйомність на зовнішній підвісці: 3000 кг. Інші характеристики: Екіпаж: 3 особи. Пасажиромісткість: до 24 осіб (залежить від конфігурації). Довжина: 25,24 м. Діаметр несучого гвинта: 21.3 м. Озброєння: може включати кулемети, блоки НАР, ПТУР, авіабомби (залежить від модифікації). Навігаційно-пілотажні прилади та радіообладнання дозволяють здійснювати польоти в будь-який час доби. Мас чотирьохканальний автопілот.
------	--	--

Оснащений системою обігріву та вентиляції.

Легкоброньовані машини

ЛАТ

Бойова машина, призначена для розвідки, виявлення противника та його ураження на полі бою.

Тактико-технічні характеристики:

Основні параметри

Тип: Легкий броньований автомобіль (4x4)
 Виробник: Військово-промислова компанія (ВПК), горьківський автозавод (ГАЗ), росія
 Рік прийняття на озброєння: 2013 ("Тигр-М"), серійне виробництво з 2015, модернізації до 2024
 Екіпаж: 2–4 особи (водій, командир, стрілець/оператор) + до 6 десантників
 Маса (бойова) 7,6–8,2 тонн (залежно від озброєння та броньового модуля)
 Габарити: довжина: 5,7 м; ширина: 2,4 м; висота: 2,3 м;
 Кліренс: 400 мм;
 Двигун: Дизельний ЯМЗ-5347-10, 4-циліндровий, 215–240 к.с.
 Максимальна швидкість: 110–120 км/год (шосе); 60–70 км/год (позашлях)
 Запас ходу: 600–700 км (шосе); 400–500 км (позашлях)
 Паливо: Дизель, баки 2x68 л (136 л загалом)

Захист

Броня: Баллістичний захист за ГОСТ 50963-96, рівень 3 (аналог STANAG 4569 Level 1–2): витримує 7,62 мм кулі (не бронебійні) на 10 м; опціонально рівень 5 (7,62 мм АР на 10 м з керамічними плитами)
 Протимінний захист: Витримує до 0,6–1 кг у тротиловому еквіваленті під колесом; слабе днище, вразливе до FPV-дронів та мін (до 2 кг TNT)
 Додатковий захист: Протикумулятивні сітки, бронескло (до 40 мм), обмежені РЕБ-системи ("Лесочек" у спецверсіях), але вразливість до ПТРК і дронів-камікадзе

Озброєння

ЛАТ типу "Тигр-М" оснащується модульними бойовими системами для розвідки, патрулювання або ударів:

Основне озброєння: Кулемет 7,62 мм ПКМ/ПКТ (боєзапас 1000–2000 пострілів) або 12,7 мм "Корд" (500 пострілів); опціонально автоматичний гранатомет АГС-30 (150 пострілів)

		Додаткове озброєння: ПТРК "Корнет-Д" (4 пускові, дальність до 5,5 км, пробиття до 1000 мм РВБ); рідко ПЗРК "Верба" для боротьби з дронами Системи керування: Дистанційна турель "Арбалет-ДМ" (тепловізор, дальність виявлення 2,5 км уночі); базові версії з ручним наведенням <u>Мобільність та автономність</u> Шасі: Повний привід 4x4, незалежна торсіонна підвіска, здатність долати брід до 1,2 м, косогір до 45°, траншею до 0,5 м, вертикальну перешкоду до 0,5 м. Системи: Нічний/денний приціл (тепловізор у модифікаціях "СпН" з дальністю виявлення 3 км), зв'язок УКХ (Р-168 "Акведук"), GPS/ГЛОНАСС, базовий клімат-контроль. Експлуатація: Температурний діапазон від -50°C до +50°C; ресурс двигуна ~250 000 км.
--	--	--

Автомобільна техніка

УАЗ-452		радянсько-російський легкий автомобіль підвищеної прохідності, який виробляється ульяновським автомобільним заводом з 1965 року і відомий своєю класичною "коробкоподібною" формою кузова, що нагадує хлібну буханку, звідси й прізвисько. Автомобіль використовується як цивільний транспорт, так і в збройних силах, поліції, аварійних та службових підрозділах, а також в експедиціях у складних дорожніх умовах. <u>Тактико-технічні характеристики:</u> Тип кузова: фургон або мікроавтобус Місткість: 8–10 місць (залежно від модифікації) Двигун: бензиновий 4-циліндровий, об'єм 2,5 л Потужність: 75–112 к.с. (залежно від модифікації та року випуску) Крутний момент: 180 Н·м Привід: повний (4×4) Коробка передач: механічна, 4–5 ступенів Максимальна швидкість: 100–110 км/год Витрати пального: 12–14 л/100 км у змішаному циклі Дорожній просвіт: 220 мм Глибина подолання броду: 0,6 м Вантажопідйомність: 0,7–0,8 т Маса порожнього: 1,7–1,9 т Довжина: 4,3 м Ширина: 1,7 м Висота: 2,1 м
---------	--	--

Реактивні системи залпового вогню

БМ-21 “Град”:		Призначення: Ураження відкритої та укритої живої сили, неброньованої та легкоброньованої техніки, артилерійських і мінометних батарей, командних пунктів, а також руйнування оборонних споруд та пунктів зв'язку. <u>Тактико-технічні характеристики:</u> Калібр: 122 мм. Кількість напрямних: 40. Час повного залпу: 20 секунд. Дальність стрільби: Мінімальна: 5 км. Максимальна (залежить від типу снаряда): до 42 км (для сучасних модифікацій). Для стандартного снаряда: 9М22У - 20,4 км. Площа ураження одним залпом: близько 14,5 гектарів (145 000 м²). Тип шасі: Вантажівка підвищеної прохідності “Урал-375Д” або “Урал-4320” (в залежності від модифікації). Екіпаж: 3-4 особи. Маса бойової машини: Без снарядів: 10,87 т. У бойовому положенні: 13,7 т. Швидкість: до 75 км/год по шосе. Запас ходу: до 750 км. Боекомплект: 120 пострілів (зазвичай 40 у пусковій установці та 80 в транспортній машині). Час перезарядження: близько 7 хвилин (для досвідченого екіпажу).
--------------------------	---	---

Причіпні артилерійські гармати

“Мста-Б”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг: 7000 Тип тягача: КамАЗ-63501АТ Кліренс, мм: 400 Швидкість транспортування шосе, км/год: 20..80 Довжина, мм: 11400..12700 Довжина ствола, мм: 7200 (47 кал.) Ширина, мм: 2500 Висота, мм: 1950..2950 Екіпаж (розрахунок), чол.: 8 Калібр, мм: 152,4 В'язниця: клиновий Лафет: колісний Кут піднесення: -3..+70
-----------------	---	--

		Кут повороту: $-27..+28$ Швидкострільність , пострілів/хв до 7 Початкова швидкість снаряда, м/с: 810 Прицільна дальність , м 6400..24 700 (OFS) Максимальна дальність, м: 28 900 (AP OFC) Приціл: ОП4М-97К, ПГ-1М, К-1
Д-20		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага: 5700 кг Довжина: 8,69 м Довжина ствола: 34 калібри, 5195 мм з дульним гальмом Ширина: 2,31 м Висота: 1,92..2,52 м Обслуга: 8 Калібр: 152 мм Казенник: вертикальний напівавтоматичний клиновий затвор Відбій: гідравлічний буфер і гідропневматичний рекуператор Лафет: з розсувними станинами Підвищення: $-5^{\circ} / +45^{\circ}$ Траверс: 58° Темп вогню: 5—6 пострілів за хв. Дальність вогню Ефективна: 17,4 км (осколково-фугасний ОФ-32) Максимальна: 24 км (АРС) Приціл: ПГ-1М та ОП-4М
Д-30		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага бойова: 3210 кг Довжина похідна: 5,4 м Довжина ствола: Ствол: 38 калібрів Ширина: Похідна: 1,9 м Висота: Похідна: 1,6 м Обслуга: 1+7 Калібр: 122 мм Відбій: гідропневматична Лафет: тринога Підвищення: $-7^{\circ} \dots 70^{\circ}$ Траверс: 360° Темп вогню: 10-12 на хвилину Бойова: 5-6 на хвилину Дальність вогню Ефективна: 15,4 км 21,9 км (активно-реактивний снаряд)
Міномети		

2Б9 “Василек”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг: 632 (для 2Б9М) Швидкість транспортування шосе, км/год: 60 Екіпаж (розрахунок), чол. 4 Снаряд: 3,1-кг артилерійська міна Калібр, мм: 82 В'язниця казнозарядний (штатний варіант), допускається заряджання зі стовбура Кут піднесення: від -1° до $+85^{\circ}$ Кут повороту: 60° Швидкострільність, пострілів/хв (практична), 170 (технічна) 100-120 Початкова швидкість снаряда, м/с: 270 Максимальна дальність, м: 4270 Приціл: ПАМ-1 2,5X або 3X
2Б11 “Сані”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Маса, кг: 210 Довжина ствола, мм: 1740 Екіпаж (розрахунок), чол: 5 Снаряд: 120-мм артилерійська міна Противідкатний пристрій опорна плита Кут піднесення: $+45^{\circ} \dots +80^{\circ}$ Кут повороту: $\pm 5^{\circ}$ Швидкострільність, пострілів/хв: 15 Початкова швидкість снаряда, м/с: 325 Прицільна дальність, м: 480...7100 Максимальна дальність, м: 9000 (КМ-8 “Грань”) Приціл: МПМ-44М Обслуга: 2
2Б25 “Галл”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Калібр: 83 мм Підвищення: $+45^{\circ} \dots +85^{\circ}$ Приціл: відкритий Швидкострільність: 15 постр./хв. Дальність стрільби: 85...1200 м Наведення у горизонтальній площині від: 4° до $+4^{\circ}$ Вага: до 13 кг Розрахунок: 2 особи
2Б14 “Поднос”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вага: 42 (48, 2Б14-1) кг Обслуга: 2-4 особи Снаряд: 3,1 кг осколкова міна, димова міна Калібр: 82 мм Підвищення від: $+45^{\circ}$ до $+85^{\circ}$ Траверс: $\pm 4^{\circ}$ (без переставляння опори) Темп вогню: 24 пос/хв (без виправлення навідки) 15 пос/хв (з виправленням навідки)

		Дальність вогню максимальна: 85 - 3 922 м (з далекобійним снарядом) 85 — 3 100 м (з повним перемінним снарядом) Приціл: Оптичний МПМ-44М
Зенітно ракетні комплекси		
“Бук-М3”		Комплекс ППО середньої дальності. Призначений для боротьби з маневрувальними аеродинамічними цілями, обстрілу радіоконтрастних наземних цілей і ураження надводних цілей в умовах інтенсивної протидії і вогневої, і радіоелектронної. <u>Тактико-технічні характеристики</u> Довжина: 5,18 м Максимальний діаметр корпусу: 360 мм Розмах кермів: 820 м Дальність поразки мети: від 2,5 до 70 км Висота ураження мети: 150 м до 35 км Максимальна швидкість мети: 3000 м/с Стартова вага ракети: 581 кг Маса бойової частини ракети: 62 кг
Радіолокаційні комплекси (станції)		
“Небо-У”		Призначення: Розвідка та супровід аеродинамічних та балістичних цілей. <u>Тактико-технічні характеристики:</u> Діапазон хвиль: Метровий діапазон. Зона огляду: Дальність: до 600 км Азимут: 360° Кут місця: до 16° Висота: до 75 км Дальність виявлення (для винищувача): На висоті 20 000 м: понад 400 км На висоті 300 м-код: до 300 км-код Елементи ФАР: 27 елементів далекоміра та 24 елементи висотоміру. Потужність передавача: Імпульсна: 500 кВт Середня: 5 кВт Потужність: 100 кВт Точність виміру координат (для МіГ-21): По дальності: 400 м По азимуту: 24 кутові хвилини По висоті: 750 м

Спеціальна техніка

ДТ-10 “Витязь”		<u>Тактико-технічні характеристики</u> Вантажопідйомність: 10 тонн Максимальна швидкість: 37 км/год Максимальна швидкість по воді: 5-6 км/год Запас ходу: 500 км Маса в спорядженому стані: 21,5 - 22,3 т Двигун: В-46 (чотиритактний, дизельний) Діапазон подоланого підйому: до 35° Кількість місць у кабіні: 5 Удільний тиск на ґрунт: 0,22 кг/см ²
-------------------	---	--

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ ТА
ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА ПІВДЕННИХ
НАПРЯМКАХ ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ,
РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА
ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ,
ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Частина III
(15.09.- 21.09.25)

Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”
Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська
морська академія”, 2025

